

2024

EKONOMİK RAPOR

MERSİN TİCARET VE SANAYİ ODASI

EKONOMİK
RAPOR
2024

YAYIN KURULU

Mahmut TAŞHAN

Genel Sekreter

Dr. Elif SANLI

Didem ÖZER

Ekonomik Araştırmalar Birimi

Yayın No: 2025-11

Tasarım / Hüseyin AKYAR

Baskı / GÜVEN OFSET

Önsöz

Dünya, çok hızlı değişim süreçlerinden geçiyor. Küresel rekabet dünya ticaret savaşlarıyla artıyor. Çevre bölgelerimizdeki siyasi kaoslar devam ediyor. Tüm bu sorunlar arasında; üreten ve ürettiğini ihraç eden bir kent olmanın değerini açıkça görüyoruz. Ülke olarak; Avrupa, Avrasya ve Akdeniz havzasında, yumuşak güç olmanın da ötesinde, oyun değiştirici bir siyasi, askeri ve ekonomik etki alanı elde etmiş durumdayız. Bu noktada Suriye'deki rejim değişikliği sonunda, Mersin bu noktada daha da önemli hale geliyor. Ülkemizin; ekonomide ve dış siyasette daha etkin olabilmesi için; bu bölgenin en stratejik kenti olan Mersin'e, büyük roller düşüyor. Mersin'in daha güçlü olması gerekiyor. Mersin'in değerini, buna göre okumak gerekiyor.

Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı, stratejik anlamda özel bir kentiz. 185 ülkeye yaptığı, 10 milyar doları aşan ihracatıyla, net bir ihracat kentiyiz. İstanbul'dan sonra, en büyük dış ticaret bölgesiyiz. Çok kimlikli bir ekonomiyiz. Tarım, Lojistik, Sanayi ve Turizm dört ana sektörümüzdür ve hepsi bir birinin tamamlayıcısıdır. Mersin, Türkiye'nin en büyük limanı, ikinci büyük kara taşıma filosu, yolcu ve kargo taşıma kapasitesindeki büyüklüğüyle söz sahibi olacak Çukurova Havalimanıyla, yapımı devam eden hızlı tren projesiyle; Türkiye'nin lojistik merkezi haline gelmiştir. Bu resim, Mersin Ana Konteyner Limanı yatırımının ne kadar gerekli ve yerinde olduğunu göstermektedir. Yeni OSB'leriyle büyüyen sanayisiyle, savunma sanayinde yükselen başarısıyla; tarım ve gıda gibi stratejik sektörlerdeki lider konumuyla, Türkiye'nin ilk tarım teknoparkıyla, turizmde 321 kilometrelik sahili, inanç'tan gastronomiye, spordan yayla turizmne kadar; yenilikçi butik turizm konseptleriyle; Mersin artık, kabuğuna sığmayan bir kent konumundadır.

Önümüzde çok büyük değişimlere sahne olacak bir dünya ve büyük değişimlere ve fırsatlara sahip olacak bir Türkiye ve Mersin görüyoruz. Odamızın tüm faaliyetleri, Meslek Komiteleri, Meclisi ve Yönetimiyle gösterilen ortak çabalar; işte bu değişimlere ve fırsatlara hazır olma çabasıdır. Elbette, çok kimlikli bir ekonomiye sahip Mersin'in, talepleri de çok çeşitli oluyor. Vizyonu büyük olan kentlerin, beklentileri de büyük oluyor. Hele Mersin gibi, sahip olduğu her yatırımla, aynı zamanda hinterlandındaki onlarca kente hizmet eden bir kent iseniz, Mersin'i Mersin'den ibaret göremiyorsunuz. İşte bundan dolayı, Mersin'in her talebini, bölgedeki illerin de talebi olarak görmeliyiz; "Mersin'i yeniden okumak gerekiyor" derken, kastettiğimiz budur...

İşte bu vizyonda; Mersin Ticaret ve Sanayi Odası, kentimizin ve iş dünyasının yaşadığı sıkıntıları istatistiklerden faydalanarak somut tablolar ortaya koyabilmekteyiz. Bu bağlamda; Odamız tarafından hazırlanan kitabımız farklı kurumlarca derlenen verilerin detaylı olarak bir araya getirilerek, toplumsal ve kültürel yapı, ekonomik yapı ve makro ekonomik göstergeler, alt yapı sistemleri, sivil toplum kuruluşları alt başlıklarında incelenen konuların yanı sıra Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki gelişmeler ve beklentilere ait değerlendirmelere de yer verilmiştir. Yayınımızın üyelerimize ve ilgililere faydalı olmasını diliyor, destek veren tüm Kurum ve Kuruluşlara teşekkür ediyorum.

Hakan Sefa ÇAKIR

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

MERSİN TİCARET VE SANAYİ ODASI

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Hakan Sefa ÇAKIR Başkan			
Cem BUCUGE Başkan Yardımcısı	Mustafa ÖZDAMAR Başkan Yardımcısı		Alpay SEYHAN Sayman Üye
Murat AKTOĞ	Gökben GÖKBULUT		Yılmaz ÖZDEMİR
Zeynel AYDEMİR	İdris ÜSTEMEL	İstiklal KOÇYİĞİT	Abdulkadir ORGÜN

MECLİS ÜYELERİ

Abdulhamit İZOL Meclis Başkanı						
Mustafa Mutlu KOYUNCUOĞLU Başkan Yardımcısı		Ahmet AKTAŞ Başkan Yardımcısı			Zeki CEYLAN Katip Üye	
Hakan Sefa ÇAKIR	Savaş DALKÜREK	Hakan DÖNMEZ	Metin BEYAN	İzzettin BATUR	Haluk MUTLUAY	Sezgin FETTAHOĞLU
Şahin SAYILIR	Ali Şükrü NEPHANOĞLU	Aziz ERGÜVAN	Özge CANATAN	Yüce Hadi DOĞAN	İsmail Yavuz ÖZGÜVEN	Murat OKŞAR
İbrahim ARICI	Umut ÇELİK	Neslihan BAYSAL	Veysi İPEK	Hayri TOPCU	Şemsettin BAYAR	Faysal TATLI
İshak Mehmet HASANCAOĞLU	Veysel Umut ÇİNİCİ	Hamit DOĞAN	Ali Mehmet AK	Hakan KAYACI	Ali SOYUTÜRK	Hamit Emir HAYFAVİ
Ali ESATOĞLU	Muammer DUMAN	Özcan DEMİR	Mehmet Rıza BOYRAZ	Hakan BOZBEY	Osman KİPER	Hasan Hüseyin İPEK
Nihat KADIOĞLU	Gökhan ERTUSUN	Metin KAÇAR	Baran ARSLAN	Cihad GÜNDOĞAR	Murat YILDIZ	Yılmaz ÖZDEMİR
Bayram ÖZBALTA	Güven DOĞAN	Muhammet Talat ŞEKER	Mervan NAS	Mustafa KABADAYI	Cem BUCUGE	Mehmet Niyazi YÜCESOY
Mustafa ÖZDAMAR	Sinan KOÇ	Zeki ŞAN	Cengizhan KÜÇÜKGERGER	Mehmet ERGENÇ	Mehmet BOZKURT	Halil POLAT
Hüseyin TATLI	Murat AKTOĞ	Burhan ŞİĞVA	Berdan DOĞAN	Reşit GÜNGÖR	Zeynel AYDEMİR	Mehmet DİNAR
Çetin KANAR	İsmail YERLİKAYA	Adnan GÜNDOĞDU	Abdulkadir ORGÜN	Mehmet Alper GÜRİSOY	Hakan BAYINDIR	Yasemin TAŞ
Barış GÜLER	Ersay KUŞCU	Cihan HAZAR	Fahrettin AŞUT	Cenk CENKÇİMENİOĞLU	Tamer GÜNER	Ferhat ÇAKIL
Hasan SÖYÜMEZ	Görkem AKSOY	Nuh AVCI	Hüseyin DİNLER	Emel BİLDİK	Gökben GÖKBULUT	İlhan DEMİR
Erol DİBO	Baki KUMTEPE	Hilmi KESKİN	Zeyni CEYLAN	Hamdullah DALKILIÇ	Hüseyin ORGÜN	Alpay SEYHAN
Sinan ACAR	İstiklal KOÇYİĞİT	Bülent ULUSOY	Hasan YILDIRIM	Büşra BARAN	Mehmet Osman BAYAM	Canan SUNAY
Haluk Veli DOĞAN	İdris ÜSTEMEL	Salihcan SAĞLAM	Celal KURT	Cebrail ORMAN	Adnan TÜZÜN	Ümit Utku METE
İbrahim ARGÜN	Hasan ENGİN	Azmi GÜNDÜZ	Murat İLÇA	Servet ECE	Bekir ŞAHİN	

İçindekiler

Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler ve Beklentiler	09
Mersin Hakkında Genel Bilgiler	23

Toplumsal ve Kültürel Yapı

Nüfus	33
Eğitim	41
Kültür	53
Sağlık	57
Sosyal Hizmetler	62
Sosyal Güvenlik Çalışmaları	65

Ekonomik Yapı ve Makroekonomik Göstergeler

Tarım, Ormanlık ve Hayvancılık	73
İmalat Sanayi	95
Organize Sanayi Bölgeleri	99
Ar-Ge ve Yenilikçilik	104
Dış Ticaret	110
Mersin Serbest Bölgesi	138
Deniz Ticareti	143
Ticaret Borsaları ve Toptancı Halleri	148
İç Ticaret	151
Turizm	155
Madencilik	162
Ulusal Hesaplar	166
Parasal Göstergeler	170
Yatırımlar	179
Kamu Gelirleri	183
İşgücü	185

Altyapı Sistemleri

Ulaştırma	197
Haberleşme Hizmetleri	203
Enerji	205
İnşaat ve Konut	208

Meslek Kuruluşları

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Üye İstatistikleri	221
İlimizdeki Mesleki Kuruluşlar	226

31/70

71/194

195/218

219/229

2024 YILINDA DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER VE BEKLENTİLER

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

2024’de küresel ekonomi genelde jeo-politik gelişmelerin etkisinde kaldı: Uzun süredir tarafsız olan İsveç’in NATO’ya girmesi, Ukrayna güçlerinin Rusya’nın Kursk bölgesine girmesi, İsrail’in İran ve Lübnan’a saldırıları, ABD’nde Donald Trump’ın seçilmesi, Suriye’deki Beşşar Esad rejiminin düşmesi ve Güney Kore Devlet Başkanı Yoon Suk Yeol’un sıkıyönetim ilan etmesinden kısa bir süre sonra görevden alınması gibi bir dizi olay gerçekleşti. Özellikle Rusya – Ukrayna arasında yaşanan sıcak savaşın ve Orta Doğu’daki gelişmelerin 2025’de de etkisini ve belirsizliğini sürdüreceği anlaşılıyor. İlave olarak 2024’de Çin ile Tayvan arasındaki gerginlik de devam etti ve Çin, on yıllardır yaptığı en büyük deniz askeri tatbikatını gerçekleştirdi.

Bu jeopolitik arka plana 2024’de Trump ile Federal Rezerv arasındaki potansiyel gerginlik, ABD’nin yeni göç politikası, Trump’ın devreye sokacağı tarifelerin ve bu tarifelere karşı olası misillemenin Çin’in yanı sıra ABD müttefikleri ve ortakları üzerindeki etkisi, ABD açıklarının ve borcunun sürdürülemez gidişatı da eklendi.

Küresel düzeyde jeo-politik baskılar sürse de küresel büyüme görünümünde sınırlı iyileşme 2024’de devam ederken gelişmiş ülkelerdeki farklılaşma belirginleşti. Küresel iktisadi faaliyete ilişkin öncü göstergeler, imalat sanayindeki görece zayıf seyrin sürdüğüne ve hizmet sektörünün ekonomik büyümenin ana kaynağı olmaya devam ettiğine işaret etti. İmalat sanayindeki zayıf görünüm gelişmiş ülkeler (GÜ) grubunda daha belirgin olarak gözlemlendi. Hizmet sektörü ise hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler (ÇOU) grubunda olumlu seyrini korudu. Türkiye’nin ticari ortaklarının büyüme görünümleri farklılık göstermekle birlikte 2025’de büyüme tahminlerinin çoğunlukla aşağı yönlü güncellendiği dikkat çekiyor.

Dünya ekonomisi 2020’de yaşanan pandemi döneminde yüzde 3,1 küçülürken sonraki yıllarda hızlı bir toparlanma sürecine girdi ve 2023’de yüzde 2,8 büyüyen dünya ekonomisi 2024’de de yüzde 3,2 büyüme yakaladı. GÜ grubunda büyüme yüzde 3’ün altında kalırken Çin ve Hindistan ağırlıklı olmak üzere ÇOU’de yüzde 4’ün üzerinde büyüme yakalandı. 2023’de 106 trilyon USD olan küresel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH), 2024’de 110 trilyon USD’a ulaştı. Aynı dönemde küresel Kişi başı GSYİH da 13.920 USD’dan 14.217 USD’a çıktı.

TABLO 1. KÜRESEL BÜYÜME VE GSYİH GELİŞMELERİ

Kaynak: Dünya Bankası & IMF

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Büyüme (%)	2,6	-3,1	6,4	3,2	2,8	3,2
GSYH (Trilyon USD)	87,6	85,1	96,5	100,2	106	110
Kişi Başı GSYH (USD)	11.320	10.882	12.235	12.880	13.920	14.217

ABD ekonomisi diğer büyük ekonomilerden olumlu ayrışmayı 2024’de de sürdürdü: 1948-2023 yıllık ortalama büyümesi olan yüzde 3,2’nin altında kalsa da 2023’de yüzde 2,9, 2024’de de yüzde 2,8’lik büyüme oranını yakaladı. Avrupa Birliği (AB) genelinde ise büyüme 2020’deki yüzde 6’lık düşüşün ardından 2021’de yüzde 6,3 oranında büyüme gerçekleştirilmişti. 2022’de büyüme yüzde 3,5, 2023’de 0,4 ve 2024’de 0,9 oldu. AB’nin en büyük ekonomisi Almanya ise 2023’de yüzde 0,3 küçülürken, 2024’de de yüzde 0,2 ile küçülme devam etti. Resesyon (durgunluk) genelde AB’nin sorunu olmaya devam ediyor. Japonya 2023’de 0,6 büyürken 2024’de sıfır büyüme gerçekleştirdi. İngiltere de genel durgunluk gözlenirken 2023’de 0,4 büyüyen ekonomi 2024’de yüzde 1,1 oranını yakalayabildi.

Çin ekonomisi yaşadıkları sorunlara rağmen büyüme konusunda daha iyi bir performans gösterdi. Çin emlak piyasasında yaşanan sıkıntıları atlatmaya yönelik olarak çeşitli destek programlarını devreye sokarak finansal bir çöküş yaşanmasının önüne geçti. Çin ekonomisi 2023’de yüzde 5,4, 2024’de de yüzde 5 oranında büyüdü. Dünya’nın en yüksek nüfusuna sahip Hindistan ise 2023’de yüzde 9,2 büyürken 2024’de büyüme yüzde 6,5 oranında gerçekleşti. Rusya yaşadığı savaş ortamında 2023 ve 2024’de yıllık yüzde 4,1’lik büyüme oranını yakaladı.

Hiç kuşkusuz Çin başta olmak üzere GÜ’lerin ekonomik performansları; GÜ’lerdeki deflasyon endişeleri ve küresel ticaret politikalarında korumacı eğilimlerin güçlenmesi, ekonomik faaliyet üzerindeki belirsizliğin artmasına bağlı olarak ciddi biçimde etkilenmeye devam edecek.

TABLO 2. ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE GÜNCEL MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

Kaynak: Tradingeconomics.com (8.6.2025 itibariyle güncel veriler)

	Büyüme (%)	Politika Faizi (%)	Enflasyon (%)	İşsizlik (%)	Bütçe Dengesi/ GSYH	Kamu Borcu/ GSYH	Cari Denge/ GSYH
ABD	-0,2	4,50	2,3	4,2	-6,2	124,3	-3,9
Çin	1,2	3,00	-0,1	5,1	-5,8	88,3	2,2
AB	0,3	4,50	2,4	6,5	-3,6	88,6	1,9
Japonya	-0,5	0,10	2,7	2,6	-2,5	263,9	1,8
Almanya	0,2	4,50	2,2	5,9	-5,8	63,6	5,9
Hindistan	2,1	6,50	4,8	7,6	-4,4	86,5	-2,0
İngiltere	0,6	5,25	3,2	4,3	-5,5	97,6	-3,3
Rusya	-0,8	16	7,8	2,7	-1,9	17,2	10,3

2020’de tedarik zincirlerinin kırılmasına yol açan COVID-19 ile başlayan, Rusya-Ukrayna savaşı ile de hızlanan enflasyon küresel bir sorun haline gelmişti. Merkez bankalarının faiz yükseltmesi ve parasal sıkılaşmayı tercihleri sonucu 2023 yılından itibaren enflasyonda hissedilir bir iyileşme yaşandı: 2024’de GÖÜ’lerde yıllık yüzde 3’lere, GÖÜ’de de 2,5’lerin altına geriledi. Bu gerilemede talebin kontrolü kadar emtia fiyatlarındaki gerileme de etkili oldu.

2024’DE EMTİA FİYATLARI

Küresel büyüme; jeopolitik riskler, finansal koşullar ve tedarik zincirleri gibi arz yönlü faktörler emtia fiyatları üzerinde belirleyici olmaya devam ediyor. 2020’de pandemi, 2022’de de Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle yükselen emtia fiyatları 2023 ve 2024’de bu trendini kaybetti. Genelde dalgalanma sürse de en azından oynaklık bu dönemlere kıyasla azaldı. Tarımsal emtialarda diğerlerine kıyasla 2024’de dalgalanma yüksekti.

Brent tipi petrolün varil fiyatı Covid-19 salgını nedeniyle kapanmaların yaşandığı 2020 Nisan’ında 21 ABD Dolarına kadar gerilemiş, 2022 Haziran başında ise açılma ve jeo-politik risklerin de etkisiyle 119 ABD dolarına yükselmişti. Ancak özellikle Euro bölgesindeki ekonomik zayıflamanın da etkisiyle 2023 başında 85 ABD doları civarında olan brent tipi ham petrol fiyatı 2023 sonunda 77 ABD dolarına kadar geriledi. 2024’de ham petrol yüzde 0,4, Brent tipi petrol yüzde 3,2 oranında gerileme gösterdi.

Aylık yeniden dengeleme ile emtia vadeli işlem fiyatlarının aritmetik ortalaması kullanılarak hesaplanan Thomson Reuters/Core Commodity CRB Endeksi emtia fiyatlarının seyrini izlemek açısından iyi bir gösterge olarak kabul ediliyor. Endeks 19 emtiadan oluşuyor: alüminyum, kakao, kahve, bakır, mısır, pamuk, ham petrol, altın, kalorifer yağı, yağsız domuz, canlı sığır, doğal gaz, nikel, portakal suyu, RBOB benzin, gümüş, soya fasulyesi, şeker ve buğday. Bu emtialar farklı ağırlıklarla dört gruba ayrılıyor: enerji yüzde 39, tarım yüzde 41, kıymetli madenler yüzde 7, baz/endüstriyel metaller ise yüzde 13 ağırlığa sahip bulunuyor. CRB Endeksi 2020’de 119 seviyelerine kadar gerilemiş ancak aşının etkili olmasıyla açılmaların başlaması, Rusya-Ukrayna savaşı gibi jeo-politik risklerin de etkisiyle 2022 Haziran başında yaklaşık iki kat artarak 347’ye ulaştı. Ancak merkez bankaları tarafından başlatılan sıkılaşma politikaları ile birlikte endeks 2023’e 287 ile girdi ve yılın sonunda 304 olarak gerçekleşti. Kısaca 2023’de emtia fiyatları zaman zaman çeşitli nedenlerle tedarik zincirlerinde yaşanan sıkıntılarının ve rahatlamaların etkisiyle istikrarlı diyebileceğimiz bir aralıkta seyretti. 2024’de ise CRB yüzde 18,37 oranında artış gösterdi. Metal endeksindeki (LME) artış ise 2024’de yüzde 5,48 olarak gerçekleşti.

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ BEKLENTİLER

Küresel düzeyde gerek ekonomik gerekse jeo-politik gelişmeler gittikçe daha karmaşık hale geliyor. 2025’in Ocak sonunda göreve gelen ADB Başkanı D. Trump seçim döneminde ticaret savaşlarının sinyalini vermişti ancak Çin başta olmak üzere birçok ülke açıklanan gümrük vergilerinin bu denli yüksek olmasını da beklemiyordu. Ticaret engellerindeki önemli artışlar, daha sıkı finansal koşullar, daha zayıf iş ve tüketici güveni ve artan politika belirsizliğinin devam etmesi halinde büyüme beklentileri üzerinde belirgin bir olumsuz etkiye sahip olabilecek. Özellikle tarifeleri artıran ülkelerdeki daha yüksek ticaret maliyetlerinin enflasyonu yukarı yönlü baskılayacağı konusunda da endişeler devam ediyor. Enflasyonu

aşağı yönlü baskılayacak ve gümrük tarifelerinin etkisini zayıflatacak olan da emtia fiyatlarının göreceli olarak düşük seyretmeye devam etmesi olarak görülüyor.

OECD bu çerçevede Küresel GSYİH büyümesinin, devam eden zorluklara karşın, Mayıs ortasındaki tarife oranlarının sürdürüleceği varsayımıyla, 2024'teki yüzde 3,3'ten 2025 ve 2026'da yüzde 2,9'a düşeceğini tahmin ediyor. Yavaşlamanın özellikle ABD, Kanada ve Meksika'da yoğunlaşırken, Çin ve diğer ekonomilerde daha küçük aşağı yönlü düşüş bekleniyor. OECD, küresel ticaret büyümesinin, beklenen tarife artışlarından önce önemli bir ön yüklemenden sonra önümüzdeki iki yıl içinde önemli ölçüde yavaşlayacağı ve belirsizliğin yatırımlar üzerinde olumsuz etkiye sahip olacağını tahmin ediyor. OECD'ye göre küresel ticaret hacmindeki reel artış 2025'de yüzde 3,8 iken 2025'de yüzde 2,8, 2026'da da yüzde 2,2 olması bekleniyor. Kısaca, ticaret ilişkileri yeniden yapılandırılmaya devam ediyor ve değişen jeopolitik de bunun başlıca nedeni oluşturuyor: ABD, ticareti Çin'den uzaklaştırıp Meksika ve Vietnam gibi diğer ekonomilere doğru kaydırma devam ediyor. Bazı durumlarda, bunun nedeni bu ekonomilerin Çin ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ticaret akışlarında ara bir adım oluşturması olarak görülüyor. Avrupa ekonomileri Rusya ile ticarettten uzaklaşıp diğer ortaklarla, özellikle ABD ile ticareti artırmış görünüyor. Gelişmiş ekonomiler yerine gelişmekte olan ekonomiler artık Çin'in ithalat ve ihracatının çoğunluğunu oluşturuyor. Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN), Brezilya ve Hindistan gibi ekonomiler jeopolitik yelpazede ticaret bağlarını güçlendirmeye devam ediyor.

Diğer taraftan ülkelerde yaşanan mali gevşemenin, özellikle 2026'da daha yüksek savunma ve altyapı harcamalarının önemli bir artışa neden olabileceği Çin ve Almanya başta olmak üzere bazı ekonomilere destek sağlayacağı konusunda da iyimser beklentiler söz konusu. Bu özellikle yeni jeo-politik yapılanmada AB'nin savunmayı güçlendirmek için yapacağı harcamaların AB büyümesine de katkı sağlayacağını beklemek gerekiyor.

OECD'ye göre; G20 ekonomilerindeki yıllık manşet enflasyonunun 2024'te yüzde 6,2'den 2025'de yüzde 3,6'ya ve 2026'da da yüzde 3,2'ye düşmesi bekleniyor. ABD'de yıllık enflasyonun 2024'deki yüzde 2,5'ten sonra 2025 de yüzde 3,2'ye yükseleceği ve 2026'da da tekrar yüzde 2,8'e gerileyeceği tahmin ediliyor. Bu tahminler Fed'in yüzde 2 olan hedef enflasyonunun bir hayli üzerinde bulunuyor. AB'de ise enflasyon göstergeleri ABD'den daha iyi görünüyor: 2024'de yüzde 2,4 olan AB enflasyonunun 2025'de 2,2'ye, 2026'da da yüzde 2'ye gerilemesi bekleniyor.

Hiç kuşkusuz bu tahminler önemli riskler taşımaya devam ediyor. Ticaret engellerine karşı ülkelerin birbirlerine yapabileceği misilleme eylemleri de dahil olmak üzere daha fazla artış veya hızlı değişiklikler, tüketiciler ve firmalar tarafından daha temkinli davranışlar veya finansal piyasalarda devam eden risk yeniden fiyatlandırması, büyümeji daha da yavaşlatabilecek ve yüksek oranda birbirine bağlı sınır ötesi tedarik zincirlerinde de önemli kesintilere neden olabilecektir. Hanelerin artan enflasyon beklentileri, özellikle önemli ölçüde daha yüksek ticaret maliyetleriyle karşı karşıya olan veya hala sıkı işgücü piyasalarına sahip ekonomilerde enflasyonist baskıları artırabilecek risklerdir. Bu da kısıtlayıcı para politikalarını destekleyecek bir gelişme olabilecektir. Sonuçta da yine büyüme beklentileri olumsuz etkilenebilecektir. Hala zengin değerli ve yoğunlaşmış hisse senedi piyasalarından ve yüksek kurumsal finansman ihtiyaçlarından kaynaklanan finansal istikrar riskleri, ek risk yeniden fiyatlandırmasıyla tetiklenebilir ve yüksek kaldıraçlı banka dışı finansal araçlar tarafından zorunlu varlık satışlarıyla büyütülebilir. Olumlu olabilecekler ise ticaret engellerindeki artışın tersine dönmesi durumunda daha düşük politika belirsiz-

liği nedeniyle büyüme desteklenebilecek ve enflasyonist baskı da azalabilecektir. Düzenleyici yükleri hafifletme adımları ve Avrupa ve Orta Doğu'daki sıcak çatışmalara erken bir çözüm güveni ve yatırım teşviklerini tersine döndürebilecek gelişmeler olacaktır.

2024'DE TÜRKİYE EKONOMİSİ

TÜİK verilerine göre; 2023'de GSYH büyüme hızı yüzde 5,1 iken, 2024'de yüzde 3,2 olarak gerçekleşti. Bu gerilemede temel etken parasal sıkılaştırma kaynaklı talebin kontrol altına alınmasıydı.

2024'de sektörel olarak değerlendirildiğinde; tarım ve inşaat sektörü büyümesinde artış yaşanırken, sanayi ve hizmetler sektörü büyüme performansı aynı gelişmeyi gösteremedi. Örneğin, 2023'de yüzde 2,5 oranında artan imalat sanayi katma değeri, 2024'de yüzde 0,2 oranında düştü. Genel olarak 2023'de yüzde 1,7 büyüyen sanayi sektörü katma değeri ise 2024'de yüzde 0,5 oranında büyüdü. Sonuçta 2023 ve 2024'de sanayi katma değerinin GSYH içindeki payı da belirgin bir biçimde geriledi. 2022'de sanayi katma değerinin GSYH içindeki payı yüzde 26,4 iken, bu pay 2023'de yüzde 22,9'a, 2024'de ise yüzde 20'ye düştü. Bu düşüşte özellikle imalat sanayi etkili oldu.

2024'de mal ve hizmet ihracatı reel olarak yüzde 0,9 oranında artarken, mal ve hizmet ithalatı yüzde 4,1 oranında geriledi. Kıymetli taşlar ve altın ithalatı ile enerji ithalatındaki gerileme, sanayi üretimdeki düşüşün ham madde ithalatını düşürmesi, 2024'de net ihracatın büyümeye katkısının pozitifte dönmesine katkı yaptı.

TABLO 3. SEKTÖRLERİN BÜYÜMEYE KATKILARI (% DEĞİŞİM)

Kaynak: TÜİK

	2023	2024
GSYİH Büyümesi	5,1	3,2
Sektörlerin Büyüme Hızı	4,2	2,6
-Tarım	0,2	3,9
-Sanayi	1,7	0,5
-İnşaat	7,2	9,3
-Hizmetler	5,2	2,6

2024'ün özellikle ikinci ve üçüncü çeyreğinde yavaşlayan ekonomik faaliyetler, yılın son çeyreğinde beklentilerin tersine kısmen canlanma gösterdi. 2023'de Cumhurbaşkanlığı ve genel seçimler öncesi ve seçim sonrasında uygulanan ekonomi politikaları ciddi farklılık göstermişti. Seçim öncesinde TCMB müdahaleleri ve makro ihtiyatı tedbirler ile döviz kurlarında istikrar sağlanırken, faiz oranları düşük tutulmuştu. Seçim sonrasında ise politika faiz oranı kademeli olarak artırılarak Aralık 2023'te yüzde 42,5 olarak belirlenmişti. Politika faizi Mart 2024'te yüzde 50'ye yükseltildi ve yılsonuna kadar bu düzeyde tutuldu.

TCMB politika faizindeki bu yükselişe paralel olarak, kredi ve mevduat faizlerinde de 2024'de belirgin bir artış yaşandı. Kredi ve mevduat faizlerindeki bu yükseliş, firma ve tüketicilerin talebini geriletirek

ekonomide yavaşlamaya neden oldu. 2024'ün ikinci ve üçüncü çeyreğinde mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYİH büyümesi bir önceki döneme göre, sırasıyla, yüzde 0,2 ve yüzde 0,1 oranında geriledi. Hane halkı tüketim harcamaları da ikinci çeyrekte yüzde 0,4, üçüncü çeyrekte yüzde 0,2 oranında düştü. 2024'ün son çeyreğinde ekonomide tekrar canlanma başlarken, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYİH yüzde 1,7 oranında büyüme gösterdi. Büyümenin itici gücü de iç talep oldu. Hane halkı tüketimi bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,3, yatırımlar ise yüzde 3,9 artış gösterdi. Mal ve hizmet ihracatı bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,3 gerilerken, mal ve hizmet ithalatı yüzde 5,2 artış gösterdi. Dolayısıyla büyük ölçüde ithalattaki gerilemeden kaynaklanan dış dengedeki iyileşme son çeyrekte tersine döndü. Dış dengenin yeniden bozulmaya başlamasında TL'nin değerlenmesindeki hızlanma etkili oldu.

Covit-19 ve sonrasındaki ekonomik politika uygulamalarının etkisiyle, işletme artışının GSYH'deki payı artarken, işgücü ödemelerinin payı 2021 ve 2022 yıllarında belirgin bir düşüş göstermişti. 2023'de işgücü ödemelerinin payında tekrar yükseliş gözlemlendi. Seçim sürecinde asgari ücret ve maaşlara yapılan artışlar ile EYT'den emekli olan yaklaşık 2 milyon kişiye yapılan kıdem ve ihbar tazminatı ödemeleri işgücü ödemelerinin GSYH içindeki payının yükselmesini sağladı: 2019'da işgücü ödemelerinin GSYH içindeki payı yüzde 31,3 iken, bu pay 2022'de yüzde 23,6'ya kadar gerilerken, 2023'de ise maaş-ücret ve kıdem-ihbar tazminatlarının etkisiyle yüzde 28,9'a yükseldi. 2024 genelinde de işgücü ödemelerinin GSYH içindeki payı yüzde 33,5 olarak gerçekleşti. Ancak 2024 yılı ilk çeyreğinde yüzde 37 olan işgücü ödemelerinin GSYH'ya oranı, ikinci çeyrekte yüzde 35,5'e üçüncü çeyrekte yüzde 32,2'ye, son çeyrekte ise yüzde 30,8'e geriledi. Ücretli çalışan sayısındaki artışa rağmen, dönemler itibarıyla işgücü ödemelerinin payındaki düşüş, 2024 yılında asgari ücretin yılda bir kez artırılmasından kaynaklanmıştır. 2024 yılı ikinci yarısında memur maaşları yüzde 19 civarında artırılırken, asgari ücrete artış yapılmamıştır. Asgari ücretin sabit tutulması, özel sektördeki diğer çalışanların ücret artışlarını da oldukça sınırlandırmıştır. 2024 yılının ikinci yarısında işgücü ödemelerinin GSYH içindeki payında belirgin bir gerileme olmuş, bu eğilimin önümüzdeki yıl da devam etmesi beklenmektedir (Kaynak: Zafer Yükseler).

TABLO 4. TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ TEMEL GÖSTERGELER

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kişi Başına GSYİH (USD)	9.208	8.600	9.601	10.659	13.110	15.463
GSYİH (Milyar TL)	760	717	807	906	1.130	1.322
GSYİH (Milyar USD)	4.318	5.047	7.256	15.012	26.546	43.411
Büyüme (%)	0,8	1,9	11,4	5,5	4,5	3,2
TÜFE (%)	11,84	14,60	36,08	64,27	64,77	44,38
Yİ-ÜFE (%)	7,36	25,15	79,89	97,72	44,22	28,52
İşsizlik (%)	13,4	12,9	11,3	10,3	8,8	8,5
İşgücüne Katılım (%)	52,6	49,2	52,7	53,6	53,6	53,9
USD/TL	5,95	7,43	13,28	18,64	29,02	34,90
EUR/TL	6,68	9,09	15,10	19,70	31,66	36,58
Sepet Kur	6,32	8,26	14,19	19,17	30,34	35,74

ENFLASYON VE PARA POLİTİKASI

TCMB, 2023 ortasından itibaren “rasyonel politikalara dönüş” çerçevesinde faiz oranlarını yükseltmeye başlayarak parasal sıkılaştırma politikasını benimsemişti. 2023 Mart’ında yüzde 8,5’e kadar düşürülen politika faizi, 2023 Haziran’ında yüzde 15’e ve sonrasında kademeli olarak artırılarak Aralık sonu itibarıyla yüzde 42,5’e kadar yükseltildi. 2024’de de politika faizindeki artış devam etti ve Mart toplantısında yüzde 50 oldu. TCMB politika faizini 2024 sonunda 47,5’e düşürdü. 2025 Ocak toplantısında politika faizini yüzde 45’e çeken TCMB, Mart’ta da 42,5’e indirdi. Ancak politik belirsizliklerin etkisiyle politika faizi Nisan toplantısında yüzde 46’ya yükseltildi.

TCMB’nin 2023 ortasından itibaren faiz oranlarını “kademeli yükseltmesi” politika faiz oranının enflasyona ve beklentilere göre oldukça düşük kalmasına neden oldu. Bu da bir taraftan döviz kurunun ve dolayısıyla enflasyonun da yükselmesiyle sonuçlandı. Enflasyonu yükselten bir diğer gelişme de 2023 Temmuz’unda yapılan dolaşım vergi düzenlemeleriydi. TÜFE 2023 sonunda 64,8 olarak gerçekleşti.

2024 Orta Vadeli Program’da (OVP) TÜFE enflasyonu yüzde 33 olarak hedeflense de TCMB enflasyonu yüzde 30-42 aralığında revize etti. Bu arada enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri düşürülene kadar sıkı para politikası duruşunun sürdürüleceğini belirtti. 2024’de büyüme OVP hedefinin altında kalarak yüzde 3,2 olarak gerçekleşirken, TÜFE enflasyonu da OVP hedefi ve TCMB tahmininin üzerinde yüzde 44,4 olarak gerçekleşti. Genelde 2024’de Türk lirasının öngörülenin üzerinde değerlendirilmesi ve yurtiçi talebin sıkılaştırma sonucu gerilemesine karşın enflasyonda gerçekleşme hedeflenenin üzerinde kaldı. Bu arada 2022’den itibaren İTO enflasyonu ile TÜFE enflasyonunun ayrışması da başka bir tartışma konusuydu. Tahminlerin tutmaması, iki enflasyon arasındaki farkın maaş ve ücretleri sınırlama amaçlı olduğuna ilişkin inancın yaygınlaşması doğal olarak fiyatlandırma davranışları ve beklentileri olumsuz etkiledi.

TCMB, 2024’de parasal aktarım mekanizmasını güçlendirmeye yönelik olarak Kur Korunmalı Mevduat (KKM)’in TL’ye geçiş yoluyla kademeli olarak tasfiyesi amacı çerçevesinde KKM’nin TL’ye geçişine ve yenilenmesine ilişkin toplam hedef hesaplamasına tüzel kişi KKM hesaplarını da dâhil etti. İlave olarak, KKM için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıklara faiz veya telafi ödemesi uygulaması yeni açılan ve yenilenecek olan KKM hesapları için kaldırıldı.

2024 başında Sistemin Fonlama İhtiyacı (SFİ) likidite açığına işaret ederken, 2024 Eylül’ünden itibaren sistemde likidite fazlalığı oluşmaya başladı. Söz konusu fazla likidite TCMB net döviz pozisyonundaki iyileşmeden kaynaklandı. Fazla likidite de farklı biçimlerde piyasadan çekildi.

DIŞ TİCARET GELİŞMELERİ VE CARİ DENGE

TABLO 5. TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ VE CARİ DENGE (MİLYAR USD)

Kaynak: TCMB

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
İhracat	180,8	169,6	225,3	254,2	255,6	261,8
İthalat	210,3	219,5	271,4	363,7	362	344
Dış Ticaret Dengesi	-29,5	-49,9	-46,2	-109,5	-106,4	-82,2
Cari Denge	10,8	-31	-6,2	-46,3	-39,9	-10
Cari Denge / GSYİH	2	-4,3	-0,8	-5,1	-3,5	-0,8

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre ihracat 2024'de yüzde 2,4 artarak 261,8 milyar USD oldu. İthalat ise yıl genelinde enerji fiyatlarındaki ve altın ithalatındaki düşüşün etkisiyle yüzde 5 gerileyerek 344 milyar USD'ye geriledi. Böylece, 2024'de dış ticaret açığı yüzde 22,7 daralarak 82,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 yılındaki yüzde 70,6 seviyesinden 2024'te yüzde 76,1'e yükseldi. 2024'de İhracat ve İthalat Birim Değer Endeksleri, geçen yıl seviyesinde kalırken, dış ticaret hadleri de 86,7 seviyesinde gerçekleşti. Yine 2024'de ihracat miktar endeksi yüzde 2,1 artarken, ithalat miktar endeksi yüzde 5,2 geriledi.

2024 yılı genelinde ise dış ticaret açığında kaydedilen daralma ve turizm gelirlerindeki olumlu gelişmeler cari işlemler açığının, 2023'e kıyasla yaklaşık yüzde 75 oranında gerileyerek, 10 milyar USD'ye düşmesine neden oldu. Ekonomik büyümedeki düşüşe paralel olarak Cari Açık / GSYİH oranı da gerilemeye devam etti. 2023'de bu oran yüzde -3,5 iken 2024'de -0,8'e geriledi.

2024 yılının tamamında net doğrudan yatırımlar yıllık bazda yüzde 0,7 ile sınırlı şekilde azalarak 4,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. TCMB Aralık'ta "Portföy Yatırımlarına" ilişkin verileri önemli ölçüde revize etti. Yurtdışı yerleşiklerin borçlanma senedi alımlarını yaklaşık 12 milyar USD, yurtiçi yerleşiklerin yurtdışında varlık edinimini ise yaklaşık 14,5 milyar USD aşağı yönlü revize etti. 2023'de 22,2 milyar USD olan sıcak para giriŐi 46,3 milyar USD'a yükselmiş oldu. 2024'de yurt dışı yerleşiklerin borçlanma senedi alımları 23,3 milyar USD, bankaların kısa vadeli kredi kullanımları ise 14,7 milyar USD, yurtdışı yerleşiklerin mevduatı ise 10,3 milyar USD artış gösterdi. Yabancıların hisse senedi alımı ise 2,5 milyar dolar azaldı.

2024 yılı Ocak-Aralık döneminde ortalama dolar kurundaki artış yüzde 38,35 olarak gerçekleşirken, ortalama TÜFE artışı yüzde 58,51, ortalama Yİ-ÜFE artışı ise yüzde 41,10 oldu. Kısaca 2024'de de Türk Lirası değerlenmeye devam etti.

KAMU MALİYESİ VE BÜTÇE DENGESİ

2022'den itibaren bütçe ve maliye politikalarında geçmiş yıllara kıyasla ciddi bir ayırışma gözlemlendi. Deprem ve seçim harcamaları 2023 ve 2024'de bütçe açıklarını tetikleyen iki önemli faktör olarak dikkat çekti. 2023 yılında 1.375 milyar TL düzeyinde gerçekleşen Merkezi Yönetim bütçe açığı yüksek enflasyonun ve deprem harcamalarının etkisiyle 2024'de 2.106 milyar TL'ye yükseldi. Bütçe açığı Eylül 2024'te açıklanan OVP tahminine paralel gerçekleşti. 2024'te bütçe gelirleri yüzde 66,5, bütçe harcamaları da yüzde 63,6 artış kaydetti. 2023'de 705,8 milyar TL olan faiz dışı açık 2024'de de 835,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Vergi gelirleri 2024'de bir önceki yıla kıyasla yüzde 62,3 artarak 7.304,9 milyar TL'ye ulaştı. 2024'de gelir vergisi yüzde 120,1 ile en fazla artış göstererek 833,5 milyar TL'ye yükseldi ve toplam vergi gelirleri içindeki payı da yüzde 20,9 oldu. ÖTV gelirleri ise ikinci en fazla artan gelirdi, yıllık bazda yüzde 113,6 artarak 523,1 milyar TL'ye ulaştı. Banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 122,6, dâhilde alınan KDV gelirleri ise yüzde 114,7 artarak enflasyonun üzerinde artış gerçekleştirdi. İthalde alınan KDV gelirleri da aynı dönemde ithalattaki gerilemeye paralel olarak yüzde 40,5 oranında arttı.

2024'de faiz dışı giderlerde en yüksek pay alan ilk üç harcama grubu sırasıyla; yüzde 62,8 artarak 3,9 trilyon TL'ye ulaşan cari transferler, yıllık yüzde 101,3 oranında artarak 2,7 trilyon TL olan personel giderleri ile yıllık yüzde 73,4 artarak 943,1 milyar TL'ye ulaşan sermaye giderleriydi. Yılın genelinde yüksek seyreden faiz oranları da bütçede faiz giderleri kalemini olumsuz etkiledi ve faiz giderleri 2024'de yıllık yüzde 88,3 oranında artarak 1,3 trilyon TL'ye yükseldi.

Sonuçta 2024'de vergi gelirleri başta olmak üzere bütçe gelirlerinin olumlu performansına karşın, cari transferler, kamu özel işbirliği projeleri ve deprem harcamalarının da etkisiyle bütçe harcamaları 2023'de olduğu gibi yüksek seyretmeye devam etti. Dolayısıyla bütçe açığı ve faiz dışı açık yüksek seyretti. 2023'de Bütçe Açığı / GSYİH oranı yüzde 5,4 olurken bu oran 2024'de biraz gerileyerek 4,9 olarak gerçekleşti. Enflasyonla mücadelede para politikasında uygulanan sıkılaşıma karşın bütçede bir disiplinin sağlanamaması uygulanan dezenflasyon politikasının başarısını olumsuz yönde etkilemeye devam ediyor.

TABLE 6. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (MİLYAR ₺)

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

	2021	2022	2023	2024
Harcamalar	1.203,7	2.941,4	6.585,5	10.777
- Faiz Harcamaları	134	310,9	674,6	1.270,5
- Faiz Dışı Harcamalar	1.069,8	2.630,5	5.910,8	9.506,6
Gelirler	1.402	2.802,4	5.210,5	8.670,9
- Vergi	1.165	2.353,3	4.500,9	7.304,9
Bütçe Dengesi	- 201,5	-139,1	-1.375	-2.106,1
Faiz Dışı Denge	- 20,7	171,8	- 700,4	-835,7
Bütçe Açığı / GSYİH	- 2,8	- 1	- 5,4	- 4,9
İç Borç	1.3454,8	1.905,3	3.209,3	4.959,9
Dış Borç	1.490	2.127,9	3.513,2	4.290,9
Toplam	2.844,9	4.033,2	6.722,5	9.250,8

BEKLENTİLER

Dünya ekonomisi; hızla yaşlanan nüfus, ağırlaşmaya devam eden jeo-politik riskler, enflasyona karşı uygulanan yüksek faiz ve sıkılaşma adımlarının ülkeleri durgunluğa taşıma endişeleri, küresel olarak düşük verimlilik ve uluslararası ticaretteki korumacı eğilimler, ticaret savaşları, ülkelerdeki büyük bütçe açıkları ve yüksek borçlanma sorunları, yüksek faiz ortamında zaten yüksek olan borçluluk oranlarının faiz yükünün artması sonucu yaşanabilecek mali konsolidasyon gibi sorunların kısılacı altında bulunuyor. İlave olarak yapay zekâ, dijitalleşme gibi yeni teknolojilerin ülkeler arasındaki eşitsiz dağılımı, iklim değişiklikleri ile savaşların getirdiği göç dalgaları gibi birçok belirsizliğin yaşandığını da sorunlara eklemek gerekiyor.

Bu riskler altında özellikle sermayeye bağımlı ülkelerin yüksek maliyetli paraya ulaşmaları gittikçe zorlaşıyor. Uluslararası sermaye sadece getiriye değil o ülkenin politik duruşuna da bakarak tercihini yapıyor. Çok kutuplu dünya düzeni yeniden şekillenirken paraya dayalı ekonomiler (ABD, İngiltere vd.) üretim ve emtiaya dayalı ülkelerin menfaatleri birbiri ile çelişiyor. Kutuplaşmalar gittikçe artarken ABD'nin Çin başta olmak üzere neredeyse tüm ülkelere karşı gümrük vergilerini beklenenin çok ötesinde artırmaya devam etmesi dünya ticaretini tehdit etmeye devam ediyor. Doğal olarak bu eğilimler yeni tedarik zincirleri arayışına yol açarken, artan maliyetlerin enflasyon üzerinde baskı yapmasından korkuluyor. Uluslararası ticaret hacmindeki artış hızının yavaşlamasının da küresel büyüme üzerinde baskı yarattığını eklemek gerekiyor.

Bu çerçevede özellikle ABD'de faizlerin ne zaman düşürüleceğine ilişkin belirsizlikleri de artıyor. AB ve İngiltere yüzde 2 olan enflasyon hedefine doğru hızla ilerlerken ekonomik durgunluğun pençesinden de kurtulmaya çalışıyor. Ancak beklenenin aksine ABD ekonomisi oldukça iyi bir performans sergiliyor ve yüzde 2'lik hedefe ulaşmak için henüz erken olduğu izlenimi veriyor. Bu durumda AB ve İngiltere faizleri

düşürme konusunda daha kararlı adımlar atarken, Fed'in faizleri indirme konusundaki belirsizliği devam ediyor.

Türkiye ekonomisi bu belirsizlik ortamında 2023 Mayıs seçimlerinden bu yana "rasyonel" adı verilen yeni bir politika setine geçmiş bulunuyor. Yüksek faiz düşük kur olarak adlandırabileceğimiz temel politika çerçevesinde yüksek enflasyon platosundan kurtulmaya çalışıyor.

Uygulanan sıkılaştırıcı politikaların ekonomik faaliyetleri zayıflatma amaçlı olduğu ve toplam talebin kontrol edilmesini sağladığı TCMB'nin PPK toplantılarında sıklıkla dile getiriliyor ve bu süreçte TL'nin değerleneceği de belirtiliyor. Mevcut politikanın devam edeceği varsayımı ile uluslararası kuruluşlar (OECD, IMF vb.) Türkiye'nin büyüme tahminlerini aşağı çekiyor.

Hiç kuşkusuz uygulanan programın kamuda bütçe disiplini sağlayacak biçimde genişletilmesi gerekiyor. Yüksek bütçe açığının yarattığı talep baskısı da enflasyon üzerinde etkili oluyor. Hazine ve Maliye Bakanı sıklıkla kamu tasarrufundan söz ediyor ki bu konuda belirli girişimlerde bulunulduğu açık...

Hiç kuşkusuz uygulanan program da belirli riskleri taşıyor. Dış piyasalardan sermaye girişinin olmaması durumu kısa vadeli dış borç yapısına sahip Türkiye açısından ciddi bir risk oluşturuyor. Diğer taraftan cari dengedeki açık küçülüyor olsa da finansmanının kısa vadeli sermaye hareketlerine dayanması ödemeler dengesinin kalitesini olumsuz etkiliyor. Dolayısıyla bu finansmanın daha uzun vadeli ve sabırlı sermaye ile desteklenmesi gerekiyor. Bunun için de yapısal reformların bir an önce devreye alınması zorunlu hale geliyor.

Uygulamada karşımıza çıkacak en önemli risklerden biri de iç talebin ciddi anlamda baskılanması. Euro bölgesi durgunluk içindeyken ve kur artışı enflasyonun altında seyrederken dış talebin yani ihracatın ciddi miktarlarda artması pek olası görünmüyor. Dolayısıyla iç ve dış talebin kısıtlı olduğu bir ortamda ekonomik aktivitelerin zayıflaması, firmaların nakit akışlarının ciddi biçimde bozulması özellikle kredi kısıntıları ve yüksek kredi maliyetleri çerçevesinde fonlama maliyetlerinin ve olanaklarının azalması kaçınılmaz görünüyor. Özellikle 2024 Mart yerel yönetim seçimlerinin ardından firmaların finansman yapılarının bozulduğu, karşılıksız çek ve konkordato taleplerinin arttığı gözleniyor. Konkordato genelde firma iflaslarının ertelenmesi ve zaman kazanılması olarak işlev görüyor. Çünkü bu talepte bulunan firmaların en fazla yüzde 15'i tekrar faaliyetlerine devam edebiliyor.

Kısaca, özellikle firmalar açısından nakit ve stok yönetiminin, verimlilik artışının çok önem kazandığı bir süreç yaşanıyor. Toplumun geniş kesimlerinin fedakârlık ederek enflasyonla mücadeleye destek verdiği biliniyor. Ancak enflasyonla mücadelenin toplumsal uzlaşa ile gerçekleşebileceğini de unutmamak gerekiyor. Bunun da ancak şeffaf ve ön görülebilir politikalarla mümkün olabileceği biliniyor.

Prof. Dr. İsmail Sadi UZUNOĞLU

Trakya Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

MERSİN HAKKINDA GENEL BİLGİLER

TARİH

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Mersin'in Kalkolitik, İlk Tunç ve Orta Tunç Çağlarından bu yana bir yerleşim yeri olduğu anlaşılmıştır. Yörede Hititler, Asurlar, Fenikeliler, Frikyalılar, Yunanlılar, Selefkoslar, Araplar, Selçuklular, Karamanoğulları ve Osmanlıların kültür birikimi mevcuttur.

M.Ö. 17-12 yy. arasında Hititler' le çağdaş Kizuvatna Krallığı hüküm sürmüştür, M.Ö. 1290-612 yılları arasında Kue Krallığı ve M.Ö. 546'da Persler yöreye yerleşmişlerdir. M.Ö. 334 yılında Makedonya Kralı Büyük İskender bölgeyi ele geçirmiş, özellikle Silifke' de etkinliğini sürdürmüştür. Kral Selefkos Nikador, adını bu ilçeye vererek hükümdarlığını M.Ö. 100 yılına kadar devam ettirmiştir. M.Ö. 66 yılında Roma İmparatorlarından Pompeus, korsanların işgalindeki Mersin ve çevresini zaptederek Soloi şehrini kendi adına izafeten Pompeipolis olarak değiştirmiştir. Böylece Kilikya ve Selefkoslar ülkesi bir Roma eyaleti olmuş, daha sonra doğu bölgesi Antonius'a verilmiş ve onun yönetiminde Tarsus ile çevresi zenginleşerek bir bilim merkezi olmuştur. M.S. 330 yılına kadar bir yükselme devri yaşayan bölge İmparator Julyanus döneminde (361-363) putperestliğin resmi din olması ve Hristiyanlara baskı yapılması nedeniyle büyük karışıklıklar yaşamıştır. İlk Kral Arcadius zamanında Kilikya eyaleti üçe bölündü: Silifke, Tarsus ve Anavarza şehirleri merkez seçildi. Bu dönemde Neapolis (Kanlıdivane) şehri kuruldu. Bizans döneminde şehirleşme gelişmiş daha sonra İslam Orduları Kıbrıs'ı ve Silifke'yi, Muaviye döneminde de Kilikya'yı ele geçirmişlerdir. Ancak bir süre sonra Bizanslılar bölgeyi egemenlikleri altına almışlardır.

Bölgenin 705 yılında İslam Orduları tarafından tekrar ele geçirildiği ve 250 yıl süre ile egemenliklerini sürdürdükleri bilinmektedir. Çok kısa bir süre Selçukluların elinde kalan İçel, 1516 yılında Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlı topraklarına katılmıştır. Ancak Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa ayaklanması sırasında Mersin ve çevresi İbrahim Paşa tarafından ele geçirilmiş, 1852 Kütahya Anlaşması ile Osmanlılar yeniden egemen olmuşlardır.

Osmanlı Devletinin son zamanlarında İçel' de müstakil mutasarrıflık ve Sancak kurulmuş, Sancağın Merkezi Silifke ve bir sürede Ermenek olmuştur.

Önceleri Tarsus İlçesi Gökçeli bucağına bağlı olan Mersin 1850 yılında Bucak Merkezi olmuştur.

1864 yılında Mersin' de Kaza Teşkilatı, 1894 yılında da merkezi Mersin ile Tarsus' u içine alan Adana Vilayetine bağlı Sancak Teşkilatı kurulmuş, 1915 yılında müstakil mutasarrıflık olmuştur.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra 1918 yılında tüm Çukurova'yı işgal eden Fransız ve İngilizler, Kurtuluş Savaşı sonunda Ankara Anlaşması ile 3 Ocak 1922' de Mersin'i terk etmişlerdir.

1924 yılında Mersin Vilayeti kurulmuştur. 1933 yılında, Merkezi Silifke olan İçel Vilayeti lağvedilerek Silifke, Anamur, Gülnar, Mut İlçeleri Mersin'e bağlanmış ve vilayetin adı İçel olarak değiştirilmiştir.

1954 yılında Erdemli, 1989 yılında Aydıncık (Çilindire), Bozyazı ve Çamlıyayla İlçelerinin kurulmasıyla İçel' in Merkezi İlçe Mersin ile birlikte ilçe sayısı 10'a yükselmiştir.

İçel adı, 20.06.2002 tarihli ve 4764 sayılı kanunun 1.maddesinde Mersin olarak değiştirilmiştir. 06.03.2008 tarihli 5747 sayılı kanunla Akdeniz, Mezitli, Toroslar ve Yenişehir ilçeleri kurulmuştur.

MERSİN KRONOLOJİSİ

Kaynak: Mersin Valiliği

M.Ö. 6000-5500	Neolitik Dönem
M.Ö. 5500-3000	Kalkolitik Dönem
M.Ö. 3000-2000	İlk Tunç Çağı
M.Ö. 2000-1700	Orta Tunç Çağı
M.Ö. 1700-1200	Kizuvatna Krallığı
M.Ö. 1200-612	Kue Krallığı
M.Ö. 546-334	Persler Dönemi
M.Ö. 301-101	Selefkos Dönemi
M.Ö. 101-MS 395	Roma Dönemi
M.S. 395-661	Bizans Dönemi
661	Muaviye'nin İçel'de bazı yöreleri ele geçirmesi
685-960	Yörenin Bizanslılar ile Araplar arasında sık sık el değiştirmesi
960	Bizanslıların yöreye egemen olması
1082	Süleyman Şah'ın İçel yöresini ele geçirmesi
1129	Ermeniler'in Tarsus'u ele geçirmesi
1224	Alaaddin Keykubat'ın İçel yöresinin büyük bölümünü ele geçirmesi
1254	Karamanoğullarının İçel yöresinde egemenliği
1357	Silifke'nin Karamanoğulları Beyliğinin eline geçmesi
1473	Gedik Ahmet Paşa'nın Silifke'yi Osmanlı topraklarına katması
1516	Mersin ve Tarsus yöresinin Osmanlı yönetimine katılması
1839	Mısırlı İbrahim Paşa'nın yöreyi ele geçirmesi
1852	İçel yöresinin yeniden Osmanlı yönetimine katılması
1886	Adana-Mersin demiryolunun hizmete girmesi
17 Aralık 1918	Mersin'in İngiliz ve Fransız birliklerince işgal edilmesi
19 Aralık 1918	Tarsus'un Fransızlar tarafından işgal edilmesi
17 Mart 1920	Fransızlarla ilk silahlı çatışma Başnalar Savaşı
20 Temmuz 1920	Fransızlarla Bağlar Savaşı
05 Ağustos 1920	Pozantı Kongresi
20 Aralık 1921	Çukurova'nın işgalciler tarafından boşaltılması için Fransızlarla Ankara Anlaşması
27 Aralık 1921	Tarsus'un Kurtuluşu
03 Ocak 1922	Mersin'in Kurtuluşu
1924	Mersin Vilayeti'nin Kuruluşu
1933	Mersin'in,İçel'in Vilayet Merkezi olan Silifke ile birleştirilmesi ve İl oluşu
2002	İçel adının Mersin olarak değiştirilmesi
2008	06.03.2008 tarihli 5747 sayılı kanunla Akdeniz, Mezitli, Toroslar ve Yenişehir ilçelerinin kurulması

KOMŞU İLLER VE UZAKLIKLARI

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü

İl	İstikamet	Uzaklık (Km)
Adana	Doğu	69
Antalya	Batı	483
Karaman	Kuzey batı	235
Konya	Kuzey	348
Niğde	Kuzey doğu	198

İLİN İDARİ DURUMU

Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü

İlçesi	Belediye Sayısı	Mahalle Sayısı
Akdeniz	1	65
Mezitli	1	40
Toroslar	1	67
Yenişehir	1	32
Anamur	1	56
Aydıncık	1	15
Bozyazı	1	26
Çamhyayla	1	14
Erdemli	1	71
Gülnar	1	50
Mut	1	102
Silifke	1	88
Tarsus	1	179
Toplam	13	805

ÖNEMLİ COĞRAFİ BİLGİLER

Kaynak: Türkiye Kültür Portalı

Kıyı Uzunluğu	326 Km.
Bitki Örtüsü	Kıyı ile 500-600 m. yükseklik arasında görülen maki, Akdeniz Bölgesinin yaz ve kış yeşil kalan tipik bitki topluluğudur. Defne, yabani zeytin, keçi boynuzu, mersin, zakkum, kozayemiş, böğürtlen, kuşburnu bu kuşakta doğal olarak yetişmektedir. Makilerden sonra ormanlar başlar. Meşe 100-1000 m., kızılçam 100-1200 m., karaçam 1500 m., sedir ve ardıc ise 2000 m. Yüksekliklerde yetişir. 2500 m.'den sonra çalılıklara ve otlaklara rastlanır.
İklimi	Mersin'in kıyı kesiminde yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı Akdeniz iklimi, iç kesimlerde ve yükseklerde kara iklimi görülür.
Ada	Boğsak, Dana
Baraj Gölü	Berdan, Gezende
Boğaz	Gülek Boğazı, Sertavul Geçidi
Çay	Alata Çayı (Sorgun), Bakır Çayı, Efrek Çayı (Müftü Deresi), Limonlu Çayı (Lamos), Sipahi Deresi
Dağ	Bolkar Dağları, Medetsiz Tepesi
Göl	Akgöl, Paradeniz Gölü
Mağara	Astım Mağarası, Cehennem, Cennet, Çaltı Mağarası, Köşebükü Mağarası
Nehir	Berdan Çayı, Göksu Nehri
Ova	Anamur Ovası, Berdan Ovası, Tarsus Ovası
Plaj	Anamur, Arpaçbahşiş, Ayaş, Aydıncık, Aydıncık Soğuksu, Bozyazı, Büyükeceli, Çarıklar Mamure Kalesi, Erdemli Çamlığı, Gözsüzje, Kapızlı, Kızkalesi, Kocahasanlı, Kumkuyu, Limonlu, Ören, Sipahili, Soli, Susanoğlu, Tarsus Beyazkum, Taşucu Kum Mahallesi, Yanışlı, Yeşilovacık
Şelale	Tarsus, Yerköprü
Yayla	Abanoz, Akova, Arslanköy, Fındıkpınarı, Gökbelen, Gözne, Gülek, Kaş, Kepirli, Kozlar, Sertavul, Soğucak

2024 YILI MERSİN METEOROLOJİK DEĞERLERİ

Kaynak: T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Aylar	Ortalama Sıcaklık °C	En Yüksek Sıcaklık °C	En Düşük Sıcaklık °C	Aylık Ortalama Bulutluluk Miktarı (0-8)	Ortalama Deniz Suyu Sıcaklığı °C	Ortalama Nisbi Nem %	Toplam Yağış Miktarı (mm=kg/m ²)	Yağışlı Gün Sayısı	Aylık Maksimum Yağış Miktarı (mm=kg/m ²)
Ocak	13,6	21,9	6,3	4,8	17,8	67,3	63,7	13	31,9
Şubat	14,7	22,5	5,9	3,1	16,7	63,8	55,6	6	35
Mart	16,6	26,5	9,7	3,2	17,9	59,7	26,5	7	16,9
Nisan	21,3	33,3	14,3	3,8	21,0	70,6	10,2	5	4,7
Mayıs	22,8	34,1	14,0	3,5	23,4	71,2	38,3	10	26
Haziran	29,3	35,9	21,3	1,6	27,1	71,8	0,5	1	0,5
Temmuz	30,9	34,6	26,9	1,9	30,2	72,5	21,4	2	21,3
Ağustos	30,7	35,7	25,5	1,5	31,3	70,1	2,6	2	1,4
Eylül	27,9	33,1	20,3	1,8	29,3	63,4	23,6	3	20
Ekim	23,3	30,2	13,9	1,0	25,7	51,5	14,3	1	14,3
Kasım	17,6	29,3	5,7	2,6	20,7	55,4	77,8	9	46,5
Aralık	13,5	20,9	7,4	3,8	17,8	63,7	173,2	15	52,6

TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL YAPI

- İlimiz nüfusun en fazla olduğu 15 il içerisinde yıllık nüfus artışı ile 7. sıradadır.
 - Mersin ilinde ortalanca yaş, Türkiye ortalamasının üzerindedir.
- 2024 yılında İlimizdeki yabancı nüfus toplam nüfusun %2,7'sini oluşturmaktadır.
 - İlimiz aldığı göç miktarı ile Türkiye genelinde 7. sırada yer almaktadır.

NÜFUS

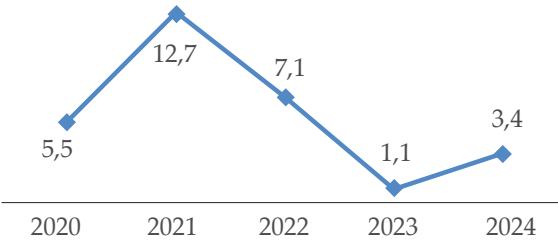
ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİNE GÖRE NÜFUS SONUÇLARI

Kaynak: TÜİK

		2023	2024
Türkiye	Toplam Nüfus	85.372.377	85.664.944
	İl ve İlçe Merkezleri	79.399.292	80.007.258
	Belde ve Köyler	5.973.085	5.657.686
	Nüfus Yoğunluğu	111	111
	Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)	1,1	3,4
Mersin	Toplam Nüfus	1.938.389	1.954.279
	İl ve İlçe Merkezleri	1.938.389	1.954.279
	Belde ve Köyler	-	-
	Nüfus Yoğunluğu	125	122
	Yıllık Nüfus Artış Hızı(%)	11,4	8,2

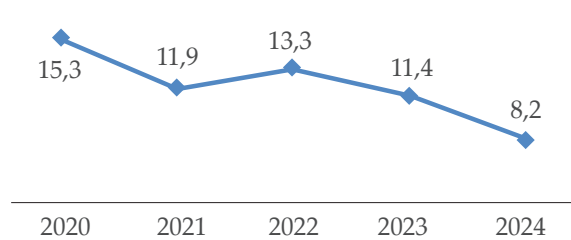
TÜRKİYE GENELİ YILLIK NÜFUS ARTIŞ HIZI (%)

Kaynak: TÜİK

MERSİN İLİ YILLIK NÜFUS ARTIŞ HIZI (%)

Kaynak: TÜİK

2024 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre Mersin nüfusu 2023 yılına göre % 8,2'lik nüfus artış hızı ile 1.954.279 kişiye yükselmiştir. Ülkemiz nüfusunun %2,3'ünü karşılayan İlimiz; toplam nüfus büyüklüğü ile Türkiye'nin 11. büyük ilidir. Mersin ili, nüfus artış hızı ile Türkiye genelinin üzerindedir. Söz konusu dönemde erkek nüfus önceki yıla göre %10,6'lık artışla 979.889'a, kadın nüfus ise %5,7'lik artışla 974.390'a ulaşmıştır. Nüfusun en fazla olduğu 15 il içerisinde yıllık nüfus artış hızı ile Mersin, 2024'de geçen yıla göre dört sıra düşerek 7.sırada yer almıştır. Nüfus yoğunluğu olarak ifade edilen bir kilometrekareye düşen kişi sayısı, Türkiye genelinde 111 iken nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu illerin sıralamasında Mersin; 122 kişi ile 22. sırada yer almaktadır.

MERSİN İLİ İLÇELERE GÖRE NÜFUSU

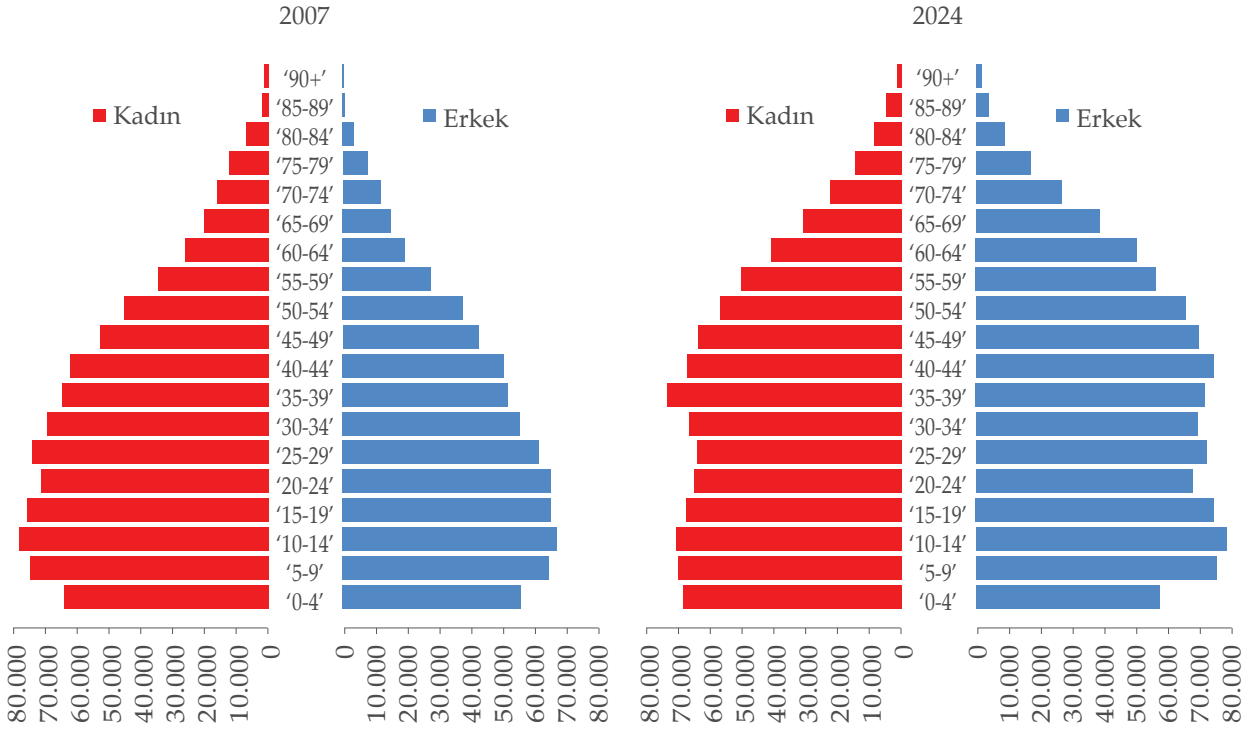
Kaynak: TÜİK

İlçeler	2023			2024			Nüfus Artış Hızı (%)		Nüfus Yoğunluğu (km ² /kişi)*
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	2023/2022	2024/2023	
Akdeniz	133.206	127.673	260.879	130.965	125.327	256.292	19,1	-17,7	967
Anamur	33.769	33.171	66.940	33.786	33.144	66.930	1,4	-0,1	47
Aydıncık	5.977	5.685	11.662	5.893	5.607	11.500	16,8	-14	33
Bozyazı	13.583	13.402	26.985	13.593	13.402	26.995	6,4	0,4	42
Çamhyayla	4.549	4.143	8.692	4.457	3.978	8.435	62,7	-30	14
Erdemli	76.919	77.048	153.967	77.860	77.575	155.435	13,3	9,5	68
Gülнар	20.685	13.301	33.986	26.761	13.427	40.188	197,7	167,6	28
Mezitli	108.030	115.394	223.424	108.998	116.826	225.824	4,4	10,7	609
Mut	31.908	31.608	63.516	31.783	31.435	63.218	10,2	-4,7	23
Silifke	70.083	66.964	137.047	71.322	68.530	139.852	32,5	20,3	52
Tarsus	177.208	176.261	353.469	179.039	177.898	356.937	7,8	9,8	176
Toroslar	160.805	159.572	320.377	162.155	161.116	323.271	2,1	9,0	301
Yenişehir	132.804	144.641	277.445	133.277	146.125	279.402	-5,4	7,0	2.010
Toplam	969.526	968.863	1.938.389	979.889	974.390	1.954.279	11,4	8,2	122

*Harita Genel Komutanlığına ait 2014 yılında üretilen 1/1 000 000 ölçekli Mülki İdare Bölümleri Haritası vektör verisinden hesaplanarak elde edilmiş yüz ölçümü verileri yardımıyla hesaplanmıştır.

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ SONUÇLARINA GÖRE MERSİN İLİ NÜFUS PRAMİDİ

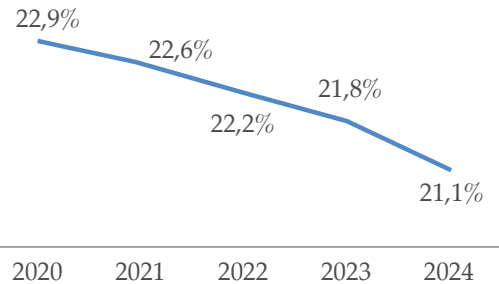
Kaynak: TÜİK

2024 yılında İlimizde 0-14 yaş grubundaki (çalışma yaşına gelmemiş nüfus) toplam nüfus içerisindeki payında azalış trendi devam etmiş, 15-24 yaş grubunun (genç nüfus) payı sınırlı da olsa artmıştır. 15-64 yaş grubunda bulunan çalışma çağındaki nüfusun toplam nüfus içerisindeki payında 2023 yılında kaydedilen artış trendi 2024 yılında da devam etmiştir. 65 yaş ve üzeri nüfusun toplam nüfus içerisindeki payındaki artış trendi 2024 yılında devam etmiştir.

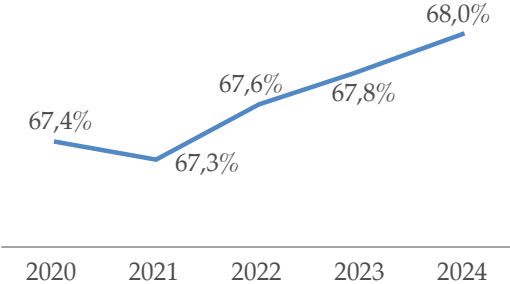
MERSİN İLİ "0-14" YAŞ GRUBUNDAKİ NÜFUSUN İL NÜFUSU İÇERİSİNDEKİ PAYI

Kaynak: TÜİK

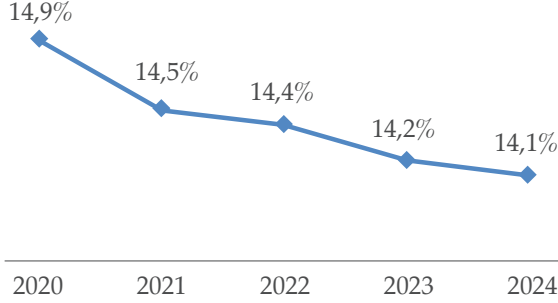
MERSİN İLİ "15-64" YAŞ GRUBUNDAKİ NÜFUSUN İL NÜFUSU İÇERİSİNDEKİ PAYI

Kaynak: TÜİK

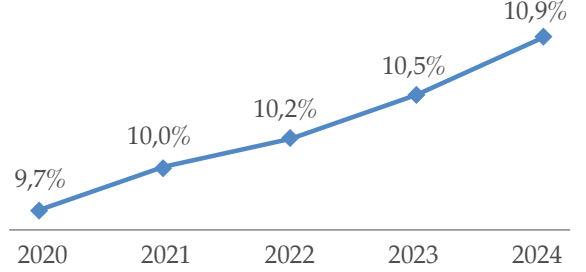
MERSİN İLİ "15-24" YAŞ GRUBUNDAKİ NÜFUSUN İL NÜFUSU İÇERİSİNDEKİ PAYI

Kaynak: TÜİK

MERSİN İLİ "65+" YAŞ GRUBUNDAKİ NÜFUSUN İL NÜFUSU İÇERİSİNDEKİ PAYI

Kaynak: TÜİK

ADRESE DAYALI NÜFUS KAYIT SİSTEMİ SONUÇLARINA GÖRE İLÇELERE GÖRE ORTANCA YAŞ

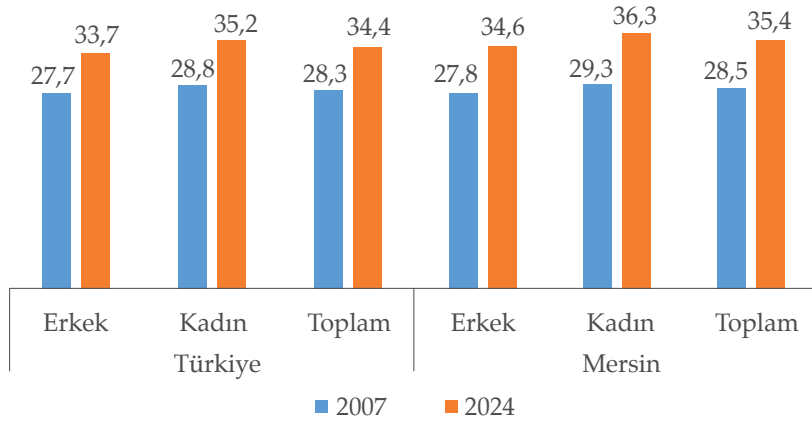
Kaynak: TÜİK

İl ve İlçeler	2023			2024		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Akdeniz	29,5	31,1	30,2	30,6	32,8	31,6
Anamur	40,1	42,6	41,4	39,8	41,8	40,8
Aydıncık	39	42,1	40,5	38,6	41,6	40
Bozyazı	40,3	42	41,1	39,7	41,2	40,5
Çamlıyayla	50,7	53,6	52,1	48,3	51,6	50
Erdemli	36,5	38	37,2	37,2	38,2	37,8
Gülнар	37,1	45,6	39,4	32,9	44,5	34,9
Mezitli	36,5	38,3	37,5	37,8	39,3	37,3
Mut	38,2	40,1	39,1	40	38,6	39,5
Silifke	38,5	40,2	39,3	38,6	40	39,5
Tarsus	32,8	34,4	33,5	33,8	35,2	34,5
Toroslar	31,3	32,4	31,9	32,7	32,7	33,1
Yenişehir	34,6	36,1	35,4	35,2	35,7	35,5
Mersin Toplam	34,1	35,8	35	34,6	36,3	35,4
Türkiye Toplam	33,2	34,7	34	33,7	35,2	34,4

Türkiye genelinde 2023 yılında 34 olan ortalama yaş, 2024 yılında 34,4 seviyesine yükselmiştir. Ortalama yaş erkeklerde 33,7 iken, kadınlarda 35,2'dir. İlimizde ise ortalama yaş 2023 yılında 35 iken 2024 yılında 35,4'e yükselmiştir. İlimizde ortalama yaş erkeklerde 34,6 kadınlarda ise 36,3'dir. İlimiz ilçelerinde ortalama yaşın en yüksek olduğu ilçe 50 ile Çamlyayla iken en düşük olduğu ilçe ise 31,6 ile Akdeniz'dir. İlçeler bazında 2023 yılına göre Toroslar ilçesi ortalama yaşın en fazla yükseldiği ilçe iken, Gülнар ilçesi ortalama yaşta en fazla düşüş gözlenen ilçe konumundadır. İlimizde, 2007 yılında 28,5 olan ortalama yaş 2024 yılında 35,4 seviyesine yükselmiştir.

CİNSİYETE GÖRE ORTANCA YAŞ

Kaynak: TÜİK

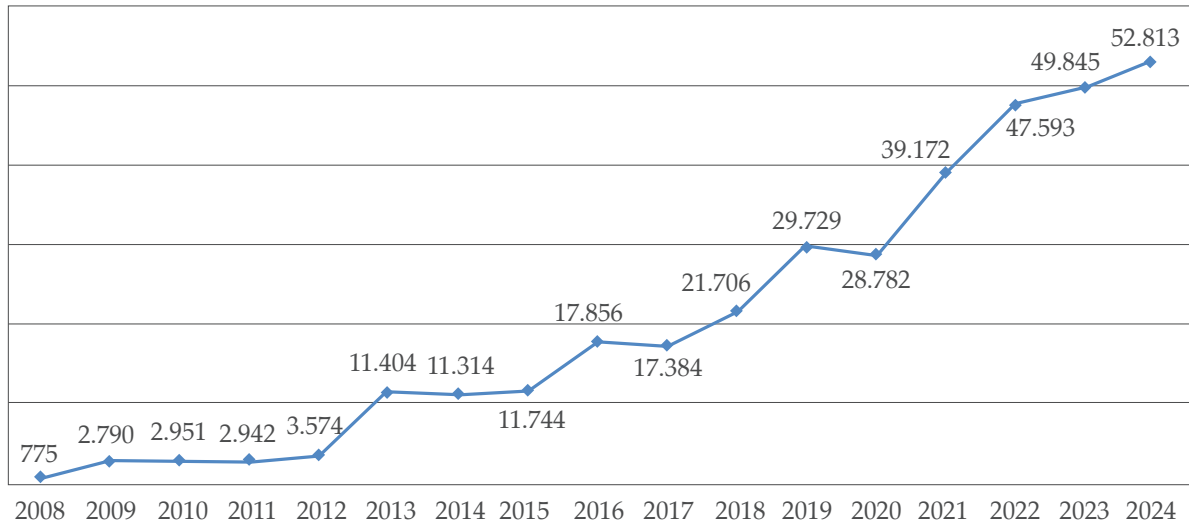

YABANCI NÜFUS BÜYÜKLÜĞÜ

2008-2024 döneminde ildeki yabancı nüfusun önemli oranda genişlemiştir. Söz konusu dönemde nüfusun cinsiyete göre dağılımında kadın nüfusun payı azalırken erkek nüfusun payını arttığı kaydedilmiştir. Mersin ili yabancı nüfus büyüklüğü son dört yıllık kesitte hızlı artış trendi gözlenmiştir. 2024 yılında artış hız keserek önceki yıla göre %6'lık genişleme ile 52.813 seviyesine ulaşmıştır. 2008-2024 döneminde ildeki yabancı nüfusun cinsiyete göre dağılımında kadın nüfusun payı azalırken erkek nüfusun payını artmıştır.

MERSİN İLİ YABANCI NÜFUS BÜYÜKLÜĞÜ

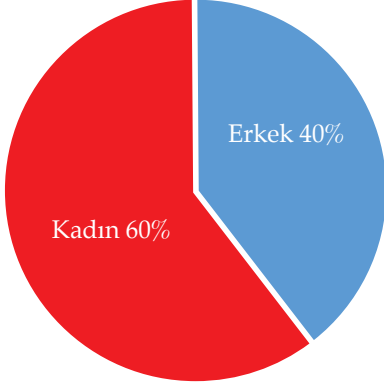
Kaynak: TÜİK

*:Yabancı, T.C. vatandaşı olmayan kişilerdir. Yabancı uyruklu nüfus kapsamında referans tarihinde geçerli ikamet veya çalışma iznine sahip kişiler, uluslararası koruma kimlik belgesi gibi ikamet izni yerine geçen kimlik belgesi olan ve referans tarihinde geçerli adres beyanı olan kişiler ile izinle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından çıkmış referans tarihinde geçerli adres beyanı olan mavi kart hamili kişiler değerlendirilmiştir. Kurs, turizm, bilimsel araştırma vb. nedenlerle 3 aydan kısa süreli vize veya ikamet iznine sahip yabancılar ile geçici koruma statüsüyle ülkede bulunan Suriyeliler nüfusa dâhil değildir. Yabancı nüfus, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt sistemi sonuçlarından Türkiye ve il düzeyinde yıllara göre değişimi gösterilmektedir.

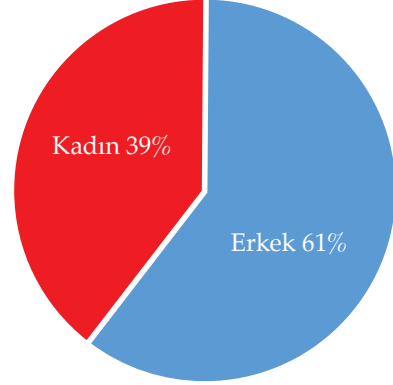
2008 YILI MERSİN İLİ YABANCI NÜFUSUNUN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

2024 YILI MERSİN İLİ YABANCI NÜFUSUNUN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

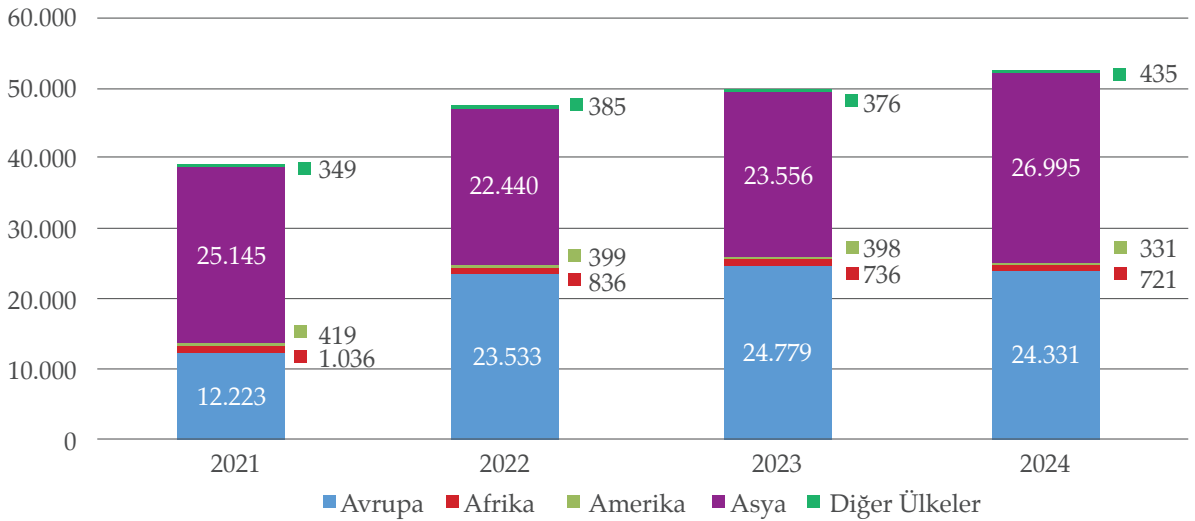
Kaynak: TÜİK

2021-2024 döneminde yabancı nüfustaki artış eğilimi ülke grupları bazında incelendiğinde Diğer Avrupa ülke grubu 2021, 2022 yıllarındaki güçlü artışta ilk sırada yer alırken Yakın ve Orta Doğu Asya ülkeleri 2021 yılında ikinci sıra yer almıştır. Diğer Asya Ülkeleri 2021-2022 yıllarında ilk üçte yer alırken, 2023 yılında ilk sırada yer almıştır. 2023 yılında ülke gruplarına göre yabancı nüfusun payında Asya ülkelerinin payı %47 iken 2024 yılında %51'e yükselmiştir. Avrupa ülkelerinin ise 2023 yılında toplam yabancı nüfus içerisindeki payı %50 iken 2024 yılında %46'ya gerilemiştir.

ÜLKE GRUPLARINA GÖRE YABANCI NÜFUS BÜYÜKLÜĞÜNÜN DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

MERSİN İLİ YABANCI NÜFUS BÜYÜKLÜĞÜNÜN TABİİYETİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

Ülke	2021 Yılı Tabiiyetine Göre Yabancı Nüfus	Yabancı Toplamı İçerisindeki Payı(%)	Ülke	2024 Yılı Tabiiyetine Göre Yabancı Nüfus	Yabancı Toplamı İçerisindeki Payı(%)
Suriye	11.101	28%	Rusya	18.679	35%
Rusya	8.041	21%	Suriye	6.870	13%
Irak	6.570	17%	Özbekistan	4.837	9%
Almanya	1.872	5%	Irak	3.138	6%
Filistin	1.295	3%	Kazakistan	2.805	5%
Lübnan	1.236	3%	Türkmenistan	2.774	5%
Azerbaycan	909	2%	Almanya	2.242	4%
Kazakistan	853	2%	Ukrayna	1.330	3%
Ukrayna	780	2%	Azerbaycan	1.234	2%
Diğer Ülkeler	6.515	17%	Diğer Ülkeler	8.904	17%

2021-2024 dönemi Mersin ilinde yabancı nüfusun tabiiyetine göre dağılımı incelendiğinde; 2021 yılında Suriye nüfus büyüklüğü ilk sırada, Rusya ikinci sırada yer almıştır. 2021 yılından itibaren Rusya'nın nüfus büyüklüğündeki hızlı artışla birlikte Rusya, 2022 ve 2023 yıllarında ilk sırada yer almıştır. 2024 yılında toplam yabancı nüfus büyüklüğü içerisinde %35'lik pay ile Rusya birinci sırada; %13'lük nüfus büyüklüğü ile Suriye ikinci sırada yer almaktadır.

DÖNEMLER İTİBARIYLA MERSİN İLİNİN NET GÖÇ VE NET GÖÇ HIZI

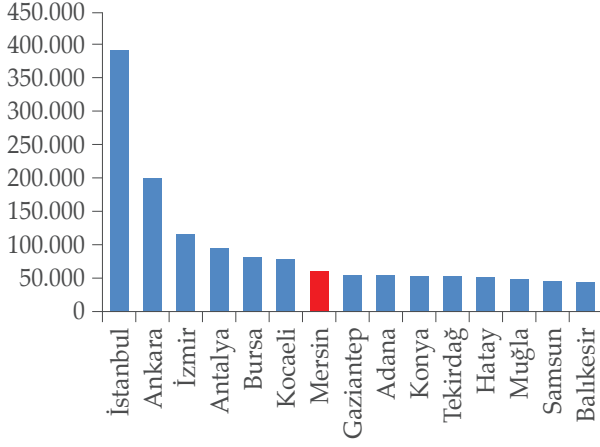
Kaynak: TÜİK

Dönemler	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (%)
2019-2020	53.325	40.242	13.083	7,0
2020-2021	57.213	57.930	- 717	-0,4
2021-2022	60.984	57.001	3.983	2,1
2022-2023	80.493	67.409	13.084	6,8
2023-2024	60.574	54.703	5.871	3,0

2023-2024 döneminde Türkiye genelinde 2.682.7863 kişi yaşadığı yeri değiştirirken 30 ilin aldığı göç miktarı verdiği göç miktarında fazla, 51 ilin ise verdiği göç miktarı aldığı göç miktarından fazladır. İlimiz aldığı göç miktarı ile Türkiye genelinde 7. Sırada; verdiği göç miktarı ile 10. Sırada yer almakta ve net göç hızı bir önceki döneme göre %3,8 azalmıştır. Söz konusu dönemde; Mersin ilinin aldığı göçün %10'unu Adana, %8'ini İstanbul oluşturmakta, verdiği göçte ise Adana ve İstanbul %10'luk eşit paylarla ilk sırada yer almaktadırlar.

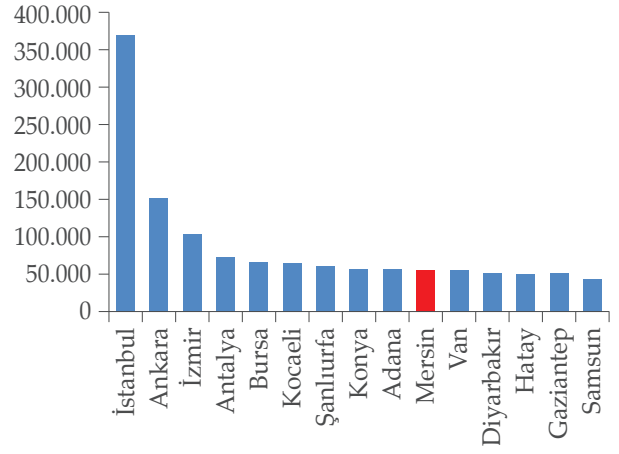
2023-2024 DÖNEMİ TÜRKİYE GENELİ EN FAZLA GÖÇ ALAN 15 İL

Kaynak: TÜİK

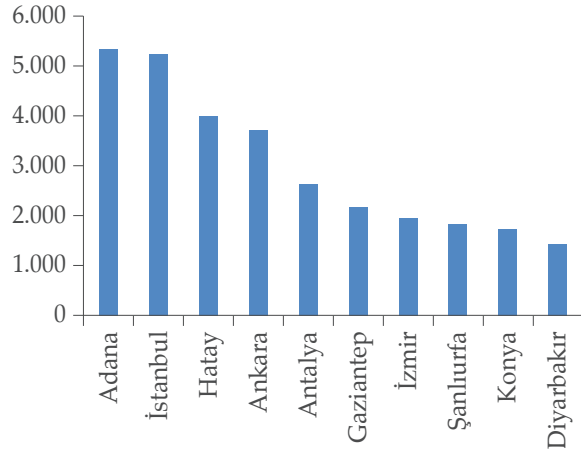
2023-2024 DÖNEMİ TÜRKİYE GENELİ EN FAZLA GÖÇ VEREN 15 İL

Kaynak: TÜİK

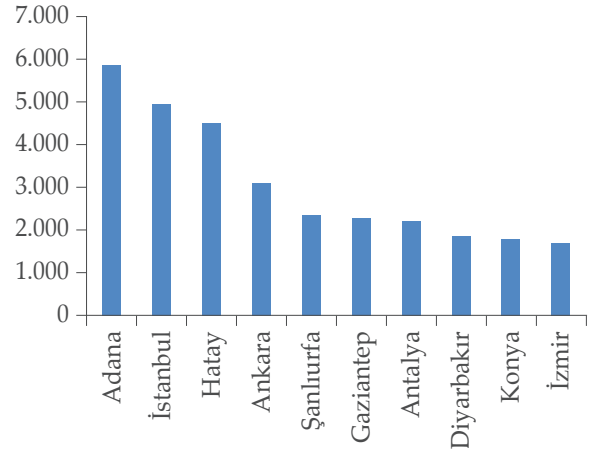
2023-2024 DÖNEMİ MERSİN İLİ VERDİĞİ GÖÇÜN İLK 10 İLE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

2023-2024 DÖNEMİ MERSİN İLİ ALDIĞI GÖÇÜN İLK 10 İLE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

- Mersin okuma yazma bilen nüfus oranı ile Türkiye genelinin üzerindedir.
- Öğretim elemanı sayısına göre Mersin, Türkiye genelinde 17. Sırada yer almaktadır.
- “Lise ve dengi mezunu” oranı ve “yüksekokul veya fakülte” mezunu oranı ile Mersin, Türkiye genelinin altındadır.

EĞİTİM

CİNSİYETLERE GÖRE OKURYAZARLIK ORANI (%)*

Kaynak: TÜİK

		Türkiye		Mersin	
		2023	2024	2023	2024
Okuma Yazma Bilen Oranı (%)	Toplam	97,64	97,75	98,17	98,24
	Erkek	99,23	99,26	99,25	99,27
	Kadın	96,05	96,25	97,1	97,23
Okuma Yazma Bilmeyen Oranı (%)	Toplam	2,36	2,25	1,83	1,76
	Erkek	0,77	0,74	0,75	0,73
	Kadın	3,95	3,75	2,9	2,77

*Yabancılar kapsama alınmamıştır. Bilinmeyen dahil edilmemiştir.

2024 yılında Mersin İli okuryazar nüfus oranı % 98,24 seviyesindedir. Söz konusu oran ile İlimiz, Türkiye geneli üzerinde olup, en yüksek orana sahip 25. il konumundadır. İlçeler bazında en yüksek okuryazar oranına sahip ilçe % 99,15 ile Bozyazı olurken, % 97,01 ile Akdeniz ilçesi en düşük orana sahiptir.

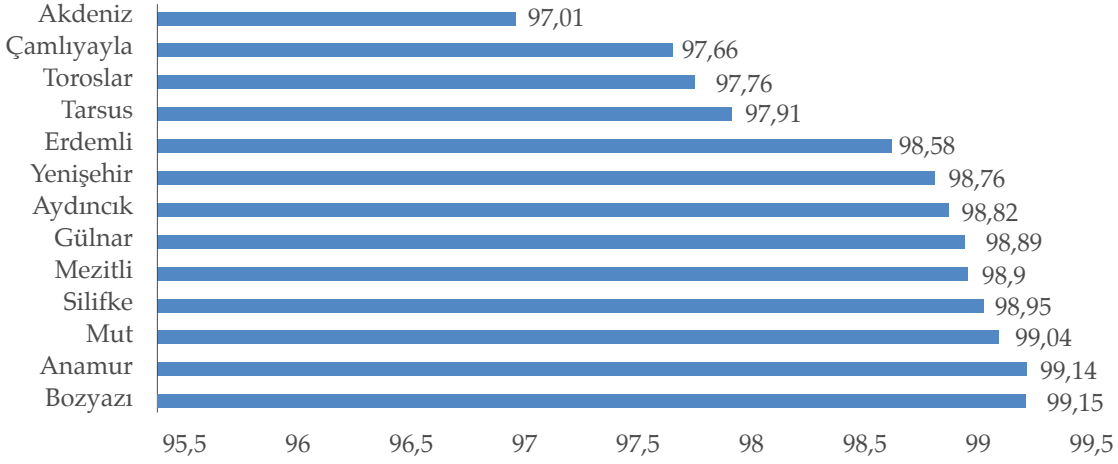
2024 yılında Mersin ili 25 yaş ve üzeri ortalama eğitim süresi erkeklerde 9,9 kadınlarda 8,6 toplamda 9,3 yıldır. Söz konusu gösterge ile Mersin 9,5 yıl olan Türkiye genelinin altındadır.

2024 yılında Mersin ilinde 15 ve üzeri yaştaki nüfusun eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde; %27,1'i lise ve dengi okul mezunu iken; % 19,1'i ise yüksekokul veya fakülte mezunudur. Her iki, oranda da erkek nüfusu kadın nüfusunun üzerindedir. Söz konusu dönemde Mersin, lise veya dengi okul mezunu oranı ve yüksekokul veya fakülte mezun oranı sırasıyla % 27,9 ve % 19,5 olan Türkiye oranlarının altındadır. 2024 yılında 15 yaş ve üzeri nüfusun en fazla olduğu ilk 15 il arasında Mersin eğitim düzeyine göre yüksek lisans mezunu, yüksekokulu veya fakülte mezunu, lise veya dengi mezunu sayısına göre iller arasında 9.sırada, doktora mezunu ile 13.sırada, ortaokul veya dengi okul mezunu sayısına göre 12.sırada yer almıştır.

MERSİN İLİ İLÇELERE GÖRE OKUMA YAZMA BİLEN NÜFUS ORANI (%)

Kaynak: TÜİK

BITİRİLEN EĞİTİM DÜZEYİ VE CİNSİYETE GÖRE MERSİN İLİ NÜFUSU*

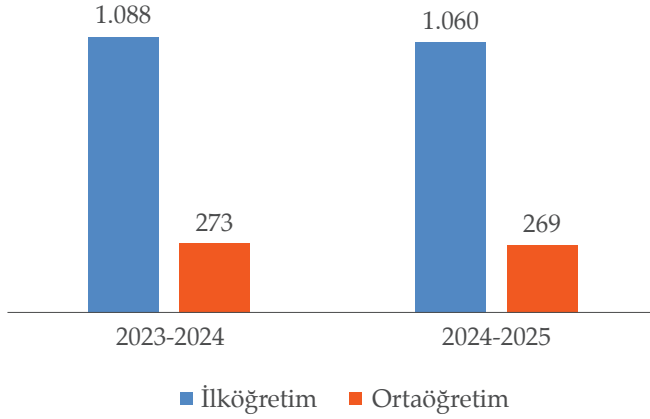
Kaynak: TÜİK

Bitirilen Eğitim Düzeyi (15+ Yaştaki Nüfus)	2023			2024		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okuma Yazma Bilmeyen	3.912	23.299	27.211	3.679	22.336	26.015
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	13.427	48.012	61.439	12.779	46.476	59.255
İlkokul Mezunu	115.175	171.946	287.121	112.930	170.721	283.651
İlköğretim Mezunu	63.894	46.715	110.609	63.338	46.540	109.878
Ortaokul veya Dengi Okul Mezunu	154.835	128.028	282.863	156.496	127.688	284.184
Lise veya Dengi Okul Mezunu	216.167	175.586	391.753	222.569	182.712	405.281
Yüksekokul veya Fakülte Mezunu	141.097	134.151	275.248	145.254	140.307	285.561
Yüksek lisans Mezunu (5-6 Yıllık Fakülteler Dahil)	15.093	13.004	28.097	16.039	14.093	30.132
Doktora Mezunu	2.005	1.570	3.575	2.093	1.671	3.764
Bilinmeyen	3.271	3.796	7.067	3.558	4.103	7.661
Lise veya Dengi Okul Mezunu Oranı (%)	29,7%	23,5%	26,6%	30,1%	24,1%	27,1%
Oranı (%) Yüksekokul veya Fakülte Mezunu	19,4%	18%	18,7%	19,7%	18,5%	19,1%

*Yabancılar dahil değildir.

MERSİN İLİ KADEMESİNE GÖRE OKUL SAYISI DAĞILIMI

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2024-2025 ÖĞRETİM YILI MERSİN İLİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE OKUL ÖĞRENCİ ÖĞRETMEN SAYISI

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İlçe Adı	Resmi			Özel		
	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Akdeniz	20	180	5.373	-	-	-
Yenişehir	9	178	4.168	24	96	1.899
Mezitli	9	88	2.993	20	44	1.128
Toroslar	14	181	5.514	5	2	457
Anamur	2	9	909	3	1	171
Aydıncık	1	7	235	-	-	-
Bozyazı	1	7	483	1	-	33
Çamlıyayla	1	4	76	-	-	-
Erdemli	9	94	2.857	4	-	192
Gülнар	2	10	393	-	-	-
Mut	4	39	1.257	2	1	152
Silifke	6	54	2.102	10	-	484
Tarsus	17	164	5.602	13	8	619
2024-2025 Toplam	95	1.015	31.962	82	152	5.135
2023-2024 Toplam	142	1.162	37.222	66	458	3.899

2024-2025 ÖĞRETİM YILI MERSİN İLİ İLKOKUL EĞİTİM SEVİYESİNE GÖRE OKUL, ÖĞRENCİ, ÖĞRETMEN SAYISI

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İlçe Adı	Resmi			Özel		
	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Akdeniz	52	1.209	25.186	-	-	-
Yenişehir	26	950	16.384	20	263	3.345
Mezitli	23	641	11.763	10	119	1.444
Toroslar	43	1.236	25.806	6	91	1.009
Anamur	26	295	3.356	3	26	189
Aydıncık	5	52	598	-	-	-
Bozyazı	13	139	1.452	-	-	-
Çamliyayla	3	20	207	-	-	-
Erdemli	52	774	10.310	4	53	729
Gülнар	19	96	1.187	-	-	-
Mut	39	269	3.369	2	10	87
Silifke	38	517	6.985	2	28	301
Tarsus	81	1.373	27.228	10	116	1.236
2024- 2025 Toplam	420	7.571	133.831	57	706	8.340
2023- 2024 Toplam	423	6.496	133.818	55	1.129	9.800

2024-2025 ÖĞRETİM YILI ORTAOKUL İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İlçe Adı	Resmi			Özel		
	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Akdeniz	41	1.321	20.397	1	6	53
Yenişehir	21	1.124	16.555	22	259	3.983
Mezitli	23	749	10.697	10	83	1.224
Toroslar	38	1.433	21.370	6	68	905
Anamur	20	341	3.301	3	18	146
Aydıncık	3	51	566	-	-	-
Bozyazı	9	163	1.507	-	-	-
Çamliyayla	4	31	202	-	-	-
Erdemli	46	970	9.495	5	53	599
Gülнар	14	125	1.108	-	-	-
Mut	24	300	3.332	2	9	109
Silifke	33	653	6.656	2	21	203
Tarsus	67	1.648	23.609	12	108	1.235
2024- 2025 Toplam	343	8.909	118.795	63	625	8.457
2023- 2024 Toplam	341	7.610	120.300	61	1.311	8.591

2024- 2025 ÖĞRETİM YILI ORTAÖĞRETİM (GENEL+MESLEKİ ORTAÖĞRETİM) İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İlçe Adı	Genel Öğretim			Mesleki Öğretim		
	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Akdeniz	13	511	5.260	9	668	8.695
Yenişehir	61	1.393	13.000	7	309	3.096
Mezitli	19	585	5.580	6	266	2.506
Toroslar	20	736	8.371	14	612	7.091
Anamur	8	185	2.174	4	152	2.375
Aydıncık	1	21	146	1	23	184
Bozyazı	2	67	470	2	46	245
Çamlıyayla	-	-	-	1	15	71
Erdemli	16	534	4.588	6	285	3.557
Gülнар	3	58	257	3	52	261
Mut	7	185	1.515	2	101	1.050
Silifke	10	288	2.703	9	332	2.545
Tarsus	31	973	11.284	14	587	6.775
2024- 2025 Toplam	191	5.536	55.348	78	3.448	38.451
2023- 2024 Toplam	199	3.135	86.281	74	3.011	23.710

*: Resmî ve Özel okulları kapsamaktadır; Bağımsız faaliyet gösteren 8 Mesleki Eğitim Merkezi'ni kapsamamaktadır.

2024- 2025 ÖĞRETİM YILI MERSİN İLİ ÖZEL OKUL DURUMU

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İlçe Adı	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı
Akdeniz	3	800	44
Yenişehir	113	13.821	1.134
Mezitli	49	4.381	306
Toroslar	24	4.237	254
Anamur	12	759	76
Aydıncık	-	-	-
Bozyazı	1	33	-
Çamlıyayla	-	-	-
Erdemli	20	2.313	183
Gülнар	-	-	-
Mut	7	474	35
Silifke	16	1.072	55
Tarsus	46	4.442	366
Toplam	291	32.332	2.453

2024- 2025 ÖĞRETİM YILI MESLEKİ ve TEKNİK ORTAÖĞRETİM KURUMLARININ İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Okul Türü	Akdeniz	Toroslar	Yenişehir	Mezitli	Anamur	Aydıncık	Erdemli	Gülнар	Mut	Silifke	Tarsus	Bozyazı	Çamlıyayla	2024-2025 Toplam	2023-2024 Toplam
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	8	9	4	4	4	1	5	3	2	8	14	2	1	65	74
Din Öğretimi (AİHL)	4	3	4	2	1	-	2	1	1	1	3	1	-	23	24
Özel Eğitim Uygulama Okulları	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	12
Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Özel Meslek Lisesi	1	3	3	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	9	9
Spor Lisesi	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Güzel Sanatlar Lisesi	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Toplam	13	17	12	9	5	1	8	4	3	9	17	3	1	102	120

2024- 2025 ÖĞRETİM YILI ÇIRAKLIK ve KALFALIK EĞİTİMİ GÖREN ÖĞRENCİLER İLE ÖĞRETMEN SAYISININ İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Eğitim Veren İlçeler	Çıracık Öğrenci	Kalfa Öğrenci	Öğretmen Sayısı
Akdeniz	3.051	1.050	74
Anamur	1.629	213	27
Erdemli	1.766	334	44
Mut	588	116	16
Silifke	1.019	213	24
Tarsus	2.129	538	42
2024- 2025 Toplam	10.182	2.464	227
2023- 2024 Toplam	5.964	1.170	228

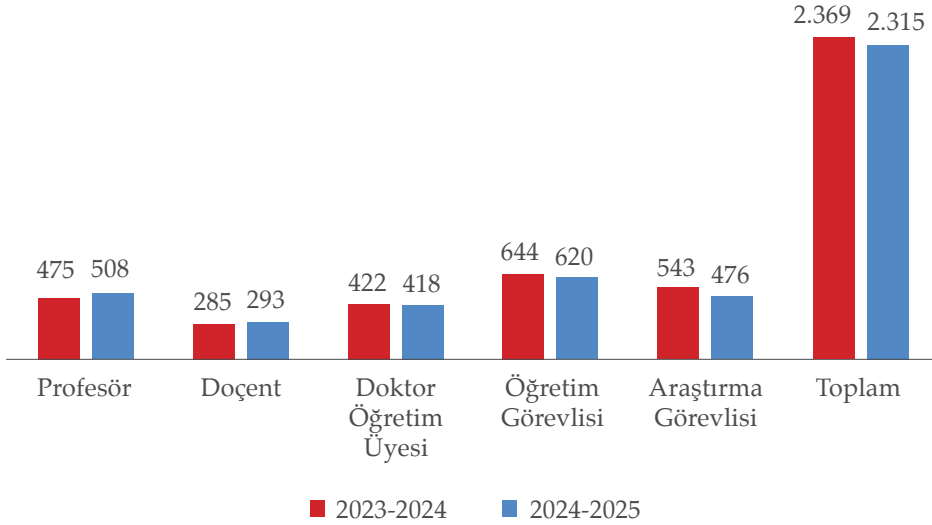
2024- 2025 öğretim yılında ilimizde çıracık eğitim merkezlerinde eğitim gören çıracık ve kalfa sayısında artış gözlenmiştir. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 2023-2024 öğretim yılında 31 iken; 2024-2025 öğretim yılında 58'e yükselmiştir.

YÜKSEKÖĞRETİM

Mersin'de yükseköğrenim alanında ikisi devlet (Mersin, Tarsus üniversitesi) ikisi vakıf (Çağ, Toros Üniversitesi) olmak üzere dört üniversite ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne bağlı Deniz Bilimleri Enstitüsü ile Selçuk Üniversitesi'ne bağlı Silifke- Taşucu Meslek Yüksekokulu bulunmaktadır. 2024-2025 öğretim yılında ildeki yükseköğretim kurumlarının toplam öğretim üyesi sayısına göre Mersin, Türkiye genelinde 17. sırada ve toplam öğrenci sayısına göre 15.sırada yer almaktadır.

MERSİN İLİ ÖĞRETİM ELEMANLARININ AKADEMİK GÖREVLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: İl'de yer alan yükseköğretim kurumları

2024-2025 öğretim yılında ilimiz yükseköğretim kurumlarında görev yapan toplam 2.315 öğretim görevlisinin %22'si profesör; %13'ü doçent; %18'i doktor öğretim üyesi; %27'si öğretim görevlisi; %21'i araştırma görevlisinden oluşmaktadır. Söz konusu dönemde öğretim gören üniversite öğrenci sayısı ise 56.558'dir. 2023-2024 öğretim yılında öğrenci başına düşen öğretim üyesi sayısı 25 iken 2024-2025 öğretim yılında bu rakam 24'e gerilemiştir.

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI MERSİN ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONEL VE ÖĞRENCİ SAYISI

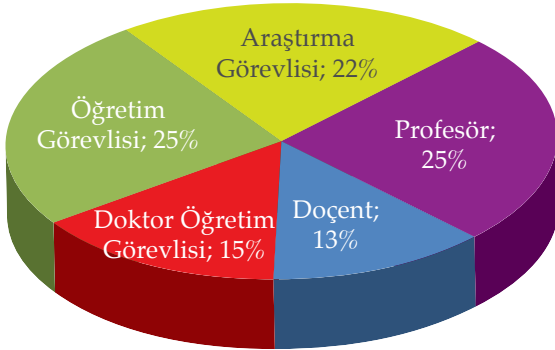
Kaynak: T.C. Mersin Üniversitesi Rektörlüğü

Akademik Birimler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğrenci Sayısı
Rektörlük	57	-
Fakülteler	1.246	20.991
Denizcilik Fakültesi	12	268
Diş Hekimliği Fakültesi	73	617
Eczacılık Fakültesi	34	605
Eğitim Fakültesi	107	2.139
Fen - Edebiyat Fakültesi	-	1.870
Fen Fakültesi	71	604
Güzel Sanatlar Fakültesi	33	445
Hemşirelik Fakültesi	32	955
İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi	72	2.805
İlahiyat Fakültesi	23	81
İletişim Fakültesi	27	882

Akademik Birimler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğrenci Sayısı
İnsan Ve Toplum Bilimleri Fakültesi	87	1.647
İslami İlimler Fakültesi	-	328
Mimarlık Fakültesi	23	900
Mühendislik Fakültesi	121	2.779
Müzik Ve Sahne Sanatları Fakültesi	37	13
Sağlık Bilimleri Fakültesi	16	169
Spor Bilimleri Fakültesi	24	777
Su Ürünleri Fakültesi	22	136
Tıp Fakültesi	402	1.668
Turizm Fakültesi	30	1.303
Enstitüler		2.509
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	-	837
Fen Bilimleri Enstitüsü	2	936
Güzel Sanatlar Enstitüsü	-	72
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	2	309
Sosyal Bilimler Enstitüsü	-	1.192
Yüksekokullar	96	1437
Anamur Uygulamalı Teknoloji Ve İşletmecilik Yüksekokulu	4	-
Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu		15
Erdemli Uygulamalı Teknoloji Ve İşletmecilik Yüksekokulu	15	506
İçel Sağlık Yüksekokulu	-	626
Silifke Uygulamalı Teknoloji Ve İşletmecilik Yüksekokulu	7	108
Takı Teknolojisi Ve Tasarımı Yüksekokulu	3	127
Devlet Konservatuvarı	-	54
Yabancı Diller Yüksekokulu	67	-
Turizm İşletmeciliği Ve Otelcilik Yüksekokulu	-	1
Meslek Yüksekokulları	290	16.103
Anamur Meslek Yüksekokulu	33	1.218
Aydıncık Meslek Yüksekokulu	4	27
Denizcilik Meslek Yüksekokulu	15	578
Erdemli Meslek Yüksekokulu	23	1.162
Gülнар Mustafa Baysan Meslek Yüksekokulu	17	440
Mersin Meslek Yüksekokulu	19	2.205
Mut Meslek Yüksekokulu	17	498
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	24	1.571
Silifke Meslek Yüksekokulu	20	703
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	41	3.875
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	77	3.826
Toplam	1.693	41.877

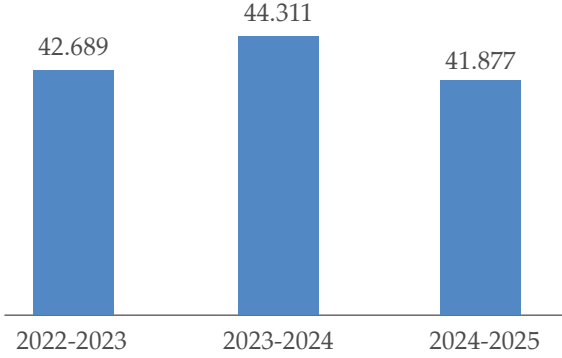
2024-2025 DÖNEMİ MERSİN ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONELİN ÜNVANLARA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Mersin Üniversitesi Rektörlüğü

EĞİTİM VE ÖĞRETİM DÖNEMLERİNE GÖRE MERSİN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ SAYISI

Kaynak: T.C. Mersin Üniversitesi Rektörlüğü

2024-2025 ÖĞRETİM YILI TARSUS ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONEL VE ÖĞRENCİ SAYISI

Kaynak: T.C. Tarsus Üniversitesi

Akademik Birimler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğrenci Sayısı
Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi	15	301
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	18	406
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	10	-
Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	19	668
Meslek Yüksekokulu	44	1.892
Mühendislik Fakültesi	59	622
Rektörlük	12	-
Sağlık Bilimleri Fakültesi	36	645
Sağlık Bilimleri Meslek Yüksekokulu	14	615
Teknik Eğitim Fakültesi		1
Teknoloji Fakültesi	-	38
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	41	1.021
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	-	560
Yabancı Diller Yüksekokulu	9	-
Toplam	277	6.769

2024-2025 ÖĞRETİM YILI TARSUS ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONEL DURUMU

Kaynak: T.C. Tarsus Üniversitesi

Unvanı	Personel Sayısı
Profesör	26
Doçent	47
Doktor Öğretim Üyesi	77
Öğretim Görevlisi	76
Araştırma Görevlisi	51
Toplam	277

2018 yılında Mersin'in Tarsus ilçesinde kurulan Tarsus Üniversitesi'nde toplam 7 adet fakülte, 1 adet enstitü, 3adet meslek yüksekokulu bulunmaktadır. 2024-2025 öğretim yılında 6.769 öğrencinin öğrenim gördüğü Tarsus Üniversitesi'nde 277 akademik personel görev yapmaktadır.

2024-2025 ÖĞRETİM YILI ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONEL VE ÖĞRENCİ SAYISI

Kaynak: T.C. Çağ Üniversitesi

Akademik Birimler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğrenci Sayısı
Fen Edebiyat Fakültesi	27	869
Hukuk Fakültesi	23	818
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	23	452
Meslek Yüksekokulu	30	795
Yabancı Diller Yüksekokulu	34	-
Sosyal Bilimler Enstitüsü	-	518
Toplam	137	3.312

2024-2025 ÖĞRETİM YILI ÇAĞ ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONEL DURUMU

Kaynak: T.C. Çağ Üniversitesi

Unvanı	Personel Sayısı
Profesör	18
Doçent	11
Doktor Öğretim Üyesi	33
Öğretim Görevlisi	51
Araştırma Görevlisi	24
Toplam	137

1997'de Mersin ve Adana arasında Yenice'de kurulan ve Mersin'e 35 km. uzaklıkta olan Çağ Üniversitesi'nde üç fakülte, bir yüksekokul, bir meslek yüksekokulu ve bir enstitü bulunmaktadır. 2024-2025 öğretim yılında 3.312 öğrencinin eğitimini sürdürdüğü Çağ Üniversitesi'nde 18 profesör, 11 doçent, 33 doktor öğretim üyesi olmak üzere 137 akademik personel görev yapmaktadır. Çağ üniversitesi öğrenci sayısı 2023-2024 öğretim yılına göre %5 artmış, akademik personel sayısı ise %8 azalmıştır.

2024-2025 ÖĞRETİM YILI TOROS ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONEL VE ÖĞRENCİ DURUMU

Kaynak: T.C. Toros Üniversitesi

Akademik Birimler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğrenci Sayısı
Mühendislik Fakültesi	24	301
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	27	811
Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	17	264
Sağlık Bilimleri Fakültesi	22	532
Meslek Yüksekokulu	18	427
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	39	1.235
Yabancı Diller Yüksekokulu	9	0
Toplam	156	3.570

2024-2025 ÖĞRETİM YILI TOROS ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK PERSONEL DURUMU

Kaynak: T.C. Toros Üniversitesi

Unvanı	Personel Sayısı
Profesör	28
Doçent	13
Doktor Öğretim Üyesi	50
Öğretim Görevlisi	42
Araştırma Görevlisi	23
Toplam	156

Mersin'de kurulan ikinci özel üniversite olan Toros Üniversitesi'nde 2024-2025 öğretim yılında 28'i profesör, 13'ü doçent, 47'si doktor öğretim üyesi olmak üzere toplamda 156 personel görev yapmakta olup, öğrenci sayısı ise 3.570'dir. Söz konusu dönemde Toros üniversitesi akademik personel sayısı bir önceki döneme göre %3 artmıştır.

2024-2025 ÖĞRETİM YILI ODTÜ DENİZ BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ AKADEMİK PERSONEL VE ÖĞRENCİ DURUMU

Kaynak: T.C. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsü

Ana Bilim Dalı	Öğretim Üyesi Sayısı				Öğrenci Sayısı		
	Prof.	Doç.	Dr. Öğr. Üyesi	Toplam	Master	Doktora	Toplam
Oşinografi Anabilim Dalı	2	1	1	4	7	9	16
Deniz Jeolojisi ve Jeofiziği	1	1	1	3	-	-	-
Deniz Biyolojisi ve Balıkçılık	3	-	3	6	7	9	16
Toplam	6	2	5	13	14	18	32
Toplam Öğretim Görevlisi	9						

Erdemli’de bulunan ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü’nde; Oşinografi, Deniz Jeolojisi ve Jeofiziği, Deniz Biyolojisi ve Balıkçılık bölümleri mevcut olup, 2024-2025 öğretim yılında 22 akademik personel bulunmakta ve 32 öğrenci öğrenim görmektedir.

2024-2025 ÖĞRETİM YILI SELÇUK ÜNİVERSİTESİ SİLİFKE- TAŞUCU MESLEK YÜKSEKOKULU AKADEMİK PERSONEL ve ÖĞRENCİ DURUMU

Kaynak: T.C. Selçuk Üniversitesi Silifke Taşucu M.Y.O

Bölümler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğrenci Sayısı
Bitkisel ve Hayvansal Üretim	3	128
Dış Ticaret	4	135
Elektronik ve Otomasyon	2	149
İnşaat	4	212
Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri	7	497
Seyahat Turizm ve Eğlence Hizmetleri	6	182
Yönetim ve Organizasyon	4	73
Toplam	30	1.376

2024-2025 ÖĞRETİM YILI SELÇUK ÜNİVERSİTESİ SİLİFKE- TAŞUCU MESLEK YÜKSEKOKULU AKADEMİK PERSONEL DURUMU

Kaynak: T.C. Selçuk Üniversitesi Silifke Taşucu M.Y.O

Unvanı	Personel Sayısı
Profesör	1
Doçent	4
Doktor Öğretim Üyesi	5
Öğretim Görevlisi	20
Toplam	30

Selçuk Üniversitesi Silifke- Taşucu Meslek Yüksekokulu’nda 30 öğretim üyesi bulunmakta ve 1.324 öğrenci öğrenim görmektedir. Toplam öğrenci sayısı 2023-2024 öğretim yılına göre %4 artmıştır.

KÜLTÜR

MERSİN İLİ MÜZELERİ

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü-T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Müzeler	Mersin Arkeoloji Müzesi Mersin Müzesi Mersin-Atatürk Evi ve Müzesi Anamur Müzesi Silifke Müzesi Silifke Atatürk Evi ve Etn. Müzesi Narlıkuyu Mozaik Müzesi Tarsus Müzesi St. Paul Anıt Müzesi
Özel Müzeler	Mustafa Erim Mersin Kent Tarihi Müzesi Taşucu Amphora Müzesi

MÜZELERDE BULUNAN ESER SAYISI

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

	Mersin	Anamur	Silifke	Tarsus	Toplam
Arkeolojik Eser	6.711	4.024	4.527	4.517	19.779
Etnografik Eser	909	877	1.544	1.312	4.642
Sikke	25.336	19.516	17.591	16.937	79.380
Mühür	462	235	111	179	987
Tablet	-	1	-	-	1
El Yazması	-	-	-	6	6
Fosil	2	-	1	-	3
Toplam	33.420	24.653	23.774	22.951	104.798
Sergilenen Eser	1.432	Kapalı	1.750	1.855	5.037

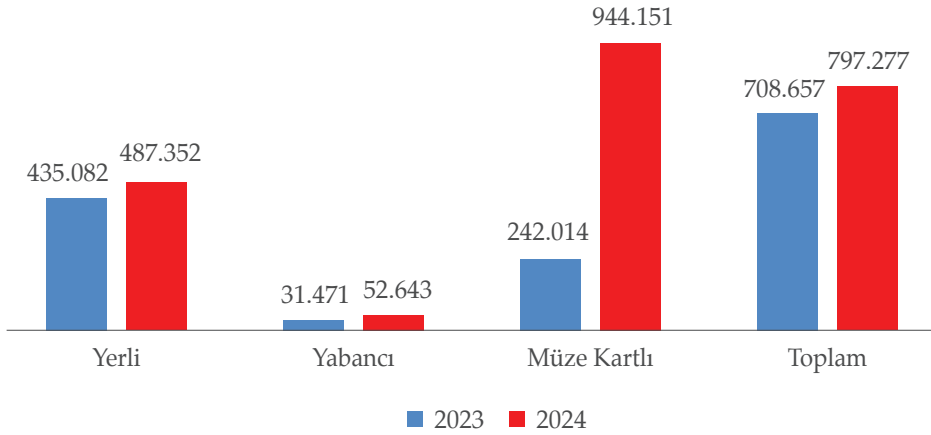
MERSİN İLİ ÖREN YERLERİ

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Toroslar Ören Yerleri	Yumuktepe
Mezitli Ören Yerleri	Soli - Viranşehir (Soloi- Pompeipolis)
Aydıncık Ören Yerleri	Anıt Mezar (Dört Ayak), Kelenderis
Bozyazı Ören Yerleri	Nagidos
Erdemli Ören Yerleri	Elaiussa-Sebaste (Ayaş)(Tiyatro, Agora, Büyük Hamam, Tapınak, Nekropol Alanı), Korykos (Kızkalesi) (Kızkalesi (Denizdeki Kale), Kanlıdivane)
Mut Ören Yerleri	Alahan Manastırı, Al Oda, Adrassus (Balabolu), Dağpazarı Kilisesi
Silifke Ören Yerleri	Roma Tapınağı, Cambazlı Kilisesi, Aya Thekla Yeraltı Kilisesi (Meryemlik), Taşucu (Holmi), Liman Kalesi, Kilikya Afrodisiası, Demircili (Imbriogon) Anıtmezarları, Uzuncaburç (Diocaesarea)
Tarsus Ören Yerleri	Eski Cami- St. Paul Kilisesi, Aziz Paulus, St. Paul Kuyusu, Gözlükule, Donuktaş, Altından Geçme (Roma Hamamı), Kleopatra Kapısı (Deniz Kapısı), Onur Yazıtı (Yeni Hamam), Justiniaus Köprüsü (Baç Köprüsü), Tarsus Şelalesi ve Roma Mezarları, Cumhuriyet Alanı Antik Kenti, Roma Yapı Kalıntısı, Sağlıklı Köyü Antik Yolu ve Kapısı, Gülek Kalesi
Anamur Ören Yerleri	Titiopolis, Eski Anamur (Anemurium), Mamure Kalesi

MERSİN İLİ MÜZE VE ÖREN YERLERİ ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

İlimizde yer alan müze ve ören yerleri ziyaretçi sayısı 2024 yılında bir önceki yıla göre %13'lük artışla 797.277 kişi olmuştur. Söz konusu dönemde müze ve ören yerleri ziyaretçi istatistiklerinde, yerli ziyaretçilerde %12'lik artış, yabancı ziyaretçilerde %67'lik artış gerçekleşmiştir. İlimizde yer alan taşınmaz kültür varlıkları ise 2023 yılına göre %6 azalarak 1.440 adet olmuştur.

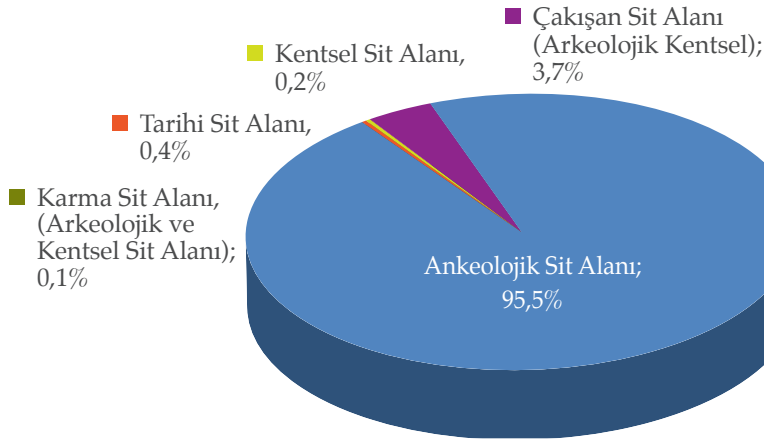
MERSİN İLİ TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

	2023	2024
Sivil Mimarlık Örneği	545	560
Kalıntılar	123	130
Korunmaya Alınan Sokaklar (Tarsus Evleri)	3	1
Dinsel Yapılar	143	131
Kültürel Yapılar	312	238
İdari Yapılar	42	51
Askeri Yapılar	37	40
Endüstriyel ve Ticari Yapılar	110	142
Mezarlıklar	168	135
Şehitlikler (Tarsus Şehitliği)	1	1
Anıt ve Abideler	54	11
Toplam	1.538	1.440

MERSİN İLİ SİT ALANLARININ DAĞILIMI

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

HALK KÜTÜPHANESİ İSTATİSTİKLERİ*

Kaynak: TÜİK

	Türkiye			Mersin		
	2023	2024	Değişim (%)	2023	2024	Değişim (%)
Kütüphane Sayısı	1.295	1.301	0,5%	23	22	-4%
Kitap Sayısı	24.204.501	25.082.260	4%	361.328	377.278	4%
Üye Sayısı	6.193.356	6.726.993	9%	102.283	113.001	10%
Kullanıcı (Okuyucu) Sayısı	33.561.919	38.737.705	15%	418.339	416.954	0,3%

*Gezici kütüphane istatistikleri dahil edilmiştir.

2024 yılında İlimizde 22 adet halk kütüphanesi bulunmaktadır. Halk kütüphanesi kullanıcı sayısı 2023 yılına göre %4 azalmıştır.

SİNEMA VE GÖSTERİ SANATLARI İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: TÜİK

	2023	2024	Türkiye İçerisindeki Payı 2024 (%)	2023-2024 Değişim (%)
Sinema Salonu Sayısı	46	42	2%	-9%
Sinema Koltuk Sayısı	5.684	4.842	2%	-15%
Sinema Seyirci Sayısı	633.117	622.832	2%	-2%
Tiyatro Salonu Sayısı	15	23	2%	53%
Tiyatro Koltuk Sayısı	7.817	9.842	2%	26%
Tiyatro Seyirci Sayısı	65.095	58.277	1%	-10%
Opera ve Bale Salonu Sayısı	1	1	8%	0%
Opera ve Bale Salonu Koltuk Sayısı	638	638	8%	0%
Opera ve Bale Seyirci Sayısı	22.311	38.074	9%	71%

Türkiye’de mevcut bulunan sinema salonu sayısının 42’sinin tiyatro salonununun 23’nün yer aldığı Mersin; sinema salonu sayısına göre Türkiye genelinde iller arasında 11.sırada; tiyatro salonu sayısına göre ise 9. sırada yer almaktadır. 2024 yılında Türkiye genelinde ve İlimizde sinemaya giden seyirci sayısı 2023 yılına göre %2 tiyatroya giden seyirci sayısı %10 azalmıştır. Türkiye’de 6 ilde bulunan Devlet Opera ve Balesi’nden bir tanesi Mersin’de olup; opera ve bale seyirci sayısı bir önceki sezona göre %71 artmıştır.

- İlimizde hekim başına düşen hasta sayısındaki azalış eğilimi
2024 yılında devam ederek 467 kişiye gerilemiştir.
- Bin kişiye düşen yatak sayısı geçen yıl ile aynı seviyede kalmıştır.

SAĞLIK

Türkiye'nin ilk şehir hastanesi olma özelliği taşıyan, bünyesinde Mersin Devlet Hastanesi ile Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nin de yer aldığı Mersin Şehir Hastanesi 2017 yılında hizmet vermeye başlamıştır. Bu kapsamda İlde bir tanesi şehir hastanesi olmak üzere toplam 12 devlet, 1 üniversite hastanesi ve 15 özel hastane olmak üzere toplam 28 adet hastane ile sağlık hizmeti vermektedir.

İLİMİZ SAĞLIK PERSONELLERİNİN SAYISAL DAĞILIMI

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

	Sağlık Bakanlığı	Özel Sağlık Kuruluşları	Üniversite	2024 Toplam	2023 Toplam
Uzman Hekim	1.232	756	250	2.238	2.021
Pratisyen Hekim	1.026	152	5	1.183	1.122
Asistan Hekim	145	-	616	761	567
Uzman Dış Hekimi	36	74	24	134	96
Dış Hekimi	208	698	1	907	757
Eczacı	97	897	10	1.004	868
Hemşire ve Ebe	5.149	841	691	6.681	6.678
Diğer Sağlık Personeli	4.154	1.145	298	5.597	5.290
Toplam	12.047	4.563	1.895	18.505	17.399

2024 yılında ilimiz sağlık personeli sayısı önceki yıla göre %6'lık artış ile 18.505'e, sağlık kurumlarında yer alan yatak sayısı ise %2 artarak 5.326'ya yükselmiştir. Poliklinik hasta sayısı ise 2024 yılında %14 artarak 13.356.113 kişiye yükselmiştir.

İLİMİZDE YATAKLI SAĞLIK KURUMLARININ HİZMETLERİ

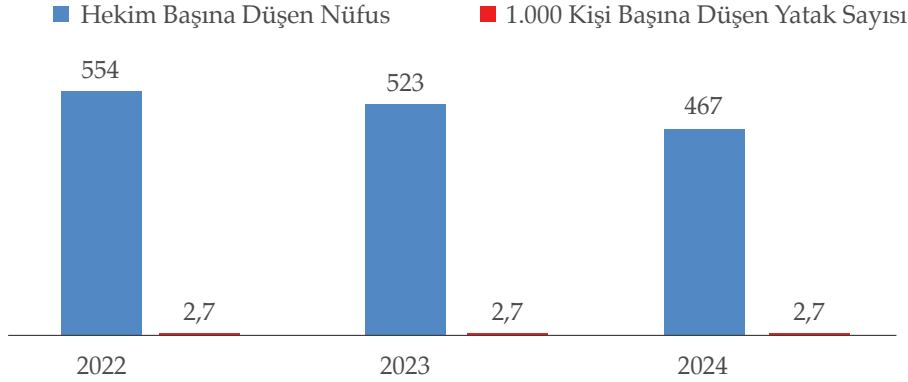
Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

Kuruluşun Adı	Yatak Sayısı		Poliklinik Hasta Sayısı	
	2023	2024	2023	2024
Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1.440	1.440	2.627.069	2.992.638
Toros Devlet Hastanesi	450	500	1.645.108	1.821.124
Anamur Devlet Hastanesi	150	150	396.645	451.333
Aydıncık Devlet Hastanesi	25	25	65.755	66.918
Bozyazı Devlet Hastanesi	30	30	111.969	106.494
Çamlıyayla Entegre Devlet Hastanesi	10	10	31.133	28.927
Erdemli Devlet Hastanesi	159	159	905.986	1.907.841
Gülнар Devlet Hastanesi	40	40	80.234	95.310
Mut Devlet Hastanesi	95	95	283.070	318.125
Silifke Devlet Hastanesi	230	230	718.801	788.718
Tarsus Devlet Hastanesi	544	600	1.645.003	1.907.841
Mersin Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi	6	-	381.064	367.671
Sağlık Bakanlığı Toplam	3.179	3.279	8.891.837	10.482.940
Özel Anamur Anamed Hastanesi	75	75	71.397	66.402
Özel Mersin Yenişehir Erdemli Hastanesi	49	49	67.185	55.519
Özel IMC Hastanesi	87	87	96.058	85.678
Özel M City Hospital Hastanesi	75	75	153.176	124.566
Özel Mersin Akademi Hastanesi	75	75	117.962	106.212
Özel Forum Yaşam Hastanesi	100	100	209.257	181.394
Özel Mersin Ortadoğu Hastanesi	100	100	112.163	130.018
Özel Mersin Su Hastanesi	81	81	87.044	78.780
Özel Tarsus Ortadoğu Hastanesi	57	57	49.887	48.311
Özel Tarsus MMT Amerikan Hastanesi	141	141	136.379	147.469
Özel Tarsus Kadın Doğum Hastanesi	22	22	25.675	21.895
Özel Vizyon Göz Dal Hastanesi	12	12	52.170	49.962
VM Medicalpark Mersin Hastanesi	149	149	370.354	406.693
Özel Olbamed Hastanesi	75	75	180.665	162.304
Özel Yenişehir Hastanesi	89	89	120.518	112.177
Özeller Toplam	1.187	1.187	1.849.890	1.777.380
Mersin Üniversitesi Hastanesi	860	860	961.502	1.093.464
Genel Toplam	5.226	5.332	11.703.229	13.723.784

Mersin İlinde hekim başına düşen kişi sayısı 2023 yılında 523 iken 2024 yılında 467'ye gerilemiştir. 2023 yılında 2,7 olan sağlık kurumlarındaki bin kişiye düşen yatak sayısı 2024 yılında aynı seviyede kalmıştır.

MERSİN İLİ SAĞLIK GÖSTERGELERİ

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü, MTSO Hesaplamaları

Mersin İlinde hekim başına düşen nüfus sayısı 2023 yılında 523 iken 2024 yılında 467'ye gerilemiştir. Sağlık kurumlarında bin kişiye düşen hasta yatağı sayısı 2024 yılında bir önceki yıl ile aynı seviyede kalarak 2,7 olarak gerçekleşmiştir.

31.12.2024 TARİHİ İTİBARIYLA İLİMİZDE BULUNAN SAĞLIK KURUMLARININ İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: İl Sağlık Müdürlüğü

	Akdeniz	Anamur	Aydıncık	Bozyazı	Çamlıyayla	Erdemli	Gülnar	Mezitli	Mut	Silifke	Tarsus	Toroslar	Yenişehir	Toplam
Eğitim ve Araştırma Hastanesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Devlet Hastanesi	1	1	1	1	-	1	1	-	1	1	1	-	-	9
İlçe Devlet Hastanesi (Entegre)	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Üniversite Hastanesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
ADSH (Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine Bağlı Semt Polk.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
ADSM (Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Ayakta Rehabilitasyon Merkezi (Erişkin)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1

	Akdeniz	Anamur	Aydıncık	Bozyazı	Çamliyayla	Erdemli	Gülнар	Mezitli	Mut	Silifke	Tarsus	Toroslar	Yenişehir	Toplam
Ayakta Arındırma Merkezi (Erişkin)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		1
Yataklı Arındırma Merkezi (Erişkin, Kadın, Çocuk-Ergen)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3
ÇİM (Çocuk İzlem Merkezi)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
TRSM (Toplum Ruh Sağlığı Merkezi)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3
Semt Polikliniği	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	3
İl Ambulans Servisi Başhekimliği	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu	9	5	2	2	1	6	4	7	3	5	11	9	8	72
İlçe Sağlık Müdürlüğü	1	1	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Toplum Sağlığı Merkezi	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3
ASM (Aile Sağlığı Merkezi)	27	8	1	4	1	17	5	16	5	12	34	26	17	173
AHB (Aile Hekimliği Birimi)	111	24	3	9	3	54	9	71	21	45	120	108	82	660
Halk Sağlığı Laboratuvarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Sağlık Evi	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
GSM (Göçmen Sağlığı Merkezi)	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	5
GGSM (Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezi)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	3
SHM (Sağlıklı Hayat Merkezi)	1	1	-	-	-	1	-	1	-	1	1	3	-	9
KETEM (Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi)	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	1	1	1	7
VSD (Verem Savaş Dispanseri)		1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	4
Deri Zührevi Hastalıklar Dispanseri	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sıtma Savaş Dispanseri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Özel Hastane	3	1	-	-	-	1	-	3	-	1	3	-	3	15
Özel Tıp Merkezi	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	2	1	9
Kızılay Kan Merkezi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Özel Diyaliz Merkezleri	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	2	2	8
Özel Tüp Bebek Merkezi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Özel Poliklinik	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4
Özel Müstakil Laboratuar	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Özel Psikoteknik Değerlendirme Merkezi	9	2	-	-	-	2	-	-	-	2	4	-	-	19
Özel Hekim Muayenehanesi	17	4	-	-	-	8	-	39	1	6	7	2	94	178
Özel Sağlık Kabini	4	-	-	-	-	4	-	12	2	1	6	8	8	45

	Akdeniz	Anamur	Aydıncık	Bozyazı	Çamlıyayla	Erdemli	Gülнар	Mezitli	Mut	Silifke	Tarsus	Toroslar	Yenişehir	Toplam
Özel ADS Muayenehanesi	114	13		4	1	26	1	50	7	17	46	14	97	390
Özel Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Özel Diş Protez Laboratuvarı	21	3	-	-	-	3	-	2	-	2	6	2	10	49
Özel ADS Polikliniği	19	2	-	-	-	10	-	12	1	5	16	6	37	108
Özel Bilrat Radyoloji Merkezi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Özel Hiperbarik Oksijen Tedavi Merkezi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Özel Evde Bakım Hizmetleri Merkezi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Eczane	116	28	4	9	2	69	10	96	22	58	111	92	126	743
Ecza Deposu	6	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	1	2	14

SOSYAL HİZMETLER

2024 YILI SONU İTİBARIYLA İLİMİZ SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ'NE BAĞLI SOSYAL HİZMET KURULUŞLARININ DURUMU

Kaynak: T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Mersin İl Müdürlüğü

Kuruluşun Adı	Yeri	Kapasitesi	Mevcut	Hizmet Türü
Akdeniz Sosyal Hizmet Merkezi	Akdeniz	-	-	Resmi
Anamur Sosyal Hizmet Merkezi	Anamur	Anamur ve Bozyazı	-	Resmi
Barbaros Hayrettin Paşa Çocuk Evleri Sitesi	Toroslar	60	-	Çocuk Hizmetleri
Davultepe Çocuk Evleri Sitesi	Mezitli	36	32	Çocuk Hizmetleri
Erdemli Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	Erdemli	88	100	Huzurevi
Erdemli Sosyal Hizmet Merkezi	Erdemli	-	-	Resmi
Mersin Çocuk Destek Merkezi	Toroslar	20	31	Çocuk Hizmetleri
Mersin Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi	Mezitli	146	160	Çocuk Hizmetleri
Mersin Çocuk Evleri Sitesi	Akdeniz	50	110	Çocuk Hizmetleri
Mersin Gündüzlü Bakım ve Aktif Yaşam Merkezi	Mezitli	40	242	Gündüz Huzurevi
Mezitli Sosyal Hizmet Merkezi	Mezitli	-	-	Resmi
Mut Sosyal Hizmet Merkezi	Mut	-	-	Resmi
Mersin Nihat Sözmen Bakım, Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi Müdürlüğü	Toroslar	86	86	Engelli Bakım
Otizm Gündüz Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi Müdürlüğü	Toroslar	60	129	Gündüz Engelli Bakım
Silifke Huzurevi Merkezi Müdürlüğü	Silifke	44	50	Huzurevi
Silifke Sosyal Hizmet Merkezi	Silifke	Silifke, Aydıncık, Gülnar	-	Huzurevi
Tarsus Sosyal Hizmet Merkezi	Tarsus	Tarsus, Çamlıyayla	-	Resmi
Toroslar Sosyal Hizmet Merkezi	Toroslar	-	-	Resmi
Yenişehir Sosyal Hizmet Merkezi	Yenişehir	-	-	Resmi
Mersin Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi	Akdeniz	-	-	Resmi
Silifke Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi	Silifke	-	-	Resmi
Kız İlk Kabul Birimi	Toroslar	16	31	Çocuk Hizmetleri
Erkek İlk Kabul Birimi	Akdeniz	12	21	Çocuk Hizmetleri

2024 YILI SONU İTİBARIYLA İLİMİZ DİĞER SOSYAL HİZMET KURULUŞLARININ DURUMU

Kaynak: T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Mersin İl Müdürlüğü

Kuruluş Adı		Kreş ve Gündüz Bakım Evi	Huzurevi	Çocuk Kulüpleri	Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
Akdeniz	Sayı	4	-	-	-
	Kapasite	286	-	-	-
Toroslar	Sayı	5	-	-	215
	Kapasite	371	-	-	140
Yenişehir	Sayı	29	-	4	-
	Kapasite	2.094	-	219	-
Mezitli	Sayı	11	242	2	-
	Kapasite	956	40	57	-
Anamur	Sayı	4	-	2	-
	Kapasite	300	-	104	-
Aydıncık	Sayı	-	-	-	-
	Kapasite	-	-	-	-
Bozyazı	Sayı	-	-	-	-
	Kapasite	-	-	-	-
Çamlıyayla	Sayı	-	-	-	-
	Kapasite	-	-	-	-
Erdemli	Sayı	6	100	-	-
	Kapasite	342	88	-	-
Mut	Sayı	1	-	-	-
	Kapasite	40	-	-	-
Silifke	Sayı	7	50	2	-
	Kapasite	331	44	43	-
Tarsus	Sayı	7	-	-	-
	Kapasite	484	-	-	-

2024 YILINDA İLİMİZDE FAALİYET GÖSTEREN DERNEKLERİN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Mersin Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü

Derneğin Türü	Sayısı
Bireysel Öğreti ve Toplumsal Gelişim Dernekleri	66
Çevre Doğal Hayat Hayvanları Koruma Dernekleri	46
Dış Türkler İle Dayanışma Dernekleri	9
Dini Hizmetlerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Faaliyet Gösteren Dernekler	147
Düşünce Temelli Dernekler	19
Eğitim Araştırma Dernekleri	185
Engelli Dernekleri	30
Gençlik Dernekleri	8
Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Alanında Faaliyet Gösteren Dernekler	21
Hak ve Savunuculuk Dernekleri	48
İmar, Şehircilik Ve Kalkındırma Dernekleri	11
İnsani Yardım Dernekleri	115
Kamu Kurumları Ve Personelini Destekleyen Dernekler	9
Kültür, Sanat ve Turizm Dernekleri	146
Mesleki ve Dayanışma Dernekleri	570
Sağlık Alanında Faaliyet Gösteren Dernekler	27
Spor ve Spor İle İlgili Dernekleri	31
Şehit Yakını ve Gazi Dernekleri	4
Toplumsal Değerleri Yaşatma Dernekleri	34
Uluslar Arası Teşekküller ve İşbirliği Dernekleri	8
Yaşlı ve Çocuklara Yönelik Dernekler	8
Toplam	1.542

2024 YILINDA İLİMİZDE FAALİYET GÖSTEREN SENDİKALARIN FAALİYET TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Mersin Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü

Faaliyet Alanı	Sayısı
Memur Sendikası Merkezi Olarak Faaliyet Gösteren	1
Memur Sendikası Şubesi Olarak Faaliyet Gösteren	34
Memur Sendikası Temsilciliği Olarak Faaliyet Gösteren	152
İşçi Sendikası Merkezi Olarak Faaliyet Gösteren	7
İşçi Sendikası Şubesi Olarak Faaliyet Gösteren	15
İşçi Sendikası Temsilciliği Olarak Faaliyet Gösteren	19
Toplam	228

- Kayıtlı işyeri sayısı ile zorunlu sigortalı sayısında artış geçen yılın üzerinde gerçekleşti.
- Aktif çalışan sayısında artış meydana gelirken; emekli sayısındaki artış hızı yavaşladı.

SOSYAL GÜVENLİK ÇALIŞMALARI

4/a* KAPSAMINDAKİ İŞYERİ VE ZORUNLU SİGORTALI SAYISI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

		2023 Aralık	2024 Aralık	Değişim (%)	
				22-23Aralık	23-24 Aralık
İşyeri Sayısı					
Türkiye		2.179.123	2.241.896	-1%	3%
Mersin		46.525	48.038	3%	3%
Sigortalı Ücretli Çalışan Sayısı					
Aktif Sigortalılar	Türkiye	18.613.745	18.899.291	-6%	2%
	Mersin	394.115	402.174	-0,4%	2%
Zorunlu Sigortalılar	Türkiye	16.406.420	16.602.868	-5%	1%
	Mersin	343.578	350.461	1%	2%

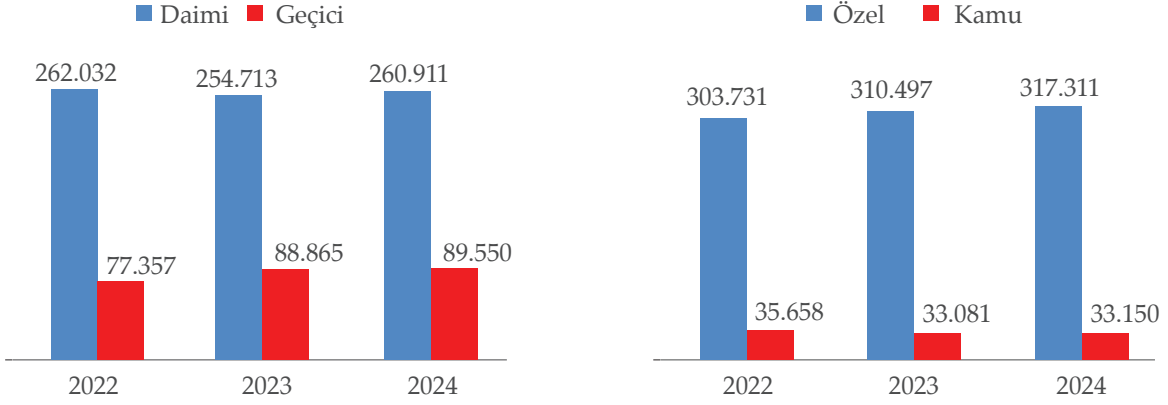
*Hizmet Akdine Tabi Çalışanlar

Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı işyeri ve istihdam ile ilgili gelişmeler incelendiğinde; Türkiye genelinde Aralık 2024 sonunda bir önceki yılın aynı ayına göre kayıtlı işyeri sayısında %3'lük artış ile 2.241.896'ya yükselmiştir. Söz konusu dönemde aktif sigortalı sayısı %2'lik artış ile 18.899.291 kişiye, zorunlu sigortalı sayısı ise %2'lik artış ile 16.602.868 kişiye yükselmiştir.

Mersin'de Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı işyeri sayısı Aralık 2024 sonunda bir önceki yılın aynı ayına göre %3'lük artış ile 48.038'e yükselmiştir. İşyeri sayısındaki artışta mikro ölçekli işyerleri etkili olmuştur. Söz konusu dönemde aktif sigortalı sayısı %2 artarak 402.174 kişiye; zorunlu sigortalı sayısı %2 artış ile 350.461 kişiye yükselmiştir.

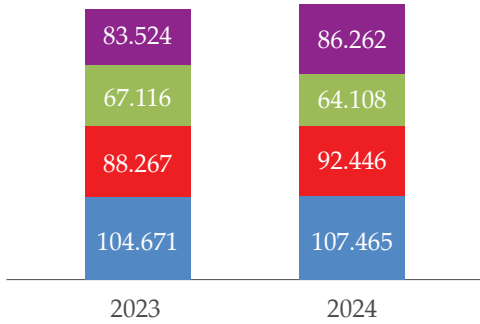
MERSİN İLİ 4/a KAPSAMINDA ZORUNLU SİGORTALILARIN DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

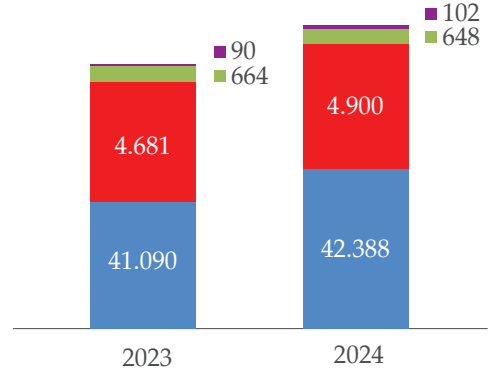
MERSİN İLİ ZORUNLU SİGORTALILARIN İŞYERLERİ BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

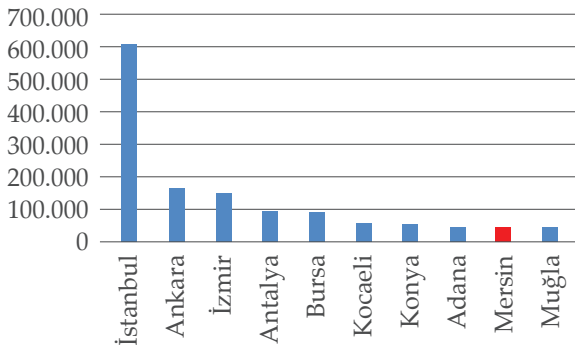
MERSİN İLİ SGK KAPSAMINDAKİ İŞYERLERİNİN BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

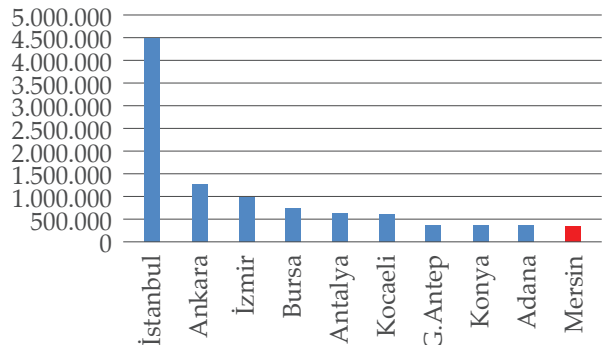
2024 YILI İŞYERİ SAYISININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

2024 YILI ZORUNLU SİGORTALI SAYISININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

2024 Aralık sonu itibarıyla İlimiz kayıtlı işyeri sayısı ile Türkiye içerisinde %2'lik pay ile 9. sırada; 4/a kapsamında zorunlu sigortalı sayısında %2'lik pay ile Türkiye genelinde 10. sırada yer almıştır.

MERSİN İLİ 4/a KAPSAMINDAKİ SİGORTALILARIN DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

	2023	2024
I- Aktif Sigortalılar	394.115	402.174
Zorunlu Sigortalılar	343.578	350.461
Çıraklar, Stajyer ve Kursiyerler	42.372	43.979
Tarım	864	773
Kısmi ve Süreli Sigortalılar	7.301	6.961
II- Pasif Sigortalılar (Aylık Alanlar)		
Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası		
Malullük Aylığı Alanlar	1.624	1.663
Yaşlılık Aylığı Alanlar	143.459	152.321
Ölüm Aylığı Alanlar (Hak Sahibi)	50.793	52.855
Ölüm Aylığı Alanlar (Dosya)	39.527	41.367
İş Kazası ile Meslek Hastalığı Sigortası		
Sürekli İş Görmezlik Geliri Alanlar	1.543	1.563
Ölüm Geliri Alan (Hak Sahibi)	2.429	2.457
Ölüm Geliri Alan (Dosya)	1.514	1.556
Toplam Aylık ve Gelir Alanlar (Dosya)	192.580	203.433
Toplam Aylık ve Gelir Alanlar (Kişi)	204.953	216.013
Aktif/Pasif Oranı	2,05	1,98
Sosyal Güvenlik Kapsamı	878.929	895.894

MERSİN İLİ 4/b SİGORTALILARIN DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

Kendi Hesabına Çalışan (4/b)		2023 Aralık	2024 Aralık	Değişim (%)	
				22-23 Aralık	23-24 Aralık
Türkiye	Esnaf	2.489.591	2.489.540	-4%	0%
	Çiftçi	460.260	427.298	-10%	-7%
	Muhtar	22.074	24.141	-15%	9%
Mersin	Esnaf	61.970	62.895	-1%	1%
	Çiftçi	16.580	14.876	-12%	-10%
	Muhtar	381	440	-22%	15%

2024 Aralık ayı sonu itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre Türkiye genelinde kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı (4/b) bir önceki yılın Aralık ayına göre 51 kişi azalarak 2.489.540 kişiye gerilemiştir. Mersin’de ise aynı dönemde kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı 925 kişi artarak 62.895 kişiye yükselmiştir. Türkiye genelinde kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı 2023 döneminde %4’lük azalış söz konusu iken 2024 döneminde sabit kalmıştır. 2023 döneminde Mersin’de kendi hesabına çalışan esnaf sayısı %1 azalış gösterirken; 2024 döneminde %1’lik artış göstermiştir. Mersin kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı ile Türkiye’nin %2,5’ini oluşturarak 9. Sırada yer almaktadır.

2024 yılı Aralık sonu itibariyle Türkiye genelinde kendi hesabına çalışan çiftçi sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre 32.962 kişi azalarak 427.298 kişiye gerilemiştir. 2023 döneminde %15’lik azalış gösteren kendi hesabına çalışan çiftçi sayısında 2024 döneminde ise %7’lik azalış göstermiştir. Mersin’de kendi hesabına çalışan çiftçi sayısı 2023 Aralık dönemine göre 1.704 kişi azalarak %10’luk azalış kaydetmiştir. İlimiz kendi hesabına çalışan çiftçi sayısı ile Türkiye genelinde %3,5’luk pay ile 5. Sırada yer almaktadır.

MERSİN İLİ 4/c SİGORTALILARIN DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

Kamu Çalışan Sayısı (4/c)	2023 Aralık	2024 Aralık	Değişim (%)	
			22-23 Aralık	23-24 Aralık
Aktif Sigortalılar				
Türkiye	3.642.787	3.658.861	11%	0,4%
Mersin	78.748	79.741	8%	1%
Pasif Sigortalılar				
Dosya	56.218	57.253	4%	2%
Kişi	60.576	61.668	4%	2%
Aktif/Pasif Oranı	1,4	1,4		
Sosyal Güvenlik Kapsamı	321.285	325.725	6%	1%

2024 yılı Aralık ayı sonu itibariyle kamu çalışan sayısı Türkiye genelinde %0,4’lük artış ile 3.658.861 kişiye yükselmiştir. Mersin’de kamu çalışan sayısı ise %0,4’lük artış ile 79.741 kişiye yükselmiştir. Aralık 2024 itibariyle kamu çalışan sayısına göre Mersin; Türkiye genelinde %2,2’lik pay ile 8. sırada yer almaktadır.

SOSYAL GÜVENLİK KAPSAMINDAKİ ÖZET İSTATİSTİKLER (4/a, 4/b, 4/c)

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

	2023 Aralık	2024 Aralık	Değişim (%)	
			22-23 Aralık	23-24 Aralık
Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Sayısı*				
Türkiye	25.358.022	25.625.750	-4%	1%
Mersin	553.869	562.145	0,2%	1%
Sosyal Güvenlik Kapsamında Aylık Alan Kişi Sayısı**				
Türkiye	16.030.256	16.677.617	15%	4%
Mersin	330.810	344.414	13%	4%
Sosyal Güvenlik Kapsamında Bakmakla Yükümlü Tutulan Kişi Sayısı***				
Türkiye	34.033.308	34.068.963	-2%	0,1%
Mersin	786.961	788.013	-3%	0,1%

*Sosyal Güvenlik kapsamında bulunan kişi sayılarına 20. Madde sandıklarına tabi olan kişi sayıları dahil değildir.

**Sosyal güvenlik kapsamında aylık alan kişi sayısına hak sahibi kişi sayısı dahil değildir.

*** Sosyal güvenlik kapsamında bakmakla yükümlü tutulanların (yararlanıcıların) sayısı tahmin olarak verilmiştir.

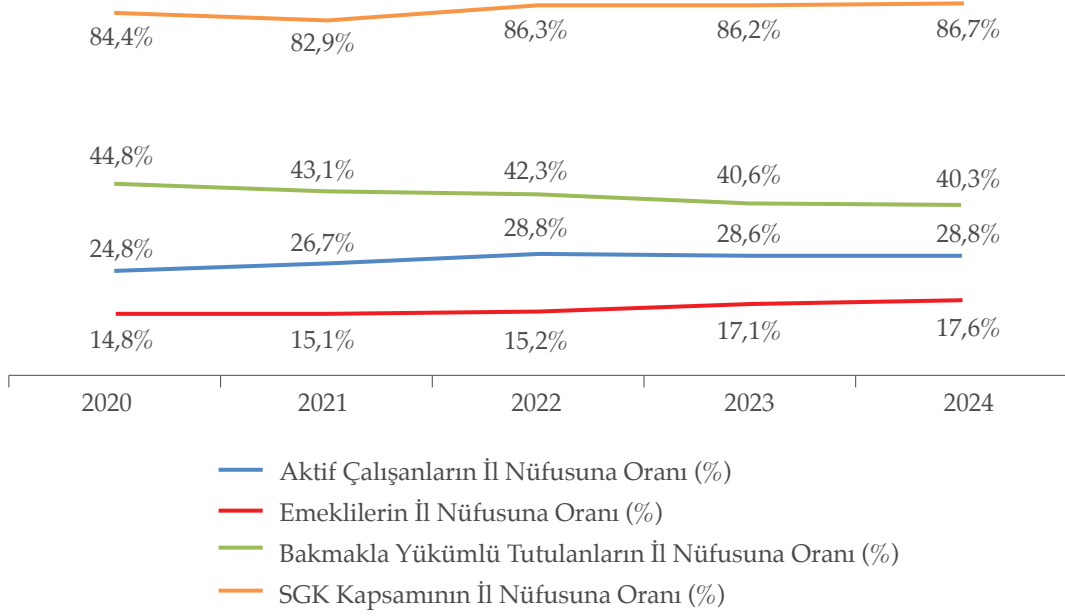
2024 Aralık sonu itibarıyla Türkiye’de sosyal güvenlik kapsamında 76.372.330 kişi yer almakta ve nüfusun %89’unun sigortalı olduğunu göstermektedir. İlimizde 1.694.572 kişi sigortalı olup toplam il nüfusunun %87’sini teşkil etmektedir. Sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan kişi sayısı başta hizmet akdine tabi çalışan ve özel sektör çalışanları olmak üzere bir önceki döneme göre hızlı artış göstermiştir. Bakmakla yükümlü tutulan kişi sayısı geçen yıl gözlenen sınırlı azalış 2024 yerini sınırlı artışa bırakmıştır.

Aralık 2024 itibarıyla Türkiye genelinde sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan sayısı 267.728 kişi artarak 25.625.750 kişiye yükselmiştir. 12 aylık dönemde bir önceki yıl aktif çalışan sayısındaki azalış Aralık 2024 döneminde yön değiştirmiştir.

Aralık 2024 itibarıyla Türkiye genelinde sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan sayısı 267.728 kişi artarak 25.625.750 kişiye yükselmiştir. 12 aylık dönemde bir önceki yılki aktif çalışan sayısındaki azalış Aralık 2024 döneminde yön değiştirmiştir. Mersin’de 12 aylık dönemde sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan sayısı 8.276 kişi artarak 562.145 kişiye yükselmiştir. 2024 döneminde İlimiz aktif çalışan sayısında %1’lik artış ile Türkiye geneli düzeyindedir. Aralık 2024 döneminde İl düzeyinde aktif istihdamın dağılımında toplam istihdamın %57’sini oluşturan ilk 10 il arasında yer alan Mersin; %2’lik pay ile 10. sıradadır.

MERSİN İLİ SOSYAL GÜVENLİK KAPSAMINDAKİ KİŞİLERİN İL NÜFUSU İÇERİSİNDEKİ PAYI (%)

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

Türkiye genelinde Aralık 2024 itibariyle son bir yıllık dönemde sosyal güvenlik kapsamındaki emekli sayısı 647.361 kişi artarak 16.677.617 kişiye ulaşmıştır. Mart 2023 tarihi itibariyle EYT düzenlemesinin yürürlüğe girmesi ile 2023 Aralık döneminde emekli sayısı %15 seviyesine yükselmiş; 2024 Aralık itibariyle artış hız keserek %4 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aralık 2024 itibariyle Mersin’de emekli sayısı bir önceki döneme göre 13.604 kişi artarak 344.414 kişiye yükselmiştir. 2023 yılında emekli sayısı ilimizde de Türkiye genelindeki gelişmeler paralelinde hız kazanmış, 2024 yılında artış hızı azalarak %4 seviyesine gerilemiştir.

Sosyal güvenlik kapsamında bakmakla yükümlü tutulanların sayısı Türkiye genelinde 2024 Aralık sonu itibariyle 35.655 kişi artarak 34.068.963 kişiye yükselmiştir. İlimizde bakmakla yükümlü tutulan kişi sayısı 1.052 kişi artarak 788.013 kişiye yükselmiştir. İlimizde sosyal güvenlik kapsamında bakmakla yükümlü tutulan kişi sayısının il nüfusu içerisindeki payı %40 seviyesinde gerçekleşirken; önceki yıllarda nüfus içerisindeki payında daralma eğilimi devam etmektedir.

EKONOMİK YAPI VE MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

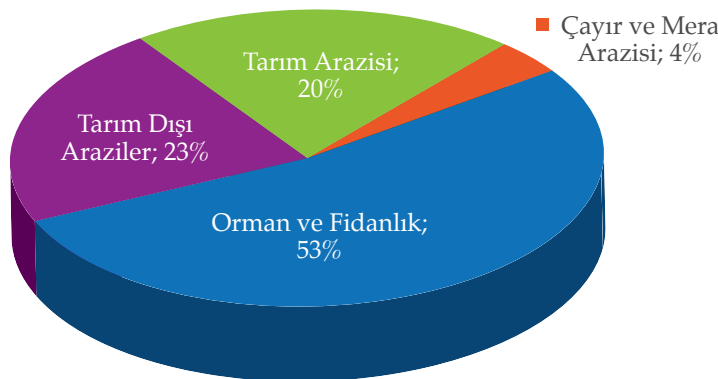

- Mersin ili 6 milyon tonluk bitkisel üretim miktarı ile Türkiye'nin yedinci büyük ili konumundadır.
- Meyve üretimiyle birinci; sebze üretimiyle dördüncü sırada yer alan Mersin; örtü altı üretimde ise ikinci büyük il konumundadır.
- Tarım alanlarına göre Tarsus, Mut ve Silifke öne çıkan ilçelerdir.
- Yaş meyve ve sebze ihracatında lider konumda olan İlimiz turuncgil ihracatında ise ikinci sıradadır.

TARIM, ORMAN VE HAYVANCILIK

MERSİN İLİ ARAZİ VARLIĞI

Kaynak: Tarım, Orman İl Müdürlüğü

Akdeniz Havza'sının içinde yer alan Mersin ili, 1.585.300 hektarlık yüzölçümü ile Türkiye'nin yüzölçümünün yaklaşık %2'sini oluşturmaktadır. İl yüzölçümünün %53'ünü orman arazisi, %20'sini tarım arazisi, %23'ünü tarım dışı arazi oluştururken; %4'ünü de çayır ve mera arazisi oluşturmaktadır.

MERSİN İLİ TARIM ALANLARININ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (Hektar)

Kaynak: TÜİK

	2023	2024	Değişim (%)	Türkiye İçerisindeki Pay (%)
Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	159.341	160.726	%1	%4
Nadas Alanı	32.594	33.700	%3	%1
Sebze Alanı	25.849	23.932	-%7	%3
Süs Bitkileri Alanı	155	165	%7	%3
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	110.462	107.353	-%3	%1

Mersin ilinde tarım alanlarının türlerine göre dağılımı incelendiğinde ilimiz sahip olduğu meyve, sebze ve süs bitkisi alanları ile Türkiye genelinde önemli büyüklüğe sahiptir. 2024 yılında ilimizde tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı ile sebze alanı hariç diğer tüm tarım alanları genişlemiştir. Söz konusu genişlemede meyve alanlarında Gülnar, Tarsus ve Anamur; nadas alanında Silifke, süs bitkileri alanında Tarsus ilçeleri etkili olmuştur. Tarım alanları içerisinde tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı ve sebze alanındaki 2023 yılındaki azalış, 2024 yılında da devam etmiştir. Söz konusu durumda Tarsus ve Akdeniz'deki sebze alanları ile Anamur ve Gülnar'daki tahıllar ve diğer bitkisel ürünler alanlarındaki azalış etkili olmuştur. Mersin ili sahip olduğu süs bitkileri alanı ile 2024 yılında Türkiye genelinde %3'lük payla iller arasında beşinci sırada yer almıştır.

2024 YILI MERSİN İLİ TARIM ALANLARININ İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI (Hektar)

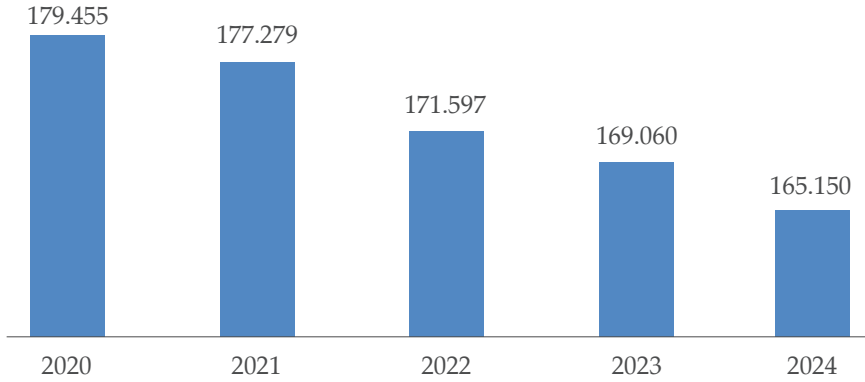
Kaynak: TÜİK

İlçeler	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	Nadas Alanı	Sebze Alanı	Süs Bitkileri Alanı	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	2023 Yılına Göre Değişim (%)	Pay (%)
Akdeniz	84.882	0	18.138	290	2.144	-%5	%3
Anamur	94.104	26.100	479	0	67.752	-%7	%6
Aydıncık	6.823	26.032	4.308	18	16.050	-%9	%2
Bozyazı	19.295	15.000	6.624	0	28.410	-%0,3	%2
Erdemli	150.580	25.150	56.466	48	25.682	%1	%8
Gülnar	100.242	9.585	2.070	0	84.560	-%2	%6
Mezitli	44.577	110	3.936	34	768	-%2	%2
Mut	445.620	30.375	19.680	0	217.425	%0,1	%22
Silifke	143.143	180.689	24.532	0	171.365	%3	%16
Tarsus	434.711	16.592	101.616	1.208	450.090	-%1	%31
Toroslar	56.414	3.500	499	54	1.798	-%4	%2
Yenişehir	20.820	25	793	0	4.890	-%4	%1
Çamlıyayla	6.047	3.840	176	0	2.595	%2	%0,4
Toplam	1.607.258	336.998	239.317	1.652	1.073.529	-%1	%100

İlimizdeki tarım alanlarında en büyük paya sahip ilçe olarak %31 ile Tarsus, %22 ile Mut, %15 ile Silifke öne çıkmaktadır. Tarsus süs bitkileri dahil ekilen tüm tarımsal ürün alanlarında öne çıkarken; ekilen meyve alanı Mut; sebze alanı Erdemli; tahullar ve diğer bitkisel ürün alanları ise Mut ve Silifke ilçelerinde yoğunlaşmaktadır. İlçelere göre tarım alanlarındaki yıllık değişime bakıldığında sekiz ilçede önceki yıla göre daralma gözlenmiştir.

MERSİN İLİ İŞLENMİŞ TARIM ALANLARININ DAĞILIMI (Hektar)

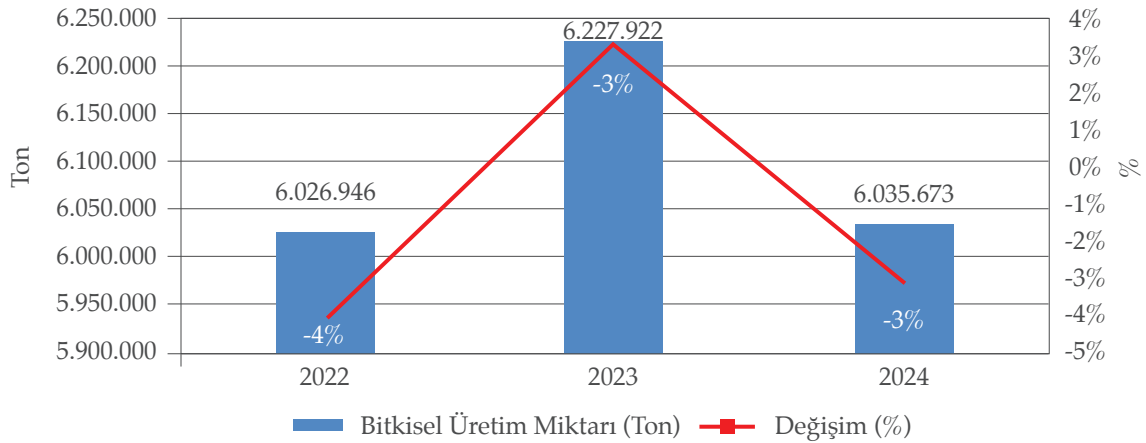
Kaynak: TÜİK

İlimizde işlenen tarım alanlarında önceki yıllarda gözlenen azalış eğilimi 2024 yılında da devam etmiştir. İşlenen tarım alanı varlığı ile Mersin; Türkiye genelinde %1'lik paya sahiptir.

MERSİN İLİ BİTKİSEL ÜRETİM MİKTARI (Ton)

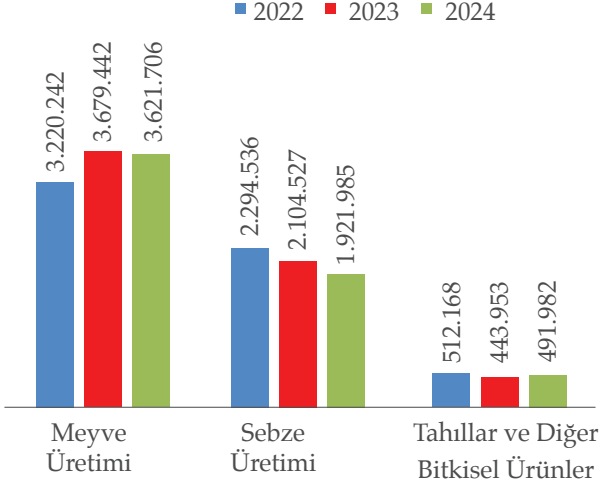
Kaynak: TÜİK

2024 yılında Mersin ili bitkisel üretim miktarı yıllık %3'lük azalışla 6.035.673 ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu azalışta sebze ve meyve ürünleri etkili olurken; tahullar ve diğer bitkisel ürünlerde ise artış gözlenmiştir. 2024 yılında toplam bitkisel üretim miktarı ile Türkiye genelinde %3'lük payı olan Mersin; iller arasında yedinci sırada yer almıştır.

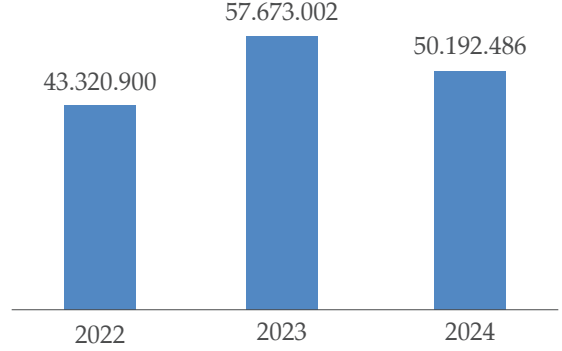
MERSİN İLİ BİTKİSEL ÜRÜN GRUPLARINA GÖRE ÜRETİM MİKTARI (Ton)

Kaynak: TÜİK

MERSİN İLİ BİTKİSEL ÜRETİM MİKTARI (Adet)

Kaynak: TÜİK

2024 YILI MERSİN İLİ BİTKİSEL ÜRETİM ALANLARI VE ÜRETİM MİKTARLARI

Kaynak: TÜİK

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Üretimde 2023 Yılına Göre Değişim (%)	Toplam Üretim İçerisindeki Pay (%)	Türkiye Üretimindeki Pay (%)
Tahıllar	924.617	350.380	%12	%71	%1
Durum Buğdayı	26.500	4.461	-%1	%1	%0,1
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	680.833	202.928	%30	%41	%1
Mısır	102.959	119.146	-%5	%24	%1
Çeltik	11.815	6.193	-	%1	%1
Arpa (Diğer)	101.922	17.566	%3	%4	%0,2
Çavdar	588	86	-%37	%0,02	%0,03
Patates-Kuru Baklagiller-Yenilebilir Kök ve Yumrular	100.495	22.040	%23	%4	%0,3
Bakla, Kuru (İnsan Tüketimi İçin)	10	5	-%29	%0,001	%0,1
Nohut, Kuru	93.567	9.759	%9	%2	%2
Mercimek, Kuru (Yeşil)	335	23	%0	%0,005	%0,03
Patates (Tatlı Patates Hariç)	3.080	11.816	%37	%2	%0,2
Tatlı Patates	3	12	-	%0,002	%1

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Üretimde 2023 Yılına Göre Değişim (%)	Toplam Üretim İçerisindeki Pay (%)	Türkiye Üretimindeki Pay (%)
Fasulye, Kuru	3.500	425	%21	%0,1	%0,2
Yağlı Tohumlar	99.717	31.881	%17	%6	%1
Soya Fasulyesi	53.699	21.414	%35	%4	%12
Yerfıstığı, Kabuklu	7.618	2.896	%36	%1	%1
Pamuk Çekirdeği (Çiğit)*	10.875	2.779	-%27	%1	%0,2
Susam Tohumu	637	47	-%36	%0	%0,3
Ayçiçeği Tohumu (Yağlık)	26.888	4.745	-%11	%1	%0,3
Tekstilde Kullanılan Ham Bitkiler	10.875	6.344	-%27	%1	%0,3
Pamuk, Çırcırlanmamış (Kütlü)*	10.875	4.631	-%27	%1	%0,2
Pamuk, Çırcırlanmış (Lifli)*		1.713	-%27	%0,3	%0,2
Yem Bitkileri	33.974	81.212	%4	%17	%0,1
Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	7.128	5.295	-%1	%1	%0,3
Burçak (Yeşilot)	300	90	-%29	%0	%1
Yonca (Yeşilot)	6.833	21.292	%32	%4	%0,1
Korunga (Yeşilot)	9.410	8.038	%0	%2	%1
Mısır (Hasıl)	27	16	%23	%0,003	%0,02
Mısır (Slaj)	10.276	46.481	-%4	%9	%0,2
Parfümeri, eczacılık ve benzeri alanlarda kullanılan bitkiler, yem bitkileri tohumları	651	125	%3	%0,03	%1
Lavanta	651	125	%3	%0,03	%1
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünleri Toplam	1.170.329	491.982	%11	%100	%0,3

İlimizde, 2024 yılında tahıllar ve diğer bitkisel ürün grubunda ekilen alanlar geçen yıla göre %3 azalarak 1.170.329 dekar seviyesine gerilemiştir. Üretim miktarında ise önceki yıl gözlenen daralma 2024 yılında yerini %11'lik artışa bırakarak 491.982 tona yükselmiştir. Söz konusu grubun tüm alt gruplarında tekstilde kullanılan ham bitkiler haricinde üretim artmış olup, alt grupların %71'ini oluşturan tahıl üretimi yıllık %12, %17'sini oluşturan yem bitkileri ise %4; %6'sını oluşturan yağlı tohumlar %17 artmıştır. Türkiye geneli tahıllar ve diğer bitkisel ürün grubu üretimin %0,3'ü Mersin kaynaklıdır.

2024 yılında Mersin ili, tahıl ve diğer bitkisel ürünler grubunda yer alan soya üretiminde %12'lik pay ile Türkiye genelinde ikinci sırada; yer fıstığı üretiminde %1'lik payla Türkiye sıralamasında dokuzuncu sırada yer almıştır.

Sebzeler*	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Üretimde 2023 Yılına Göre Değişim(%)	Toplam Üretim İçerisindeki Pay (%)	Türkiye Üretimindeki Pay (%)
Meyvesi İçin Yetiştirilen Sebzeler	187.993	1.758.310	-%9	%91	%7
Karpuz	26.406	187.084	-%15	%10	%7
Kavun	5.130	19.780	-%12	%1	%2
Biber Salçalık, Kapyra	840	3.730	-%1	%0,2	%0,2
Biber Dolmalık	2.360	15.435	-%17	%1	%4
Biber Sivri	20.030	173.482	-%20	%9	%23
Hıyar Sofralık	14.126	221.757	%0,3	%12	%13
Acur	322	644	-%48	%0,03	%3
Patlıcan	10.909	104.636	-%28	%5	%18
Domates Sofralık	59.623	718.849	-%5	%37	%5
Bamya	924	594	-%64	%0,03	%6
Kabak	26.279	280.655	-%0,4	%15	%49
Bal Kabağı	232	696	-%15	%0,04	%1
Fasulye, Taze	14.625	24.991	-%10	%1	%5
Barbunya, Taze	1.187	1.331	-%16	%0,1	%2
Bezelye, Taze	1.204	974	-%39	%0,1	%1
Bakla, Taze	3.796	3.672	-%19	%0,2	%14
Yumru ve Kök Sebzeler	8.059	30.625	-%8	%2	%1
Havuç	1	2	%0,0	%0,0	%0,0
Sarımsak Taze	453	636	-%0,2	%0,03	%1
Sarımsak Kuru	206	149	-%50	%0,01	%0,2
Soğan Taze	954	1.575	-%20	%0,1	%2
Soğan Kuru	1.704	6.789	%27	%0,4	%0,2
Pırasa	4.294	19.687	-%16	%1	%15
Turp Kırmızı	447	1.787	-%2	%0,1	%1
Diğer Sebzeler (Başka Yerde Sınıflandırılmamış)	48.665	133.050	-%6	%7	%6
Lahana Beyaz	4.265	22.613	%2	%1	%3
Lahana Kırmızı	2.180	8.120	-%25	%0,4	%5
Karnabahar	9.931	29.815	-%8	%2	%12
Brokoli	4.717	11.040	%5	%1	%8
Marul Kıvrıcık	2.882	7.442	-%19	%0,4	%3
Marul Göbekli	7.374	18.063	%12	%1	%7
Marul İnceberg	8.576	21.440	-%22	%1	%24
İspanak	5.482	8.758	%12	%0,5	%3

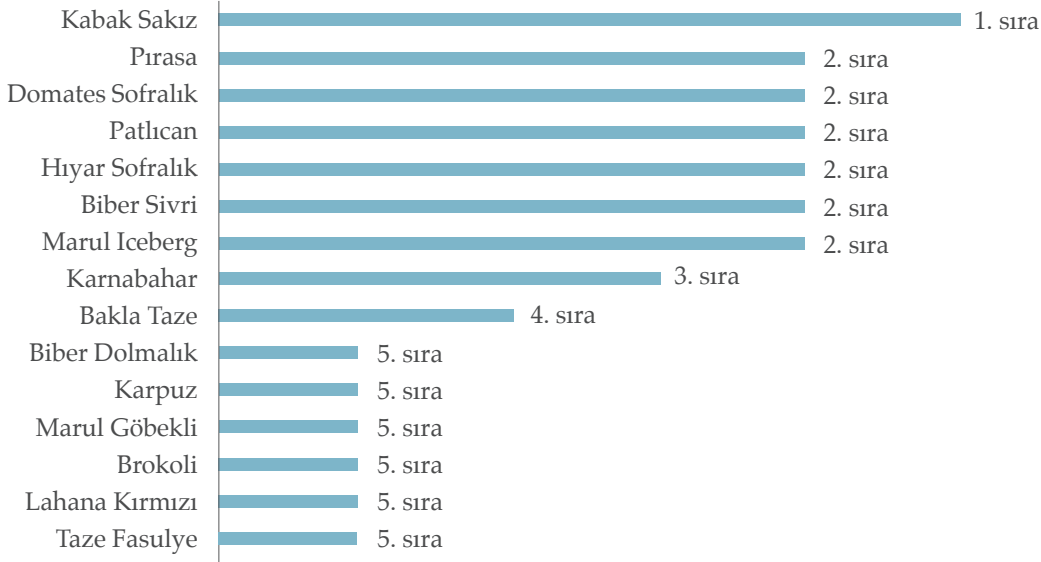
Sebzeler*	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)	Üretimde 2023 Yılına Göre Değişim(%)	Toplam Üretim İçerisindeki Pay (%)	Türkiye Üretimindeki Pay (%)
Enginar	60	78	-%40	%0,004	%0,3
Semizotu	139	487	%169	%0,03	%1
Maydanoz	1.463	2.379	%14	%0,1	%2
Roka	444	698	%160	%0,04	%1
Tere	811	1.443	%358	%0,1	%3
Nane	335	524	-%33	%0,03	%3
Mantar, Kültür	6	150	-%60	%0,01	%0,5
Toplam	244.717	1.921.985	-%9	%100	%6

*:Ekilen alana üretime birden fazla ekilişler ve örtüaltı üretim dahil edilmiştir.

Mersin ilinde sebze grubunda ekilen alan ve üretim miktarında önceki yıl gözlenen azalış 2024 yılında da devam etmiştir. 2024 yılında sebze ürünleri üretimi önceki yıla göre %9'luk daralma ile 1.921.985 tona, ekilen alan ise %10 azalarak 244.717 dekar seviyesine gerilemiştir. Mersin, Türkiye sebze üretimi içerisinde sahip olduğu %6,3'lük payla 4.sırada yer almaktadır.

MERSİN İLİ SEÇİLMİŞ SEBZE ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN TÜRKİYE İÇERİSİNDEKİ KONUMU

Kaynak: TÜİK

Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri*	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Üretimde 2023 Yılına Göre Değişim (%)	Toplam Üretimdeki Pay (%)	Türkiye Üretimindeki Pay (%)
Üzüm	163.921	319.512	-%16	%9	%9
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	123.058	246.165	-%19	%7	%17
Sofralık Üzüm, Çekirdeksiz	11.173	26.307	-%14	%1	%6
Şaraplık Üzümler	10.500	16.782	%3	%0,5	%4
Kurutmalık Üzüm, Çekirdekli	8.190	12.656	%4	%0,3	%4
Kurutmalık Üzüm, Çekirdeksiz	11.000	17.602	%13	%0,5	%2
Muz, İncir, Avokado, Kivi	92.123	450.476	-%3	%12	%32
Avokado	20.545	28.089	%68	%1	%44
Muz, Plantain ve Benzerleri	58.436	401.467	-%8	%11	%46
İncir Yaş	5.949	8.987	%14	%0,2	%2
Kivi	7.193	11.933	-	%0,3	%13
Turunçgiller	377.863	1.430.456	-%14	%39	%26
Greyfurt Altıntop	4.824	21.853	-%12	%1	%15
Limon ve Misket Limonu	230.553	835.657	-%22	%23	%48
Portakal Washington	19.842	85.085	-%11	%2	%8
Portakal Yafa	5.743	20.720	-%34	%1	%50
Diğer Portakallar	37.461	142.548	%10	%4	%26
Mandalina Satsuma	18.397	78.212	-%14	%2	%10
Mandalina Klemantin	2.278	8.664	-%14	%0,2	%10
Mandalina King	986	3.418	-%20	%0,1	%54
Mandalina Diğer	57.779	234.185	%14	%6	%20
Turunç	-	114	-	-	%3
Diğer Meyveler-Taş Çekirdekli Meyveler	449.226	1.061.762	%2	%29	%10
Elma Golden	7.661	22.754	-%1	%1	%2
Elma Starking	16.918	34.156	-%1	%1	%2
Elma Amasya	418	580	-%11	%0,02	%0,2
Elma Granny Smith	2.060	3.619	-%0,2	%0,1	%2
Diğer Elmalar	23.513	84.831	%1	%2	%7
Armut	5.925	14.519	%5	%0,4	%2
Ayva	879	2.424	%13	%0,1	%1
Kayısı	103.088	157.564	%1	%4	%12
Kiraz	10.809	15.133	-%1	%0,4	%2
Vişne	53	126	%2	%0,003	%0,1
Şeftali	76.324	187.494	%2	%5	%23
Nektarin	67.047	157.868	%35	%4	%44
Erik	43.988	86.119	-%2	%2	%23

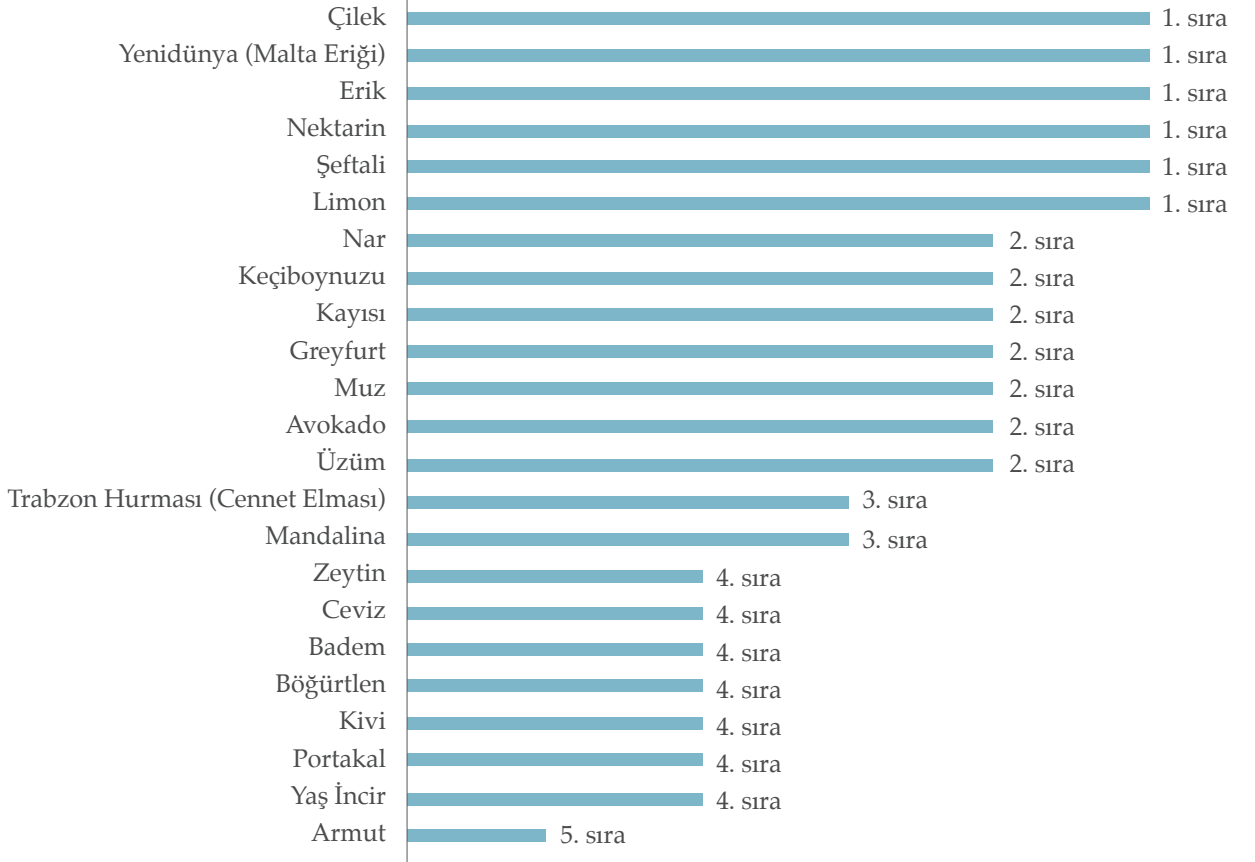
Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri*	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)	Üretimde 2023 Yılına Göre Değişim (%)	Toplam Üretimdeki Pay (%)	Türkiye Üretimindeki Pay (%)
Yenidünya Malta Eriği	4.801	10.781	%1	%0,3	%72
Kızılcık	12	177	-	%0,005	%2
Keçiboynuzu Harnup	6.395	8.897	-%2	%0,2	%36
Çilek	27.950	135.527	-%19	%4	%22
Maviyemiş	1	-	-	-	-
Böğürtlen	100	150	%0	%0,004	%4
Dut	874	2.153	%20	%0,1	%3
Nar	40.553	119.700	%13	%3	%17
Trabzon Hurması Cennet Elması	9.857	17.190	%22	%0,5	%12
Zeytin ve Diğer Sert Kabuklular	524.122	359.500	%171	%10	%6
Badem	65.104	24.132	%27	%1	%12
Şam Fıstığı Antep Fıstığı	17.796	3.188	%2	%0,1	%1
Ceviz	37.405	17.944	%21	%0,5	%4
Sofralık Zeytinler	194.966	138.516	%228	%4	%12
Yağlık Zeytinler (Zeytinyağı Üretimi İçin)	208.851	175.720	%230	%5	%7
Baharat bitkileri	3	-	-	-	-
Kekik, İşlenmemiş	3	-	-	-	-
Toplam	1.607.258	3.621.706	-%2	%100	%13

*:Meyve alanları, plantasyon (toplu) alanlar olup, dağınık ağaçların alanları dahil edilmemiştir. Verilere örtü altı dahildir.

İlimizde 2023 yılında meyve üretimindeki %14'lük artış, 2024 yılında yerini %2'lik azalışa bırakarak 3.621.706 ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Ekilen alan yıllık %1 artarak 1.607.258 dekara ulaşmıştır. Türkiye meyve üretiminin %13'ünü karşılayan Mersin; iller arasında 1.sırada yer almaktadır.

MERSİN İLİ SEÇİLMİŞ MEYVE ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN TÜRKİYE İÇERİSİNDEKİ KONUMU

Kaynak: TÜİK

2024 yılında Türkiye geneli turunçgil üretiminin %26'sını karşılayan Mersin; turunçgil üretimine göre iller arasında ikinci sırada yer almıştır. Aynı dönemde Türkiye geneli limon üretiminin %48'ini karşılayan Mersin iller arasında birinci; portakal üretiminde %15'lik payla dördüncü; mandalina üretiminde %16'luk payla üçüncü sıradadır. Türkiye'nin çilek üretiminde %22'lik paya sahip olan Mersin iller arasında birinci, muz üretiminin %46'sını; avokado üretiminin %44'ünü karşılayan İlimiz her iki meyve üretiminde de ikinci sırada yer almıştır. Türkiye'nin yenidünya üretiminin %72'si Mersin kaynaklı olup iller arasında birinci; erik üretiminde %23'lük payla birinci, kayısı üretiminde %12'lik payla ikinci; keçiboynuzu üretiminde %36'luk payla ikinci; şeftali üretiminde %23'lük; nektarinde ise %44'lük payla birinci il konumundadır.

Kaynak: TÜİK

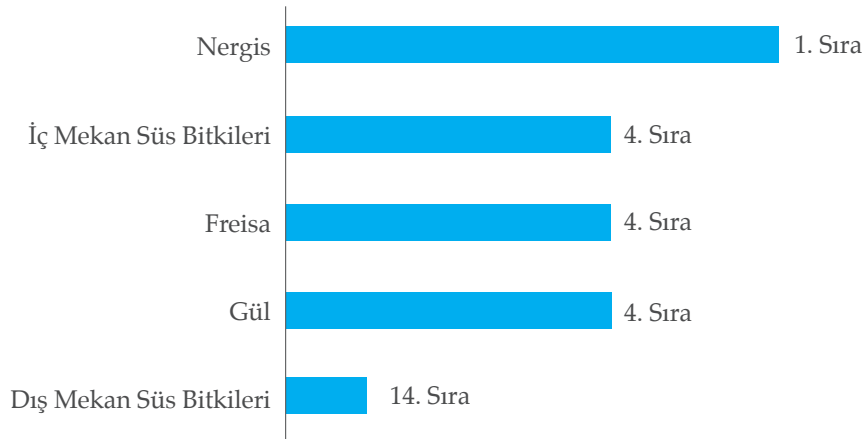
Süs Bitkileri	Ekilen Alan (m ²)	Üretim (Adet)	Üretimde 2023 Yılına Göre Değişim (%)	Toplam Üretimdeki Pay (%)	Türkiye Üretimindeki Pay (%)
Kesme Çiçekler	956.087	41.022.486	%5	%82	%3
Gül	434.270	16.074.440	%11	%32	%13
Fresia	500	70.000	-%72	%0,1	%0,5
Nergis	521.317	24.878.046	-%0,02	%50	%65
Çiçek Soğanları ve Diğer Süs Bitkileri	696.000	9.170.000	-%14	%18	%1
İç Mekân Süs Bitkileri	445.000	6.675.000	%20	%13	%4
Dış Mekân Süs Bitkileri	251.000	2.495.000	-%80	%5	%1
Toplam	1.652.087	50.192.486	-%13	%100	%3

*: Ekilen alan ve üretime; birden fazla ekilişler ve örtüaltı dahildir.

2024 yılında Mersin ilinde ekilen süs bitkisi alanı önceki yıla göre %4 azalarak 1.652.087 m²'ye, üretim miktarı ise geçen yıla göre %13 azalarak 50.192.486 adete gerilemiştir. 2023 yılında süs bitkisi üretimindeki artışın 2024'de yerini azalışa bırakmasında dış mekan süs bitkileri üretimindeki daralma belirleyici olmuştur. Kesme çiçek üretiminde 2023 yılına göre artışta gül üretimi etkili olmuş; nergis üretimi geçen yıl ile aynı seviyelerde kalırken; 2023 yılında üretimine başlanan yeni bir bitki çeşidi olan fresia'da ise 2024 yılında azalış kaydedilmiştir. Türkiye süs bitkisi üretimi içerisinde %3'lük payı olan Mersin; iller arasındaki yeri 2023 yılına göre bir sıra gerileyerek 2024 yılında yedinci sırada yer almıştır. Mersin gül üretiminde %13'lük payla iller arasında dördüncü; nergis üretiminde ise %65'lik payla birinci büyük il konumundadır.

MERSİN İLİNDE ÜRETİLEN SÜS BİTKİSİ ÜRÜNLERİNİN TÜRKİYE İÇERİSİNDEKİ KONUMU

Kaynak: TÜİK

Mersin ili, arazi yapısı tarımsal çeşitlilik sunan, özellikle meyve ve sebze üretiminde ülke ekonomisine önemli katkısı olan illerden biridir. Elverişli toprak yapısı, bitkisel üretimde sulu tarımın yaygınlığı, ılıman iklimi ve gelişmiş alt yapısı ile yüksek katma değerli ürünler yetiştirilmektedir. 2024 yılında Türkiye geneli yaş meyve ve sebze ihracatı önceki yıla göre miktar bazında %10 azalarak 4.192.791.887 kg'a; tutar bazında %2 azalarak 3.401.839.395 \$ seviyesine ulaşmıştır. Mersin firmaları tarafından gerçekleştirilen yaş meyve sebze ihracatı yıllık miktar bazında %17 azalarak 1.056.822.472 kg'a, tutarda ise %16 azalarak 738.015.717 \$'a gerilemiştir. 2024 yılında ilimiz firmaları tarafından gerçekleştirilen narenciye ihracatının; Türkiye geneli narenciye ihracatı içerisindeki payı önceki yıla göre 3 puan artarak %42, yaş meyve ve sebze ihracatı içerisindeki payı ise 2 puan azalarak %23 düzeyinde gerçekleşmiştir. Mersin hem yaş meyve sebze ürünleri ihracatı hem de narenciye ihracatına göre Türkiye'nin birinci büyük ili konumundadır.

MERSİN FİRMALARININ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ YAŞ MEYVE SEBZE İHRACATI

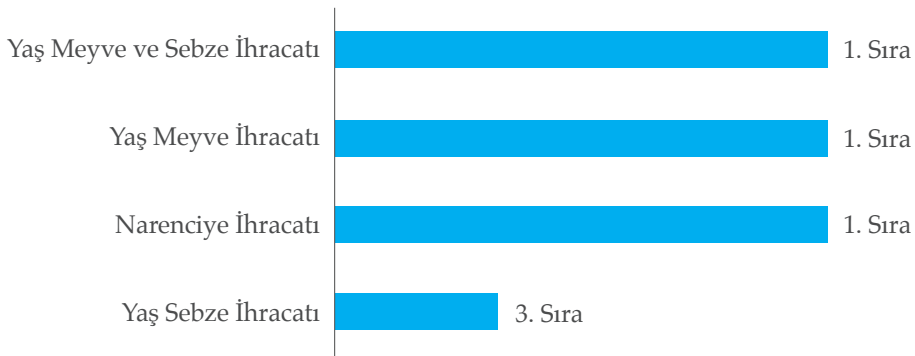
Kaynak: AKİB

Ürün	2023		2024		Değişim (%)	
	Miktar (kg)	Tutar (\$)	Miktar (kg)	Tutar (\$)	Miktar	Tutar
Armut	13.516.690	11.289.925	10.772.335	10.401.033	-%20	-%8
Ayva	2.076.531	1.844.677	880.528	1.089.111	-%58	-%41
Bezelye	82	257	21.757	3.881	%26433	%1410
Biber	14.091.263	20.616.369	10.820.416	16.507.202	-%23	-%20
Çay	124.003	542.688	5.545	32.664	-%96	-%94
Çilek	9.334.409	9.308.107	5.435.903	5.823.854	-%42	-%37
Diğer Baklagiller	70.317	96.313	81.942	65.530	%17	-%32
Diğer Sebzeler	868.831	1.097.219	473.724	732.810	-%45	-%33
Diğer Taze Meyveler	5.524.145	6.592.139	3.190.479	4.856.633	-%42	-%26
Diğer Turunçgiller	49.242	194.607	47.822	203.769	-%3	%5
Domates	76.111.868	61.312.272	43.393.897	27.680.684	-%43	-%55
Elma	41.595.443	27.772.095	39.623.543	25.320.328	-%5	-%9
Erik	10.229.889	9.259.134	7.632.779	6.765.903	-%25	-%27
Fasulye	299.337	270.388	523.857	495.035	%75	%83
Greyfurt	45.523.666	30.453.062	45.666.156	26.662.004	%0,3	-%12
Havuç.Turp	10.805.441	5.679.892	6.785.233	2.036.092	-%37	-%64
Hıyar.Kornişon	5.021.724	3.881.256	1.311.484	1.238.995	-%74	-%68
Hurma	366.256	390.939	96.934	130.281	-%74	-%67
Ispanak	60.380	50.029	83.128	61.418	%38	%23
İncir	1.429.942	5.485.606	1.514.771	4.805.551	%6	-%12
Kabak	40.589.973	29.506.907	31.851.271	21.870.380	-%22	-%26
Karnabahar	3.722.398	3.228.789	946.782	734.192	-%75	-%77
Karpuz	41.995.415	12.974.015	35.173.148	14.155.299	-%16	%9
Kavun	2.198.044	1.627.438	995.097	827.342	-%55	-%49

Ürün	2023		2024		Değişim (%)	
	Miktar (kg)	Tutar (\$)	Miktar (kg)	Tutar (\$)	Miktar	Tutar
Kestane	303.197	716.952	341.495	614.167	%13	-%14
Kiraz.Vişne	6.653.265	11.662.528	2.479.046	5.628.400	-%63	-%52
Lahana	2.941.946	1.449.337	1.867.174	818.957	-%37	-%43
Limon	290.700.450	170.417.181	244.270.132	139.109.938	-%16	-%18
Mandarin	377.437.929	246.120.070	263.397.433	188.439.637	-%30	-%23
Mantar	16.295	7.370	18.775	15.646	%15	%112
Marul.Hindiba	2.761.470	2.503.207	791.068	647.450	-%71	-%74
Maydanoz	741.732	545.401	491.200	312.763	-%34	-%43
Muz	898.136	576.684	25.175	17.648	-%97	-%97
Nar	38.520.088	37.743.834	36.301.328	37.688.016	-%6	%0
Patates	13.829.089	4.952.216	36.616.200	14.283.428	%165	%188
Patlıcan	2.385.387	2.193.793	1.702.589	1.879.658	-%29	-%14
Pırasa	1.742.944	878.394	971.680	547.585	-%44	-%38
Portakal	85.642.201	50.663.668	93.935.865	56.639.338	%10	%12
Sarımsak	2.019.321	2.764.979	1.057.099	1.591.948	-%48	-%42
Soğan Şalot	8.824.604	1.998.347	13.125.068	4.007.172	%49	%101
Şeftali	72.159.291	69.466.774	80.937.492	80.028.994	%12	%15
Üzüm	17.645.440	16.530.649	13.155.540	15.068.127	-%25	-%9
Toplam	1.271.125.955	882.964.981	1.056.822.472	738.015.717	-%17	-%16

MERSİN FİRMALARININ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ YAŞ MEYVE VE SEBZE İHRACATININ TÜRKİYE İÇERİSİNDEKİ KONUMU

Kaynak: TÜİK

2024 YILI MERSİN İLİ TARIMSAL ALET VE MAKİNE İSTATİSTİKLERİ (ADET)

Kaynak:TÜİK

	Akdeniz	Anamur	Aydıncık	Bozazı	Çamlıyayla	Erdemli	Gülnar	Mezitli	Mut	Silifke	Tarsus	Toroslar	Yenişehir	Toplam
Traktörler	2.134	1.025	214	452	291	1.811	1.380	2.039	2.853	4.130	11.906	907	1.316	30.458
Traktör - Paletli (Tırtıllı)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
Traktör - Tek Akşlı (1-5 Bg)	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-	117	-	-	617
Traktör - Tek Akşlı (5 Bg'den Fazla)	-	270	159	90	112	350	50	-	1.255	830	471	62	-	3.649
Traktör - İki Akşlı (1-10 Bg)	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	155	-	-	165
Traktör - İki Akşlı (11-24 Bg)	19	5	2	14	-	10	-	34	-	15	136	4	-	239
Traktör - İki Akşlı (25-34 Bg)	79	120	-	53	-	70	80	70	-	95	496	36	28	1.127
Traktör - İki Akşlı (35-50 Bg)	1.569	400	51	260	61	1.000	150	1.510	945	865	7.124	640	646	15.221
Traktör - İki Akşlı (51-70 Bg)	362	200	2	35	118	371	1.050	420	145	1.920	2.713	165	642	8.143
Traktör - İki Akşlı (70 Bg'den Fazla)	105	30	-	-	-	-	50	5	8	405	688	-	-	1.291
Biçerdöverler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	-	-	33
Biçerdöver (0-5 Yaş)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	11
Biçerdöver (6-10 Yaş)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
Biçerdöver (11-20 Yaş)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Biçerdöver (21 Yaş Ve Üzeri)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Diğer Alet ve Makinalar	18.196	37.273	8.436	27.698	2.610	19.615	8.018	14.600	26.419	52.118	78.652	6.820	7.300	307.755
Kulaklı Traktör Pulluğu	1.462	300	32	212	172	1.390	500	470	2.300	2.800	5.995	605	370	16.608
Kültivatör	220	150	2	21	152	132	10	65	805	330	7.285	35	104	9.311
Sırt Pülverizatörü	3.332	6.500	2.015	2.455	995	4.010	3.500	1.150	2.420	6.550	5.322	1.375	388	40.012
Elektropomp	753	6.000	45	7.540	34	1.000	100	620	3.955	7.300	4.878	400	107	32.732
Yağmurlama Tesisi	78	6.000	142	6.774	-	-	-	-	105	175	3819	9	-	17.102
Süt Sağım Tesisi	8	-	-	-	-	22	5	-	8	3	334	6	-	386
Süt Sağım Makinesi (Seyyar)	135	80	8	8	49	450	300	120	1.740	650	3.656	180	8	7.384
Römork (Tarım Arabası)	2.134	400	121	242	254	1.300	650	620	2.110	3.000	9.168	750	642	21.391
Damla Sulama Tesisi	1.276	12.500	5.570	9.536	134	5.400	500	8.450	3.685	17.100	7.107	750	3.678	75.686
Diğer	8.798	5.343	501	910	820	5.911	2.453	3.105	9.291	14.210	31.088	2.710	2.003	87.143

2024 yılı sonu itibariyle İlimizde bulunan örtü altı tarım alanlarının ilçelere göre dağılımında Tarsus ilk sırada yer alırken; onu sırasıyla Anamur, Erdemli ve Akdeniz ilçeleri takip etmektedir. Tarsus ilçesi yüksek tünel ve alçak tünel; Anamur Erdemli ve Akdeniz ilçeleri ise plastik tünel sera alanlarına göre öne çıkmaktadır.

İlimizde bulunan örtü altı tarım alanlarında 2023 yılında gözlenen azalış, 2024 yılında yavaşlayarak %6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sera alanlarının niteliklerine göre alçak tünel haricinde geri kalan tüm sera alanlarında geçen yıla kıyasla azalış kaydedilmiştir. Akdeniz ve Anamur örtü altı tarım alanlarında en fazla azalışın gözleendiği ilçeler olurken; Tarsus, Silifke ve Aydıncık ilçelerinde ise azalış daha sınırlı kalmıştır. Erdemli ilçesi sera alanları 2023 yılına göre en hızlı artış kaydedilen ilçe olmuştur. İlimiz, Türkiye genelinde örtü altı tarım alanlarının %23'üne sahip ikinci büyük il konumundadır. Örtü altı tarım alanları niteliğine göre İlimiz sahip olduğu yüksek tünel sera alanları ile Türkiye'nin %35'ini karşılamakta olup; iller arasında birinci sırada yer almıştır.

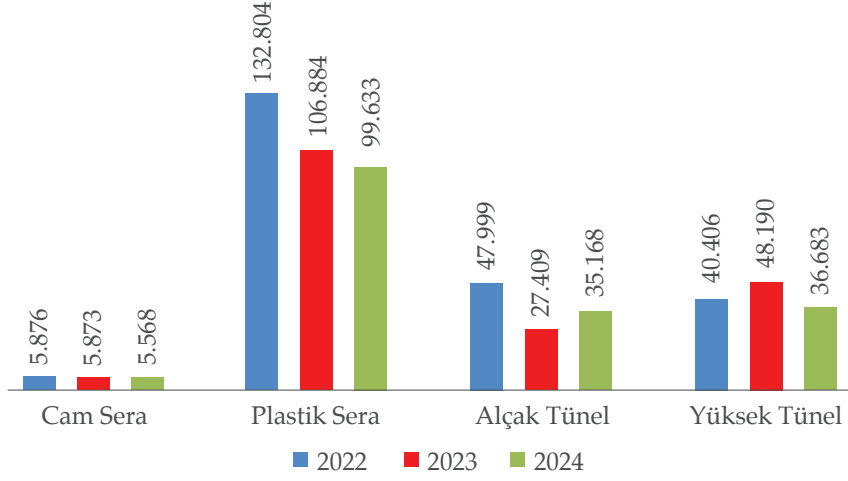
MERSİN İLİ NİTELİKLERİNE GÖRE SERA ALANLARININ İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI (Dekar)

Kaynak: TÜİK

İlçeler	Cam Sera	Plastik Sera	Alçak Tünel	Yüksek Tünel	Toplam Ekilen Alan
Akdeniz	0	17.092	0	4.370	21.462
Anamur	5	25.140	11.755	2.860	39.760
Aydıncık	3.434	691	0	0	4.125
Bozyazı	1.785	15.185	350	100	17.420
Çamlıyayla	0	0	0	0	0
Erdemli	10	24.198	55	0	24.263
Gülнар	60	42	0	0	102
Mezitli	0	382	0	56	438
Mut	0	40	0	0	40
Silifke	224	9.883	1.098	100	11.305
Tarsus	0	6.721	21.910	29.197	57.828
Toroslar	50	105	0	0	155
Yenişehir	0	154	0	0	154
2024 Toplam	5.568	99.633	35.168	36.683	177.052
2023 Toplam	5.873	106.884	27.409	48.190	188.356
Türkiye Toplam	55.949	452.907	163.276	103.978	776.110

MERSİN İLİ SERA ALANLARININ NİTELİKLERİNE GÖRE DAĞILIMI (Dekar)

Kaynak: TÜİK

2024 yılında İlimizde örtü altında üretilen sebze ve meyve ürünlerinin %40'ı plastik; %28'i cam; %19'u yüksek tünel; %13'ü ise alçak tünel seralarda üretilmiştir. 2024 yılında İlimizde örtü altında üretilen sebze ve meyve ürünlerinde 2023 yılına göre %8 azalarak 1.663.513 ton seviyesine gerilemiştir. Söz konusu azalışta plastik ve yüksek tünel seralarda üretilen ürünler etkili olmuştur. İlçe bazında ise Akdeniz, Anamur ve Tarsus örtü altı üretimde en fazla azalışın olduğu ilçeler olurken; Bozyazı, Erdemli ve Gülnar artış kaydedilen illerdir. İlimiz örtü altı üretimde 2024 yılında Türkiye genelinde sahip olduğu %19'luk pay ile ikinci büyük il konumundadır.

2024 YILI SERA ALANLARINDAKİ MEYVE ve SEBZE ÜRETİMİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI *(Ton)

Kaynak: TÜİK

İlçeler	Alçak Tünel	Cam Sera	Plastik Sera	Yüksek Tünel	Toplam Üretim
Akdeniz	0	2.371	193.422	0	195.793
Anamur	58.775	175.811	15.173	10	249.769
Aydıncık	0	65.016	374	0	65.390
Bozyazı	1.575	106.920	82.495	0	190.990
Çamlıyayla	0	0	0	0	0
Erdemli	440	14.743	321.265	0	336.448
Gülnar	0	936	0	0	936
Mezitli	0	941	812	0	1.753
Mut	0	60	300	0	360
Silifke	5.294	59.363	26.630	0	91.287
Tarsus	154.413	30.683	25.751	318.328	529.175
Toroslar	0	630	0	0	630
Yenişehir	0	802	180	0	982
Toplam	220.497	458.276	666.402	318.338	1.663.513

*:Örtü altı süs bitkileri üretimi dahil değildir.

2024 YILI SERA ALANLARINDA SÜS BİTKİSİ ÜRETİMİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI (Adet)

Kaynak:TÜİK

İlçeler	Cam Sera	Plastik Sera	Yüksek Tünel	Toplam Üretim
Akdeniz	0	0	8.700.000	8.700.000
Aydıncık	232.000	0	0	232.000
Erdemli	0	515.000	0	515.000
Mezitli	0	2.232.555	0	2.232.555
Tarsus	0	0	11.584.885	11.584.885
Toroslar	1.750.000	0	0	1.750.000
Toplam Üretim	1.982.000	2.747.555	20.284.885	25.014.440

İlimizde örtü altında üretilen süs bitkisi miktarı önceki yıla göre %29'luk azalışla 25.014.440 adet olmuştur. Akdeniz ilçesi örtü altı süs bitkisi üretiminde artış kaydedilen tek ilçe olurken; diğer ilçelerin tamamında örtü altı süs bitkisi üretimi geçen yılın altında kalmış; en hızlı azalış ise Tarsus ilçesinde gözlenmiştir. Söz konusu dönemde örtü altı süs bitkisi üretiminde plastik sera haricinde geri kalan tüm örtü altı türlerinde azalış kaydedilmiştir.

MERSİN İLİ ÖRTÜ ALTI ÜRETİM MİKTARININ ÜRÜN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (Ton)

Kaynak:TÜİK

Ürün	2023	2024	Değişim (%)
Domates	379.638	339.192	-%11
Kabak	235.034	239.000	%2
Kavun	8.068	9.122	%13
Karpuz	152.148	151.250	-%1
Biber	196.815	162.378	-%17
Hıyar	211.136	210.412	%0
Patlıcan	98.032	76.023	-%22
Fasulye	173	223	%29
Marul	7.500	7.500	-%0,3
Çilek	110.003	83.303	-%24
Muz	399.421	361.029	-%10
Diğer	5.190	8.706	%68
Dış Mekan Süs Bitkileri*	12.325.300	2.280.000	-%82
Kesme Çiçek*	17.195.505	16.059.440	-%7
İç Mekan Süs Bitkileri*	5.556.705	6.675.000	%20

*:Üretim adet olarak verilmiştir.

2024 YILI SULANAN ALANLARIN MAHSUL CİNSLERİNE GÖRE DAĞILIMI (Hektar)

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğü VI. Bölge Müdürlüğü

Birlik Adı	Hütbat	Baklagıl	Bostan	Pamuk	Mısır	Narncıye	Sebze	Meyve	Fidan	Muz	Sera	Yer Fıstığı	Çilek	Zeytin	Diğer Ürünler	Toplam
67. Şube Sorumluluk Bölgesi	-	151,3	462,3	2,8	1.937,7	9.378,7	5.212,9	3.230,7	3.008,3	437,8	-	-	-	179,9	603,2	24.605,6
62. Şube Sorumluluk Bölgesi	-	-	157,8	-	125,1	2.134,2	4.246,6	357,6	575,3	294,1	506,6	73,7	355,6	136,7	207,6	9.170,9
KKTC İçme Suyu Temin Proje Sorumluluk Sahası	-	-	-	-	2	71,8	13	-	38	655,8	60,5	9,5	291,7	17,7	7,9	1.167,9
ASO Sulaması	39	4.094	1.214	669	10.931	8.267	3.250	2.954	5.579	-	-	428	-	-	1.194	38.580,0

2024 YILI SULAMA ve SULANAN ALANLARIN DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, DSİ Genel Müdürlüğü VI.Bölge Müdürlüğü

Sorumlu İdarelere Göre	Sulama Alanı (Hektar)
67. Teknik Şube Sorumluluk Bölgesi	26.169
Mersin Sulama Birliği	25.997
Arslanköy Göleti Sulaması	172
62. Şube Sorumluluk Bölgesi	14.715
KKTC Şube Sorumluluk Bölgesi	1.168
Anamur Ovası Sulaması	789,5
Bozyazı Sulama Ovası	278,5
ASO Sulaması	36.235
Genel Toplam	78.287

2024 YILI İLİMİZİN ORMAN ALANI (Hektar)

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü

Normal Koru (Verimli) Orman Alanı	468.129
Bozuk Koru (Verimsiz) Orman Alanı	367.405
Normal Baltalık (Verimli) Orman Alanı	0
Bozuk Baltalık (Verimsiz) Orman Alanı	0
Toplam	835.534

Mersin ili arazi varlığının %53'ünü orman alanı oluşturmaktadır. Mevcut büyüklüğü ile Türkiye genelinde 3.sırada yer almaktadır.

2024 YILI İLİMİZİN ORMAN SERVETİ (m³)

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü

Normal Koru (Verimli) Orman Serveti	44.722.826
Bozuk Koru (Verimsiz) Orman Serveti	3.521.534
Normal Baltalık (Verimli) Orman Serveti	0
Bozuk Baltalık (Verimsiz) Orman Serveti	0
Toplam	48.244.360

MERSİN ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ İLÇELER İTİBARIYLA 2024 YILI ÜRETİM CETVELİ

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü

Emvalin cinsi	Akdeniz	Yenişehir	Toroslar	Mezitli	Anamur	Bozyazı	Erdemli	Gülnar	Aydıncık	Mut	Silifke	Tarsus	Çamlıyayla
Tomruk (m ³)	17.678	9.470	15.784	20.203	84.144	24.639	27.953	25.194	16.796	30.074	20.778	28.735	17.506
Maden direk (m ³)	1.322	708	1.180	1.510	10.438	4.745	2.919	3.243	2.162	4.272	3.146	10.955	2.390
Sanayi odunu (m ³)	1.224	656	1.093	1.399	16906	5.808	2.932	4.869	3.247	5.420	4.346	5.883	1.028
Kağıtlık odun (m ³)	1.097	588	980	1.254	3.686	1.345	1.256	2.216	1.478	3.714	1.303	2.344	3.198
Lif-yonga odunu (m ³)	5.095	2.729	4.549	5.823	37.466	17.836	15.412	21.084	14.056	39.128	30.170	20.607	10.583
Sırık (m ³)	17	9	16	20	60			2		44	98	221	92
Toplam (m³)	26.433	14.160	23.602	30.209	152.700	54.373	50.472	56.608	37.739	82.652	59.841	68.745	34.797
Keçiboynuzu (Harnup) meyvesi (ton)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	179	-
Defne Yaprağı, işlenmemiş (ton)	-	17	12	102	-	6	-	-	-	-	143	72	-
Kuşdili Bitkisi (Biberiye) (ton)	-	-	3	-	-	-	-	4	-	-	-	94	-
Laden	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-
Kardelen Soğanı (kg)	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-
Çıralı Çam Kök Odunları (ton)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	492	-
Çalılar (kg)	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	256.176	-
Fıstıkçanı Kozalağı (kg)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37.185	-	-

İLİMİZ HAYVAN VARLIĞI

Kaynak: Tarım, Orman İl Müdürlüğü

(Adet)	2023	2024
Büyükbaş Hayvanlar	103.343	101.520
Sığır	103.272	101.461
Manda	71	59
Küçükbaş Hayvanlar	1.565.417	1.685.041
Koyun	787.614	892.747
Keçi	777.803	792.294
Tek Tırnaklı	242	179
Kanatlı Hayvanlar	25.508.613	25.122.153
Tavuk	25.502.089	25.116.598
-Yumurtacı	3.578.076	2.839.883
- Broiler	21.924.013	22.276.715
Hindi, Kaz, Ördek	6.524	5.555

İlimiz büyükbaş hayvan varlığı 2023 yılına göre %2 azalarak 101.520'ye gerilerken, küçükbaş hayvan sayısı ise yıllık %8 artarak 1.685.041 adete yükselmiştir. Kanatlı hayvan sayısı yıllık %2 azalarak 25.122.153'e gerilemiştir. Mersin; 2024 yılında küçükbaş hayvan varlığı ile Türkiye genelinin %3'üne sahip 6.büyük il, kanatlı hayvan varlığı ile %6,5'ine sahip 5.büyük ildir. İlimiz %7,3'lük keçi varlığı ile Türkiye'nin birinci büyük ili, %8,2'lik et tavuğu varlığı ile beşinci büyük ildir.

İLİMİZDE ELDE EDİLEN HAYVANSAL ÜRÜN ÜRETİMİ

Kaynak: TÜİK

	2023	2024
Yapağı (Merinos) (Ton)	28	31
Yapağı (Yerli ve Diğerleri) (Ton)	1.342	1.522
Keçi Kılı (Ton)	372	383
Arılar (Kovan Halinde), Eski Tip) ve Kovan Sayısı	438	415
Arılar (Kovan Halinde), Yeni Tip) ve Kovan Sayısı	326.197	311.216
İpek Böceği Kozası, Çile Yapmaya Uygun Olanlar (Ton)	0,004	0,039
Doğal Bal (Ton)	3.420	1.926
Balmumu(Ton)	211	186

İlimiz keçi kılı üretiminde Türkiye içerisinde ikinci, arılar kovan sayısı (yeni tip) ile dördüncü, balmumu üretimi ile dördüncü; doğal bal üretimi ile 15.büyük il konumundadır.

İLİMİZDE KESİLEN HAYVAN MİKTARI

Kaynak: Mersin Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı

Cinsi	(Adet)	
	Belediye Mezbahanelerinde	
	2023	2024
Büyükbaş	1.160	1.235
Sığır	46	166
Dana	1.114	1.069
Küçükbaş	21.909	34.378
Koyun -Kuzu	20.814	32.659
Keçi – Oğlak	1.095	1.719

MERSİN İLİ SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİK ÜRETİM MİKTARI (TON)

Kaynak: TÜİK

	2023	2024	Değişim(%)
Çipura (Deniz)	27.280	33.251	%22
Levrek (Deniz)	924	1.615	%75
Alabalık (Gökkuşaağı) (İçsu)	272	323	%19
Grenyüz (Sarıağız)	372	884	%138
Yayın	79	156	%97

2024 yılında İlimizde su ürünleri yetiştiriciliği üretim miktarı 36.229 tondur. İlimiz söz konusu üretim miktarı ile Türkiye'nin 5.büyük ili konumundadır.

AVLANAN İÇSU ÜRÜNLERİ MİKTARI (TON)

Kaynak: TÜİK

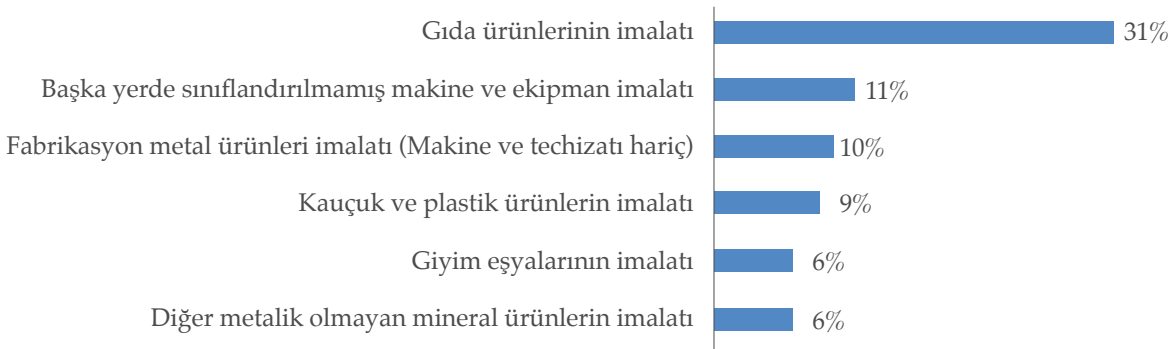
	2023	2024	Değişim(%)
Karabalık	4	2	-%50
Sazan	31	10	-%68
Yılan	9	7	-%22
Deniz Mavi Yengeci (Lagün)	3	1	-%67

İMALAT SANAYİ

Sanayi sicil verilerinden oluşturulan sanayi işletmeleri kayıtlarına göre Mersin ilinde sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletme sayısının %88'ini oluşturan imalat sanayi alt sektöründe; işletmelerin %31'i gıda ürünleri imalatında faaliyet gösterirken; bu alt sektör grubunu sırasıyla %11 ile "başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı"; %10'luk payla "fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç); %9'luk payla kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı" sektörleri takip etmektedir.

İŞYERİ SAYISI BAZINDA İMALAT SANAYİNDE SEKTÖREL YOĞUNLAŞMA

Kaynak: lonca.gov.tr

KAPASİTE RAPORU İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: TOBB

	Türkiye		Mersin		Değişim (%)	
	2023	2024	2023	2024	Türkiye	Mersin
Kapasite Raporu Sayısı	97.346	84.822	1.622	1.387	-%13	-%14
Çalışan Sayısı*	3.994.277	3.650.385	55.256	49.799	-%9	-%10
Rapor Başına Düşen Çalışan Sayısı	41,03	43,04	34,07	35,90	%5	%5

*:Çalışan sayısı içine diğer çalışan (geçici, mevsimlik vb.) de dahil edilmiştir.

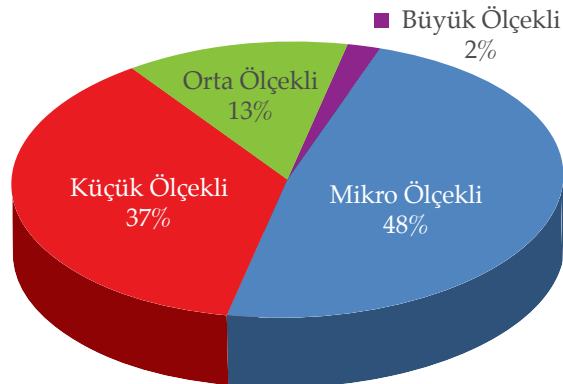
Türkiye genelinde kapasite raporu almış firmaların bilgilerinden oluşturulan TOBB sanayi veri tabanı bilgileri kapsamında; Türkiye genelinde 2024 yılı sonu itibarıyla geçerliliği devam eden kapasite raporu sayısı yıllık bazda %13'lük azalışla 84.822 adet olmuştur. İlimizde ise %14'lük azalışla 1.387 adete gerilemiştir. İlimizde 2024 yılı sonu itibarıyla geçerliliği devam eden kapasite raporlarının 10 adedi yabancı sermayeli kuruluşlara aittir. 2024 yılında Türkiye genelinde düzenlenen kapasite raporlarının %1,6'sı ilimizde bulunmaktadır. Mersin kapasite raporu sayısı ile 14.sıradadır.

Kapasite raporları kapsamında toplam çalışan sayısı önceki yılsonuna göre Türkiye genelinde yıllık %9'lük azalışla 3.650.385 kişiye, Mersin'de ise %10'luk azalışla 49.799'a gerilemiştir. Mersin kapasite raporları kapsamında çalışan sayısına göre Türkiye genelinde %1,4'lük paya sahip olup iller arasında 16.sıradadır. Mersin ili düzenlenen kapasite raporu kapsamında firmaların %48'i mikro, %37'si küçük, %13'ü orta, %2'si büyük ölçekli işletmelerden oluşmaktadır. Söz konusu firmalarda çalışanların %72'si işçi, %12'si idari, %7'si usta, %4'lük eşit pay ile mühendis ve teknisyenlerden oluşmaktadır.

İlimizde 2024 yılı sonu itibarıyla geçerliliği devam eden kapasite raporu sayısı ile kapasite raporu alan firmalarda çalışan sayısı azalış hızı Türkiye geneli ile yaklaşık aynı seviyede gerçekleşmiş; kapasite raporu sayısı ve çalışan sayısına göre İller arasındaki yeri de 2023 yılı ile aynı kalmıştır.

MERSİN İLİ KAPASİTE RAPORU ALMIŞ İŞLETMELERİN ÇALIŞAN SAYISINA GÖRE KOBİ ÖLÇEĞİNDE DAĞILIMI

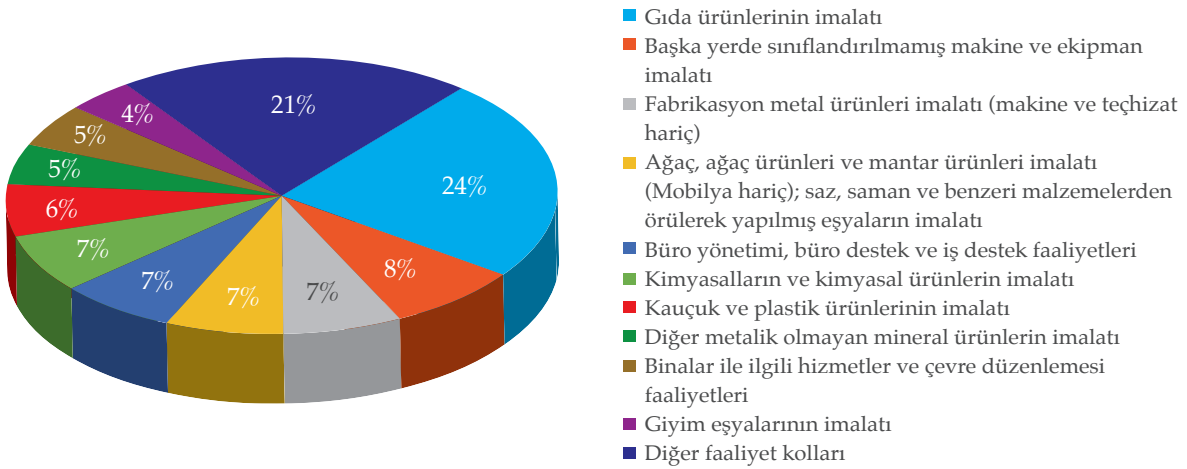
Kaynak: TOBB

İl genelinde 2024 yılı sonu itibariyle kapasite raporu almış firmaların ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımında; %24'lük payla "gıda ürünlerinin imalatı" ilk sırada yer alırken, bu grubu %8'lik payla "başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı" ve %7'lik eşit paylarla "makine ve teçhizat hariç, fabrikasyon metal ürünleri imalatı" ile "mobilya hariç ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı" faaliyet grupları takip etmektedir.

MERSİN İLİ KAPASİTE RAPORU ALMIŞ İŞLETMELERİN FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI

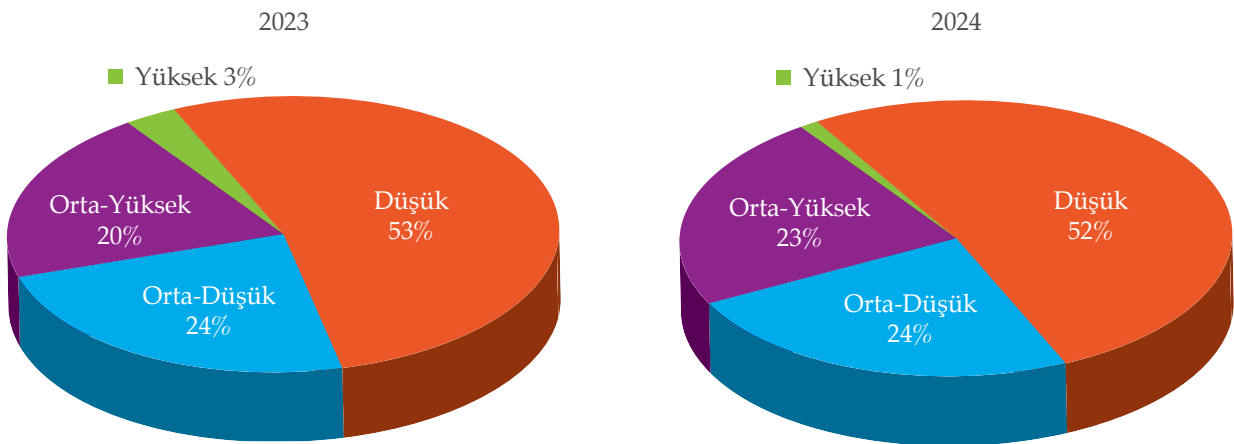
Kaynak: TOBB

İmalat sanayi alt sektöründe yer alan kapasite raporlarının son iki yıl için teknoloji yoğunluğuna göre dağılımı karşılaştırıldığında; 2024 yılında orta-yüksek teknoloji yoğunluğuna sahip faaliyet kollarının payının 2023 yılına göre genişlediği; düşük ve yüksek teknoloji yoğunluğuna sahip faaliyet kollarının payının ise azaldığı görülmektedir.

MERSİN İLİ İMALAT SANAYİNDE DÜZENLENEN KAPASİTE RAPORLARININ TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TOBB

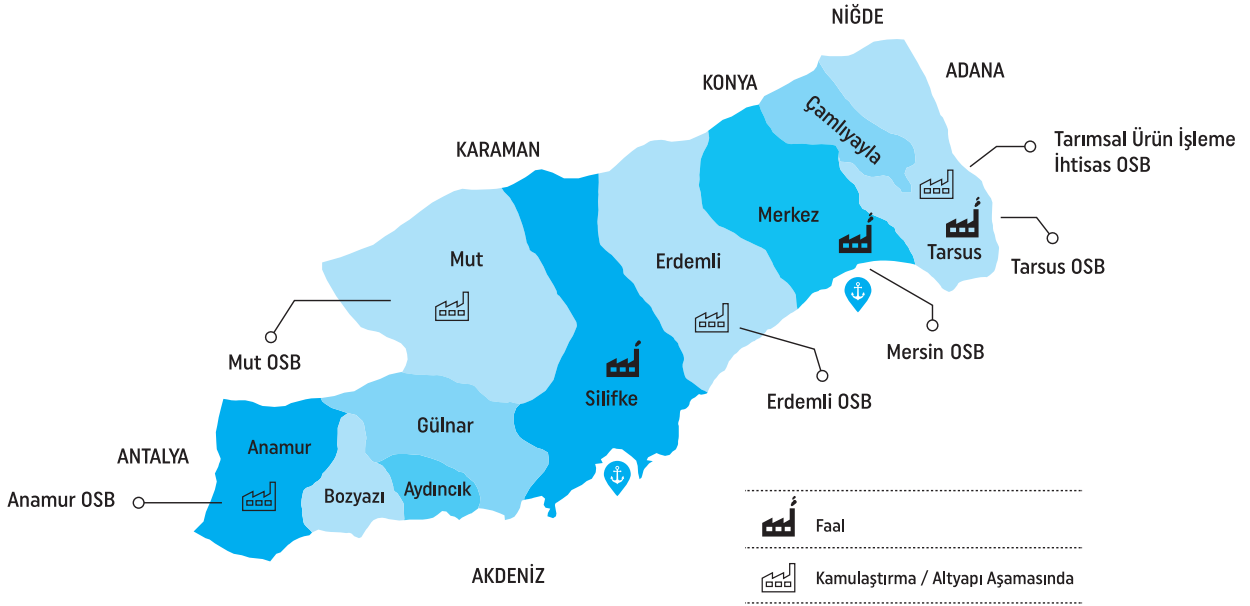
2024 YILI KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİNE AİT İSTATİSTİKİ BİLGİLER

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Mersin İl Müdürlüğü

Küçük Sanayi Sitesi Adı	İlçesi	Dolu İşyeri	Boş İşyeri	Toplam İşyeri	Toplam Çalışan Sayısı
Anamur Küçük Sanayi Sitesi	Anamur	360	0	360	1.600
Erdemli Küçük Sanayi Sitesi	Erdemli	310	0	310	450
Mersin Küçük Sanayi Sitesi (1 Kısım)	Akdeniz	700	0	700	5.000
Tırmıl Küçük Sanayi Sitesi	Akdeniz	500	0	500	3.000
Silifke Küçük Sanayi Sitesi	Silifke	204	2	202	800
Tarsus Küçük Sanayi Sitesi	Tarsus	250	24	274	500
Mut Küçük Sanayi Sitesi	Mut	230	0	230	350
Tarsus - Yenice Küçük Sanayi Sitesi	Tarsus	38	0	38	50
Tarsus Madeni Esnaf ve Sanatkarları Küçük Sanayi Sitesi	Tarsus	200	0	200	1.000
Mezitli Küçük Sanayi Sitesi	Mezitli	132	0	132	400
Toroslar Küçük Sanayi Sitesi	Toroslar	88	0	88	250
Bozyazı Küçük Sanayi Sitesi	Bozyazı	55	0	55	150
Özgülner Küçük Sanayi Sitesi	Gülner	73	0	73	45
Kargıpınarı Küçük Sanayi Sitesi	Erdemli	52	0	52	120
Mezitli Sevkiyatçılar Küçük Sanayi Sitesi	Mezitli	43	0	43	300
Toplam		3.235	26	3.257	14.015

İlimizde faaliyette olan 15 küçük sanayi sitesinde toplam 3.257 işyerinin %99'u dolu olup 14.015 kişi istihdam edilmektedir.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

MERSİN'DE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: OSBÜK

OSB Unvanı	OSB Türü	Fiili Durumu	OSB Alanı (Hektar)	Toplam Parsel Sayısı	Tahsis Edilen Parsel Sayısı	Tahsis Edilecek Parsel Sayısı	Üretim Yapılan Parsel Sayısı	İnşaatı Devam Eden Parsel Sayısı	Diğer Parseller
Silifke	Karma	Faaliyette	96,00	58	56	2	53	1	2
Tarsus	Karma	Faaliyette	530,95	152	57	95	1	10	46
Mersin	Karma	Faaliyette	854,00	233	233	0	207	25	1
Mut	Karma	Altyapı Hazırlanıyor	164,91	90	48	42	0	2	46
Mersin Tarsus Tarımsal Ürün İşleme İhtisas	İhtisas	Altyapı Hazırlanıyor	117,00	43	43	0	0	1	42
Mersin Erdemli	Karma	Kamulaştırma Yapılıyor	87,70	53	0	53	0	0	0
Anamur	Karma	Kamulaştırma Yapılıyor	66,00	39	0	39	0	0	0

MERSİN ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ:

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNİN PARSELASYON DURUMU

Kaynak: Mersin Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

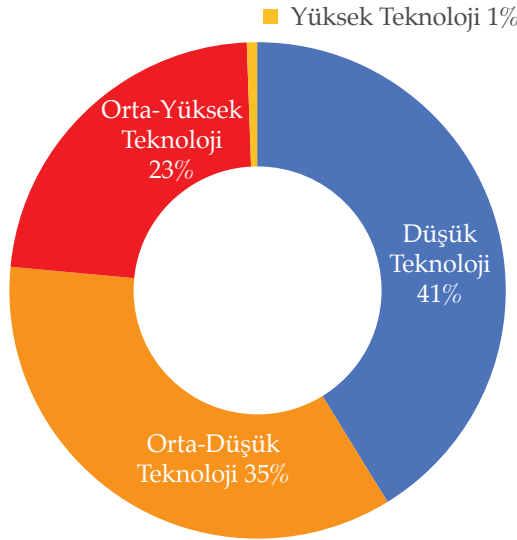
	2023	2024
Faaliyetteki Firma Sayısı	188	201
İnşaatı Devam Eden Firma Sayısı	31	28
Üretimi Durduran Firma Sayısı	1	1

2024 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla; Mersin Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan toplam 233 sanayi parselinin tamamı tahsis edilmiştir. Söz konusu dönemde yatırıma yönelen firmaların 201'i üretimde, 28'i inşaat halinde iken; bir adet firma ise üretimi durdurmuştur. 2024'ün Aralık ayı sonu itibarıyla Bölgede üretime geçen firma sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 18 adet artarken; inşaat halinde olan firma sayısı 3 adet azalmış; üretimi durduran firma sayısı ise aynı kalmıştır.

Bölgede faaliyet gösteren firmaların %92'sini oluşturan imalat sanayi firmalarının teknoloji yoğunluğuna göre dağılımı incelendiğinde; %41'i düşük teknoloji; %35'i orta-düşük teknoloji; %23'ü orta-yüksek; %1'i ise yüksek teknoloji yoğunluğuna sahip sektör gruplarından oluşmuştur.

MERSİN ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNDE FAALİYET GÖSTEREN İMALAT SANAYİ FİRMALARININ TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE DAĞILIMI

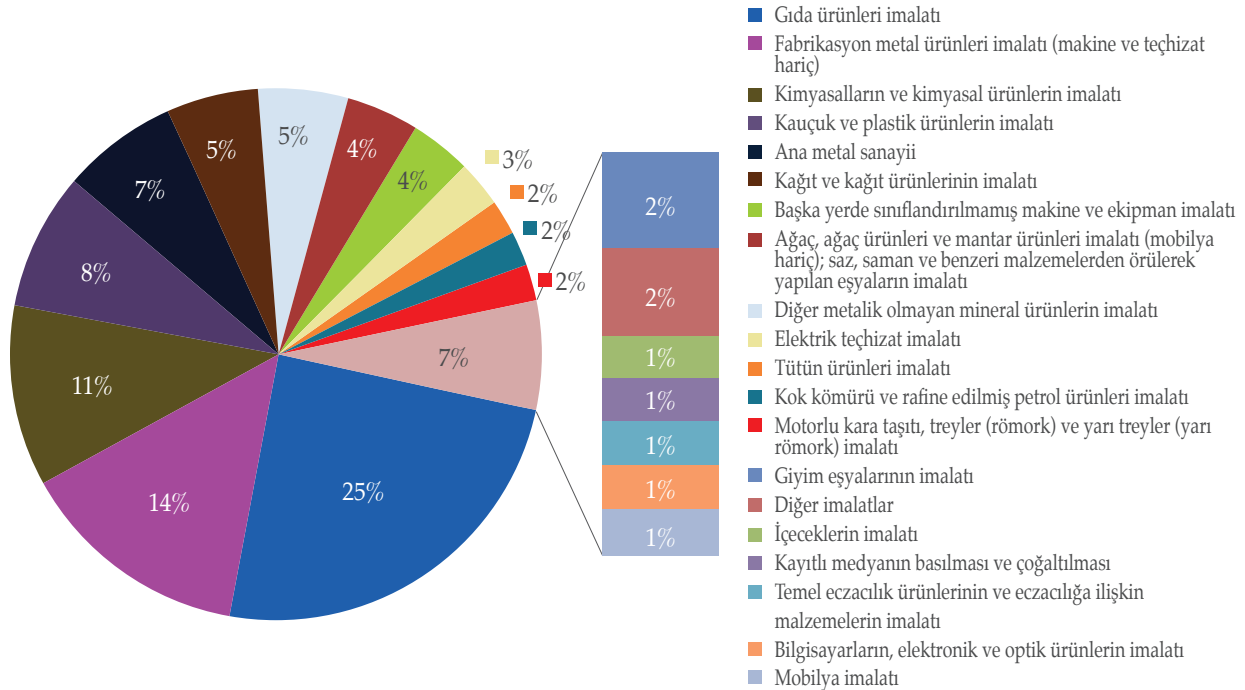
Kaynak: Mersin Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

2024 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla Bölgede üretim yapan firmaların %22'si gıda ürünleri imalatı; %13'ü fabrikasyon metal ürünleri (makine ve teçhizat hariç); %10'u ise kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sektörlerinde ağırlıklı olarak faaliyet göstermektedir.

MERSİN ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNDE İMALAT SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALARIN SEKTÖREL DAĞILIMI

Kaynak: Mersin Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

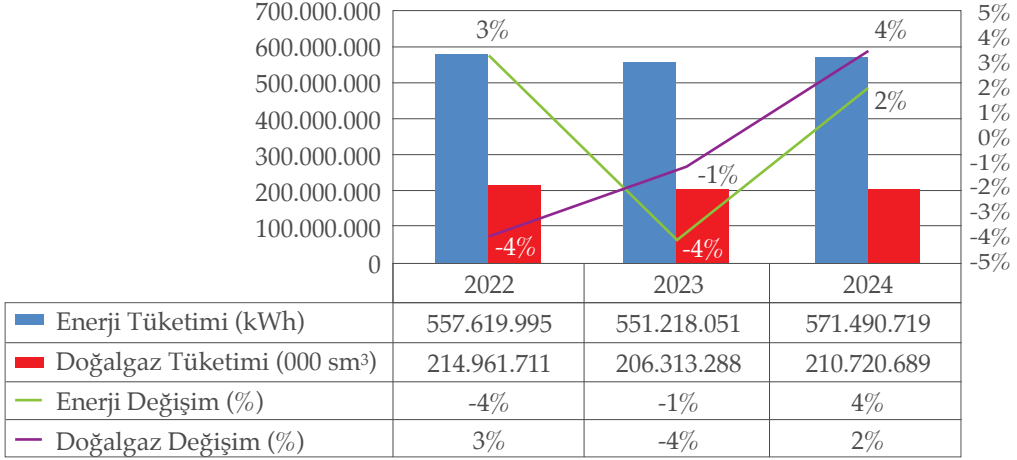

2024 yılında Mersin Organize Sanayi Bölgesi enerji tüketimi 2023 yılına göre %4'lük artışla 571.490.719 kWh'a; doğalgaz tüketimi ise %2'lik artışla 210.720.689 sm³'e yükselmiştir.

MERSİN ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ ELEKTRİK VE DOĞALGAZ TÜKETİMİ

Kaynak: MersinOrganize Sanayi Bölge Müdürlüğü

SİLİFKE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ:

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNİN PARSELASYON DURUMU

Kaynak: Silifke Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

	2023	2024
Faaliyetteki Firma Sayısı	52	53
İnşaatı Devam Eden Firma Sayısı	2	1
Proje Aşamasındaki Firma Sayısı	2	2
İstihdam Edilen Kişi Sayısı	1.283	1.291

2024 Aralık ayı sonu itibariyle Silifke Organize Sanayi Bölgesi'nde yatırıma yönelen firmaların 53'ü üretime geçmiş; bir tanesi inşaat, iki adedi ise proje aşamasındadır. Bölgede üretime geçen firma sayısı önceki yıla göre bir adet artmıştır. Bölgede yer alan firmaların yarattığı toplam istihdam ise önceki yıla göre %1 artarak 1.291 kişi olmuştur.

Bölgede yatırıma yönelen firmalar ağırlıklı olarak "taş ve toprağa dayalı sanayi" ile "gıda, içki ve tütün sanayi" imalat sanayi alt sektörlerinde yoğunlaşmaktadır.

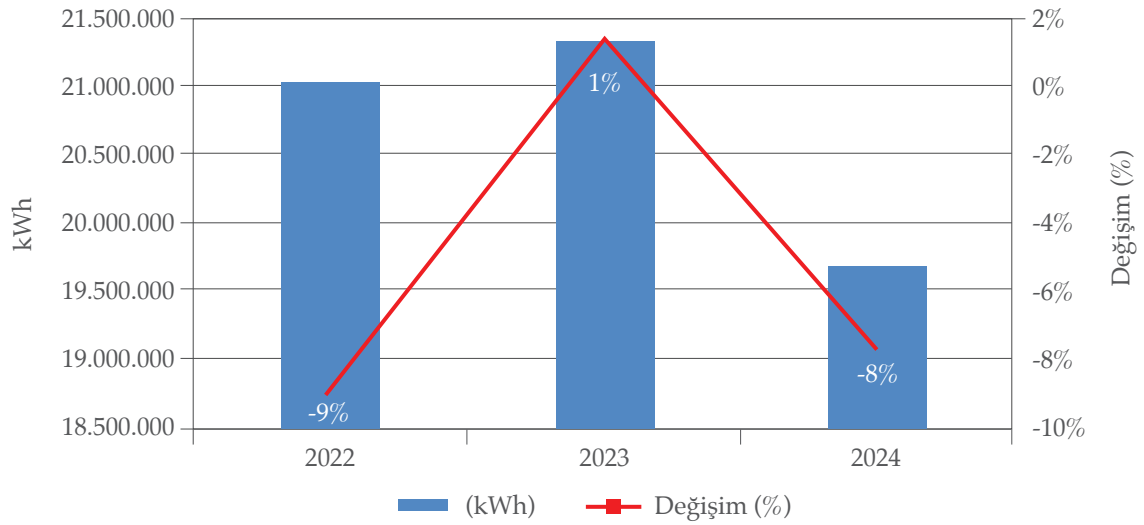
SİLİFKE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ'NDEKİ YATIRIMA YÖNELEN FİRMALARIN SEKTÖREL DAĞILIMI

Kaynak: Silifke Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

Sektörler	2023	2024
Taş ve Toprağa Dayalı Sanayi	19	18
Gıda, İçki ve Tütün Sanayi	16	17
Kimya-Petrol, Kömür, Kauçuk ve Plastik Sanayi	4	4
Ağaç, Mantar Ürünleri ve Mobilya Sanayi	4	5
Metal Eşya, Makine ve Teçhizat Sanayi	7	5
Kâğıt-Kâğıt Ürünleri ve Basım Sanayi	6	7
Toplam	56	56

SİLİFKE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ ENERJİ TÜKETİMİ

Kaynak: Silifke Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

Silifke Organize Sanayi Bölgesi'nde tüketilen enerji miktarı 2023 yılına göre %8'lik azalışla 19 milyon kWh seviyesinde gerçekleşmiştir.

- İlimizde özel sektör bünyesinde 11 adet AR-GE merkezi ve 1 adet tasarım merkezi bulunmaktadır.
- Mersin Ar-Ge merkezi sayısına göre iller arasında 18.sırada yer aldı.
- 2024 yılında TEYDEB destek programına İlimizden başvurusu yapılan proje sayısı 43'e yükseldi.
- Mersin Teknoloji Bölgesi'nde 2024 yılında faaliyet gösteren firma sayısı 114'e; proje sayısı ise 133'e yükseldi.
- Mersin marka tescili sayısına göre 11. sırada yer aldı.

AR-GE VE YENİLİKÇİLİK

AR-GE HARCAMASI

Kaynak: TÜİK

	Ar-Ge Harcaması (₺)		Ar-Ge İnsangücü (Kişi)	
	Türkiye	TR62 (Adana, Mersin)	Türkiye	TR62 (Adana, Mersin)
2021	101.737.887.655	1.264.561.684	358.289	7.185
2022	198.669.743.783	2.922.586.194	378.157	7.044
2023	377.542.284.087	5.572.946.054	397.167	7.499

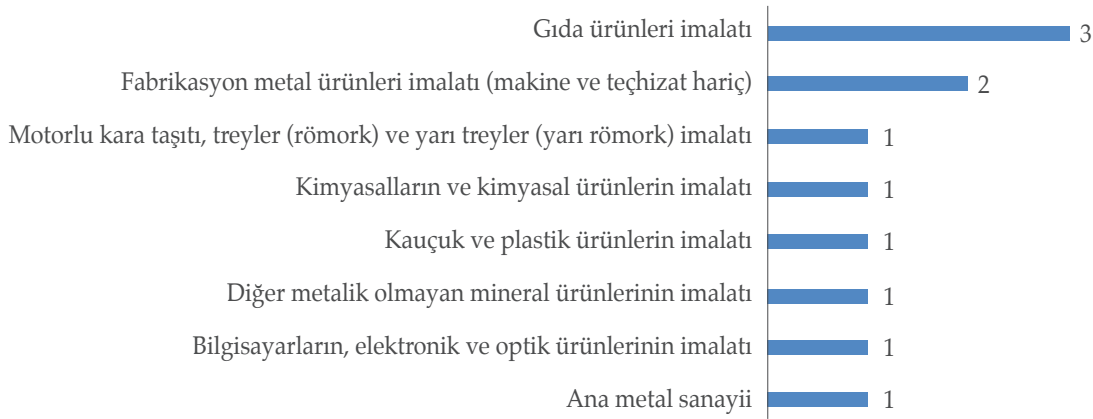
Türkiye'de gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcaması 2023 yılında bir önceki yıla göre 178 milyar 872 milyon ₺ artarak 377 milyar 542 milyon ₺'ye yükselmiştir. TR62 (Adana, Mersin) bölgesinde aynı dönemde gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcaması 2 milyar 650 milyon ₺ artarak 5 milyar 573 milyon ₺ seviyesine ulaşmıştır. Ar-Ge personeli olarak çalışan sayısı ise Türkiye genelinde 2022 yılına göre 19.010 kişi artarak 397.167'ye; TR62(Adana, Mersin) bölgesinde ise 455 kişi artarak 7.499'a ulaşmıştır.

AR-GE ve TASARIM MERKEZLERİ

İlimizde özel sektör tarafından kurulan 2016 yılında 1 adet Ar-Ge merkezi bulunurken 2024 yılında bu rakam 11'e yükselmiştir. 2024 yılı sonu itibariyle Türkiye genelinde 58 ilde Ar-Ge merkezi bulunmakta olup; Mersin Ar-Ge merkezi sayısına göre iller arasında 18. sırada yer almıştır. Mersin'de "motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı" sektöründe faaliyet gösteren 2017 yılında kurulmuş olan bir adet tasarım merkezi bulunmaktadır.

MERSİN İLİNDE YER ALAN AR-GE MERKEZLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı

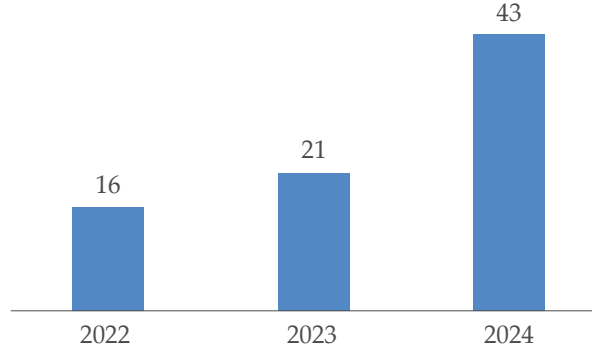
Ar-Ge merkezlerinin sektörel dağılımında "gıda ürünleri imalatı" ile "fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)" sektörleri ağırlıklı paya sahiptir.

TÜBİTAK-ÖZEL SEKTÖRE YÖNELİK AR-GE ve YENİLİK DESTEK PROGRAMLARI

Endüstriyel araştırma ve teknoloji geliştirmek; yenilikleri desteklemek; özendirme; izlemek ve üniversite-sanayi ilişkilerini geliştirmek amacıyla TÜBİTAK- Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) tarafından oluşturulan destek programlarına ilişkin Mersin ili proje başvuruları, hibe destek tutarları ve sektörel dağılımına ilişkin istatistikler yıllar itibariyle aşağıda yer almaktadır.

TEYDEB DESTEK PROGRAMI KAPSAMINDA MERSİN İLİ PROJE BAŞVURULARININ DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı

MERSİN İLİ TEYDEB DESTEK PROGRAMLARI KAPSAMINDA BAŞVURU SAYISI VE HİBE DESTEK TUTARLARININ DAĞILIMI

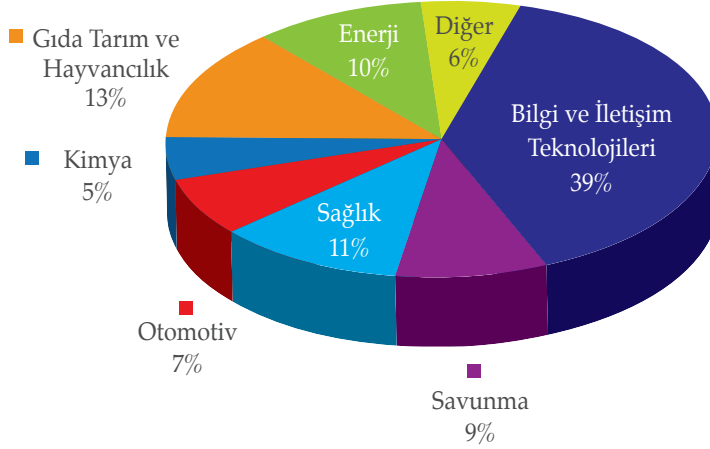
Kaynak: T.C. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı

TEYDEB Destekleri	Başvuru Sayısı		Mersin İline Aktarılan Hibe Destek Tutarı (Cari Fiyatlar)	
	2023	2024	2023	2024
1501 TÜBİTAK Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı	8	13	2.797.548	5.243.153
1505 Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı	3	3	-	554.475
1507 TÜBİTAK KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı	7	10	2.637.631	7.369.512
1509 TÜBİTAK Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı*	1	-	382.126	-
1511 TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı	-	2	294.734	-
1512 Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı (BiGG)	1	1	538.044	828.684
1601 Yenilik Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı (BiGG – 1.Aşama Uygulayıcı Kuruluş Çağrısı)*	1	-	552.858	884.863
1831 Yeşil İnovasyon Teknoloji Mentörlük Çağrısı	-	5	-	-
1832 Sanayide Yeşil Dönüşüm	-	5	-	588.150
1833 SAYEM Yeşil Dönüşüm	-	1	-	-
Toplam	21	43	7.202.941	15.468.836

*:Sabit fiyatlara ilişkin verilerdir.

MERSİN İLİ TEYDEB DESTEK PROGRAMI KAPSAMINDA AKTARILAN HİSE DESTEK TUTARLARININ SEKTÖREL DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı

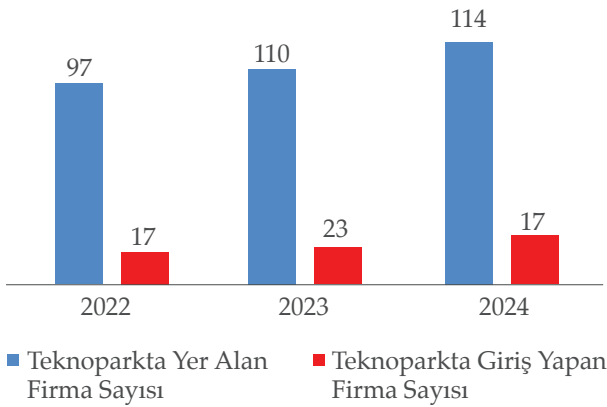
TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ

MERSİN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ

2024 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi'ne 17 adet firma tarafından giriş yapılmıştır. Söz konusu dönemde Bölgede faaliyet gösteren firma sayısı 2023 yılı sonuna göre %4 artarak 114'e ulaşmıştır. Firmaların sektörel dağılımında "bilişim teknolojileri" %67'lik ağırlıklı payını korurken; onu %10'luk payla "makine"; %5'lik eşit paylarla "kimya" ile "tıp" alanlarında faaliyet gösteren firmalar takip etmiştir.

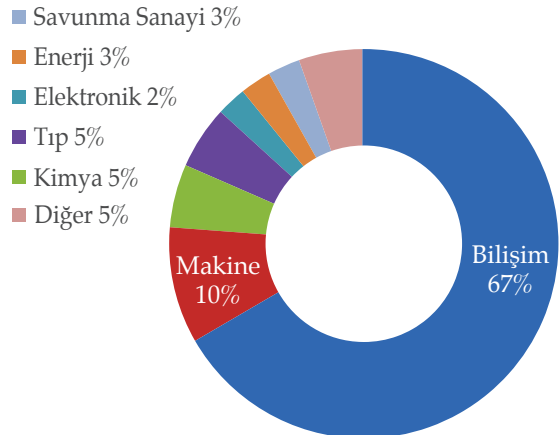
MERSİN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİNDE YER ALAN VE GİRİŞ YAPAN FİRMA SAYISI

Kaynak: Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi

MERSİN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİNDE YER ALAN FİRMALARIN SEKTÖREL DAĞILIMI

Kaynak: Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi

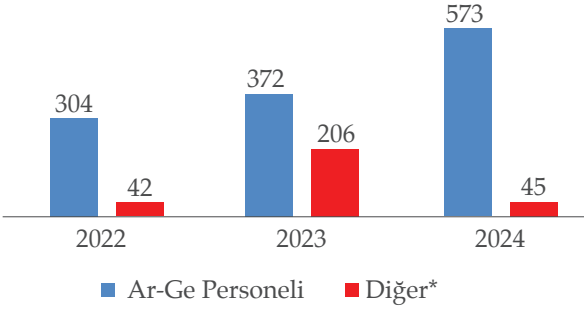

2024 yılı Aralık ayı sonu itibariyle Bölge'de 573'ü Ar-Ge; 45'i ise diğer personel olmak üzere istihdam edilen kişi sayısı 618 olarak gerçekleşmiştir. Bölgedeki istihdamda 2023 yılsonuna göre %7 artış kaydedilmiştir.

MERSİN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİNDE İSTİHDAMIN DAĞILIMI

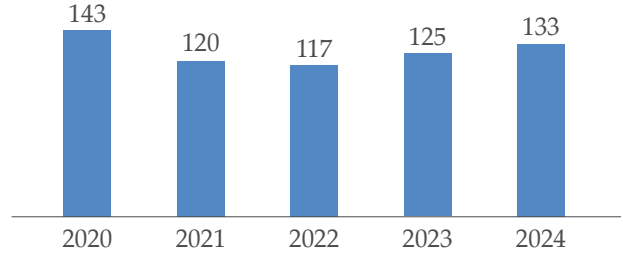
Kaynak: Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi

*: Destek ve kapsam dışı personel

MERSİN TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİNDE YÜRÜTÜLMÜKTE OLAN PROJE SAYISI

Kaynak: Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi

Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde faaliyet gösteren firmalar tarafından kuruluşundan itibaren 1.006 Ar-Ge projesi tamamlanmış olup 2024 yılı sonu itibariyle 133 Ar-Ge projesi yürütülmeye devam etmektedir.

MERSİN TARIM-GIDA İHTİSAS TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGESİ (MERSİN AGROPARK)

Türkiye'nin ilk Tarım-Gıda teknoparkı olma özelliği taşıyan Mersin Agropark'ta 2022 yılında firma kabullerine başlanılmıştır. 2024 yılı sonu itibariyle tamamı tarım-gıda sektöründe faaliyet gösteren 10 adet firma yer alırken; toplam istihdam 33 kişidir. Bölgede 10 adet proje yürütülmeye devam etmektedir.

MARKA, PATENT, FAYDALI MODEL, TASARIM TESCİL İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

	Türkiye		Mersin		Değişim (%)		Mersin'in Sırası	
	2023	2024	2023	2024	Türkiye	Mersin	2023	2024
Marka	123.660	122.545	1.745	1.937	-%1	%11	12	11
Patent	2.536	3.390	10	17	%34	%70	18	18
Faydalı Model	1.627	2.911	26	38	%79	%46	10	12
Endüstriyel Tasarım	54.427	36.520	678	255	-%33	-%62	14	17

Türk Patent Enstitüsü'nden alınan verilere göre; Türkiye genelinde patent ve faydalı model tescilleri 2023 yılına göre artmış; marka ve endüstriyel tasarım tescilleri ise azalmıştır. İlimizde ise Türkiye geneli paralelinde patent ve faydalı model sayısında 2023 yılına göre artış; endüstriyel tasarım sayısında ise azalış kaydedilmiştir. Marka tescillerinde ise Türkiye genelinin aksine artış gözlenmiştir.

Mersin 2024 yılında tescilli marka sayısı ile iller arasında 11., patent sayısı ile 18.; faydalı model sayısı ile 12.; endüstriyel tasarım sayısı ile 17. sıradadır. 2023 yılına göre tescil istatistiklerinde iller arasındaki konumu karşılaştırıldığında; marka tesciline göre sıralamada bir sıra yükseldiği, patent tescillerinde sıralamadaki yerini koruduğu, faydalı model tescilleri ile iki sıra, tasarım tescillerinde üç sıra gerilemiştir.

- Mersin firmaları tarafından gerçekleştirilen ihracat ve ithalat artış hızındaki yavaşlama 2024 yılında da devam etti.
- Geçen yılın aksine İlimiz 2024 yılında 201 milyon \$ dış ticaret fazlası verdi.
- Asya ve Afrika ülkeleri ihracat artışına katkı sağlarken; Avrupa ülkelerinde sınırlı azalış gözlemlendi.

DIŞ TİCARET

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ*

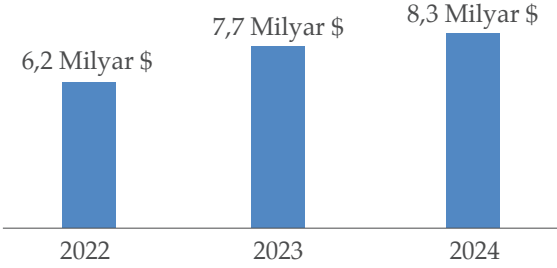
Kaynak: TÜİK

		2023	2024*	Değişim (%)	
				2022/2023	2023/2024
İhracat (Milyon \$)	Türkiye	255.627	261.855	%1	%2
	Mersin Hinterlandı	18.302	18.500	-%4	%1
	Mersin Firmaları	7.701	8.283	%25	%8
İthalat (Milyon \$)	Türkiye	361.967	344.020	-%1	-%5
	Mersin Hinterlandı	22.196	19.323	%5	-%13
	Mersin Firmaları	7.820	8.082	%14	%3
Hacim (Milyon \$)	Türkiye	617.594	605.875	-%0,05	-%2
	Mersin Hinterlandı	40.498	37.823	%1	-%7
	Mersin Firmaları	15.521	16.365	%19	%5
Denge (Milyon \$)	Türkiye	-106.339	-82.165	-%3	-%23
	Mersin Hinterlandı	-3.894	-823	%93	-%79
	Mersin Firmaları	-119	201	-%83	-%269
Karşılama Oranı (%)	Türkiye	%71	%76		
	Mersin Hinterlandı	%82	%96		
	Mersin Firmaları	%98	%102		

*: Genel ticaret sistemi kapsamında açıklanan geçici veriler

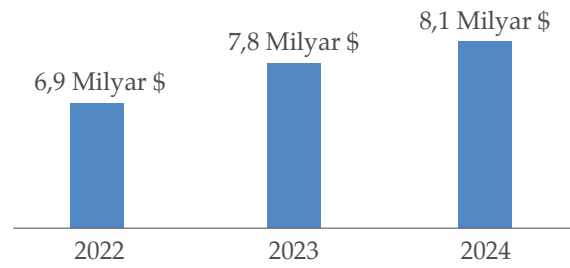
MERSİN FİRMALARI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İHRACAT

Kaynak: TÜİK

MERSİN FİRMALARI TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İTHALAT

Kaynak: TÜİK

2021 ve 2022 yıllarında hızlı artış kaydedilen Türkiye geneli dış ticaret hacmi, 2023 ve 2024 yıllarında ihracat hacminde yerini yavaşlamaya; ithalat hacminde ise azalışa bırakmıştır. 2024 yılında Türkiye geneli ihracatı 2023 yılına göre %2'lik sınırlı artışla 261 milyar 855 milyon \$; ithalat hacmi ise %5'lik azalışla 344 milyar 20 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu gelişmeler paralelinde dış ticaret açığı 2023 yılına göre %23'lük azalışla 82 milyar 165 milyon \$'a gerilemiştir. Mersin hinterlandı ihracatında ise 2020-2022 yıllarındaki artış eğilimi sonrasında 2023 yılındaki azalış; 2024 yılında yerini %1'lik sınırlı artışa bırakarak 18 milyar 500 milyon \$; ithalatında ise önceki üç yıldır artış eğiliminin ardından 2024'de %13'lük azalışa geçerek 19 milyar 323 milyon \$ olmuştur.

Mersin ili ihracatı 2024 yılında 2023 yılına göre %8'lik artışla 8 milyar 283 milyon \$; ithalat hacmi ise %3'lük artışla 8 milyar 82 milyon \$'a yükselmiştir. 2024 yılında İlimiz ithalat ve ihracat hacmi artış hızı 2021-2023 yıllarını kapsayan son üç yıllık dönemin altında kalmıştır. Söz konusu durumda tarım sektörü ithalat ve ihracatındaki yavaşlamanın yanı sıra; imalat sanayi sektöründe ithalatta azalışa geçmesi; ihracat artışında ise hız kaybı etkili olmuştur. İlimizin 2023 yılında 119 milyon \$ dış ticaret açığı; 2024 yılında yerini 201 milyon \$'lık dış ticaret fazlasına bırakmıştır.

Asya ve Avrupa ülkeleri İlimiz ithalat ve ihracat hacmi artışında öne çıkan ülke grupları olurken; Afrika ülkeleri ihracat artışına katkı sağlayan bir diğer ülke grubudur.

Mersin ili ihracat hacmine göre 2023 yılında 7.sıradaki yeri 2024 yılında da aynı kalırken; ithalat hacmine göre geçen yıla göre iki sıra yükselerek 2024 yılında 6.sırada yer almıştır.

MERSİN FİRMALARININ DIŞ TİCARETİNİN SEKTÖR GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI* (1.000 \$)

Kaynak: TÜİK

	2023		2024		Değişim (%)	
	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
Tarım ve hayvancılık	2.212.165	1.847.049	2.335.878	1.794.766	%6	-%3
Ormanlık ve tomrukçuluk	47	32	151	82	%219	%157
Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	13.525	185	19.943	48	%47	-
Kömür ve linyit	9	-	3	-	-%63	-
Metal cevheri	34.109	966	17.823	0,1	-%48	-%100
Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	26.607	6.055	29.353	6.655	%10	%10
Gıda ürünleri	1.286.130	1.121.680	1.597.761	1.207.830	%24	%8
İçecekler	7.712	1.849	8.941	3.478	%16	%88
Tütün ürünleri	22.566	18.746	5.588	8.014	-%75	-%57
Tekstil ürünleri	82.906	64.579	94.878	50.588	%14	-%22
Giyim eşyaları	149.628	3.013	166.088	2.747	%11	-%9
Deri ve ilgili ürünler	2.745	1.818	12.630	1.591	%360	-%12
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri (mobilya hariç)	11.914	9.499	14.942	5.071	%25	-%47
Kağıt ve kağıt ürünleri	24.825	34.133	23.867	29.416	-%4	-%14
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	40	180	23	115	-%42	-%36
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri	2.604.958	3.243.494	2.807.742	3.392.552	%8	%5
Kimyasallar ve kimyasal ürünler	315.508	510.525	276.373	518.875	-%12	%2
Temel eczacılık ürünleri ve eczacılığa ait malzemeler	27.305	20.184	16.547	17.697	-%39	-%12
Kauçuk ve plastik ürünler	110.766	39.504	93.476	31.315	-%16	-%21
Diğer metalik olmayan mineral ürünler	52.398	43.322	54.130	30.555	%3	-%29
Ana metal sanayii	90.495	252.603	102.767	332.773	%14	%32
Makine ve teçhizat hariç, fabrikasyon metal ürünleri	155.779	162.913	142.834	138.179	-%8	-%15
Bilgisayarlar, elektronik ve optik ürünler	8.120	22.713	6.432	25.955	-%21	%14
Elektrikli teçhizat	35.919	33.630	32.890	82.008	-%8	%144
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	239.823	278.893	231.361	278.504	-%4	-%0,1
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork)	55.932	33.772	40.316	61.128	-%28	%81
Diğer ulaşım araçları	43.407	9.937	49.721	8.535	%15	-%14

	2023		2024		Değişim (%)	
	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
Mobilya	13.488	2.423	28.334	1.053	%110	-%57
Diğer imalatlar	7.760	6.183	10.507	8.060	%35	%30
Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması	2.319	0,01	968	0,01	-%58	%17
Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	61.524	49.837	60.412	43.868	-%2	-%12
Yayıncılık faaliyetleri	260	205	230	133	-%11	-%35
Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımıcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri	13	9	19	94	%50	%907
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz	-	0,03	-	0,002	-	-%93
Diğer profesyonel, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	-	-	-	-%95	-
Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri	7	0,4	13	-	%87	-
Toplam	7.700.709	7.819.935	8.282.943	8.081.685	%8	%3

*: Genel ticaret sistemi kapsamında açıklanan geçici veriler

2024 YILI FASILLARA GÖRE İHRACAT* (1.000 \$)

Kaynak: TÜİK

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Canlı hayvanlar	76.577	332	%0,4	%17
Etlere ve yenilen sakatat	675.042	95.219	%14	%1
Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	1.908.386	28.218	%1	%65
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	915.706	47.942	%5	%13
Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	92.779	587	%1	-%69
Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	141.613	2.289	%2	-%32
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	2.475.933	923.350	%37	%16
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	6.298.615	1.191.034	%19	%10
Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	378.315	58.831	%16	%11
Hububat	1.150.246	269.534	%23	-%23

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	1.526.758	29.754	%2	-%27
Yağlı tohum ve meyvalar, muhtelif tane, tohum ve meyvalar, sanayiide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	715.171	145.437	%20	%8
Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülusalalar	18.735	8.031	%43	-%10
Örülmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifinin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	33.015	7.481	%23	-%31
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	2.869.750	409.014	%14	%30
Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	328.259	60.222	%18	%59
Şeker ve şeker mamulleri	1.292.627	40.464	%3	%117
Kakao ve kakao müstahzarları	1.128.926	16.858	%1	%10
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	2.818.630	128.800	%5	%6
Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	3.691.550	146.147	%4	%23
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalaları, çay hülusalaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	1.363.509	41.681	%3	-%4
Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	560.991	10.308	%2	%10
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	1.106.295	255.021	%23	%47
Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	990.709	5.659	%1	-%75
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	3.101.748	40.873	%1	%19
Metal cevherleri, cüruf ve kül	2.370.101	17.823	%1	-%48
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	16.536.420	2.811.254	%17	%8
İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	3.003.963	11.927	%0,4	%24
Organik kimyasal ürünler	910.733	9.050	%1	-%18
Eczacılık ürünleri	2.266.262	14.869	%1	-%42
Gübreler	552.426	18.775	%3	%3
Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülusalalar, tanenler, boyalar, pigmentler,vb, vernikler, vb, macunlar, mürekkepler	1.560.140	33.381	%2	%30

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	1.815.817	45.669	%3	%47
Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	1.524.366	3.160	%0,2	-%49
Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	528.438	2.818	%1	-%30
Barut ve patlayıcı maddeler, pirotekni mamulleri, kibritler, piroforik alaşımlar, ateş alıcı maddeler	76.023	10	%0,01	%390
Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya	23.685	116	%0,5	%1708
Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	1.520.360	63.047	%4	-%47
Plastikler ve mamulleri	10.922.169	137.685	%1	%0,3
Kauçuk ve kauçuktan eşya	3.774.989	37.855	%1	-%20
Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	206.730	34	%0,02	%51
Deri-saraciyeye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağıracağından mamul eşya	475.103	3.592	%1	%123
Kürkler ve taklit kürkleri, bunların mamulleri	138.116	6	%0,004	-
Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	1.734.865	13.935	%1	%13
Mantar ve mantardan eşya	7.196	1.480	%21	%146
Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller, sepetçi ve hasırcı eşyası	6.695	324	%5	%46
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)	129.354	-	-	-%89
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	2.689.821	23.079	%1	%4
Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	209.044	251	%0,1	-%16
İpek	1.622	1	%0,1	-%72
Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	98.938	25	%0,03	-%3
Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	2.179.091	80.953	%4	%24
Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden	66.942	14	%0,02	%133
Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	1.669.619	3.974	%0,2	%105
Sentetik ve suni devamsız lifler	1.680.315	2.868	%0,2	-%28

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	1.179.989	45.100	%4	-%6
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	2.928.430	4.047	%0,1	%37
Özel dokunmuş mensucat, tuftedilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemler	397.501	1.359	%0,3	%47
Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	354.308	686	%0,2	%50
Örme eşya	1.794.048	3.112	%0,2	%404
Örme giyim eşyası ve aksesuarı	10.109.110	29.107	%0,3	%110
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	7.385.592	135.970	%2	%1
Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	2.216.476	60.567	%3	-%3
Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	1.161.542	9.696	%1	%552
Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	139.176	364	%0,3	-%38
Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar, kırbaçlar ve bunların aksamı	13.578	193	%1	%27
Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, yapma çiçekler, insan saçından eşya	8.417	603	%7	%116
Taş, alçı, çimento, amiyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	2.029.623	29.541	%1	-%7
Seramik mamulleri	1.380.227	9.896	%1	-%43
Cam ve cam eşya	1.574.097	4.535	%0,3	-%11
Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	13.033.604	129	%0,001	%32
Demir ve çelik	10.190.617	72.057	%1	%43
Demir veya çelikten eşya	9.822.250	128.156	%1	-%7
Bakır ve bakırdan eşya	2.934.158	6.654	%0,2	%98
Nikel ve nikelden eşya	213.152	3	%0,001	-%75
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	5.226.971	23.751	%0,5	-%14
Kurşun ve kurşundan eşya	59.242	166	%0,3	%105
Çinko ve çinkodan eşya	29.380	508	%2	-%48
Kalay ve kalaydan eşya	15.039	-	-	-
Diğer adi metaller (tungsten, molibden, tantal, magnezyum, kobalt, bizmut, kadmiyum, vb.), sermetler, bunlardan eşya	212.033	1.243	%1	-%79

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Adi metallerden aletler, bıçakçı eşyası ve sofrata takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	393.295	795	%0,2	%1
Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	1.416.292	4.033	%0,3	%3
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	25.556.088	234.642	%1	-%5
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	16.448.982	33.609	%0,2	-%11
Demiryolu vb hatlara ait taşıtlar ve malzemeler, bunların aksam-parçaları, mekanik trafik sinyalizasyon cihazları	426.987	3.261	%1	%3
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	32.442.605	82.636	%0,3	-%7
Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçalar	2.407.960	156	%0,01	%294
Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	2.447.250	8.040	%0,3	-%23
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	1.964.730	3.785	%0,2	%65
Saatler ve bunların aksam ve parçaları	66.599	72	%0,1	%185
Müzik aletleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	18.980	9	%0,05	-%8
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	2.617.078	48	%0,002	-%74
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb, prefabrik yapılar	5.072.772	38.268	%1	%27
Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	271.037	1.446	%1	%30
Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	1.108.766	2.594	%0,2	-%37
Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar	14.491	13	%0,1	%87
Kişisel eşyalar, deniz ve hava taşıtlarına verilen kumanya ve malzeme (yakıtlar hariç)	432.978	1.029	%0,2	%4
Toplam	261.854.678	8.282.943	%3	%8

*: Geçici Veriler

2024 yılında Mersin'in ithalat ve ihracat hacmindeki genişlemede imalat grubu içerisinde yer alan "bitkisel ve hayvansal katı ve sıvı yağlar" gıda alt sektörü ile "rafine edilmiş petrol ürünleri" etkili olmuştur. Aynı dönemde tarım sektöründe yer alan "tahıllar (pirinç hariç) baklagil ve yağlı tohumlar" ihracat; "ana metal sanayii" ise ithalat artışına katkı sağlayan diğer sektör gruplarıdır.

2024 YILI FASILLARA GÖRE İTHALAT* (1.000 \$)

Kaynak:TÜİK

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Canlı hayvanlar	736.112	1.816	%0,2	-%81
Etler ve yenilen sakatat	626.284	75.619	%12	-%4
Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	275.983	3.184	%1	%152
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	151.144	13.146	%9	-%43
Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	81.928	32	%0,04	%22
Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	75.650	4.183	%6	-%0,1
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	1.094.967	636.642	%58	-%9
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	1.447.138	540.483	%37	%10
Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	660.084	98.510	%15	-%4
Hububat	2.713.006	351.151	%13	-%7
Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	232.018	5.053	%2	%7
Yağlı tohum ve meyvalar, muhtelif tane, tohum ve meyvalar, sanayiide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	2.751.012	489.067	%18	-%3
Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar	85.133	355	%0,4	-%88
Örölmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifenenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	16.550	927	%6	%62
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	2.878.824	427.104	%15	%8
Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	32.488	4.262	%13	%409
Şeker ve şeker mamulleri	292.163	20.037	%7	-%40
Kakao ve kakao müstahzarları	1.426.082	14.662	%1	%72
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	351.295	12.807	%4	%155
Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	282.671	27.375	%10	%145
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülasaları, çay hülasaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	866.908	9.395	%1	-%44
Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	903.852	2.157	%0,2	%131
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	2.683.949	255.080	%10	%52
Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	1.050.493	8.560	%1	-%54

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	550.796	4.354	%1	%35
Metal cevherleri, cüruf ve kül	1.381.154	0,1	-	-%100
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	65.589.764	3.395.803	%5	%5
İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	2.390.693	98.131	%4	%34
Organik kimyasal ürünler	9.453.415	33.378	%0,4	-%4
Eczacılık ürünleri	5.429.300	15.694	%0,3	-%11
Gübreler	1.715.906	8.958	%1	-%55
Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülusalalar, tanenler, boyalar, pigmentler,vb, vernikler, vb, macunlar, mürekkepler	2.498.573	23.100	%1	%6
Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	2.038.244	33.231	%2	%27
Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	1.357.232	3.299	%0,2	-%41
Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	606.276	6.518	%1	%14
Barut ve patlayıcı maddeler, pirotekni mamulleri, kibritler, piroforik alaşımlar, ateş alıcı maddeler	247.106	173	%0,1	%2167588
Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya	130.588	165	%0,1	-%11
Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	3.409.915	56.898	%2	-%8
Plastikler ve mamulleri	15.626.327	237.947	%2	-%3
Kauçuk ve kauçuktan eşya	3.938.822	34.573	%1	%9
Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	226.680	125	%0,1	-%26
Deri-saraciyeye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	680.401	319	%0,05	%14
Kürkler ve taklit kürkleri, bunların mamulleri	39.651	-	-	-
Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	868.919	4.340	%0,5	-%57
Mantar ve mantardan eşya	12.767	1.834	%14	%193
Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller, sepetçi ve hasırcı eşyası	25.192	79	%0,3	-%15
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)	1.465.851	2.898	%0,2	-%15

Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	2.898.807	29.261	%1	-%13
Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	128.548	104	%0,1	-%29
İpek	27.308	0,02	-	-%55
Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	279.138	1	%0,0001	-%91
Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	2.377.670	48.997	%2	-%9
Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden	299.464	545	%0,2	%121
Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	1.783.489	7.646	%0,4	-%45
Sentetik ve suni devamsız lifler	1.654.944	8.529	%1	-%48
Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	426.829	3.688	%1	-%1
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	90.989	101	%0,1	%796
Özel dokunmuş mensucat, tuftedilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemler	174.466	547	%0,3	-%17
Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	487.648	1.139	%0,2	-%33
Örme eşya	474.191	10.015	%2	%50
Örme giyim eşyası ve aksesuarı	1.704.936	1.201	%0,1	-%25
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	1.993.108	1.514	%0,1	%9
Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	259.106	34.225	%13	-%23
Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	1.711.807	1.064	%0,1	-%24
Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	113.751	148	%0,1	%419
Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar, kırbaçlar ve bunların aksamı	27.606	97	%0,4	%855
Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, yapma çiçekler, insan saçından eşya	48.048	1.652	%3	%2
Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	579.827	7.154	%1	-%48
Seramik mamulleri	614.144	3.059	%0,5	-%22
Cam ve cam eşya	1.344.958	21.797	%2	-%21
Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	24.872.883	50	%0,0002	%288

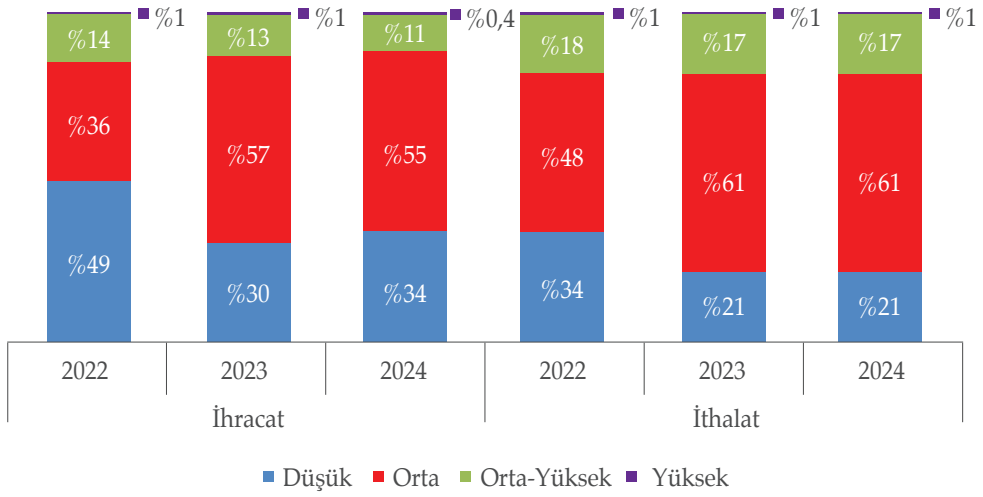
Fasıl adı	Türkiye	Mersin	Mersin'in	
			Payı (%)	2023 Yılına Göre Değişim (%)
Demir ve çelik	23.659.330	139.504	%1	-%5
Demir veya çelikten eşya	4.160.865	249.654	%6	%30
Bakır ve bakırdan eşya	6.013.568	6.358	%0,1	-%21
Nikel ve nikelden eşya	479.616	64	%0,01	-%55
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	6.112.506	53.289	%1	%60
Kurşun ve kurşundan eşya	306.162	0,4	-	-%100
Çinko ve çinkodan eşya	890.725	871	%0,1	-%37
Kalay ve kalaydan eşya	118.151	0,01	-	-
Diğer adi metaller (tungsten, molibden, tantal, magnezyum, kobalt, bizmut, kadmiyum, vb.), sermetler, bunlardan eşya	410.973	1.602	%0,4	-%78
Adi metallerden aletler, bıçakçı eşyası ve sofrta takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	949.454	3.536	%0,4	-%21
Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	974.158	14.567	%1	%110
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	39.564.149	276.981	%1	%3
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	27.222.058	96.544	%0,4	%98
Demiryolu vb hatlara ait taşıtlar ve malzemeler, bunların aksam-parçaları, mekanik trafik sinyalizasyon cihazları	295.260	238	%0,1	%63
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	31.670.365	70.194	%0,2	%53
Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçalar	4.402.797	47	%0,001	-%45
Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	748.044	33	%0,004	-%99
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	6.788.850	15.073	%0,2	%42
Saatler ve bunların aksam ve parçaları	540.052	357	%0,1	%103
Müzik aletleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	56.687	33	%0,1	%296
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	422.433	0,2	-	-%100
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb, prefabrik yapılar	1.126.773	3.785	%0,3	-%77
Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	638.397	1.051	%0,2	-%5
Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	663.886	1.945	%0,3	-%2
Sanat eserleri, koleksiyon eşyası ve antikalar	31.731	-	-	-
Toplam	344.019.959	8.081.685	%2	%4

TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE İMALAT SANAYİ ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ

2024 yılında İlimizde imalat sanayi ürünleri ihracatı teknoloji skoru 2023 yılına göre 0,1 puanlık azalışla 1,78; ithalat teknoloji skoru ise geçen yıla göre 0,001 puanlık artışla 1,98 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlimiz imalat sanayi ürünleri ihracat teknoloji skorunda söz konusu azalışta düşük teknoloji düzeyine sahip ürünlerin ihracat hacmi içerisindeki payındaki artış; ithalat teknoloji skorundaki sınırlı da olsa artışta orta-yüksek teknoloji düzeyine sahip ürünlerin ithalat hacmi içerisindeki payındaki artış etkili olmuştur.

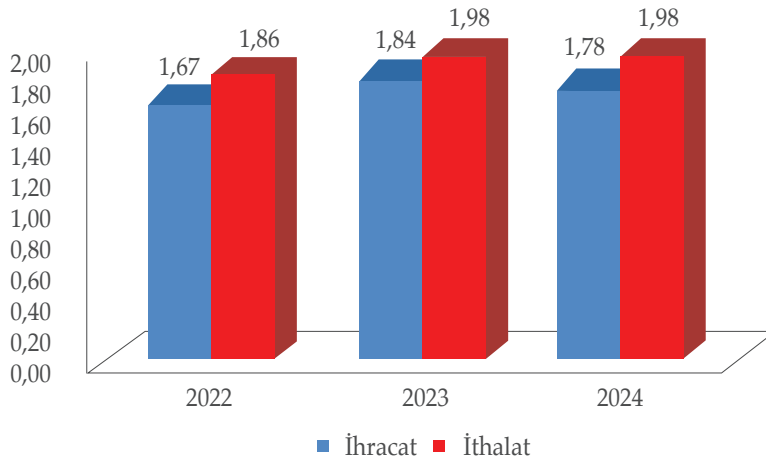
MERSİN İLİ TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE İMALAT SANAYİ ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ

Kaynak: MTSO Hesaplamaları

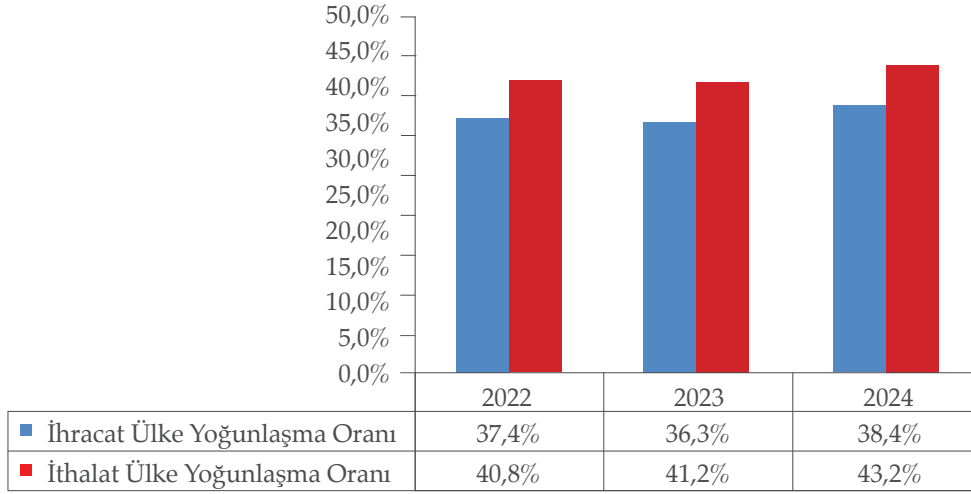
MERSİN İLİ TEKNOLOJİ SKORUNA GÖRE İMALAT SANAYİ ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ

Kaynak: MTSO Hesaplamaları

MERSİN İLİ DIŞ TİCARETTE ÜLKE YOĞUNLAŞMA ORANLARI (%)

Kaynak: MTSO Hesaplamaları

2024 yılında 174 ülkeye ihracat, 139 ülkeden ithalat gerçekleştirilen ilimizde; ihracat yapılan ülke sayısı önceki yıla göre 4 adet; ithalat yapılan ülke sayısı ise 6 adet azalmıştır. Mersin ili ihracat ve ithalatta ülke yoğunlaşma oranı 2023 yılına göre artmıştır. İhracatta ülke yoğunlaşmasındaki artış olumsuz; ithalattaki artış ise olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

2024 YILI ÜLKELERE GÖRE İHRACAT* (1.000 \$)

Kaynak: TÜİK

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Fransa	10.041.842	29.131	%0,3
Hollanda	8.568.416	143.217	%2
Almanya	20.434.489	202.932	%1
İtalya	12.933.251	255.470	%2
Birleşik Krallık	15.289.050	80.599	%1
İrlanda	1.001.596	6.398	%1
Danimarka	1.298.416	2.944	%0,2
Yunanistan	4.817.750	872.421	%18
Portekiz	1.612.809	9.197	%1
İspanya	9.799.668	175.832	%2
Belçika	4.364.594	27.034	%1
Lüksemburg	104.995	12	%0,01
Ceuta	6	-	-
İzlanda	63.160	2	%0,004

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Norveç	777.057	1.353	%0,2
İsveç	1.583.364	21.183	%1
Finlandiya	534.299	2.510	%0,5
Liechtenstein	2.432	-	-
Avusturya	1.746.466	13.613	%1
İsviçre	1.577.319	9.477	%1
Faroe Adaları	171	-	-
Andorra	396	-	-
Cebelitarık	105.026	20.388	%19
Vatikan	3	-	-
Malta	882.919	246.723	%28
San Marino	2.635	-	-
Estonya	323.291	34.193	%11
Letonya	178.082	3.647	%2
Litvanya	476.851	7.708	%2
Polonya	6.263.528	81.878	%1
Çekya	2.286.866	13.384	%1
Slovakya	1.264.363	4.857	%0,4
Macaristan	1.808.151	10.869	%1
Romanya	7.800.302	64.019	%1
Bulgaristan	5.153.348	75.909	%1
Arnavutluk	926.448	8.633	%1
Ukrayna	3.539.090	97.975	%3
Belarus	1.614.545	29.046	%2
Moldova	629.706	7.149	%1
Rusya Federasyonu	8.564.965	481.899	%6
Gürcistan	2.745.821	32.710	%1
Ermenistan	2.248	-	-
Azerbaycan	3.078.786	41.312	%1
Kazakistan	3.320.400	34.373	%1
Türkmenistan	1.096.298	9.175	%1
Özbekistan	2.228.703	22.932	%1
Tacikistan	373.532	2.081	%1
Kırgızistan	1.378.379	15.092	%1
Slovenya	2.579.479	4.337	%0,2
Hırvatistan	677.541	11.186	%2
Bosna-Hersek	806.532	10.303	%1
Kosova	824.866	19.433	%2

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Kuzey Makedonya	712.659	12.627	%2
Karadağ	177.327	2.750	%2
Sırbistan	1.865.905	32.196	%2
Fas	3.442.707	172.052	%5
Cezayir	2.892.375	264.029	%9
Tunus	1.116.205	26.821	%2
Libya	2.800.368	192.159	%7
Mısır	4.176.753	431.280	%10
Sudan	276.651	64.264	%23
Güney Sudan	21.906	760	%3
Moritanya	193.000	3.664	%2
Mali	97.913	1.115	%1
Burkina Faso	166.755	623	%0,4
Nijer	100.874	335	%0,3
Çad	114.112	1.061	%1
Cabo Verde	7.034	93	%1
Senegal	379.183	10.244	%3
Gambiya	79.545	2.616	%3
Gine Bissau	16.605	325	%2
Gine	201.562	2.514	%1
Sierra Leone	92.193	154	%0,2
Liberya	354.820	1.548	%0,4
Kotdivuar	268.957	1.885	%1
Gana	401.215	4.043	%1
Togo	237.481	1.733	%1
Benin	81.570	450	%1
Nijerya	720.772	16.068	%2
Kamerun	196.596	8.660	%4
Orta Afrika Cumhuriyeti	4.183	39	%1
Ekvator Ginesi	38.058	392	%1
Sao Tome ve Prinsipe	4.645	159	%3
Gabon	99.253	2.579	%3
Kongo	115.884	3.849	%3
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	142.354	637	%0,4
Ruanda	35.540	199	%1
Burundi	7.343	-	-
Angola	117.580	4.048	%3

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Etiyopya	197.350	974	%0,5
Eritre	39.926	-	-
Cibuti	387.802	1.028	%0,3
Somali	362.609	1.458	%0,4
Kenya	268.366	19.763	%7
Uganda	50.921	461	%1
Tanzanya	216.342	4.889	%2
Seyşeller	13.042	113	%1
Britanya Hint Okyanusu Toprakları	70	-	-
Mozambik	97.942	1.899	%2
Madagaskar	61.589	853	%1
Mauritius	85.278	1.493	%2
Komorlar Birliği	21.013	32	%0,2
Mayotte	7.796	-	-
Zambia	33.181	488	%1
Zimbabve	20.609	342	%2
Malavi	6.589	-	-
Güney Afrika Cumhuriyeti	653.594	10.078	%2
Namibya	10.907	-	-
Botsvana	4.465	-	-
Esvatini	716	-	-
Lesotho	147	-	-
ABD	16.348.730	56.752	%0,3
Kanada	1.706.168	44.930	%3
Grönland	36	-	-
Meksika	1.364.995	3.014	%0,2
Bermuda	1.243	-	-
Guatemala	82.328	257	%0,3
Belize	15.934	6	%0,04
Honduras	24.906	308	%1
El Salvador	17.227	137	%1
Nikaragua	28.414	39	%0,1
Kostarika	106.224	303	%0,3
Panama	378.248	827	%0,2
Anguilla	154	-	-
Küba	122.996	3.129	%3
St. Kitts ve Nevis	10.060	18	%0,2

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Haiti	44.583	2.153	%5
Bahamalar	42.312	7	%0,02
Türk ve Caicos Ad.	9.841	-	-
Dominik Cumhuriyeti	208.311	1.334	%1
ABD Virjin Adaları	323	-	-
Antigua ve Barbuda	12.514	79	%1
Dominik	2.906	-	-
Cayman Adaları	34.898	-	-
Jamaika	117.901	44	%0,04
St. Lucia	9.056	-	-
St. Vincent ve Grenadines	11.970	83	%1
Britanya Virjin Ad.	13.361	-	-
Barbados	27.755	578	%2
Montserrat	487	-	-
Trinidad ve Tobago	97.360	274	%0,3
Grenada	2.077	85	%4
Aruba	7.466	-	-
Curaçao	3.758	71	%2
Sint Maarten	9	-	-
Kolombiya	257.723	495	%0,2
Venezuela	306.902	7.168	%2
Guyana	91.720	1.091	%1
Surinam	38.661	1.081	%3
Ekvator	66.108	63	%0,1
Peru	272.199	712	%0,3
Brezilya	1.007.546	12.577	%1
Şili	360.073	7.533	%2
Bolivya	168.631	-	-
Paraguay	47.075	440	%1
Uruguay	135.773	74	%0,1
Arjantin	164.850	1.556	%1
Falkland Adaları	5	-	-
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	2.625.446	71.641	%3
Lübnan	1.129.678	112.760	%10
Suriye	2.184.257	342.440	%16
Irak	13.034.364	1.154.767	%9
İran	3.210.410	328.343	%10
İsrail	1.521.540	38.245	%3

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Filistin Devleti	796.972	72.121	%9
Doğu Timor	53.426	-	-
Ürdün	1.040.040	64.735	%6
Suudi Arabistan	3.985.654	116.177	%3
Kuveyt	561.234	13.718	%2
Bahreyn	152.805	2.406	%2
Katar	714.021	5.658	%1
BAE	8.294.698	105.494	%1
Umman	422.289	2.987	%1
Yemen	735.153	19.504	%3
Afganistan	210.852	2.539	%1
Pakistan	918.221	17.557	%2
Hindistan	1.517.202	33.751	%2
Bangladeş	428.087	28.434	%7
Maldivler	39.793	308	%1
Sri Lanka	104.654	7.536	%7
Nepal	37.164	9.873	%27
Butan	297	-	-
Myanmar	7.699	88	%1
Tayland	291.256	5.874	%2
Laos	6.550	-	-
Vietnam	418.758	17.720	%4
Kamboçya	21.879	309	%1
Endonezya	385.821	2.285	%1
Malezya	448.938	35.227	%8
Bruney	2.160	82	%4
Singapur	1.084.661	671.724	%62
Filipinler	140.429	1.083	%1
Moğolistan	138.093	136	%0,1
Çin	3.395.162	51.314	%2
Güney Kore	968.892	10.342	%1
Japonya	718.423	27.128	%4
Tayvan	159.884	1.960	%1
Hong Kong	893.590	7.134	%1
Makao	2.235	-	-
Avustralya	1.085.841	5.359	%0,5
Papua Yeni Gine	8.241	-	-
Nauru	2	-	-

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Yeni Zelanda	149.279	143	%0,1
Solomon Adaları	318	-	-
Tuvalu	244	-	-
Yeni Kaledonya	6.278	-	-
Vallis ve Futuna	94	-	-
Kiribati	20	-	-
Fiji	2.562	-	-
Vanuatu	4.977	1	%0,01
Tonga	446	-	-
Samoa	1.589	-	-
Kuzey Mariana Adaları	5.275	-	-
Fransız Polinezyası	7.140	-	-
Mikronezya	166	-	-
Marşal Adaları	452.490	8.030	%2
Palau	25.117	142	%1
Amerikan Samoası	63	-	-
Guam	1.754	-	-
ABD Küçük Out.Adı.	200	-	-
Cocos Adaları	4	-	-
Cook Adaları	20.365	-	-
Niue Adası	180	-	-
Antarktika	39	-	-
Belirlenemeyen Ülke ve Bölgeler	418.381	182.121	%44
Gizli Ülke	1.306.723	149	%0,01
Toplam	261.854.678	8.282.943	%3

2024 YILI ÜLKELERE GÖRE İTHALAT* (1.000 \$)

Kaynak: TÜİK

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Fransa	12.499.836	46.062	%0,4
Hollanda	5.020.743	28.142	%1
Almanya	27.084.193	161.038	%1
İtalya	19.312.494	120.053	%1
Birleşik Krallık	6.845.524	16.478	%0,2
İrlanda	1.132.384	124	%0,01
Danimarka	1.251.653	6.580	%1
Yunanistan	1.349.506	16.948	%1
Portekiz	1.366.740	3.059	%0,2
İspanya	9.362.320	27.865	%0,3
Belçika	3.874.695	30.957	%1
Lüksemburg	160.219	633	%0,4
İzlanda	36.884	621	%2
Norveç	814.529	2.495	%0,3
İsveç	2.312.216	6.667	%0,3
Finlandiya	1.228.553	1.855	%0,2
Liechtenstein	12.326	-	-
Avusturya	2.164.098	3.727	%0,2
İsviçre	11.173.798	4.385	%0,04
Faroe Adaları	5.474	-	-
Andorra	3.772	-	-
Cebelitarık	23	-	-
Vatikan	2	-	-
Malta	108.808	25	%0,02
San Marino	4.200	-	-
Estonya	197.569	1.012	%1
Letonya	195.499	1.024	%1
Litvanya	606.976	301	%0,05
Polonya	5.574.906	15.758	%0,3
Çekya	3.823.315	4.806	%0,1
Slovakya	1.766.339	1.193	%0,1
Macaristan	2.631.684	15.939	%1
Romanya	3.985.122	51.892	%1
Bulgaristan	2.643.685	136.018	%5
Arnavutluk	64.725	3	%0,004
Ukrayna	2.664.020	296.752	%11

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Belarus	234.335	74.966	%32
Moldova	162.225	7.989	%5
Rusya Federasyonu	44.019.837	951.034	%2
Gürcistan	616.189	18.662	%3
Ermenistan	4.920	1.402	%28
Azerbaycan	1.817.191	984.679	%54
Kazakistan	3.385.573	849.387	%25
Türkmenistan	1.070.508	708.471	%66
Özbekistan	1.134.185	34.556	%3
Tacikistan	247.276	5.696	%2
Kırgızistan	167.685	7.575	%5
Slovenya	495.565	1.701	%0,3
Hırvatistan	252.190	1.539	%1
Bosna-Hersek	268.512	4.219	%2
Kosova	29.281	110	%0,4
Kuzey Makedonya	196.493	677	%0,3
Karadağ	35.303	-	-
Sırbistan	1.138.066	7.112	%1
Fas	1.406.420	6.221	%0,4
Cezayir	1.472.247	71.148	%5
Tunus	308.722	1.480	%0,5
Libya	555.766	71.857	%13
Mısır	4.410.583	189.176	%4
Sudan	67.875	33.253	%49
Güney Sudan	1	-	-
Moritanya	8.270	-	-
Mali	10.282	1.664	%16
Burkina Faso	3.504	334	%10
Nijer	38.597	18.361	%48
Çad	181.740	110.619	%61
Senegal	21.392	378	%2
Gambiya	8.489	1.272	%15
Gine Bissau	6.176	-	-
Gine	43.591	857	%2
Sierra Leone	2.016	-	-
Liberya	17.073	28	%0,2
Kotdivuar	544.260	12.821	%2

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Gana	173.255	1.660	%1
Togo	10.658	2.414	%23
Benin	2.909	-	-
Nijerya	156.415	23.387	%15
Kamerun	94.743	-	-
Orta Afrika Cumhuriyeti	7.791	-	-
Ekvator Ginesi	186	-	-
Sao Tome ve Prinsipe	834	-	-
Gabon	9.835	-	-
Kongo	5.433	-	-
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	19.115	-	-
Ruanda	4.793	-	-
Burundi	333	-	-
St. Helena	4	-	-
Angola	8.228	185	%2
Etiyopya	42.504	12.676	%30
Eritre	190	-	-
Cibuti	887	-	-
Somali	21.180	2.243	%11
Kenya	18.993	884	%5
Uganda	24.220	1.209	%5
Tanzanya	66.989	5.106	%8
Seyşeller	26.022	-	-
Britanya Hint Okyanusu Toprakları	2	-	-
Mozambik	55.812	1.301	%2
Madagaskar	20.861	3.438	%16
Mauritius	3.478	-	-
Komorlar Birliği	2.303	-	-
Mayotte	5	-	-
Zambia	7.462	-	-
Zimbabve	23.758	583	%2
Malavi	53.207	93	%0,2
Güney Afrika Cumhuriyeti	1.344.257	846	%0,1
Namibya	1.290	-	-
Botsvana	3	-	-
Esvatini	75	-	-
Lesotho	32	-	-

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
ABD	16.227.350	460.552	%3
Kanada	1.216.821	242.660	%20
Grönland	73	72	%99
St Pierre ve Miquelon	6	-	-
Meksika	1.194.213	49.623	%4
Bermuda	36	-	-
Guatemala	37.663	8.387	%22
Belize	287	-	-
Honduras	8.945	140	%2
El Salvador	4.994	188	%4
Nikaragua	4.677	91	%2
Kostarika	93.494	5.744	%6
Panama	154.247	100	%0,1
Anguilla	5	-	-
Küba	16.084	396	%2
St. Kitts ve Nevis	11	-	-
Haiti	722	-	-
Bahamalar	1.260	-	-
Türk ve Caicos Ad.	18	-	-
Dominik Cumhuriyeti	35.643	65	%0,2
ABD Virjin Adaları	81	-	-
Antigua ve Barbuda	2	-	-
Dominik	20	-	-
Cayman Adaları	2	-	-
Jamaika	619	-	-
St. Lucia	0	-	-
St. Vincent ve Grenadines	0	-	-
Britanya Virjin Ad.	209	-	-
Barbados	313	-	-
Montserrat	11	-	-
Trinidad ve Tobago	68.420	7.822	%11
Aruba	31	-	-
Curaçao	15	-	-
Kolombiya	1.022.368	2.258	%0,2
Venezuela	357.670	2.805	%1
Guyana	4.731	-	-
Surinam	150	-	-
Ekvator	73.445	15.966	%22

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Peru	302.592	2.120	%1
Brezilya	3.864.457	298.592	%8
Şili	123.056	9.653	%8
Bolivya	1.389.348	362	%0,03
Paraguay	17.944	1.045	%6
Uruguay	381.019	5.262	%1
Arjantin	707.820	211.473	%30
Falkland Adaları	5	-	-
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	99.294	16.405	%17
Lübnan	67.419	2.645	%4
Suriye	437.558	75.818	%17
Irak	1.827.058	86.109	%5
İran	2.454.369	188.726	%8
İsrail	596.101	32.594	%5
Filistin Devleti	21.147	762	%4
Doğu Timor	6	-	-
Ürdün	97.154	3.904	%4
Suudi Arabistan	3.055.032	99.698	%3
Kuveyt	151.753	324	%0,2
Bahreyn	210.788	4	%0,002
Katar	386.126	6.814	%2
BAE	7.363.388	15.095	%0,2
Umman	898.875	46	%0,01
Yemen	10.241	-	-
Afganistan	34.336	4.060	%12
Pakistan	440.129	4.240	%1
Hindistan	7.021.234	102.520	%1
Bangladeş	875.742	765	%0,1
Maldivler	653	57	%9
Sri Lanka	112.319	1.438	%1
Nepal	7.121	-	-
Myanmar	210.993	1.420	%1
Tayland	1.679.363	10.031	%1
Laos	6.954	2	%0,02
Vietnam	2.976.002	74.012	%2
Kamboçya	307.510	206	%0,1
Endonezya	2.435.152	106.994	%4
Malezya	4.668.917	21.667	%0,5

	Türkiye	Mersin	Mersin'in Payı (%)
Bruney	154	-	-
Singapur	351.856	553	%0,2
Filipinler	254.608	1.487	%1
Moğolistan	1.046	-	-
Çin	44.930.730	529.015	%1
Güney Kore	9.245.617	83.260	%1
Japonya	4.737.259	3.204	%0,1
Tayvan	1.493.214	14.611	%1
Hong Kong	144.951	136	%0,1
Makao	385	-	-
Avustralya	1.142.202	27.284	%2
Papua Yeni Gine	310	-	-
Nauru	242	-	-
Yeni Zelanda	54.067	2.521	%5
Solomon Adaları	62	-	-
Tuvalu	2	-	-
Yeni Kaledonya	75	-	-
Fiji	404	-	-
Tonga	1	-	-
Kuzey Mariana Adaları	19	-	-
Fransız Polinezyası	5	-	-
Marşal Adaları	11.622	-	-
Palau	1.573	-	-
Amerikan Samoası	56	-	-
ABD Küçük Out.Adı.	670	204	%30
Cocos Adaları	6	-	-
Christmas Adaları	3	-	-
Norfolk Adaları	1	-	-
Cook Adaları	5	-	-
Niue Adası	9	-	-
Tokelau Adaları	46	-	-
Fransa Güney Bölgesi	13	-	-
Belirlenemeyen Ülke ve Bölgeler	100.659	-	-
Gizli Ülke	17.915.239	-	-
Toplam	344.019.957	8.081.685	%2

*: Geçici Veriler

MERSİN FİRMALARI DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİNİN ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI (1.000 \$)

Kaynak: TÜİK

Ülke Grupları	2023		2024		Değişim (%)	
	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
Avrupa	3.254.282	2.073.908	3.206.077	2.068.164	-%1	-%0,3
Avrupa Birliği	2.319.572	690.756	2.320.606	684.919	%0,04	-%1
Diğer Avrupa Ülkeleri	934.710	1.383.152	885.471	1.383.246	-%5	%0,01
Afrika	1.146.330	591.684	1.264.270	575.493	%10	-%3
Kuzey Afrika	889.872	323.618	1.090.005	339.883	%22	%5
Diğer Afrika Ülkeleri	256.458	268.066	174.265	235.611	-%32	-%12
Amerika	140.615	1.339.936	147.219	1.325.375	%5	-%1
Kuzey Amerika	103.352	779.637	101.682	703.285	-%2	-%10
Orta Amerika ve Karayipler	11.459	64.234	12.746	72.554	%11	%13
Güney Amerika	25.804	496.066	32.791	549.536	%27	%11
Asya	2.985.959	3.740.985	3.469.435	4.082.644	%16	%9
Yakın ve Orta Doğu Asya Ülkeleri	2.252.580	1.058.204	2.453.377	1.517.283	%9	%43
Diğer Asya Ülkeleri	733.379	2.682.781	1.016.059	2.565.360	%39	-%4
Okyanusya ve Kutup Bölgeleri	16.442	73.418	13.673	30.009	-%17	-%59
Avustralya ve Yeni Zelanda	5.992	73.383	5.501	29.806	-%8	-%59
Diğer Okyanusya ve Kutup Bölgeleri Ülkeleri	10.450	35	8.172	204	-%22	%479
Diğer Ülkeler	157.082	2	182.270	0	%16	-
Toplam	7.700.709	7.819.935	8.282.943	8.081.685	%8	%3

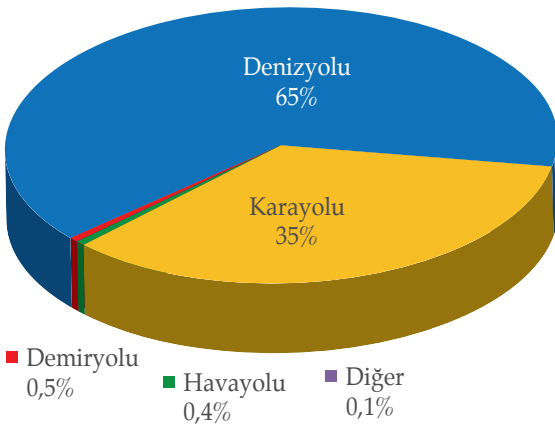
*: Geçici Veriler

2024 yılında İlimiz ihracatının %42'sini oluşturan Asya ülkeleri ihracatı geçen yıla göre %16'lık artışla 3 milyar 469 milyon \$; %39'luk payı olan Avrupa ülkeleri ihracatı %1'lik sınırlı azalışla 3 milyar 206 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. İlimiz ihracatı içerisinde %15'lik payı olan Afrika ülkelerinin ihracatı ise 2023 yılına göre %10'luk büyümeye 1 milyar 264 milyon \$'a ulaşmıştır. Başlıca ihraç pazarlarımızdan Asya ülkelerinin toplam ihracat içerisindeki payında 2023 yılına göre üç puanlık artış; Avrupa ülkelerinde ise dört puanlık azalış gözlenmiştir. Asya ülkelerinin payındaki artışta “rafine edilmiş petrol ürünleri”; “bitkisel ve hayvansal katı ve sıvı yağlar” ile “tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar” etkili olurken; Avrupa ülkelerinin payındaki azalışta ise “temel kimyasal maddeler”; turuncgiller” ile “tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar” belirleyici olmuştur.

İlimizin toplam ithalatı içerisinde 2024 yılında %51'lik ağırlıklı payı olan Asya ülkeleri ithalatı 2023 yılına göre %9'luk artışla 4 milyar 82 milyon \$; %26'lık payı olan Avrupa ülkeleri ithalatı ise geçen yıl ile yaklaşık aynı seviyede kalarak 2 milyar 68 milyon \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Avrupa ve Amerika ülkelerinin ithalat içerisindeki payında geçen yıla göre birer puanlık azalış; Asya ülkelerinin payında ise üç puanlık artış kaydedilmiştir. Asya ülkelerinin toplam ithalat hacmi içerisindeki payındaki artışta; "tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar" ile "bitkisel ve hayvansal katı ve sıvı yağlar" etkili olmuştur.

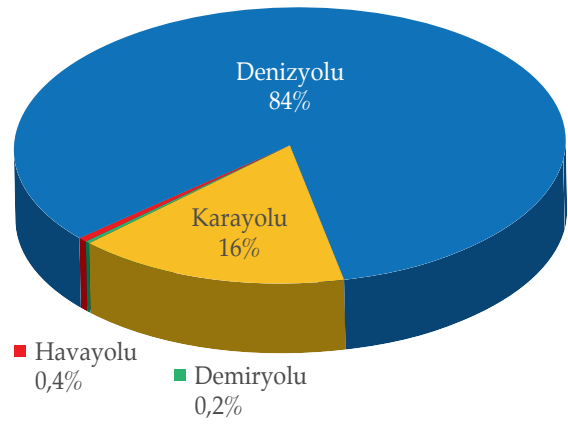
TAŞIMA MODLARINA GÖRE MERSİN İLİ İHRACATI

Kaynak: TÜİK

TAŞIMA MODLARINA GÖRE MERSİN İLİ İTHALATI

Kaynak: TÜİK

Mersin ili dış ticaret hacmi taşıma modlarına göre incelendiğinde; İlimizin liman kenti olmasının etkisiyle; 2024 yılında ihracatımızın %65'i deniz yolu üzerinden yapılırken; onu %34 ile karayolu takip etmektedir. İlimiz ithalatının %84'ünü deniz yolu üzerinden; %16'sı kara yolu üzerinden gerçekleştirilmiştir.

- Bölgenin ithalatında geçen yıla göre %4'lük artış; ihracatında ise %5'lik azalış kaydedildi.
- Bölgenin yarattığı katma değer 258 milyon \$ seviyesindedir.
- Mersin Serbest Bölgesi ticaret hacmi ile Türkiye'nin 2.; sağladığı istihdama göre 3. büyük Serbest Bölgesi konumundadır.

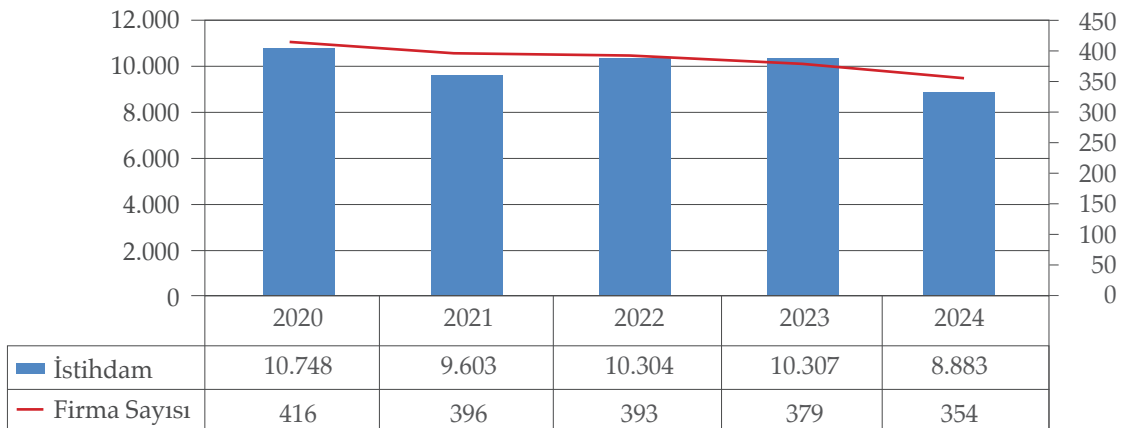
MERSİN SERBEST BÖLGESİ

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

Bölgenin Toplam Brüt Alanı	877.556 m ²
Bölgenin Net Parsel Alanı	636.464 m ²
Kiraya Verilen Toplam Alan	581.132 m ²
Kiraya Verilebilir Toplam Alan	-

MERSİN SERBEST BÖLGESİ İSTİHDAM VE FİRMA SAYISI İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

2024 YILI YATIRIM HARCAMALARININ DAĞILIMI (ABD \$)

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

	Türkiye'den	Yurtdışından	Toplam
Sarf Malzeme	18.635.290,04	1.089.860,85	19.725.150,89
Demirbaş	10.968.213,41	6.637.613,87	17.605.827,28
Yatırım ve Tesis	2.829.695,72	233.650,35	3.063.346,07
Toplam	32.433.199,17	7.961.125,07	40.394.324,24

2024 YILI SONU İTİBARIYLA FİRMA SAYISI

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

	Kiracı	Yatırımcı	Kiracı-Yatırımcı	Toplam
Yerli	136	130	5	271
Yabancı	31	11	1	43
Yerli-yabancı Ortaklığı	20	20	0	40
Toplam	187	161	6	354

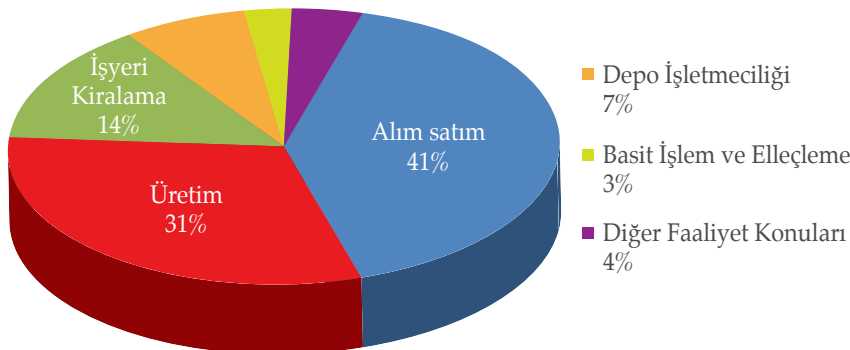
31.12.2024 TARİHİ İTİBARIYLA VERİLEN RUHSATLARIN SAYISI

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

	Firma Sayısı
Yerli	427
Yabancı	60
Yerli-Yabancı Ortaklığı	63
Toplam	550

MERSİN SERBEST BÖLGEDE YER ALAN FİRMALARIN FAALİYET RUHSAT KONULARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

2024 yılı sonu itibariyle Mersin Serbest Bölgesi'nde faaliyet ruhsatı alan firmaların %41'i alım-satım; %31'i üretim; %14'ü ise işyeri kiralama alanında faaliyet göstermektedir. Bölgede faaliyet gösteren firma sayısı 2023 yılına göre %7'lik azalışla 354'e; istihdam ise %14 azalarak 8.883 kişiye gerilemiştir.

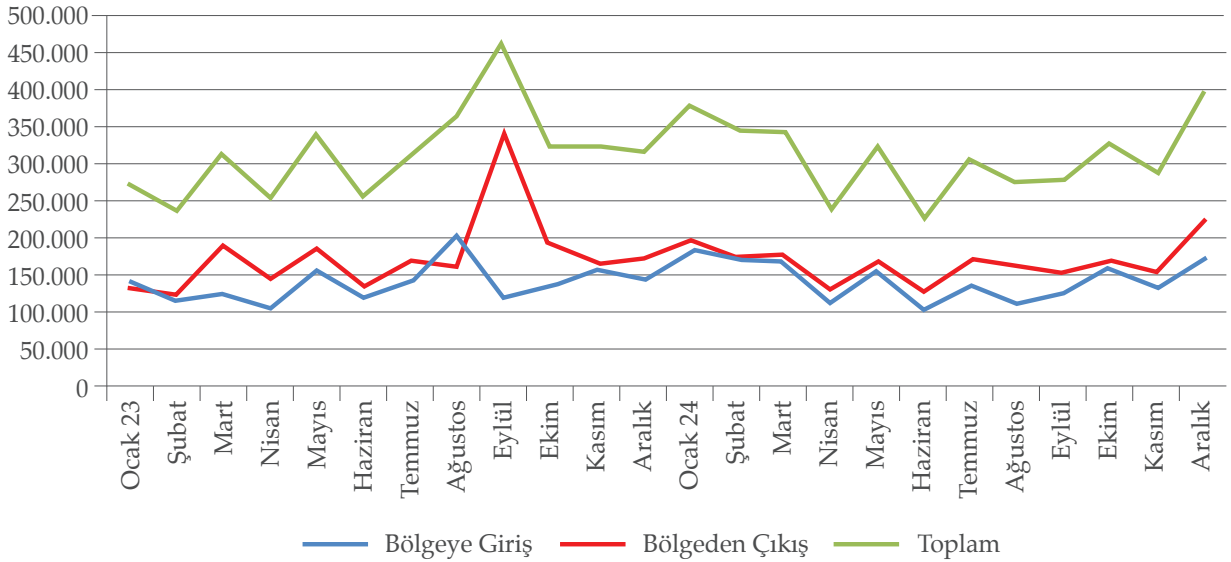
2024 yılında Bölgedeki yatırım harcamaları 2023 yılına göre %5'lik artışla 40 milyon 394 bin \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu artışta Türkiye'den ve yurtdışından Bölgeye yapılan "demirbaş" yatırımları etkili olmuştur. 2024 yılında Bölgenin ticaret hacmi %1'lik sınırlı azalışla 3 milyar 747 milyon \$ seviyesinde gerçekleşti.

Yıllık bazda ara malı ithalat ve ihracatı toplam ticaret hacmini pozitif yönlü; tüketim malları ihracatı ise negatif yönlü etkilemiştir. 2024 yılında ticaret hacmindeki gelişmeler sektör bazında incelendiğinde; meyve ithalatı ile çimento, makine sanayi mamulleri ile kimya sanayi mamulleri ithalat ve ihracatı azalışta etkili olurken; meyve ihracatı ile gıda sanayi ürünleri ithalat ve ihracatı ticaret hacmi azalışının sınırlı kalmasında etkili olmuştur. 2024 yılında Bölgedeki toplam katma değer 2023 yılına göre %41'lik azalışla 258 milyon 204 bin \$ seviyesinde gerçekleşmiştir.

2024 yılında Mersin Serbest Bölgesi yarattığı istihdam ile Türkiye genelindeki Serbest Bölgeler içerisinde %9'luk payla 3.sırada yer alırken; sahip olduğu ticaret hacmi ile %14'lük payla Türkiye'nin ikinci büyük serbest bölgesi konumundadır.

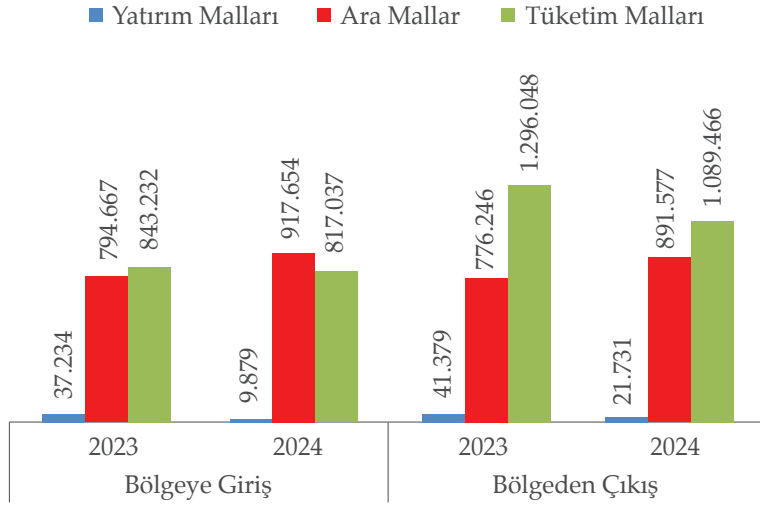
BÖLGENİN TİCARET HACMİNİN AYLIK DAĞILIMI (1.000 \$)

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

BÖLGE TİCARETİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI (1.000 \$)

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

MERSİN SERBEST BÖLGESİ TİCARET HACMİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI (1.000 \$)

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

Sektörler	2024			Değişim (%)		
	Bölgeye Giriş	Bölgeden Çıkış	Toplam	2023-2024		
				Bölgeye Giriş	Bölgeden Çıkış	Toplam
Tarım Grubu	551.511	553.854	1.105.365	%20	-%8	%4
Bitkisel Ürünler	551.185	553.673	1.104.858	%20	-%9	%4
Hayvancılık Ürünleri	37	7	43	%49	%245	%64
Orman Ürünleri	290	174	464	%1465	%1019	%1261
Madencilik	3.351	89	3.440	-%21	-%94	-%40
Sanayi Grubu	1.189.708	1.448.831	2.638.539	-%2	-%4	-%3
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	463.090	507.637	970.728	%18	%7	%12
İşlenmiş Petrol Ürünleri	230.292	239.508	469.801	-%7	-%3	-%5
Sanayi Mamulleri	496.325	701.685	1.198.011	-%13	-%11	-%12
Toplam	1.744.570	2.002.774	3.747.344	%4	-%5	-%1

2024 yılında Bölgenin ithalat hacmi artışında Asya ülkeleri; ihracat hacmi azalışında ise Avrupa ülkeleri belirleyici olmuştur.

2024 YILI TİCARET HACMİNİN ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI (1.000 \$)

Kaynak: Mersin Serbest Bölge Müdürlüğü

Ülke Grupları	Yurtdışından Bölgeye	Bölgeden Yurtdışına	Toplam	Değişim 23-24 (%)		
				Yurtdışından Bölgeye	Bölgeden Yurtdışına	Toplam
Avrupa	122.538	589.453	711.991	-%10	-%24	-%22
Afrika	78.676	156.534	235.210	%38	%55	%49
Amerika	251.824	210.406	462.230	-%14	%32	%2
Asya	587.904	571.796	1.159.701	%23	-%2	%9
Türkiye	677.647	390.593	1.068.239	-%1	-%11	-%5
Diğer Ülkeler	25.981	83.992	109.973	-%1	%59	%39
Toplam	1.744.570	2.002.774	3.747.344	%4	-%5	-%1

- Mersin & Taşucu Liman Başkanlıkları 2024 yılında elleçlenen yük trafiği geçen yıla göre %2 azalarak 46 milyon ton seviyesinde gerçekleşti.
- Yük trafiği azalışında ithal edilen yükler etkili olurken, ihraç edilen yükler toplam yük trafiğinin artışa geçmesinde yeterli olmadı.
- Limanlara operasyon için uğrayan gemi sayısı %7'lik artışla 5.422'ye yükseldi.

DENİZ TİCARETİ

MERSİN ULUSLARARASI LİMANI HAKKINDA TEKNİK BİLGİLER

Kaynak: Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş.

Hizmete Açılış Tarihi	1962
İşleticisi	Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş.
İşletme Hakkı Devir Tarihi	11.05.2007
Toplam Rıhtım Uzunluğu	2.907 m
Liman Alanı	1.153.963 m ²
Deniz Alanı	314.000 m ²
Kullanılan Net Saha	110 hektar
Kapalı Alan	8.412 m ²
Toplam Rıhtım	21
Rıhtım Derinlikleri	8,6/9/9,6/10/11,5/12/14/15,8 m
Gemi Kabul Kapasitesi	Uzunluk 366 m
Dökme Kuru & Dökme Sıvı Yük Kapasitesi	8.000.000 Ton / 1.000.000 Ton
Genel Kargo Kapasitesi	1.000.000 Ton
Konteyner Operasyon Kapasitesi	2.600.000 TEU
Sahalarda Konteyner Tutma Kapasitesi	1.762.000 TEU
Ro-Ro Kapasitesi	150.000 Adet-Araç/Yıl

2024 YILI SONU İTİBARI İLE MERSİN ULUSLARARASI LİMANI KONTEYNER İLE YÜKLEME-BOŞALTMA ARAÇLARI

Kaynak: Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş.

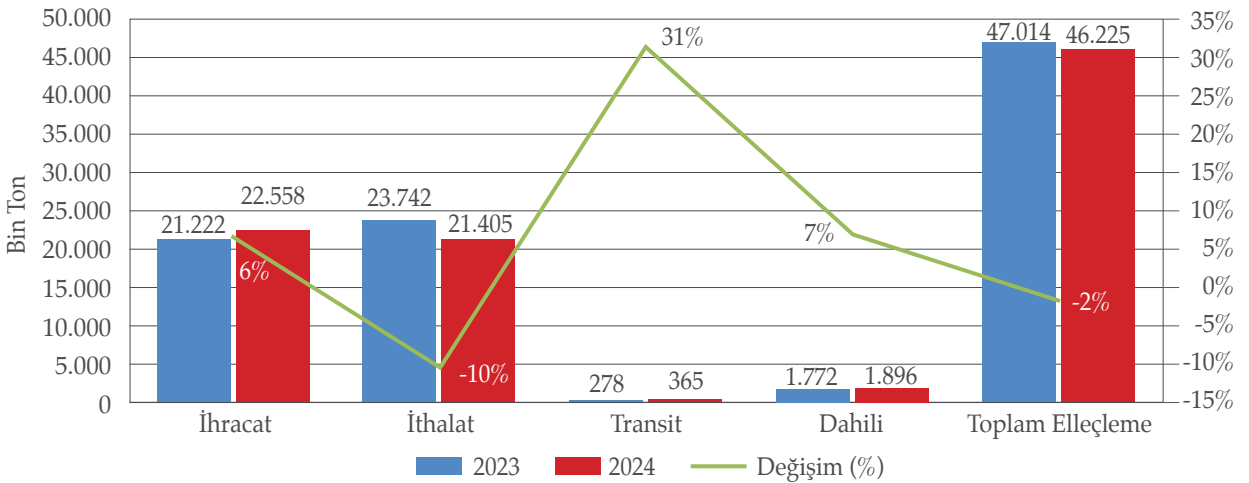
Araç Cinsi	Adet	Kapasitesi/Ton
Gentry-Crane	11	40-45-65
Dolu Konteyner Forklifti	15+7*	46
Boş Konteyner Forklifti	15	9-12
Saha Kreyinleri	42	35-40-41
Mobil Vinçler	5+1*	120-150
Forkliftler	72+82*	2-2,5-3-5-5,5-7-9-10-11-16-32
Tırlar	20+10*	40
Çekiciler	107	65
Treylerler	117+10*	65
Mini Loder (Bobcat)	10	1,4-1,6-6
Konveyör Bant	33+2*	-
Endüstriyel Ekskavatör	10	18,5-16,3-16,5-12,4-26,8-26,9-51,6-30
Loader	6	3,5-11,5
Bunker	7	-

*: Taşeron ekipmanlarıdır.

2024 yılında Mersin-Taşucu Liman başkanlıkları toplam yük trafiği geçen yıla göre %2 azalarak 46 milyon 225 bin ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu daralmada ithalat yükleri etkili olmuş; ihracat yüklerinde %6'lık artışa karşın toplam yük trafiğinin artışa geçmesinde yeterli olmamıştır.

DENİZ TİCARETİ KAPSAMINDA ELLEÇLENEN YÜKLERİN DAĞILIMI*

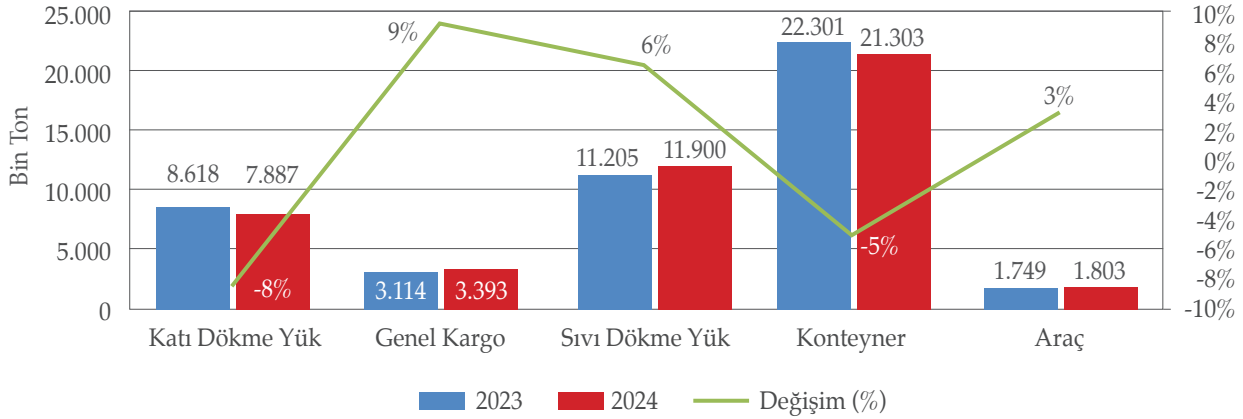
Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

*: Mersin & Taşucu Liman Başkanlıkları kapsamındaki bilgileri içermektedir.

DENİZ TİCARETİ KAPSAMINDA ELLEÇLENEN YÜKLERİN DAĞILIMI*

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

*: Mersin & Taşucu Liman Başkanlıkları kapsamındaki bilgileri içermektedir.

2024 YILI MERSİN – TAŞUCU LİMAN BAŞKANLIKLARI BAZINDA ELLEÇLENEN YÜKLERİN YÜK CİNSLERİNE GÖRE DAĞILIMI (TON)*

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Yük Cinsi	İhracat	İthalat	Kabotaj	Transit	Genel Toplam	Değişim (%)
Tarım Ürünleri ve Canlı Hayvanlar	339.794	456.226	0	0	796.020	-%67
Gıda Maddeleri ve Hayvan Yemleri	767.134	2.311.371	274	0	3.078.779	%5
Katı Mineral Yakıtlar	0	966.279	0	0	966.279	%33
Petrol Ürünleri	2.109.507	6.951.302	1.307.116	0	10.367.925	%7
Cevher ve Metal Atıkları	295.839	124.121	0	0	419.960	%5
Metal Ürünleri	64.994	43.385	49.564	0	157.943	-%30
Ham ve Üretilmiş Mineraller, İnşaat Malzemeleri	5.661.636	44.079	4.951	0	5.710.666	%16
Gübreler	223.911	17.024	97.425	0	338.360	-%8
Kimyasallar	722.360	496.476	6.350	0	1.225.186	%16
Makineler, Taşıma Teçhizatı, Aksam ve Çeşitli Parçaları ile Konteynerler	12.330.973	9.958.891	430.752	365.178	23.085.794	-%4
Silahlar ve Mühimmat	440	0	0	0	440	%1000
Diğer Taşınan Mallar	38.267	206	0	0	38.473	%304
Elleçlenen Toplam Yük	22.554.855	21.369.360	1.896.432	365.178	46.185.825	-%2

*: Geçici Veriler

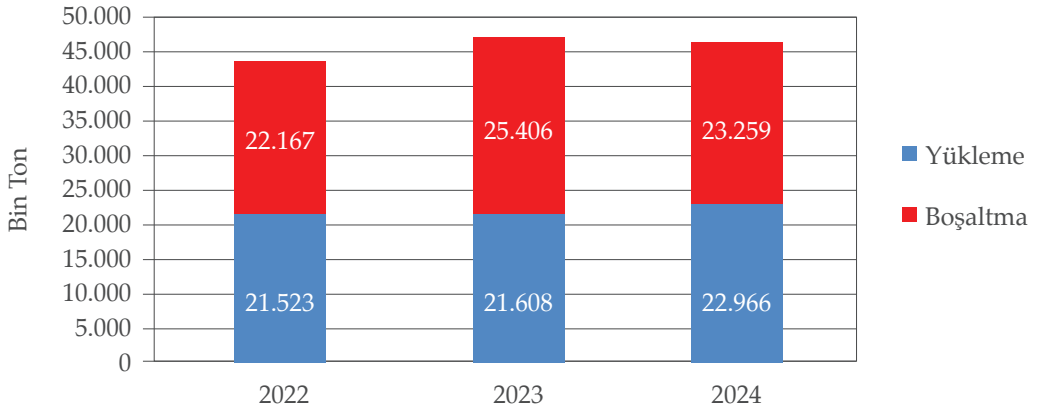

Mersin Liman Başkanlığı bazında ihraç edilen yük trafiği 2024 yılında geçen yıla göre %6'lık artışla 22 milyon 558 bin tona yükselmiştir. Söz konusu artışta “ham ve üretilmiş mineraller, inşaat malzemeleri”; “petrol ürünleri” ile “gıda maddeleri ve hayvan yemleri” yük grupları etkili olmuştur. İthal edilen yüklerin ise 2023 yılına göre %10'luk azalışla 21 milyon 405 bin ton seviyesinde kalmasında “makinelere, taşıma teçhizatı, aksam ve çeşitli parçaları ile konteynerler” ile “tarım ürünleri ve canlı hayvanlar” belirleyici olmuştur.

2024 yılında dâhili taşımacılık yükleri %7'lik artışla 1 milyon 896 bin ton; transit yükler ise %31'lik artışla 365 bin ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Belirtilen yük gruplarındaki artışta “makinelere, taşıma teçhizatı, aksam ve çeşitli parçaları ile konteynerler” etkili olmuştur.

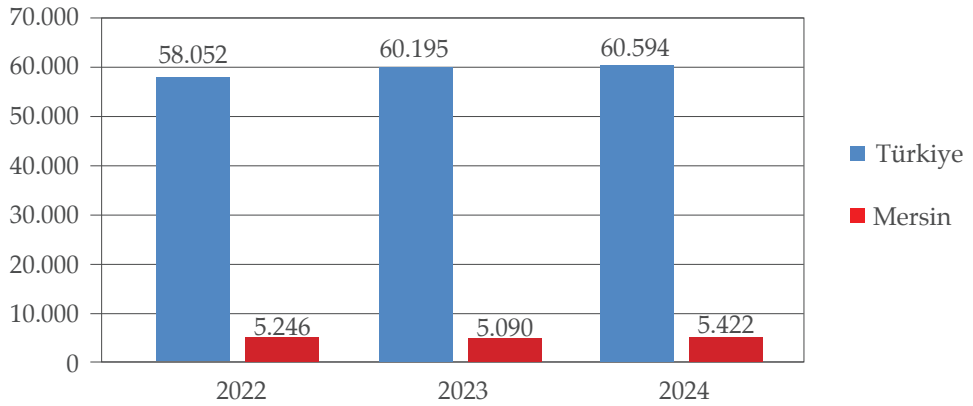
DENİZ TİCARETİ KAPSAMINDA YÜKLEME BOŞALTIMA TONAJI*

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

GEMİ İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Mersin Liman Başkanlığı bazında elleçlenen konteyner miktarı 2023 yılına göre %3'lük azalışla 1 milyon 890 bin TEU olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu azalışta hem yükleme hem de boşaltma trafiği etkili olmuştur. 2024 yılında Mersin Limanı elleçlenen konteyner miktarına göre Türkiye'deki konteyner limanları içerisinde 5.sırada yer almıştır. Mersin ve Taşucu liman tesislerine operasyon için uğrayan gemi sayısı 2023 yılına kıyasla %7'lik artışla 5.422'ye yükselmiştir.

RO-RO GEMİLERİYLE TAŞINAN ARAÇ İSTATİSTİKLERİ (ADET)**

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

	Hatlar	2023			2024			23/24 Değişim
		Gelen Araç	Giden Araç	Toplam Araç	Gelen Araç	Giden Araç	Toplam Araç	
Avrupa	Mersin-Trieste	27.873	28.797	56.670	30.350	29.236	59.586	%5
Akdeniz	Mersin-Gazimağusa	20.482	21.662	42.144	27.132	27.252	54.384	%29
	Taşucu -Girne	13.675	15.311	28.986	14.306	17.730	32.036	%11
	Taşucu-Trablus	8.441	7.998	16.439	7.217	6.922	14.139	-%14
	Mersin -Hayfa	2.465	2.654	5.119	1.954	2.198	4.152	-%19
	Taşucu-Gazimağusa	887	2	889	1.535	74	1.609	%81
	Mersin-Girne	1.332	460	1.792	2.030	366	2.396	%34
Kızıldeniz	Mersin-Cidde	-	-	-	0	165	165	-
	Mersin-Akabe	-	-	-	0	139	139	-
	Toplam	75.155	76.884	152.039	84.524	84.082	168.606	%11

*Araç cinsleri: Tır, tır tankeri, treyler, çekici, yük vagonu

** :100 ve üzerinde toplam araç taşınması olan uluslararası ro-ro hatları gösterilmiştir.

MERSİN-TAŞUCU LİMAN BAŞKANLIKLARI BAZINDA YURTDIŞI BAĞLANTILI OTOMOBİL/ARAÇ* ELLEÇLEMESİ (ADET)

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Liman Başkanlıkları**	2023			2024			23/24 Değişim (%)
	Gelen Araç	Giden Araç	Toplam Araç	Gelen Araç	Giden Araç	Toplam Araç	
Mersin	5.839	4.766	10.605	12.009	5.083	17.092	%61
Taşucu	18.773	19.770	38.543	19.278	19.974	39.252	%2
Toplam	24.612	24.536	49.148	31.287	25.057	56.344	%15

*:Diğer Araç cinsleri: Askeri Araç, Biçer Döver, Jeep, Kamyon, Kamyon Tankeri, Kamyonet, Karavan, Lokomotif, Minibüs, Motosiklet, Otobüs, Traktör, Vinçli Taşıtlar (Kurtarıncılar vb.), Yolcu Vagonları, Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer Ulaşım Araçları vb.

** :100 ve üzerinde toplam araç elleçlemesi gerçekleşen liman tesislerinin bağlı olduğu liman başkanlıklarıdır.

Uluslararası taşıma hatlarına göre Mersin ilinde Ro-Ro gemileriyle tır-treyler-vagon taşımaları 2023 yılına göre 11'lik artışla 168.606 adet; yurtdışı bağlantılı otomobil-araç elleçlemesi ise %15'lik artışla 56.344 adet olarak gerçekleşmiştir.

TİCARET BORSALARI VE TOPTANCI HALLERİ

MERSİN TİCARET BORSASI'NIN İŞLEM HACMİ

Kaynak: Mersin Ticaret Borsası

Cinsi	2023		2024	
	Miktar (kg)	Değer (₺)	Miktar (kg)	Değer (₺)
Hububat	1.001.682.625	8.292.108.542	536.223.224	7.857.744.934
Hububat Mamulleri	297.458.280	4.103.402.313	284.013.327	5.014.187.576
Bakliyat ve Mamulleri	859.372.849	14.434.752.718	742.802.735	19.495.769.295
Yağlı Tohumlar	2.359.492	94.527.335	2.197.228	133.302.623
Küspe ve Prina	45.198.668	539.721.147	32.904.947	532.518.900
Bitkisel Yağlar	46.906.410	1.506.638.481	17.341.276	1.410.768.515
Hayvansal Yağlar	103.794	1.906.108	40.775	6.162.041
Çeşitli Gıda Maddeleri	76.189.350	1.710.732.102	73.862.575	1.772.659.367
Kuru Meyveler	41.027.207	1.164.655.374	29.471.619	1.356.728.807
Yaş Meyveler	997.335.469	8.381.894.036	1.017.001.668	12.425.854.389
Meyve Çekirdekleri	157.440	244.764	1.830.740	11.783.772
Orman Ürünleri	4.785.706	68.264.461	5.505.641	109.560.213
Diğer Yan Ürünler	-	-	31.450	233.750
Canlı Hayvanlar*	44.409	492.697.132	120.435	923.499.879
Kümes Hayvanları	-	-	18.888	850.001
Ham Deriler*	42.116	600.298	1.670	25.050
Çeşitli Maddeler	1.074.222	68.923.461	695.183	52.154.150
Pamuk	669.392	23.830.200	3.243.918	190.093.311
Yem	58.216.727	420.153.974	74.863.386	697.218.593
Muhtelif Gıda Maddeleri	548.201.733	5.883.630.222	554.473.687	8.111.187.547
Genel Toplam	3.980.635.570	47.188.682.668	3.377.214.487	60.102.302.714

*: Canlı hayvanların miktarı adet olarak verilmiş, genel toplama dâhil edilmemiştir.

TARSUS TİCARET BORSASI'NIN İŞLEM HACMİ

Kaynak: Tarsus Ticaret Borsası

Cinsi	2023		2024	
	Miktar (kg)	Değer (₺)	Miktar (kg)	Değer (₺)
Hububat	482.164.376	2.981.688.938	357.162.421	3.161.350.289
Hububat Mamulleri	45.475.365	296.852.309	73.851.697	518.861.390
Bakliyat ve Mamulleri	9.116.414	46.556.294	9.682.038	58.808.531
Yağlı Tohumlar	368.739.246	4.834.961.661	315.058.534	5.089.791.490
Küspe ve Prina	73.344.560	952.854.493	65.590.850	1.042.278.748
Bitkisel Yağlar	20.058.323	827.779.776	10.560.706	754.271.807
Çeşitli Gıda Maddeleri	68.327.011	553.303.596	40.841.023	769.464.439
Kuru Meyveler	1.132.419	10.944.764	351.030	10.877.793
Yaş Meyveler	201.629.065	1.852.620.481	200.781.558	2.675.836.644
Meyve Çekirdekleri	6.800	116.450	524.030	1.913.505
Orman Ürünleri	1.275.142	54.758.396	349.449	35.596.852
Canlı Hayvanlar (Adet)*	11.557	114.525.370	3.161	237.867.037
Ham Deriler ve Bağırsaklar (Adet)	83.449	1.668.980	7.443	69.052.037
Çeşitli Maddeler	3.317.870	2.226.108.392	20.811	1.328.580
Tekstil Hammaddeleri Pamuk	21.642.560	471.835.451	5.019.827	101.681.051
Muhtelif Gıda Maddeleri	43.061.344	487.976.625	4.594	192.073
Diğer (Rezene)	23.900	3.943.500	-	-
Genel Toplam	1.339.397.844	15.603.970.106	1.079.798.567	14.529.172.264

*: Canlı hayvanlar ile ham deriler ve bağırsakların miktarı adet olarak verilmiş, genel toplama dâhil edilmemiştir.

2024 YILINDA İLİMİZ TOPTANCI HALLERİNDE EN ÇOK İŞLEM GÖREN TAZE SEBZE MİKTARI (Ton)

Kaynak: Mersin Büyükşehir Belediyesi Zabıta Dairesi Başkanlığı Haller Şube Müdürlüğü

Ürün adı	Mersin	Akdeniz (Kazanlı)	Anamur	Aydıncık	Bozyazı	Erdemli	Tarsus	Silifke
Beyaz lahana	8.553	217	-	-	-	-	5.945	-
Biber	51.961	1.680	50	38	212	190	11.773	0
Domates	132.425	3.029	-	1	85	17.519	17.855	5.313
Fasulye	-	12	-	6	39	-	-	-
Havuç	16.692	-	-	-	-	-	1.622	-
Ispanak	5.233	87	-	-	-	-	-	-
Kabak	-	716	-	-	-	502	20.461	-
Kara lahana	-	274	-	-	-	-	-	-
Karnabahar	10.138	27	-	-	-	45	5.143	-
Patates	57.402	3.527	-	-	-	30	4.299	1.423
Patlıcan	25.354	750	1.508	192	4	57	22.844	134
Pırasa	-	41	-	-	-	56	3.758	-
Salatalık	51.491	-	370	17.835	13.708	2.213	8.522	417
Soğan kuru	48.532	1.643	-	-	-	116	5.478	1.164
Toplam	407.780	12.003	1.928	18.072	14.048	20.728	107.701	8.450

2024 YILINDA İLİMİZ TOPTANCI HALLERİNDE EN ÇOK İŞLEM GÖREN BAŞLICA TAZE MEYVE MİKTARI (Ton)

Kaynak: Mersin Büyükşehir Belediyesi Zabıta Dairesi Başkanlığı Haller Şube Müdürlüğü

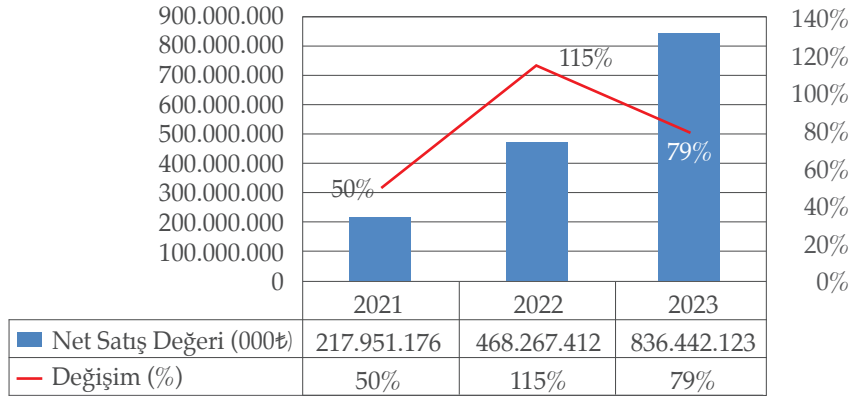
Ürün Adı	Mersin	Akdeniz (Kazanlı)	Anamur	Aydıncık	Bozyazı	Erdemli	Mut	Silifke	Tarsus
Ananas	-	827	-	-	-	-	-	-	-
Armut	-	30	-	-	-	-	102	-	-
Avakado	-	-	180	-	-	-	-	-	-
Çilek	-	-	16.091	-	746	-	-	3.638	-
Dut	-	-	441	-	-	-	-	-	-
Elma	36.533	233	-	1	-	-	-	-	598
Erik	15.315	-	-	-	-	-	352	76	-
Greyfurt	-	394	-	50	-	-	-	-	-
Kamkat	-	-	51	-	-	-	-	-	-
Karpuz	115.921	4.256	-	-	-	-	-	359	8.070
Kavun	38.159	288	-	-	-	-	-	186	5.507
Kayısı	11.276	-	-	-	-	-	15.175	-	1.284
Kivi	-	39	-	-	-	-	-	-	-
Limon	87.267	1.387	-	82	369	2.037	-	1.026	5.541
Mandalina	66.360	1.560	-	-	-	-	-	-	2.725
Muz	49.008	30.961	75.952	-	42.945	540	-	-	1.400
Nar	16.346	-	-	1	-	-	-	-	589
Nektarin	27.296	-	-	-	-	-	-	-	4.581
Pithaya	-	-	100	-	-	-	-	-	-
Portakal	69.572	1.431	-	39	33	-	-	-	3.330
Şeftali	43.353	-	-	-	-	-	-	-	3.378
Üzüm	-	6.265	-	-	-	-	-	-	1.030
Yenidünya	-	-	-	4	-	812	-	-	-
Toplam	576.407	47.672	92.815	177	44.093	3.389	15.629	5.286	38.033

- 2023 yılında İlimizde yer alan girişimlerin net satış değeri %79 arttı.
- Net satışlar içerisinde toptan ve perakende ticaret, imalat ve ulaştırma ve depolama ilk üç sırada yer aldı.

İÇ TİCARET

MERSİN İLİ GİRİŞİM SAYISINA GÖRE NET SATIŞ DEĞERİ

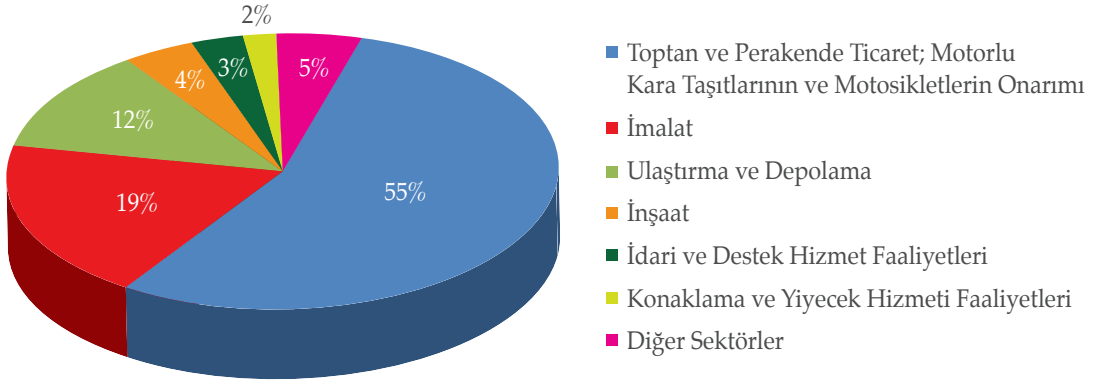
Kaynak: T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

2023 yılında Mersin ili girişim sayısına göre net satışlar değeri 2022 yılına göre %79'luk artışla yaklaşık 836 milyar ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Girişim sayısına göre net satışların sektörel dağılımında %55 ile ilk sırada "toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı" sektörü yer alırken, söz konusu sektörü %19'luk payla imalat, %12'lik payla ulaştırma ve depolama sektörü takip etmiştir. 2023 yılına net satışlarda en büyük paya sahip olan dört sektörde oransal olarak genişleme toptan ve perakende ticaret sektöründe kaydedilirken; imalat, ulaştırma ve depolama sektörlerinin net satış değeri içerisindeki payı bir önceki yıla göre bir puan gerilerken; inşaat sektörünün payı aynı kalmıştır.

MERSİN İLİ GİRİŞİM SAYISINA GÖRE NET SATIŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

2022 YILI İŞYERLERİ NET SATIŞLARINA GÖRE MERSİN İLİ İMALAT SANAYİ BÜYÜKLÜK, BAŞATLIK UZMANLIK DEĞERLERİ

Kaynak: T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi

Sektörler	Büyüklik	Başatlık	Uzmanlık
Gıda Ürünlerinin İmalatı	2,7	34,4	3
İçeceklerin İmalatı	0,4	0,2	0,5
Tütün Ürünleri İmalatı	2,2	0,7	2,4
Tekstil Ürünlerinin İmalatı	0,2	1,6	0,2
Giyim Eşyalarının İmalatı	1,7	9,6	1,9
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı	0,0	0	0
Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç); Saz, Saman ve Benzeri Malzemelerden Örülerek Yapılan Eşyaların İmalatı	2,2	3,5	2,5
Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı	0,9	2,5	1
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	0,4	0,3	0,4
Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	0,0	0,3	0,1
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	0,9	6,4	1
Temel Eczacılık Ürünlerinin ve Eczacığa İlişkin Malzemelerin İmalatı	0,3	0,3	0,3
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	1,6	8,5	1,8
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	0,7	2,9	0,8
Ana Metal Sanayii	0,4	6,9	0,5
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç)	1,2	7,9	1,4
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı	0,0	0	0
Elektrikli Teçhizat İmalatı	0,1	0,5	0,1
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı	0,9	5,1	1
Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (Römork) ve Yarı Treyler (Yarı Römork) İmalatı	0,5	5,4	0,6
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı	0,0	0	0
Mobilya İmalatı	0,6	1,2	0,7
Diğer İmalatlar	0,3	0,6	0,4
Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	0,5	1	0,6

2022 YILI MERSİN İLİ NET SATIŞLARA GÖRE İMALAT SANAYİ KÜMELEME ANALİZİ SONUÇLARI

Kaynak: MTSO hesapları

Sektörler	Büyüklik	Başatlık	Uzmanlık	Küme Durumu
Gıda Ürünlerinin İmalatı	*	*	*	Olgun
Tütün Ürünleri İmalatı	*	*	*	Olgun
Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç); Saz, Saman ve Benzeri Malzemelerden Örülerek Yapılan Eşyaların İmalatı	*	*	*	Olgun
Giyim Eşyalarının İmalatı	*	*	*	Olgun
Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	*	*	*	Olgun
Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç)	*	*	*	Olgun
Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı	*	*	*	Olgun
Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	*	*	*	Olgun
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı	*	*	*	Olgun
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	*	*		Potansiyel
Mobilya İmalatı	*	*		Potansiyel
Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (Römork) ve Yarı Treyler (Yarı Römork) İmalatı	*	*		Potansiyel
Makine ve Ekipmanların Kurulumu ve Onarımı	*	*		Potansiyel
İçeceklerin İmalatı	*			Aday
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	*			Aday
Ana Metal Sanayii	*	*		Potansiyel
Temel Eczacılık Ürünlerinin ve Eczacılığa İlişkin Malzemelerin İmalatı	*			Aday
Diğer İmalatlar	*	*		Potansiyel
Tekstil Ürünlerinin İmalatı	*	*		Potansiyel
Elektrikli Teçhizat İmalatı		*		Aday
Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı				
Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı				
Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı				
Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı				

İşyerleri net satışlarına göre imalat sanayi alt sektörleri büyüklük, başatlık ve uzmanlaşma kriterleri bazında incelendiğinde; İlimizde “Gıda Ürünlerinin İmalatı”, “Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç); Saz, Saman ve Benzeri Malzemelerden Örülerek Yapılan Eşyaların İmalatı”, “Tütün Ürünleri İmalatı”, “Giyim Eşyalarının İmalatı”, “Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı”, “Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç), “Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı”, “Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı”, “Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı” sektörleri İlimizin uzmanlaşmış faaliyet kolları olduğu gözlenmiştir. uzmanlaştığı ilk üç sektördür. “Gıda Ürünlerinin İmalatı”, “Giyim Eşyalarının İmalatı”, “Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı”, “Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç), “Ana Metal Sanayi” İlde başat olan 17 sektörden ilk beş sektörleridir. Sektörlerin ülke genelindeki büyüklüğünde yer alan 19 sektör içerisinde “Gıda Ürünlerinin İmalatı”, “Tütün Ürünleri İmalatı”, “Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç); Saz, Saman ve Benzeri Malzemelerden Örülerek Yapılan Eşyaların İmalatı”, “Giyim Eşyalarının İmalatı”, “Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı” ilk beş sektör konumundadır.

İşyerlerinin 2022 yılı net satışları baz alınarak “Üç Yıldız Tekniği” kullanarak imalat sanayi sektörleri için yapılan kümeleme analizi sonuçlarına göre 9 sektörün olgun, 7 sektörün potansiyel, 4 sektörün ise aday küme küme potansiyeli taşımaktadır.

TURİZM

Mersin ili, coğrafi konumu itibarıyla; Akdeniz Bölgesi'nin Çukurova bölümünün batısında Doğu Akdeniz Havzası'nın önemli bir bölümünü kapsamaktadır. 330 km.'lik sahil şeridiyle, Türkiye'nin en uzun sahil şeritlerinden birine sahiptir. Tarsus'tan Anamur'a kadar, antik kentleri, tarihi ve doğal değerleri, ören yerleri ile Mersin, bir turizm kenti potansiyeline sahiptir. İlimizde, turizmin çeşitlendirilerek geliştirilmesi, bütün bir yıla yaygın her mevsim turizm yapılması için; kongre ve teşvik turizmi, dağ, yayla ve kış turizmi, inanç, kültür turizmi, termal turizmi, deniz, yat turizmi, eko turizmi gibi turizm çeşitleri ile Silifke-Taşucu-Anamur-Antalya arası karayolu projesi, Karboğazı Kış Sporları Turizm Merkezi Projesi açığa çıkarılmamış turizm ve kültürel değerlerin turizme kazandırılması, tanıtılması ve geliştirilmesi projeleri ilimizde ilan edilen Turizm Merkezi ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile entegreli olarak ele alınarak, İlin turizm potansiyellerinin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

MERSİN KÜLTÜR VE TURİZM GELİŞİM BÖLGELERİ VE TURİZM MERKEZLERİ

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

2024 YILI SONU İTİBARIYLA İLİMİZDEKİ TURİZM YATIRIM VE İŞLETME BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

İlçesi	Türü	Sınıf	Turizm Yatırım Belgesi			Turizm İşletme Belgesi		
			Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak
Akdeniz	Otel	5 Yıldızlı	-	-	-	1	85	176
	Otel	4 Yıldızlı	-	-	-	4	327	647
	Otel	3 Yıldızlı	-	-	-	7	318	620
	Otel	2 Yıldızlı	-	-	-	2	106	212
	Otel	1 Yıldızlı	-	-	-	2	57	103
	Termal Otel	5 Yıldızlı	-	-	-	1	249	603
Anamur	Otel	3 Yıldızlı	1	20	40	1	39	78
	Otel	2 Yıldızlı	-	-	-	2	47	98
	Otel	1 Yıldızlı	-	-	-	1	21	42
Bozyazı	Otel	4 Yıldızlı	1	40	80	1	85	186
	Otel	3 Yıldızlı	-	-	-	1	58	128
	Butik Otel		-	-	-	1	22	44
Erdemli	Otel	5 Yıldızlı	3	1.127	2.302	2	290	610
	Otel	4 Yıldızlı	-	-	-	4	324	750
	Otel	3 Yıldızlı	-	-	-	6	348	739
	Otel	2 Yıldızlı	-	-	-	1	24	48
	Otel	1 Yıldızlı	-	-	-	1	27	48
	Pansiyon		-	-	-	1	25	50
Gülnar	Otel	5 Yıldızlı	-	-	-	1	285	626
	Otel	3 Yıldızlı	-	-	-	1	58	116
Mezitli	Otel	5 Yıldızlı	1	163	326	-	-	-
	Otel	4 Yıldızlı	-	-	-	2	136	272
	Otel	3 Yıldızlı	4	156	292	-	-	-
	Pansiyon		-	-	-	1	22	44
Mut	Otel	3 Yıldızlı	-	-	-	4	180	362
Silifke	Otel	5 Yıldızlı	4	745	2.506	-	-	-
	Otel	4 Yıldızlı	-	-	-	3	272	652
	Otel	3 Yıldızlı	1	15	30	7	289	585
	Otel	2 Yıldızlı	-	-	-	5	125	266
	Otel	1 Yıldızlı	-	-	-	1	12	24
	Apartment Otel		-	-	-	5	117	224
	Müstakil Apart Otel		-	-	-	2	38	76
	Motel	1.Sınıf	-	-	-	1	65	134
	Kırsal Turizm Tesisi		-	-	-	1	19	38
	Pansiyon		-	-	-	2	32	80

İlçesi	Türü	Sınıf	Turizm Yatırım Belgeli			Turizm İşletme Belgeli		
			Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak
Tarsus	Otel	5 Yıldızlı	1	499	1.000	-	-	-
	Otel	4 Yıldızlı	4	1.154	2.400	-	-	-
	Otel	3 Yıldızlı	1	125	270	1	44	94
	Özel Tesis		5	68	138	1	12	24
	Otel	2. Sınıf	3	824	3.200	-	-	-
	Otel	1. Sınıf	4	1.475	3.000	-	-	-
Toroslar	Otel	4 Yıldızlı	-	-	-	1	90	180
	Otel	2 Yıldızlı	-	-	-	1	17	34
Yenişehir	Otel	5 Yıldızlı	3	276	552	2	359	718
	Otel	4 Yıldızlı	1	90	180	3	209	418
	Apart Otel		-	-	-	1	12	24
	Kırsal Turizm Tesisi		-	-	-	2	23	46
	Pansiyon		-	-	-	3	33	66
	Toplam		37	6.777	16.316	90	4.901	10.285

2024 yılında ilimizde faaliyet gösteren turizm işletme belgeli tesis sayısı 2023 yılına göre %27; tesislerin oda ve yatak kapasitesi ise %6'luk artışla sırasıyla 4.901 ve 10.285 adede yükselmiştir. 2024 yılında ilimiz basit belgeli konaklama sayısı ise 2023 yılına göre sınırlı azalışla 499'a; oda ve yatak kapasitesi ise %0,2'lik sınırlı azalışla sırasıyla 9.725 ve 19.500 adet seviyesinde gerçekleşmiştir.

2024 yılında ilimiz faaliyet gösteren turizm işletme belgeli konaklama tesisi sayısına göre Türkiye genelinde %1,3'lük payla iller arasında 14. sırada; oda sayısına göre 13.; yatak kapasitesine göre 12. sırada yer almıştır. Aynı dönemde Mersin basit konaklama belgeli tesis sayısına göre %3'lük payla beşinci; oda sayısı ve yatak kapasitesine sayısına göre %3'lük paylarla yedinci sırada bulunmaktadır. İlimizde 11 adet mavi bayraklı plaj; Yenişehir ve Erdemli ilçelerinde iki adet marina bulunmaktadır. İlimizde faaliyet gösteren Kültür ve Turizm Bakanlığı belgeli seyahat acentesi sayısı 2023 yılına göre %6 artarak 148'e yükselmiştir.

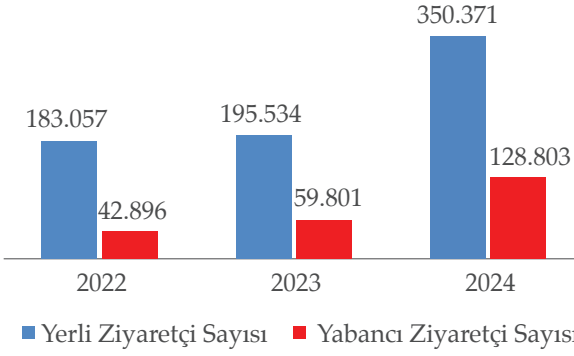
İLİMİZDE FAALİYET GÖSTEREN KONAKLAMA TESİSLERİNİN TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türü	2023			2024			Değişim (%)		
	Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak
Turizm İşletme Belgeli	71	4.633	9.697	90	4.901	10.285	%27	%6	%6
Basit Konaklama Belgeli	501	9.748	19.546	499	9.725	19.500	-%0,4	-%0,2	-%0,2
Toplam	572	14.381	29.243	589	14.626	29.785	%3	%2	%2

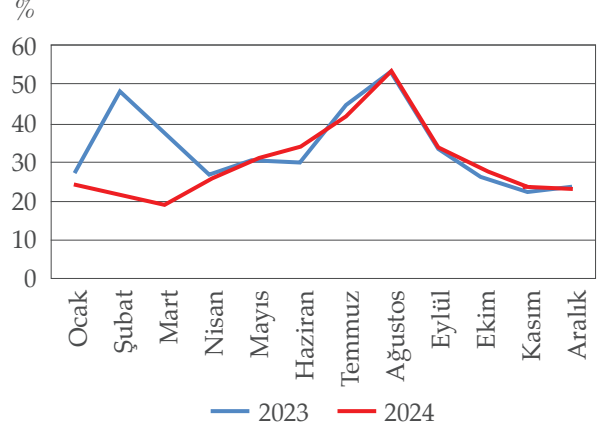
MERSİN DENİZ SINIR KAPILARINDAN GİRİŞ YAPAN YERLİ VE YABANCI ZİYARETÇİLERİN DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

MERSİN İLİ İŞLETME VE BASİT BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİNİN DOLULUK ORANI (%)

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

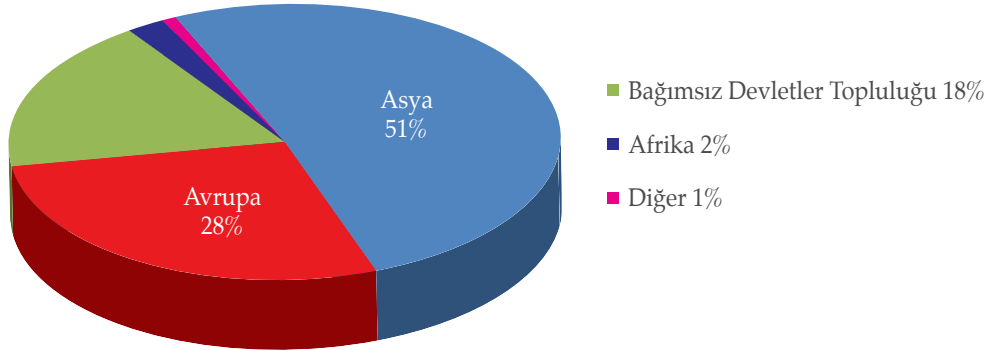

*:2024 yılında sınır kapılarından giriş yapan yerli ve yabancı ziyaretçi sayısına yıl içerisinde hizmete açılan Çukurova Bölgesel Havalimanı'ndan giriş yapan ziyaretçi sayısı dâhil edilmiştir.

2024 yılında İlimiz deniz ve hava sınır kapılarından giriş yapan toplam ziyaretçi sayısı 2023 yılına göre %88'lik artışla 479.174'e yükselmiştir. Söz konusu gelişimde 2024 yılı Ağustos'ta Mersin'in Tarsus ilçesinde hizmete açılan Çukurova Bölgesel Havalimanı'ndan İlimize giriş yapan yerli ve yabancı ziyaretçiler etkili olmuştur. Mersin iline giriş yapan yerli ve yabancı ziyaretçilerin %53'ü hava, %47'si ise deniz sınır kapılarından giriş yapmıştır. 2024 yılında İlimiz hava ve deniz sınır kapılarından giriş yapan yabancı ziyaretçilerin ülke gruplarına göre dağılımında; Asya ve Avrupa ülke gruplarına göre; K.K.T.C., Almanya ve Rusya Federasyonu ise ülkelere göre ilk sıralarda yer almıştır.

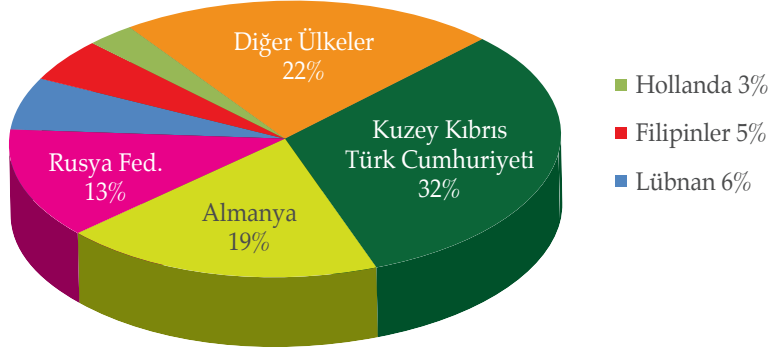
2024 YILI MERSİN DENİZ VE HAVA SINIR KAPILARINDAN GİRİŞ YAPAN YABANCI ZİYARETÇİLERİN ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

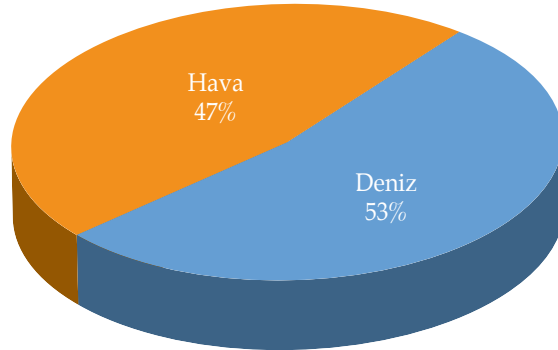
2024 YILI MERSİN DENİZ VE HAVA SINIR KAPILARINDAN GİRİŞ YAPAN YABANCI ZİYARETÇİLERİN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

MERSİN SINIR KAPILARINDAN GİRİŞ YAPAN YERLİ VE YABANCI ZİYARETÇİLERİN TAŞIT ARAÇLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

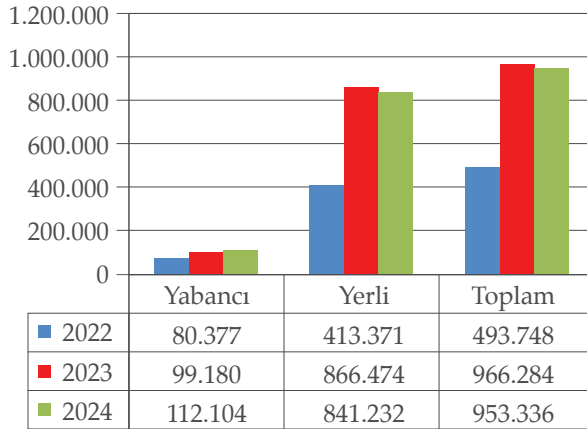
MERSİN SINIR KAPILARINDAN GİRİŞ YAPAN YABANCI ZİYARETÇİLERİN BAZI ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Deniz				Hava	
Uyruğu	2023	Uyruğu	2024	Uyruğu	2024
K.K.T.C.	23.915	K.K.T.C.	24.687	Almanya	23.563
Filipinler	7.507	Filipinler	6.096	K.K.T.C.	16.886
Rusya Fed.	4.725	Lübnan	4.580	Rusya Fed.	12.243
Hindistan	2.774	Rusya Fed.	4.374	Hollanda	3.668
Ukrayna	2.620	Hindistan	2.567	Lübnan	2.892
Lübnan	1.817	Ukrayna	1.999	Belçika	1.132
İran	1.391	Azerbaycan	1.514	Birleşik Krallık	665
Azerbaycan	1.199	Almanya	1.406	Belarus	416
Almanya	1.168	Mısır	1.356	A.B.D.	414
Mısır	1.121	İran	1.302	Fransa	297
Diğer Ülkeler	11.564	Diğer Ülkeler	11.047	Diğer Ülkeler	5.699
Yabancı Toplam	59.801	Yabancı Toplam	60.928	Yabancı Toplam	67.875

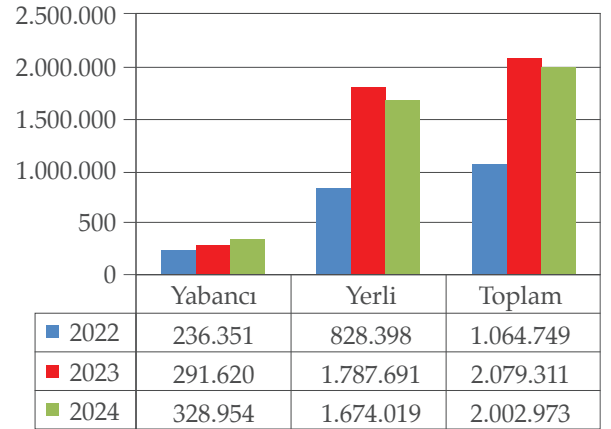
MERSİN İLİ TURİZM İŞLETME VE BASİT KONAKLAMA BELGELİ TESİSLERE GİRİŞ YAPAN ZİYARETÇİ SAYISI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

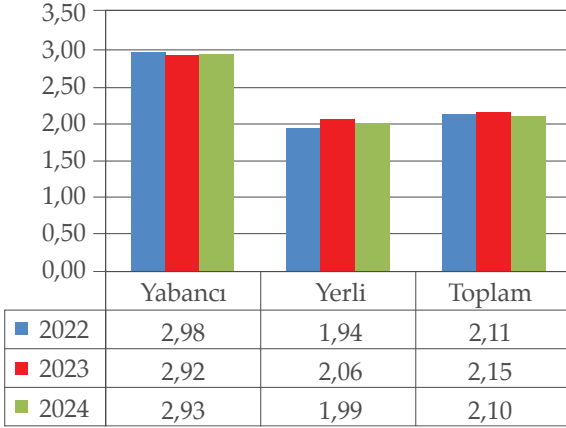
MERSİN İLİ TURİZM İŞLETME VE BASİT KONAKLAMA BELGELİ TESİSLERİNDE GECELEME SAYISI

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

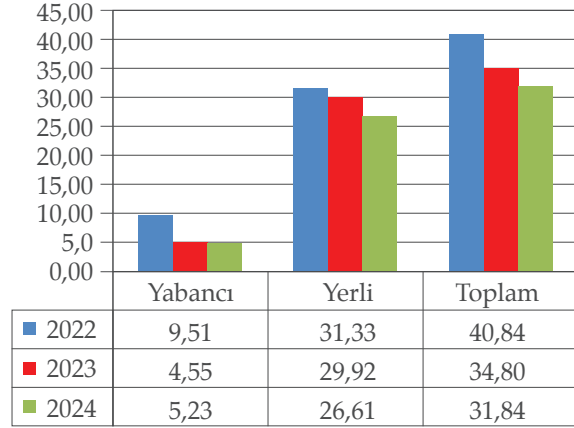
MERSİN İLİ TURİZM İŞLETME VE BASİT KONAKLAMA BELGELİ TESİSLERİNDE ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

MERSİN İLİ TURİZM İŞLETME VE BASİT KONAKLAMA BELGELİ TESİSLERİNDE ORTALAMA DOLULUK ORANI (%)

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

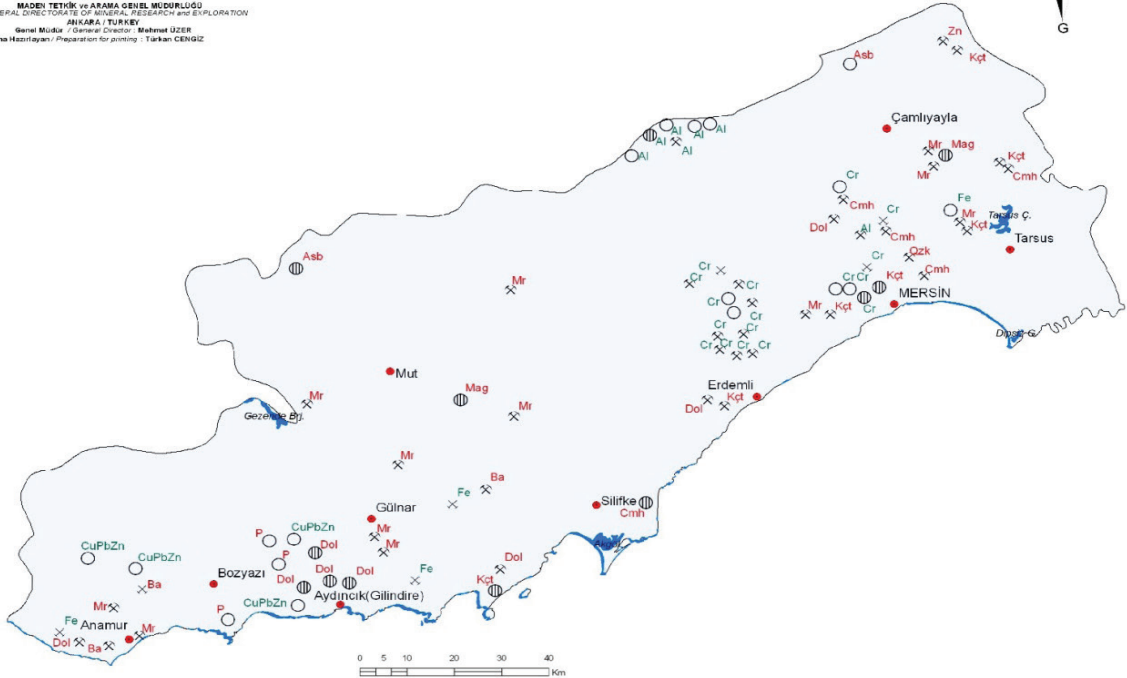
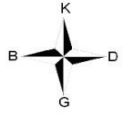
2024 yılında Mersin ilinde turizm işletme ve basit belgeli konaklama tesislerine giriş yapan toplam ziyaretçi sayısı 2023 yılına göre %1'lik sınırlı azalışla 953.336'ya; geceleme sayısı ise %4'lük azalışla 2.002.973'e gerilemiştir. 2023 yılında tesislerdeki ortalama doluluk oranı %34,8 iken; 2024 yılında bu oran %31,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Konaklama tesisleri göstergelerinde gözlenen azalışta yerli ziyaretçiler etkili olurken; yabancı ziyaretçi istatistiklerinde artış kaydedilmesine karşın toplam konaklama istatistiklerinin artışa geçmesinde yeterli olmamıştır.

MADENCİLİK

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü

MERSİN İLİ MADEN HARİTASI / MINERAL MAP OF MERSİN

MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
GENERAL DIRECTORATE OF MINERAL RESEARCH AND EXPLORATION
ANKARA / TÜRKİYE
Genel Müdür / General Director: Mehmet ÜZER
Basım Hazırlayan / Preparation for printing: Tarkan CENGİZ

AÇIKLAMALAR / EXPLANATIONS

- ZUHUR / EXPOSURE
- ⊕ YATAK / ORE DEPOSIT
- × İŞLETME / MINE
- × ESKİ İŞLETME / OLD MINE
- Yerleşim merkezi
Urban center

METALİK MADENLER
METALLIC MINERALS

ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER
INDUSTRIAL RAW MATERIALS

Al	Boksit Bauxite
Asb	Asbest Asbestos
Ba	Barit Barite
Cmh	Çimento Hammaddeleri Cement Raw Materials
Cr	Krom Chromite
CuPbZn	Bakır-Kurşun-Çinko Copper-Lead-Zinc

Dol	Dolomit Dolomite
Fe	Demir Iron
Kçt	Kireçtaşı Limestone
Mag	Magnezit Magnesite
Mr	Mermer Marble
P	Fosfat Phosphate
Ozk	Kuvars Kumü Quartz Sand

MERSİN İLİ MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü

Cinsi	Yeri	Tenör	Açıklamalar
Bakır Kurşun Çinko	Anamur - Ortakonuş	%1 S, %22 Pb %28 Zn, %1 CaO	Yataktan geçmiş yıllarda 60.000 ton üretim yapılmıştır. Halen 10.000 ton görünür+muhtemel rezerv
Barit	Anamur - Aşağıküren Ky.	%94.15 BaSO ₄	2.250 ton görünür rezerv
Barit	Silifke - Torul - Çılbayır Ky.	%77-96 BaSO ₄	70.000 ton görünür+muhtemel rezerv
Demir	Silifke - Pelitpınarı (Kürtler) Zuhuru	%30.8 (Fe+Mn)	1.100.000 ton görünür, 571.000 ton muhtemel+mümkün rezerv
Demir	Gülнар - Kocaşlı Grubu (Yanışlı, Besi T., Taşbaşı T., Kocaşlı) Zuhurları	%16-50 Fe	550.000 ton görünür+muhtemel rezerv. Yanışlı'nın büyük bir kısmı alınmış olup diğer zuhurların tenörleri çok düşüktür
Demir	Gülнар - Dedeler Sahası	%40-57 Fe	Zuhur olduğundan rezerve yönelik çalışma yoktur
Demir	Gülнар - Örendüzü Sahası	%20-40 Fe, %2.72-4.53 SiO ₂ ve %2 Al ₂ O ₃	120.690 ton görünür, 1.293.000 ton muhtemel rezerv.
Demir	Anamur - Melleç Sahası	%45-65 Fe	90.000 ton görünür+muhtemel rezerv. Geçmişte çok az cevher alınmıştır.
Dolomit	Gülнар-Aydıncık Sahaları	%18.5-20.7 MgO	9.616.879.800 ton görünür+muhtemel, 21.061.565.000 ton mümkün rezerv
Dolomit	Silifke Sahası	%19.45 MgO	75.240.000 ton görünür 192.199.366 ton muhtemel rezerv
Fosfat	Bozyazı ve Aydıncık Zuhurları	%2.15-20.83 P ₂ O ₅	Zuhur olduğundan rezerve yönelik çalışma yoktur.
Kireçtaşı	Aslanköy Sahası	%54 CaO, %0.24 MgO	Rezerve yönelik çalışma yoktur.
Kireçtaşı	Silifke (Ovacık) Dolomit Sahası	%32.14 CaO, %19.45 MgO, %0.50 SiO ₂ , %0.76 Fe ₂ O ₃	Toplam 220.000.000 ton görünür+muhtemel rezerv
Krom	İlde çok sayıda krom oluşumları bulunmakta olup, bunların bir kısmı büyük boyutta yataklar olduğundan işletme yapılmıştır.	%10-48 Cr ₂ O ₃	1.5-2 milyon ton muhtemel+mümkün rezerv
Manyezit	Mut - Çatalköy	%45 MgO	100.000 ton muhtemel rezerv
Manyezit	Tarsus - Sarıkavak Köyü	%46 MgO	36.642 ton görünür+muhtemel rezerv

Cinsi	Yeri	Tenör	Açıklamalar
Çimento	Silifke - Taşucu Sahası	Marn	111.000.000 ton görünür+muhtemel rezerv
Linyit	Namrun - Çamlıyayla	Su: %19,67 Kül: %35,74 Kükürt: %3,29 AID K kal/kg: 2.832	Kapalı işletme 4.458.000 ton görünür rezerv
Jeotermal	Güneyyolu	Doğal Çıkış	Sıcaklık: 35-37,5 °C
			Debi:1,6 lt/sn.
		Sondaj	Sıcaklık: 45,5°C
			Debi: 35,5lt/sn. Potansiyel: 1,56 MWt
Jeotermal	Camili	Sondaj	Sıcaklık: 45°C
			Debi: 30 lt/sn.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Mersin ili ve yakın çevresinde yaptığı çalışmalar sonucunda metalik madenlerden başta krom olmak üzere demir ve bakır-kurşun-çinko, endüstriyel hammadde kaynaklarından ise başta dolomit ve barit olmak üzere çimento hammaddeleri, fosfat, kireçtaşı ve manjezit yatak ve zuhurları ortaya çıkarılmıştır.

2024 yılında Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nce İlimize 111 adet arama ruhsatı, 238 adet işletme ruhsatı olmak üzere toplam 349 adet maden ruhsatı verilmiştir. Mersin ili dâhilinde faaliyet gösteren ruhsatların maden çeşidine göre ilk 5 sıralamasında kalker, mermer, krom, kaya tuzu halit, çimento kili yer almaktadır.

MERSİN İLİ MADEN REZERVİ

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü

Maden Cinsi	Dönem Sonu Görünür Rezerv Miktarı (Ton)
Kalker	5.976.573.181,99
Mermer	836.029.949,13
Boksit	577.793.763,30
Kalker (Mıçır)	576.994.357,51
Dolomit	100.696.555,53
Kaya tuzu	96.449.143,00
Demir	56.663.864,09
Alçıtaşı	28.954.174,00
Kuarsit	21.205.640,08
Kuars Kumu	20.765.266,82
Silis Kumu	18.912.500,00

Maden Cinsi	Dönem Sonu Görünür Rezerv Miktarı (Ton)
Çimento Kili	14.784.083,00
Krom	10.170.051,70
Traverten	9.886.873,29
Manyezit	1.025.954,50
Barit	282.600,00
Çinko+Kadmiyum+Kurşun	188.863,68
Kurşun+Çinko	45.500,00
Toplam	8.347.422.321,62

MERSİN İLİ İŞLETME RUHSATLI SAHALARDAN RUHSAT SAHİPLERİNCE BEYAN EDİLEN MADEN ÜRETİM MİKTARI

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü

Maden Adı	2022	2023	Birim
Endüstriyel Hammaddeler Üretimi			
Alçıtaşı	208.760	304.770	Ton
Barit	6.634	9.213	Ton
Kuvars Kumu	493.038	492.516	Ton
Kuvarsit	379.310	407.047	Ton
Manyezit	7.717	65.026	Ton
Silis Kumu	-	-	Ton
Çimento ve İnşaat Hammaddeleri Üretimi			
Çimento Kili	581.250	487.787	Ton
Dolomit	1.108.104	1.173.932	Ton
Dolomit (II. Grup)	-	-	Ton
Kalker	20.946.412	19.593.124	Ton
Kalker (mıdır)	-	6.271.816	Ton
Metalik Madenler Üretimi			
Boksit	218.648	192.451	Ton
Çinko+Kadmiyum+Kurşun	1.457	1.545	Ton
Krom	447.235	407.047	Ton
Demir	4.836	500	Ton
Doğal Taş Üretimi			
Mermer	633.331	2.149.409	Ton
Traverten	20.679	43.566	Ton

2023 yılında işletme ruhsatlı sahalardan ruhsat sahiplerince çıkarılan madenler bir önceki yıla göre %27 artarak 31.842.623 ton seviyesine ulaşmıştır.

- 2023 yılında Mersin Türkiye genelinde ekonomik büyümeye olan katkısıyla 9. Sırada yer aldı.
- Tarım ve inşaat sektörleri büyümeye pozitif yönlü katkı sağladı.
- 2023 yılında Mersin'in büyüme hızı yavaşladı.

ULUSAL HESAPLAR

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILANIN DAĞILIMI (1.000 ₺) (2009=100), CARİ FİYATLARLA

Kaynak: TÜİK

	Türkiye		Mersin	
	2022	2023	2022	2023
Tarım	972.301.593	1.635.078.558	37.354.880	57.906.574
Sanayi	3.964.834.337	6.074.619.548	47.048.942	69.840.063
İnşaat	732.915.929	1.458.433.366	29.680.336	72.557.723
Hizmetler	7.766.734.934	14.369.107.865	163.345.326	282.464.202
Vergi Sübvansiyon	1.574.989.184	3.008.482.459	32.518.819	61.706.504
Toplam	15.011.775.979	26.545.721.797	309.948.303	544.475.066

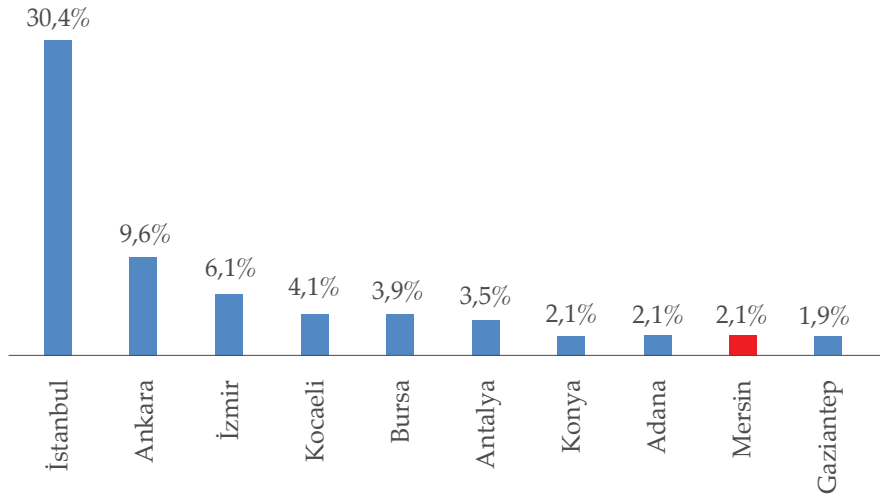
İl düzeyinde cari fiyatlarla GSYH hesaplamalarına göre 2023 yılında Mersin ili 544 milyar 475 milyon ₺ ile Türkiye geneli GSYH'sı içerisinde %2,1'lik paya sahiptir. İlimiz Türkiye geneli GSYH içerisinde sahip olduğu payla iller arasında 9. Sırada yer almıştır.

GSYH'yu oluşturan faaliyetler incelendiğinde Mersin'in toplam GSYH içerisinde hizmetler sektörü 2022 yılına göre bir puan azalarak %52'lik paya, sanayi sektörü iki puan azalarak %13'lük paya, ve inşaat sektörü üç puan artarak %13'lük paya, tarım sektörü ise bir puan azalarak %11'lik paya sahiptir.

Mersin GSYH'sının sektörel dağılımının Türkiye GSYH'sının dağılımı ile kıyasladığımızda; Mersin GSYH'sı içerisinde tarım ve inşaat sektörlerinin payı Türkiye GSYH'sı payının üzerinde paya sahip olurken, sanayi sektörünün ise Türkiye GSYH'sı payının altında paya sahip olmuştur.

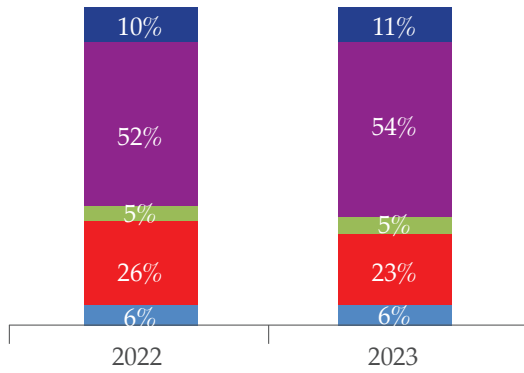
2023 YILI TÜRKİYE GSYH'SI İÇERİSİNDE İLLERİN PAYI

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE GSYH'SI İÇERİSİNDEKİ SEKTÖRLERİN PAYI

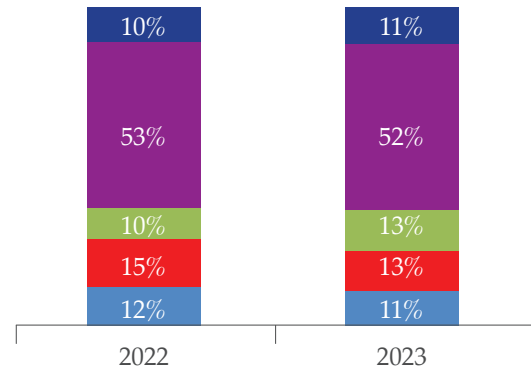
Kaynak: TÜİK

■ Tarım ■ Sanayi ■ İnşaat ■ Hizmetler ■ Vergi Sübvansiyon

MERSİN GSYH'SI İÇERİSİNDEKİ SEKTÖRLERİN PAYI

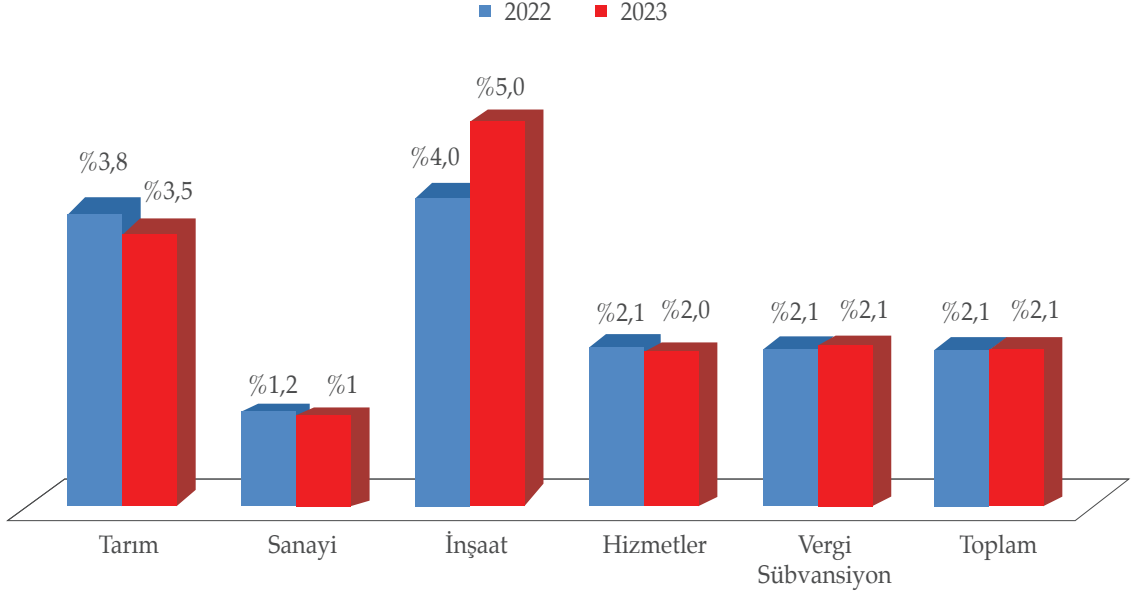
Kaynak: TÜİK

■ Tarım ■ Sanayi ■ İnşaat ■ Hizmetler ■ Vergi Sübvansiyon

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE MERSİN'İN TÜRKİYE GSYH'DAN ALDIĞI PAY (Cari Fiyatlarla)

Kaynak: TÜİK

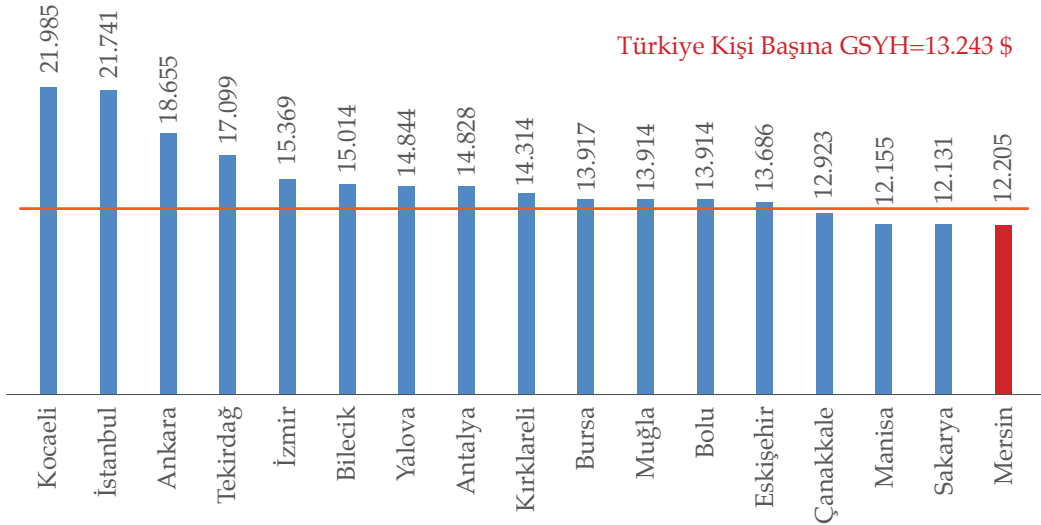
2023 yılı cari fiyatlarla Türkiye GSYH hesaplamalarının iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımında; Mersin, inşaat sektöründe %5'lik pay ile 3. sırada, tarım sektöründe %3,5'lik pay ile 5. sırada, hizmetler sektöründe %2'lik pay ile 7. sırada, sanayi sektöründe %1,1'lük payı ile 18. Sırada yer almıştır. 2022 yılına göre Mersin'in Türkiye GSYH' sı içerisindeki payı 2022 yılı ise aynı seviye kalırken; tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinin paylarında azalış, inşaat sektörünün payında artış meydana gelmiştir.

2023 yılında İlimizde kişi başına düşen GSYH 2022 yılına göre 2.201\$ artarak 12.025\$'a ulaşmış; Türkiye ortalaması olan 13.243\$'ın altında kalmıştır. İlimiz kişi başına düşen GSYH değerine göre iller arasındaki yeri 2022 yılına göre bir sıra yükselerek 17. sırada yer almıştır.

Enflasyon etkisinden arındırılarak hesaplanan zincirlenmiş hacim endeksine göre 2022 yılında İlimiz GSYH'sı %7,6 artarken; 2023 yılında artış hızı yavaşlayarak %3,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

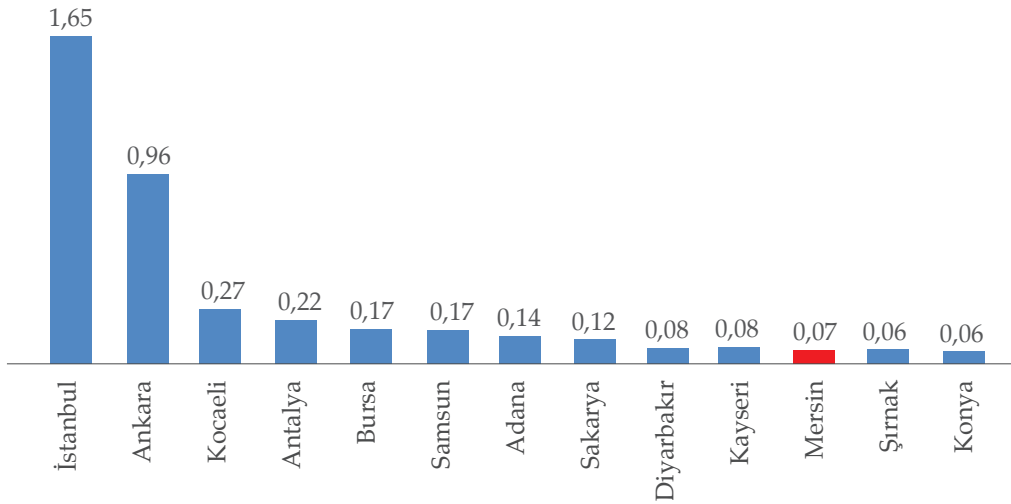
İL BAZINDA KİŞİ BAŞINA GSYH

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE GSYH BÜYÜMESİNE KATKI VEREN İLLER (%)*

Kaynak: TÜİK

*TÜİK, zincirlenmiş hacim endeksi hesaplarına göre

2023 yılında zincirlenmiş hacim endeksine göre, Türkiye geneli GSYH yıllık % 5,1 artarken, Mersin %3,3 artış oranı ile Türkiye ortalamasının altında artış göstererek Türkiye genelinde 55.sırada yer almıştır. İlimiz, Türkiye genelinde GSYH büyümesine katkı veren iller içerisinde 2023 yılında 11. sırada yer almıştır.

- Takipteki alacaklarda 2023 Aralık sonu ile gözlenen artış ivmelenerek devam etmiştir.
 - Kredilerin takibe dönüşüm oranı tüm kredi türlerinde artış göstermiştir.
 - İlimiz mevduat büyüklüğü ile Türkiye genelinde 9. sırada yer almaktadır.
 - Karşılıksız işlemi yapılan çek sayısı ve çek tutarı hızlı bir artış göstermiştir.

PARASAL GÖSTERGELER

KREDİ VE MEVDUAT

KREDİLERİN DAĞILIMI* (1.000 ₺)

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

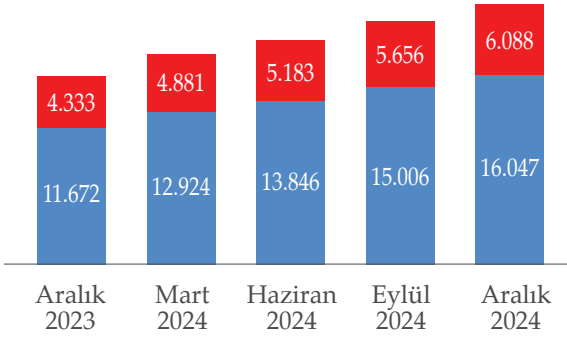
	Türkiye				Mersin			
	Aralık 2023	Aralık 2024	Değişim (%)		Aralık 2023	Aralık 2024	Değişim (%)	
			22-23 Aralık	23-24 Aralık			22-23 Aralık	23-24 Aralık
Toplam Nakdi Krediler	11.863.563.991	16.340.153.610	53%	38%	145.598.435	231.615.909	60%	59%
Nakdi Krediler	11.671.713.388	16.046.593.041	54%	37%	143.465.079	225.988.080	61%	58%
Takipteki Alacaklar	191.850.603	293.560.569	17%	53%	2.133.356	5.627.829	10%	164%
Gayri Nakdi Krediler	4.332.582.769	6.087.727.604	72%	41%	35.657.410	54.181.118	101%	52%

*: Geçici Veriler

**TÜRKİYE GENELİ KREDİ HACMİNİN
DAĞILIMI (Milyar ₺)**

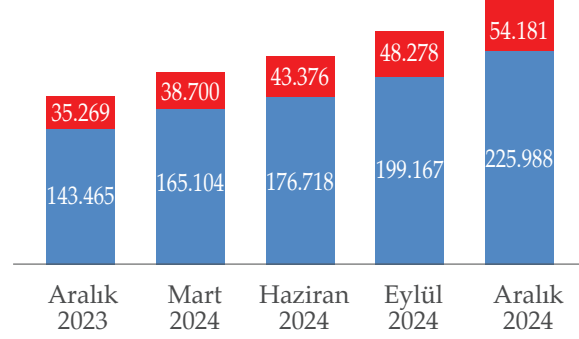
Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

■ Nakdi Krediler ■ Gayri Nakdi Krediler

**MERSİN İLİ KREDİ HACMİNİN
DAĞILIMI (Milyon ₺)**

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

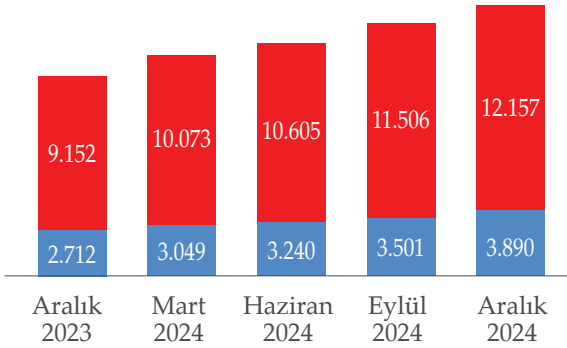
■ Nakdi Krediler ■ Gayri Nakdi Krediler

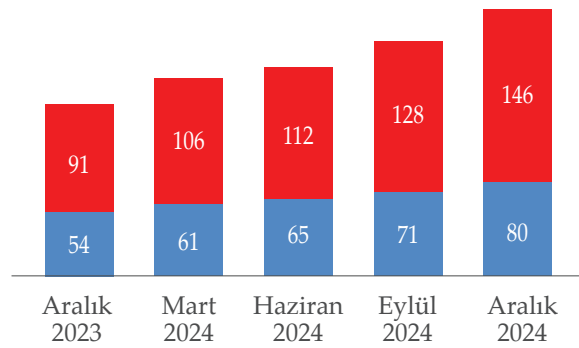
Aralık 2024'de Mersin nakdi kredi hacmi Aralık 2023 dönemine göre %58 genişleyerek 225 milyar 988 milyon ₺ seviyesine ulaşmıştır. Söz konusu hacim ile Mersin iller arasında 12.sırada yer almıştır. Aralık 2024 döneminde takipteki alacaklarda %164'lük genişleme ile 5 milyar 628 milyon ₺ seviyesine ulaşmıştır.

**TÜRKİYE GENELİNDE KREDİ
TÜRLERİNDEKİ GELİŞMELER (Milyar ₺)**

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

■ Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları
■ KOBİ, Ticari ve Kurumsal Krediler**MERSİN İLİ KREDİ TÜRLERİNDEKİ
GELİŞMELER (Milyon ₺)**

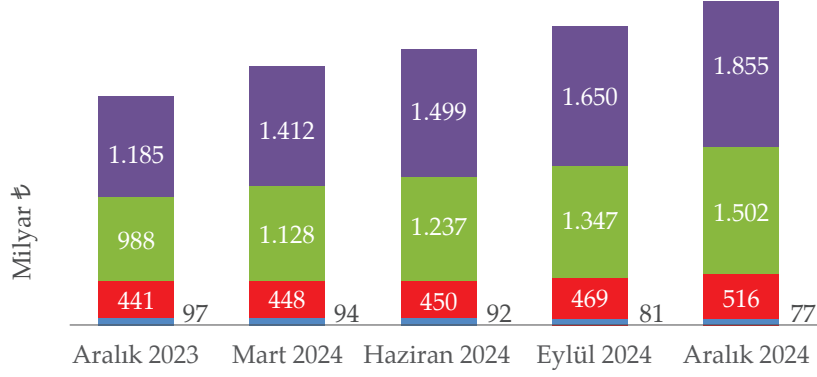
Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

■ Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları
■ KOBİ, Ticari ve Kurumsal Krediler

TÜRKİYE GENELİNDE BİREYSEL KREDİLERİN DAĞILIMI (Milyar ₺)

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

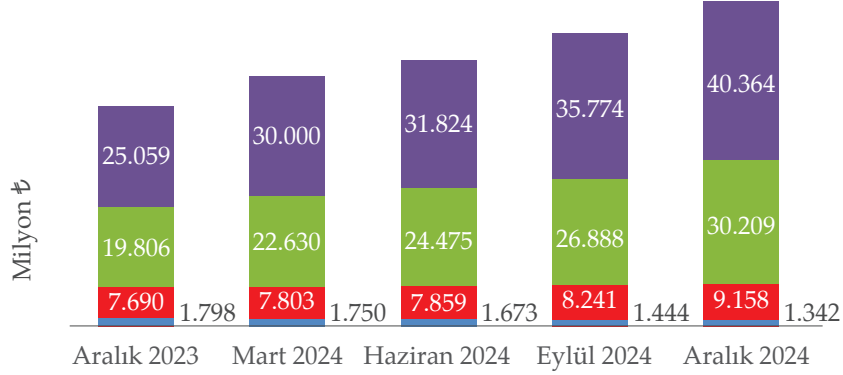
■ Taşıt Kredisi ■ Konut Kredisi ■ İhtiyaç Kredisi ■ Bireysel Kredi Kartları

MERSİN İLE BİREYSEL KREDİLERİN DAĞILIMI (Milyon ₺)

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

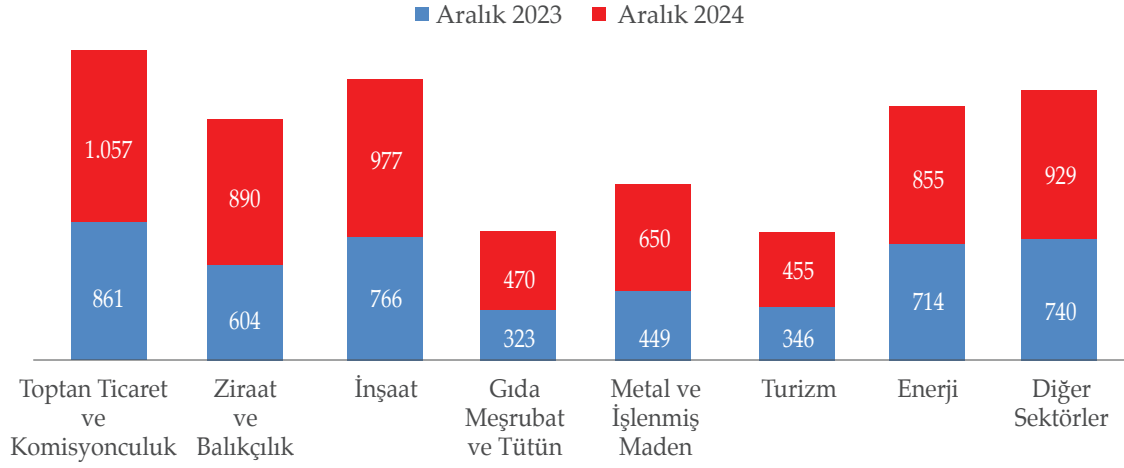
■ Taşıt Kredisi ■ Konut Kredisi ■ İhtiyaç Kredisi ■ Bireysel Kredi Kartları

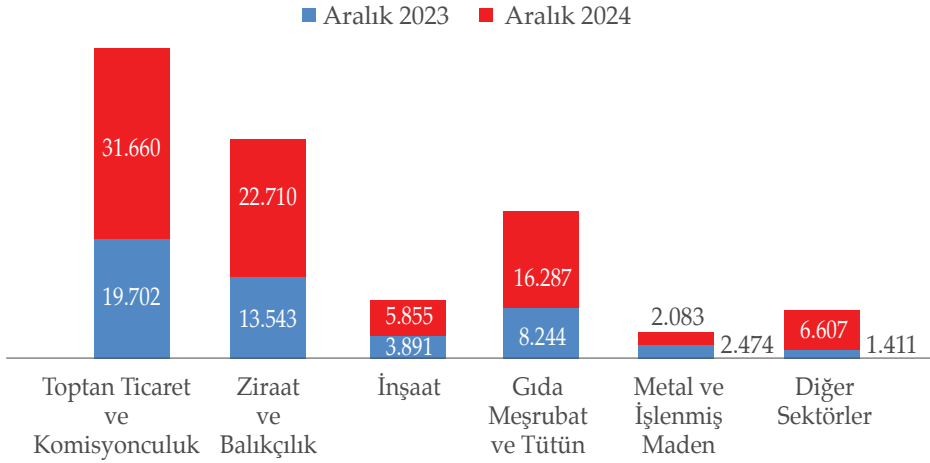
Mersin ilinde Aralık 2024 döneminde bireysel kredi hacmi Aralık 2023 dönemine göre %50'lik büyüme ile 81 milyar 73 milyon ₺'ye ulaşmıştır. Söz konusu büyümede bireysel kredi kartları ve ihtiyaç kredileri etkili olmuştur. Aralık 2023'de bireysel kredi kartlarının bireysel krediler içerisindeki payı %46 iken Aralık 2024'de %50'ye yükselmiş, konut kredisini payı azalırken taşıt kredisinin payı değişmemiştir. İlimizde bireysel kredilerin toplam krediler içerisindeki payı Aralık 2023 döneminde %37,9 iken Aralık 2024'de %36'ya gerilemiştir.

TÜRKİYE GENELİ SEÇİLMİŞ SEKTÖRLERDE KULLANILAN KREDİ MİKTARI (Milyar ₺)

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

MERSİN İLİ SEÇİLMİŞ SEKTÖRLERDE KULLANILAN KREDİ MİKTARI (Milyon ₺)

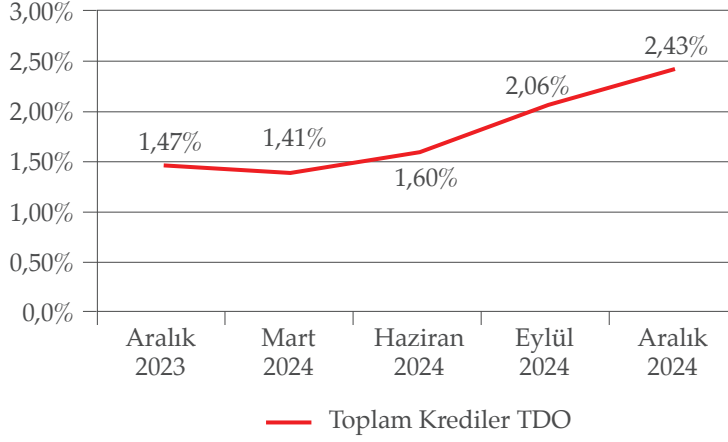
Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Mersin ilinde Aralık 2024’de “KOBİ, ticari ve kurumsal” kredileri %63’lük genişleme ile 145 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 Aralık döneminde kredi hacmindeki genişleme hızı Aralık 2023 dönemine göre artış göstermiş, toplam kredi hacmindeki payı ise %62’den %64’e yükselmiştir. Aralık 2024 dönemi seçilmiş sektörel krediler içerisinde hacimsel bazda Aralık 2023 dönemi ile karşılaştırıldığında “Toptan Ticaret ve Komisyonculuk”, “Ziraat ve Balıkçılık”, “İnşaat” ve “Gıda Meşrubat ve Tütün” sektörlerinde artış meydana gelirken “Metal ve İşlenmiş Maden” sektöründe daralma meydana gelmiştir.

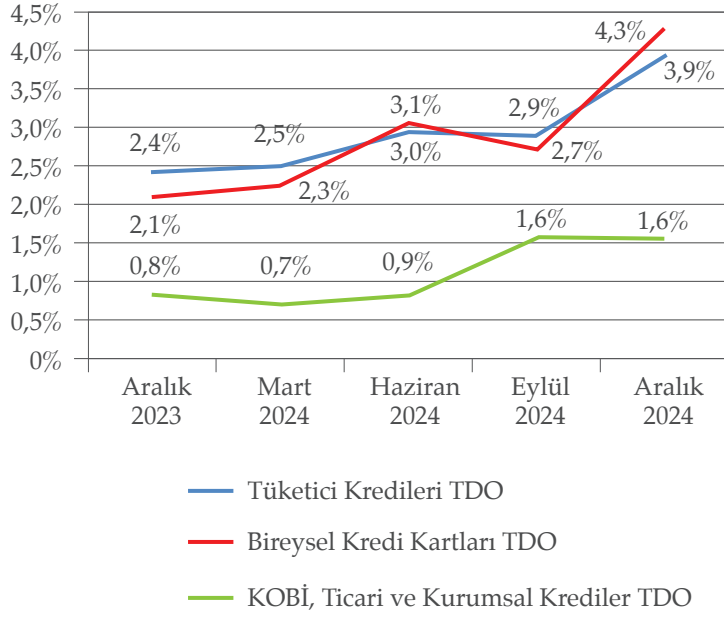
NAKDİ KREDİLERİN TAKİBE DÖNÜŞÜM ORANI (%)

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

KREDİ TÜRLERİNE GÖRE NAKDİ KREDİLERİN TAKİBE DÖNÜŞÜM ORANI (%)

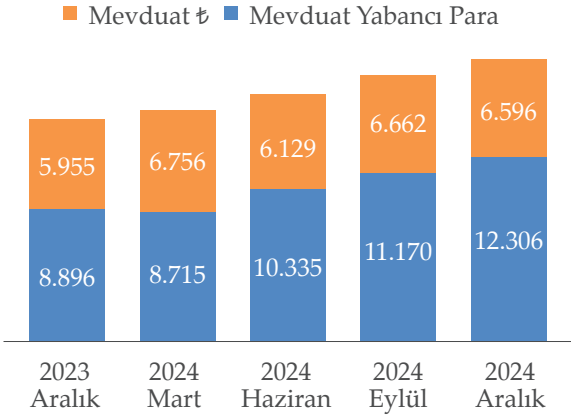
Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Kredilerin takibe dönüşüm oranı Aralık 2024 sonunda tüm kredi türlerinde artış gösterdiği gözlenmiştir. Söz konusu dönemde tüketici kredilerinin takibe dönüşüm oranında ve bireysel kredilerin takibe dönüşüm oranında hızlı bir artış meydana gelirken, KOBİ, ticari ve kurumsal kredilerin takibe dönüşüm oranındaki artış eğilimi nispeten sınırlı kalmıştır.

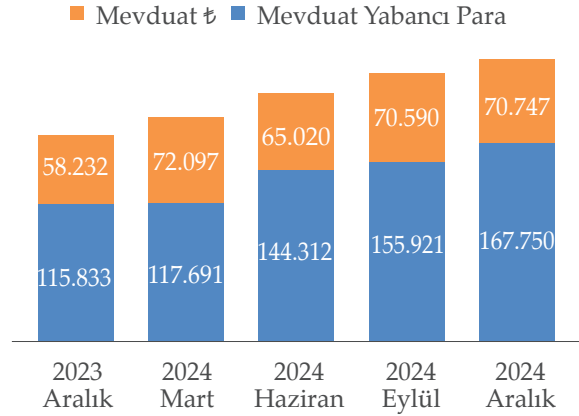
TÜRKİYE GENELİ MEVDUATIN DAĞILIMI (Milyar ₺)

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

MERSİN İLE MEVDUATIN DAĞILIMI (Milyon ₺)

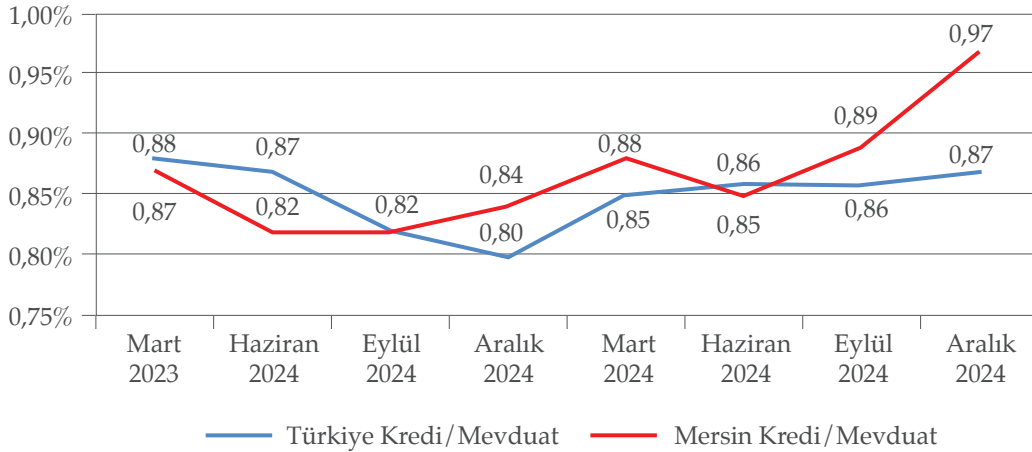
Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

2024 yılı Aralık sonu itibariyle İlimiz mevduat hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %37'lik artışla 238 milyar 497 milyon ₺'ye yükselmiştir. Aralık 2023 dönemi ile karşılaştırıldığında Türk lirası mevduat artışı %45 genişlerken; yabancı para mevduat artışı %21 seviyesinde genişlemiştir. Aralık 2024 döneminde toplam mevduat büyüklüğü ile Mersin, Türkiye genelinde 9. sırada yer almıştır.

MEVDUATIN KREDİYE DÖNÜŞÜM ORANI

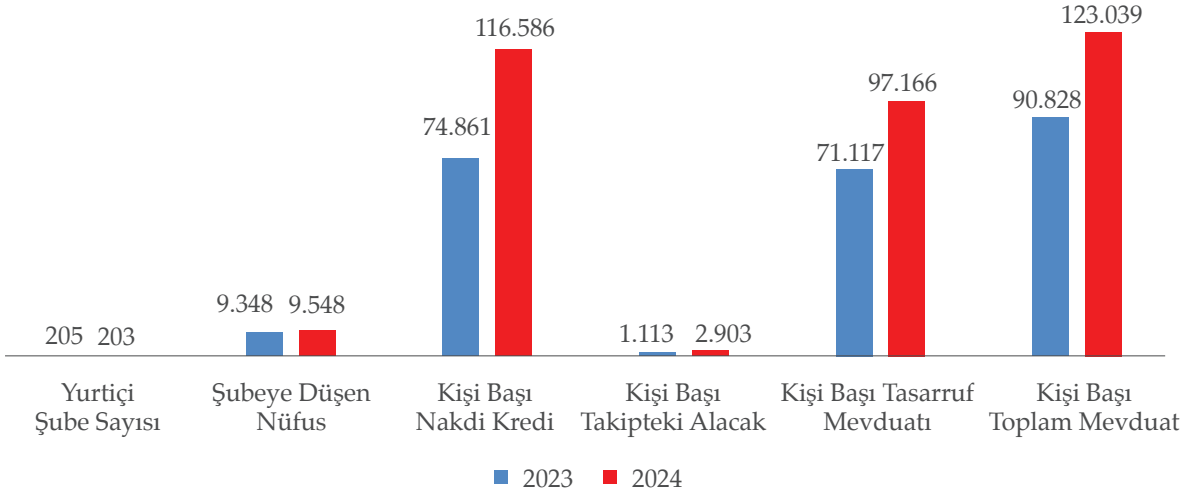
Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

2024 yılında mevduatın krediye dönüşüm oranı 2023 yılının üzerinde bir seyir izlemiştir. Söz konusu dönemde Mersin' de mevduatın krediye dönüşüm oranı Türkiye'nin üzerindedir.

MERSİN İLİ ÖZET BANKACILIK İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

2024 yılında Mersin’de yurtiçi şube sayısında geçen yıla göre azalış meydana gelirken, kişi başına nakdi kredi miktarı 2023 yılına göre %56, kişi başına düşen tasarruf mevduatı %37, kişi başına düşen toplam mevduat ise %35 artış göstermiştir. Kişi başına düşen takipteki alacak miktarı ise bir önceki yıla göre hızlı bir artış göstererek %161 genişlemiştir.

DÖVİZ KURLARI*

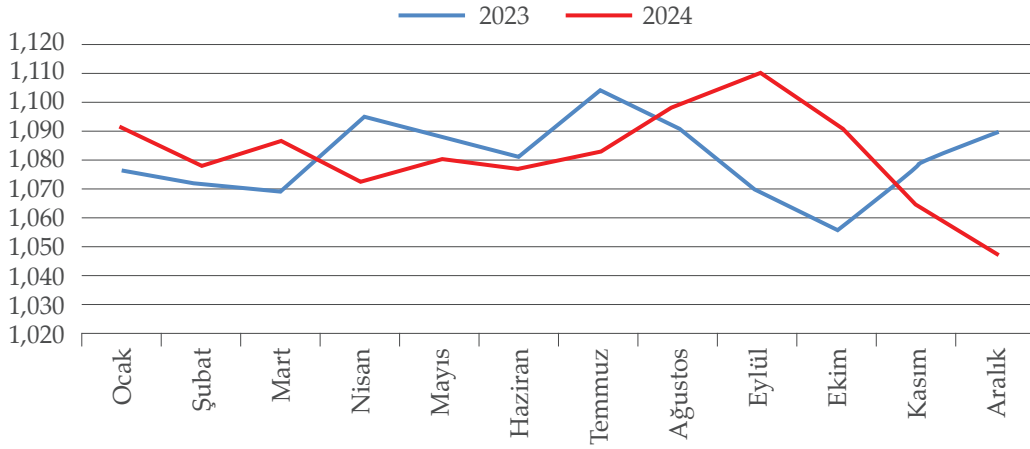
Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Aylar	2023		2024		Euro/Dolar Paritesi	
	ABD Doları	EURO	ABD Doları	EURO	2023	2024
Ocak	18,774	20,214	30,027	32,784	1,077	1,092
Şubat	18,840	20,212	30,732	33,167	1,073	1,079
Mart	18,986	20,307	31,958	34,745	1,070	1,087
Nisan	19,320	21,168	32,300	34,664	1,096	1,073
Mayıs	19,702	21,445	32,219	34,814	1,088	1,081
Haziran	23,085	24,967	32,492	35,013	1,082	1,078
Temmuz	26,447	29,230	32,865	35,609	1,105	1,083
Ağustos	26,975	29,455	33,591	36,940	1,092	1,100
Eylül	26,965	28,846	34,000	37,749	1,070	1,110
Ekim	27,821	29,383	34,202	37,367	1,056	1,093
Kasım	28,611	30,875	34,396	36,606	1,079	1,064
Aralık	29,049	31,686	34,935	36,610	1,091	1,048

*: Ortalama Döviz Kuru Verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

AYLIK EURO/DOLAR PARİTESİ

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

ÇEK SENET İSTATİSTİKLERİ

PROTESTO EDİLEN SENETLER VE ÇEK İSTATİSTİKLERİ*

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

			2023	2024	Değişim (%)	
					22-23	23-24
Türkiye	Protesto Edilen senetler	Adet	218.685	242.046	-25%	11%
		Tutar (Milyon ₺)	19.218	48.058	59%	150%
Mersin	Protesto Edilen senetler	Adet	3.210	3.879	-32%	21%
		Tutar (Milyon ₺)	192	921	34%	380%
Türkiye	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek ¹	Adet	146.986	273.303	19%	86%
		Tutar (Milyon ₺)	57.213	177.463	177%	210%
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çeklerin Bankalara İbraz Edilen Toplam Çeklere Oranı ² (%)	Adet	0,9	1,6		
		Tutar	1,2	2,3		
Mersin	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek ¹	Adet	3.201	6.175	7%	93%
		Tutar (Milyon ₺)	1.337	3.462	186%	159%
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çeklerin Bankalara İbraz Edilen Toplam Çeklere Oranı ² (%)	Adet	0,8%	1,5%		
		Tutar	1,6%	2,3%		

*: Geçici Veriler

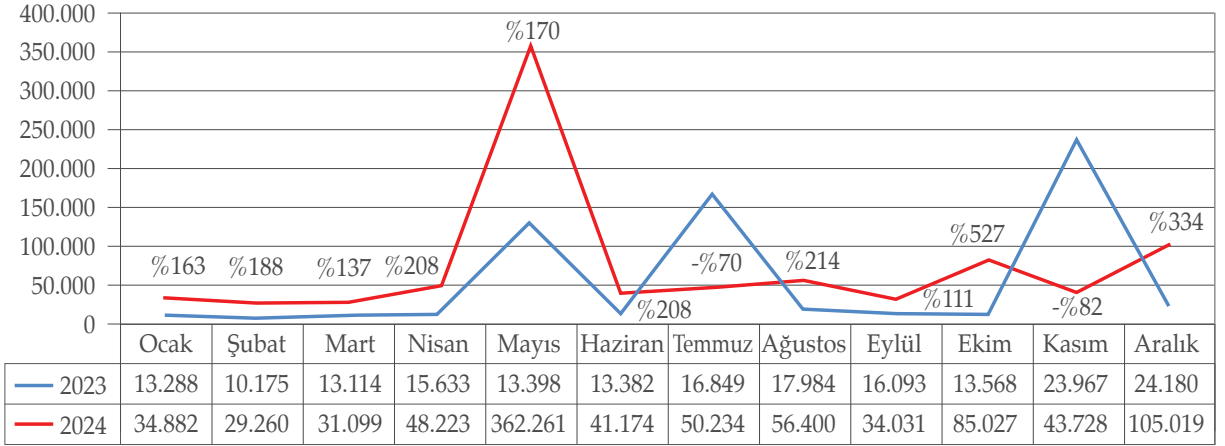
¹: 1.000.000.000.Tl ve üstü tutara sahip karşılıksız çek işlemi yapılan çekler rapora dahil edilmemiştir.²:22.09.2022 tarih ve 24884 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı'ndaki İstatistiki Bölge Birimleri sınıflandırılması kullanılmıştır.

İlimizde protesto edilen senet sayısı 2023 yılına göre %21'lik artışla 3.879 adet; senet tutarı ise %380'lik artış ile 921 milyon 367 bin ₺ olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında Mersin protesto edilen senetlerde Türkiye genelinde iller arasında adet bazında %1,6'lık payla 16. sırada; tutar bazında %1,9'luk payla 10. sırada yer almıştır.

2024 yılında İlimizde karşılıksız işlemi yapılan çek sayısı %93'lük artışla 6.175 adet; tutarı ise %159'luk artışla 3 milyar 462 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılında geçen yılın üzerinde seyir izleyen karşılıksız çek tutarı özellikle yılın ikinci yarısında hızlı bir artış kaydetmiştir. 2024 yılında ibraz edilen çekler içerisinde karşılıksız çeklerin payı adet bazında 0,7 puan artış göstererek %1,5 seviyesine; tutar bazında ise 0,7 puanlık artış ile %2,3 seviyesine yükselmiştir. 2024 yılında Mersin karşılıksız çek işlemi yapılan çek sayısına göre Türkiye genelinde iller arasında %2,3'lük payla 10. sırada; tutarına göre %2'lik payla 11. sırada yer almıştır.

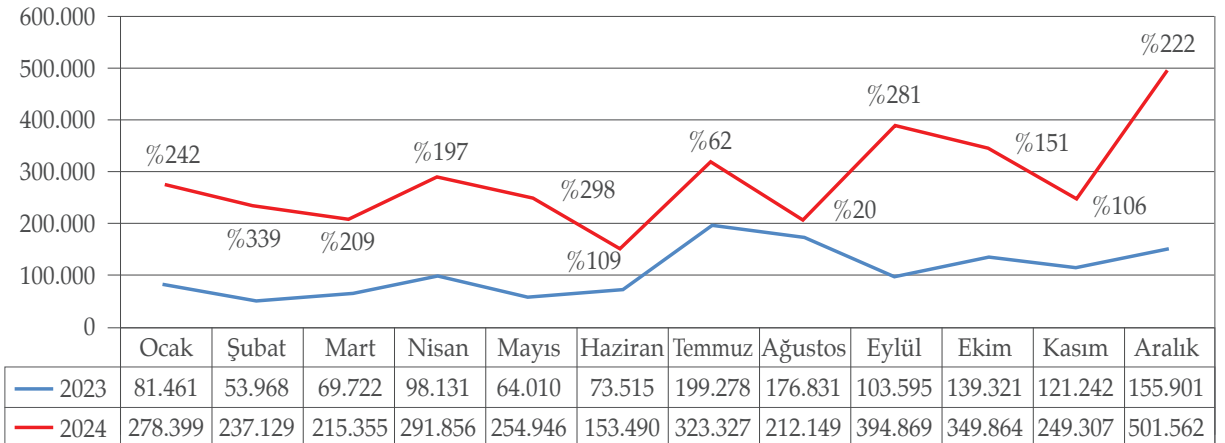
MERSİN İLİ PROTESTO EDİLEN SENET TUTARLARININ AYLIK BAZDA DAĞILIMI (1.000 ₺)

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

MERSİN İLİ KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARLARININ AYLIK BAZDA DAĞILIMI (1.000 ₺)

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi

- 2024 yılında Mersin'de teşviğe bağlanan proje sayısında ve yatırım tutarında azalış, istihdam sayısında ise artış meydana geldi.
- Teşviğe bağlanan proje sayısı ve yatırım tutarında komple yeni yatırımlar ağırlıklı paya sahip oldu.

YATIRIMLAR

GENEL İDARE YATIRIMLARI

2025 YILI MERSİN İLİ YATIRIMLARININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı	2025 Yılı Ödeneği Toplamı
Tarım-Sulama-Ormancılık	9	24.615.448.305	2.606.002.000
İmalat-KOBİ ve Girişimcilik	3	2.123.686.000	417.369.000
Enerji	1	820.000.000	60.000.000
Ulaştırma	12	113.377.385.351	17.498.630.000
Turizm	2	1.157.590.000	21.885.000
Eğitim-Yükseköğretim	11	1.187.427.000	479.998.000
Kültür	5	301.155.000	56.001.000
Sağlık	3	1.641.030.661	730.000.000
Diğer Kamu Hizmetleri	12	20.745.353.467	3.217.751.000
Toplam	58	165.969.075.784	25.087.636.000
Müşterek İller Projeleri*	18		
Genel Proje Sayısı Toplam	76		

*Müşterek illeri kapsayan projelerde Mersin İline ait net rakamlar belli olmadığından toplamlara dahil edilememiştir.

2025 YILI MERSİN İLİ YATIRIMLARININ KURUŞLARI İTİBARIYLA DAĞILIMI (₺)

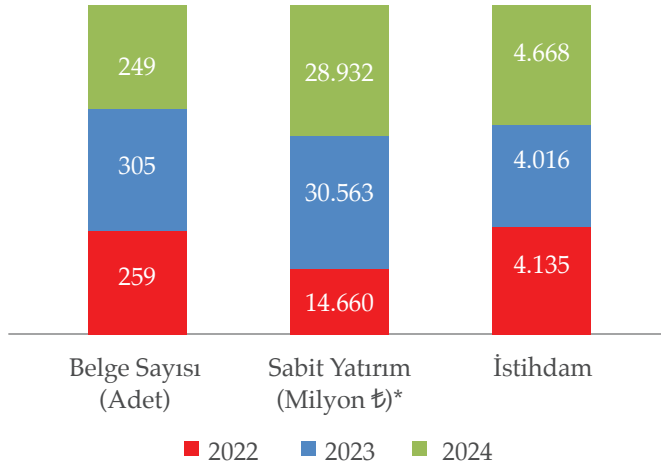
Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

Kuruluşu	Proje Sayısı	Proje Toplamı	2025 Yılı Ödeneği Toplamı
DSİ Genel Müdürlüğü	10	39.932.371.442	4.301.002.000
Orman Genel Müdürlüğü	1	80.000.000	55.000.000
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	3	2.123.686.000	417.369.000
TEİAŞ Genel Müdürlüğü	1	820.000.000	60.000.000
TCDD Genel Müdürlüğü	2	7.616.048.000	1.343.001.000
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	2	489.555.000	12.068.000
Karayolları Genel Müdürlüğü	9	68.472.089.351	7.676.337.000
Mersin Büyükşehir Belediyesi	1	37.957.283.000	8.489.109.000
Mersin Üniversitesi	9	987.760.000	532.998.000
Tarsus Üniversitesi	6	531.430.000	230.000.000
Kültür ve Turizm Bakanlığı	4	239.990.000	55.001.000
Vakıflar Genel Müdürlüğü	1	61.165.000	1.000.000
Sağlık Bakanlığı	1	1.351.030.661	477.000.000
İçişleri Bakanlığı	2	408.891.000	97.451.000
Ticaret Bakanlığı	2	491.416.000	152.160.000
MESKİ Genel Müdürlüğü	1	3.941.709.330	972.230.000
Nükleer Düzenleme Kur.	1	264.662.000	157.910.000
İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	1	50.000.000	40.000.000
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	1	149.989.000	18.000.000
Toplam	58	165.969.075.784	25.087.636.000

YATIRIM TEŞVİK İSTATİSTİKLERİ

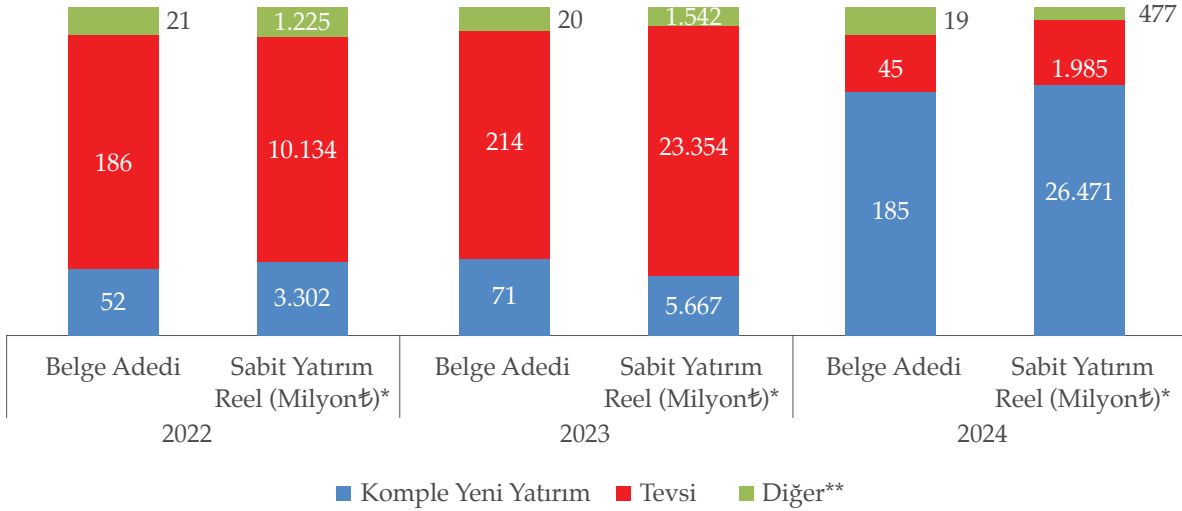
MERSİN İLİ YATIRIM TEŞVİK YATIRIMLARININ DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

YATIRIM TEŞVİKLERİN MAHİYETİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

*Sabit yatırım tutarı milyon ₺ olarak gösterilmiş olup, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) değişim oranları kullanılarak hesaplanmıştır.

**Modernizasyon, Yenilenme, Entegrasyon ve Tamamlama Yatırımları.

2024 yılında öngörülen sabit yatırım tutarı 28 milyar 933 milyon ₺, istihdam sayısı 4.668 kişi olan toplam 249 adet proje için yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belge sayısında 2023 yılına göre %18'lik azalış, öngörülen sabit yatırım tutarında %5'lik azalış, istihdam da ise %16'lık artış kaydedilmiştir. Mart ayında "metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı" imalat alt sektörü ile Nisan ayında "oteller ve lokantalar" hizmetler alt sektöründe düzenlenen beş adet yüksek tutarlı proje; teşvike bağlanan yatırım tutarında belirleyici olmuştur. Söz konusu dönemde sabit yatırım tutarındaki azalışta imalat sektörü belirleyici olmuştur. 2024 yılında yatırım cinsine göre teşviğe bağlanan belge sayısında ve yatırım tutarında komple yeni yatırımlar öne çıkmaktadır.

2024 yılında düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin 11 adedi yabancı, 238 adedi yerli sermayeli firmalara düzenlenmiştir. 2023 yılı ile karşılaştırıldığında; belge sayısı hizmetler sektörü hariç tüm sektörlerde azalış, yatırım tutarına göre imalat sektörü hariç tüm sektörlerde artış göstermiştir.

MERSİN İLİ YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI*

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Sektörü	2023			2024		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı-Reel (Milyon ₺)**	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı-Reel (Milyon ₺)**	İstihdam
Enerji	75	2.487	95	41	3.713	44
Hizmetler	40	7.141	724	65	9.630	2.110
İmalat	142	19.912	2.931	108	14.261	2.305
Madencilik	7	500	103	4	623	26
Tarım	41	523	163	31	705	183
Toplam	305	30.563	4.016	249	28.932	4.668

*: Geçici Veriler

**.: Sabit Yatırım Tutarları Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) değişim oranları kullanılarak hesaplanmıştır.

MERSİN İLİ YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN DESTEK SINIFINA GÖRE DAĞILIMI*

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Destek Sınıfı	2023			2024		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı-Reel (Milyon ₺)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı-Reel (Milyon ₺)	İstihdam
Bölgesel	246	24.437	3.342	169	13.909	3.153
Genel	59	6.127	674	62	4.105	639
Öncelikli	-	-	-	16	1.936	526
Stratejik	-	-	-	2	8.982	350
Toplam	305	30.564	4.016	249	28.932	4.668

*: Geçici Veriler

2023 yılında ilimizde öncelikli ve stratejik ölçekli yatırım destek sınıfında teşviğe bağlanan yatırım bulunmazken; 2024 yılında 16 adet öncelikli, 2 adet ise stratejik destek sınıfında proje teşviğe bağlanmıştır. Aynı dönemde 169 adet bölgesel, 62 adet genel destek sınıfına göre yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir. Bölgesel destek sınıfında teşviğe bağlanan yatırım tutarı 2023 yılına göre %43, genel destek sınıfına göre ise %33 azalış meydana gelmiştir.

- Bütçe gelirleri 162 milyar ₺, harcamalar ise 92 milyar ₺'ye ulaştı.
- Bütçe fazlasındaki genişleme hızı, harcamalardaki artışın etkisiyle azalış gösterdi.

KAMU GELİRLERİ

MERSİN İLİ BÜTÇE GÖSTERGELERİ (Milyon ₺)

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü

	2023	2024	Değişim (%)	
			22-23	23-24
Harcamalar	49.228	92.212	110%	87%
Gelirler	103.246	161.612	69%	57%
1-Genel Bütçe Gelirleri	102.444	160.006	69%	56%
Vergi Gelirleri	99.211	152.908	68%	54%
Diğer Gelirler	3.233	7.098	105%	120%
2-Özel Bütçe	802	1.606	88%	100%
Bütçe Dengesi	54.017	69.400	44%	28%

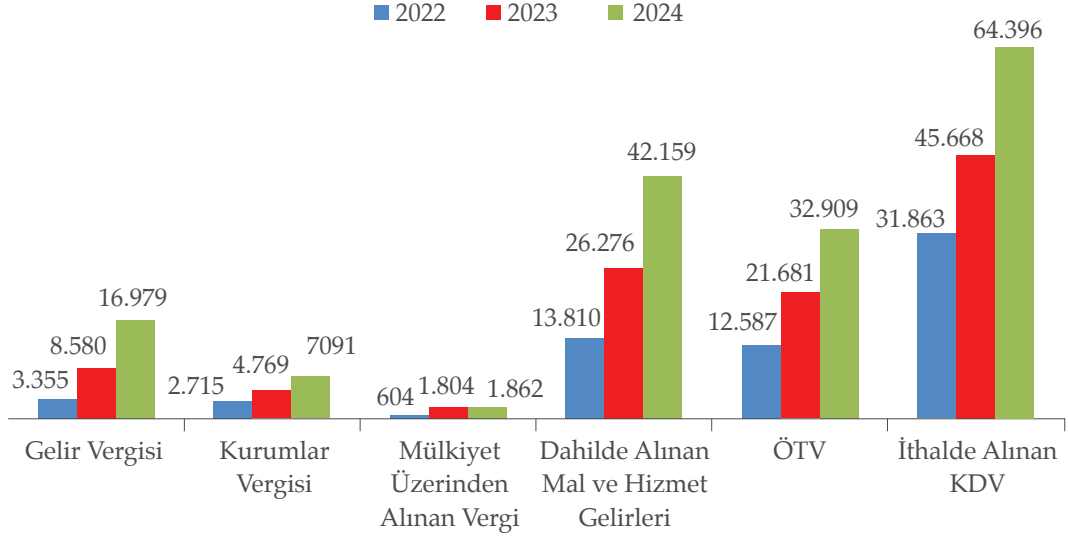
2024 yılında bütçe gelirleri %57 artarak 161 milyar 612 milyon ₺; vergi gelirleri %54 artarak 152 milyar 908 milyon ₺ düzeyine ulaşmıştır. Söz konusu artışta başta ithalde ve dâhilde alınan K.D.V. gelirleri olmak üzere; alkollü içkilerden alınan özel tüketim vergisi ile gelir vergisi etkili olmuştur. Harcamalar 2023 yılına göre personel giderlerindeki artışın etkisiyle %87 artarak 92 milyar 212 milyon ₺'ye ulaşmıştır. Bütçe fazlası veren İlimiz 2023 yılına göre harcamalardaki hızlı artışın etkisiyle yavaşlayarak %28 artışla 69 milyar 400 milyon ₺ seviyesine ulaşmıştır.

Genel bütçe vergi gelirlerinin tahakkuk ve tahsilatının illere göre dağılımında; İlimiz toplam tahsilat içinde sahip olduğu %2,1'lik payla 6.; net vergi gelirlerine göre 7. sırada yer almıştır¹.

1: Net vergi geliri; toplam vergi gelirlerinden "Uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergiler" düşüldükten sonra tahsil edilen vergi gelirlerini ifade etmektedir.

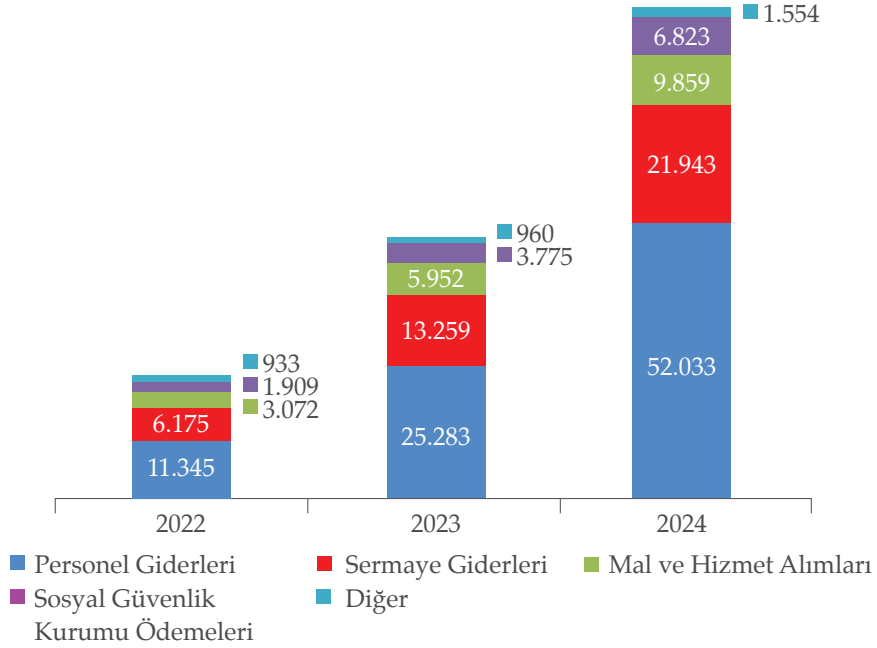
MERSİN İLİ VERGİ GELİRLERİNİN DAĞILIMI (Milyon ₺)

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü

MERSİN İLİ BÜTÇE HARCAMALARININ DAĞILIMI (Milyon ₺)

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü

- TR62 Bölgesinde işsizlik oranı geçen yıla göre azalmıştır.
- Tarım ve hizmetler sektörü istihdama en fazla katkı sağlayan sektörlerdir.
- İlimizde açık işler ve işe yerleştirmeler Türkiye genelinin üzerinde azalış göstermiştir.

İŞGÜCÜ

HANEHALKI İŞGÜCÜ ANKETİ SONUÇLARI

Kaynak: TÜİK

İşgücü İstatistikleri (15+)	TR62 (Adana, Mersin)*					
	2023			2024		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
İşgücü Durumu ('000)	1.094	531	1.625	1.137	561	1.698
İstihdam Edilenler	995	453	1.448	1.057	485	1.542
İşsiz	99	78	177	80	76	156
İşgücüne Katılma Oranı (%)	69	32	50,2	69,8	34,2	52
İşsizlik Oranı (%)	9	15	10,9	7	13,6	9,2
İstihdam Oranı (%)	63	28	44,8	64,9	29,6	47,2
İşgücüne Dahil Olmayanlar ('000)	494	1.115	1.609	492	1.078	1.570
İş bulma ümidi olmayanlar	40	58	98	47	64	111
İş aramayıp, işbaşı yapmaya hazır olanlar	30	70	100	41	77	118
Ev işleriyle meşgul	-	398	398	0	298	298
Öğrenci	85	118	203	84	113	197
Emekli	192	65	257	166	52	218
Çalışmaz Halde	107	247	354	113	277	390
Diğer	40	159	199	41	197	238

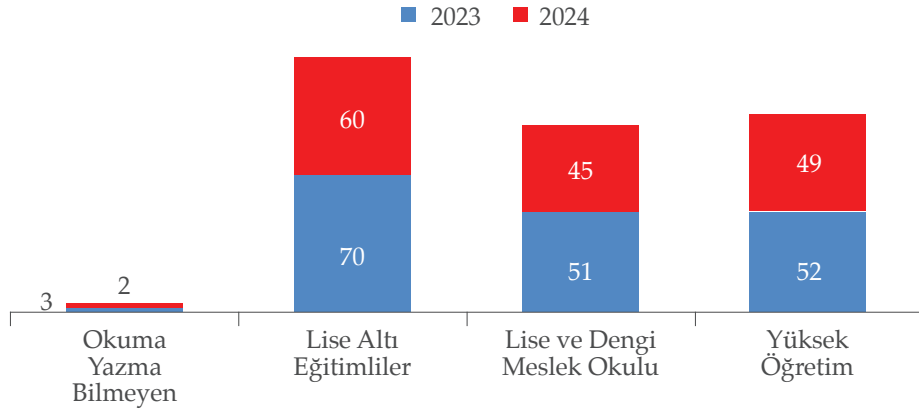
*TR62: İstatistiki amaçlı bölge sınıflaması "Adana ve Mersin" illerine göre düzenlenmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıklamış olduğu işgücü istatistiklerine göre, TR62 Adana ve Mersin) bölgesinde, kurumsal olmayan çalışma çağında (15 ve daha yukarı yaştaki) nüfus 2024 yılında 33 bin kişi artarak 3 milyon 267 bin kişiye ulaşmıştır. Kurumsal olmayan nüfus içerisinde işgücünün payını gösteren işgücüne katılma oranı 2023 yılına göre 2 puanlık artışla %52'ye yükselmiştir. 2024 yılında işsizlik oranı 1,7 puanlık azalışla %9,2 seviyesine gerilemiştir. Söz konusu dönemde kadınlarda işsizlik oranı %13,6, erkeklerde işsizlik oranı %7 seviyesine gerilemiştir. 2023 yılı ile karşılaştırıldığında erkeklerde işsizlik oranındaki azalış kadınlara göre daha fazla olmuştur.

İstihdam edilenler 2023 yılında 4 bin kişi azalırken; 2024 yılında 94 kişi artmıştır. 2024 yılında kadın istihdamı 32 bin kişi, erkek istihdamı ise 62 bin kişi artmıştır. İstihdam oranı 2,4 puanlık artışla %47,2'ye yükselmiştir.

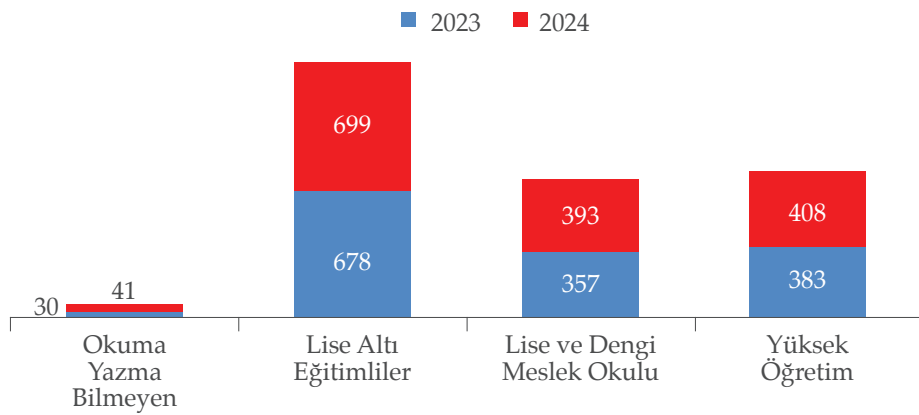
TR62 BÖLGESİ İŞSİZ SAYISININ EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

TR62 BÖLGESİ İSTİHDAMIN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

TR62 (Adana, Mersin) Bölgesinde işsiz sayısında 2024 yılında 21 bin kişi azalarak 156 bin kişiye gerilemiştir. Söz konusu azalış eğitim durumuna göre incelendiğinde; “lise altı eğitimliler” ile “lise ve meslek okulu” düzeyindeki işsiz sayısındaki gerileme etkili olmuştur. TR62 Bölgesi %9,2 işsizlik oranı ile %8,7 olan Türkiye genelinin üzerinde olup, 26 Bölge sırasında 8. sırada yer almıştır.

TR62 (Adana, Mersin) Bölgesinde istihdamın eğitim durumuna göre dağılımına bakıldığında; istihdam edilenlerin %45’ini oluşturan lise altı eğitimlilerde istihdamda %3 artış, %26’lık paya sahip olan lise ve dengi meslek okulu mezunlarında istihdamda %10’luk artış, %26’lık paya sahip olan yükseköğretim mezunlarında ise %7’lik artış, %3’lük paya sahip olan okuma yazma bilmeyenlerde %37’lik artış meydana gelmiştir.

TR62 BÖLGESİ İSTİHDAMIN EKONOMİK FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI (1.000 Kişi)

Kaynak: TÜİK

Sektörler	2023			2024			Değişim (%)		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Tarım	160	87	247	168	96	264	5%	10%	7%
Sanayi*	293	65	358	314	66	380	7%	2%	6%
Hizmetler	542	301	843	575	323	898	6%	7%	7%
Toplam	995	453	1.448	1.057	485	1.542	6%	7%	6%

*İnşaat sektörü, sanayi sektörünün içinde değerlendirilmiştir.

2024 yılında istihdam edilen 1 milyon 542 bin kişinin %58’i hizmetler sektöründe, %25’i sanayi sektöründe, %17’si ise tarım sektöründedir. 2024 yılında TR62 Bölgesinde istihdam %6 artış gösterirken; tarım ve hizmetler sektörleri en fazla katkı sağlayan sektörlerdir.

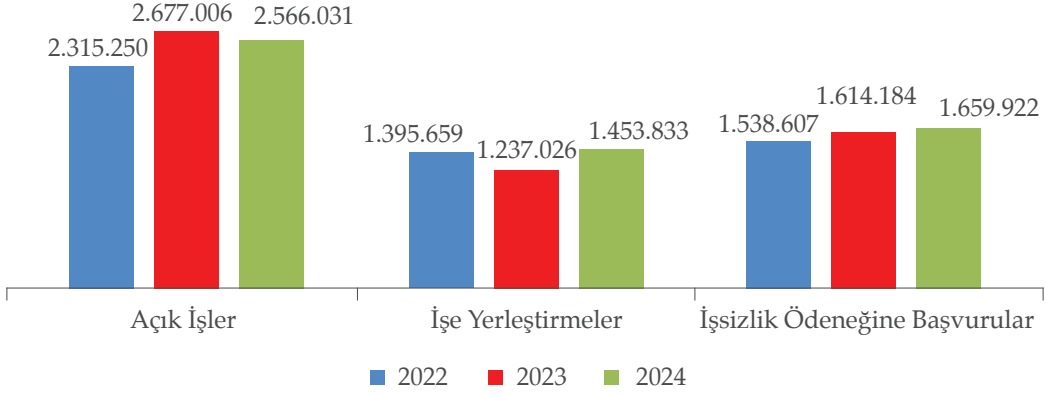
İŞKUR İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ

İlimiz işgücü piyasası göstergelerinde 2023 yılına göre açık işler %14 azalışla 50.388; işe yerleştirmeler ise %12 azalışla 31.796’ya gerilemiştir. 2024 yılında açık işler Şubat ve Ekim ayları hariç azalış eğilimi göstermiş; işe yerleştirmelerde ise yılı ilk yarısında hızlı bir azalış, yılın ikinci yarısında ise yerini yukarı yönlü ivmelenmeye bırakmıştır.

Mersin ili işgücü piyasası göstergeleri Türkiye geneli ile kıyaslandığında; 2024 yılında açık işlerin Türkiye’nin üzerinde azaldığı, işe yerleştirmelerde ise Türkiye genelinde artış meydana gelirken Mersin’de azalış meydana gelmiştir. İşsizlik ödeneğine başvurularda ise Türkiye genelinin üzerinde artış kaydedilmiştir.

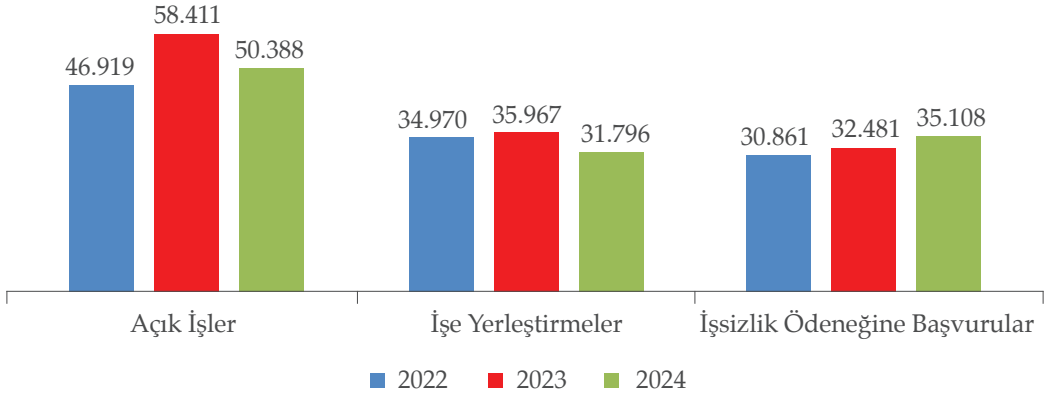
TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

MERSİN İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ

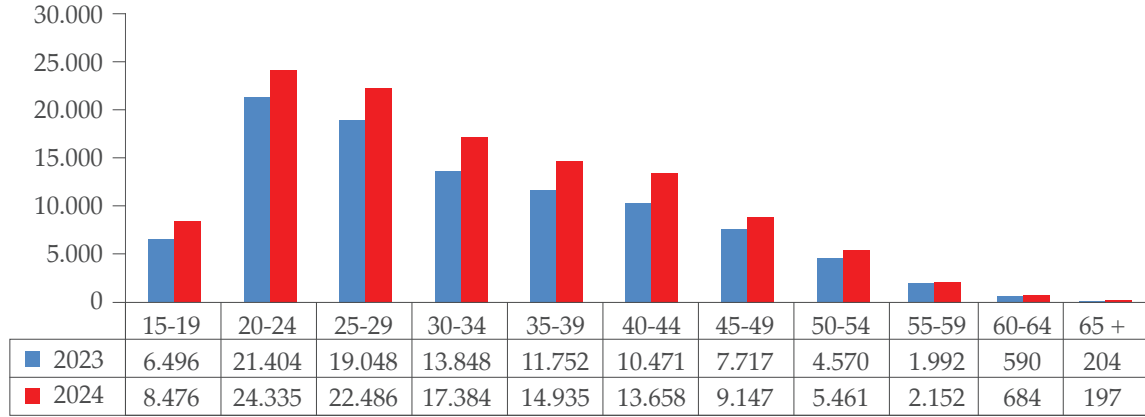
Kaynak: Türkiye İş Kurumu

İŞKUR kayıtlarına göre ilimizde iş başvuruları 2023 yılına göre %21'lik artışla 118.935'e yükselmiştir. İş başvurularının yaş grubuna göre dağılımında; "40-44" yaş grubu en fazla başvuru artışının gerçekleştiği grup olurken söz konusu grubu "35-39", "30-34", "45-49", "50-54" yaş grupları takip etmiştir. Başvuruda bulunanlar eğitim düzeyine göre incelendiğinde; okur yazar olanlar ve doktora mezunları başvuruların en fazla arttığı grup konumundadır.

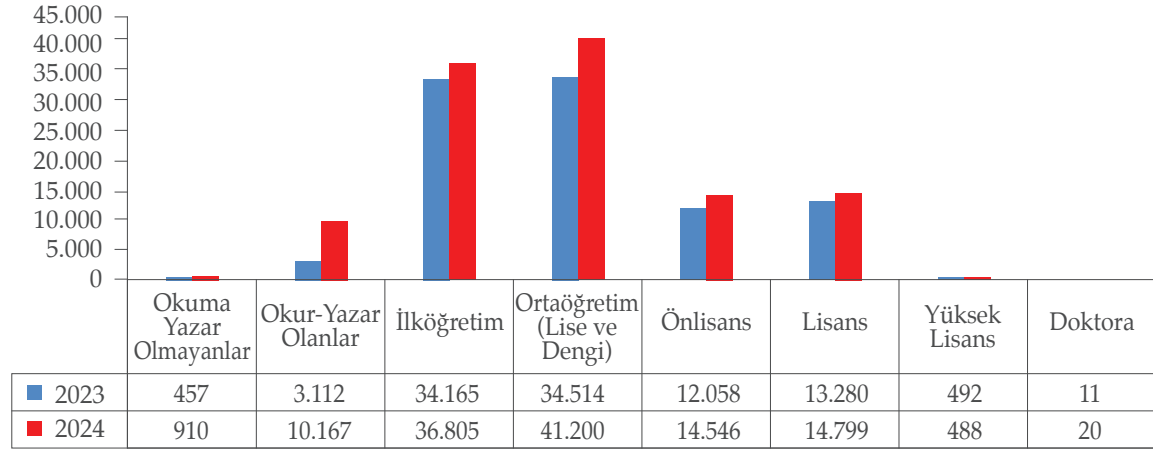
İŞ BAŞVURUSUNDA BULUNANLARIN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

İŞ BAŞVURUSUNDA BULUNANLARIN EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE DAĞILIMI

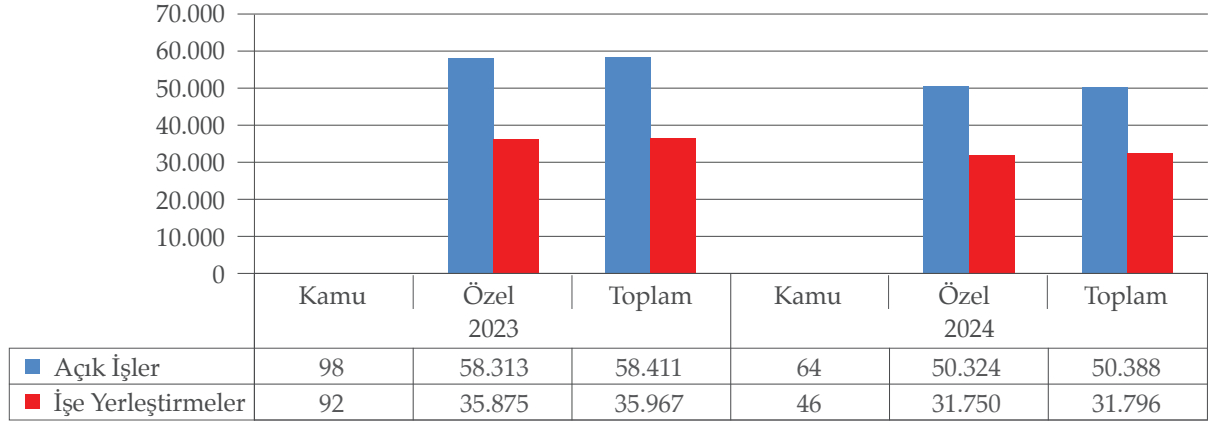
Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Mersin ilinde 2024 yılında İŞKUR tarafından alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerdeki azalışa özel sektör etkili olmuştur. 2023 yılında açık işlerde artış sözü konusu iken; 2024 yılında açık işlerde 8.023 adet meydana gelmiştir. İşe yerleştirmelerde 2023 yılında sınır artış yerini 2024 yılında azalışa bırakmıştır.

MERSİN İLİ ALINAN AÇIK İŞLER VE İŞE YERLEŞTİRMELERİN DAĞILIMI

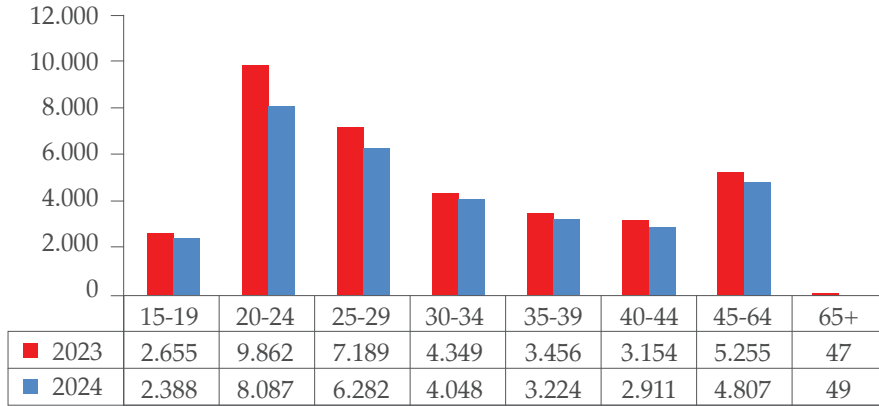
Kaynak: Türkiye İş Kurumu

İlimizde İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yaş grubuna göre dağılımı incelendiğinde; 2024 yılında tüm yaş gruplarında azalış kaydedilmiştir. Eğitim düzeyine göre işe yerleştirilenler bir önceki yıla göre azalış göstermiş; işe yerleştirilenler ise ilköğretim ve ortaöğretim (lise dengi) ve ön lisans mezunlarında yoğunlaşmıştır.

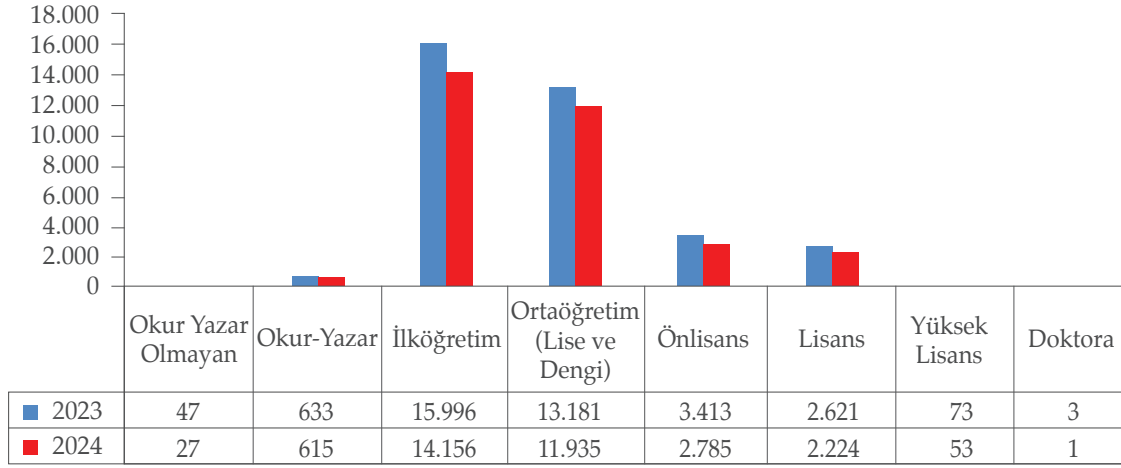
MERSİN İLİ İŞE YERLEŞTİRMELERİN YAŞ GRUBUNA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

MERSİN İLİ İŞE YERLEŞTİRMELERİN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI

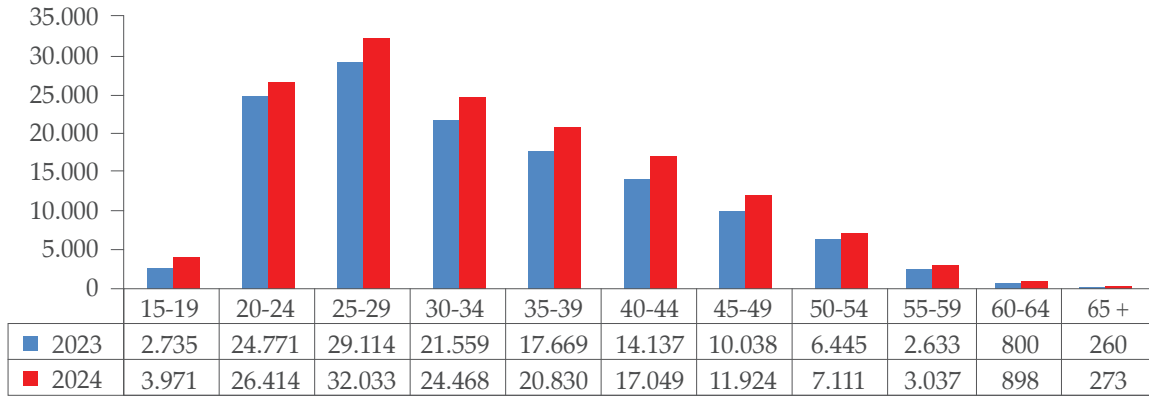
Kaynak: Türkiye İş Kurumu

İŞKUR'a kayıtlı işgücü 2023 yılına göre %14 artarak 148.008'e yükselmiştir. Kayıtlı işgücündeki artış en fazla "25-29, 30-34, 35-39 ve 40-44" yaş gruplarında kaydedilmiştir. Eğitim durumuna göre ise ortaöğretim (lise ve dengi) hariç tüm gruplarda artış gözlenmiştir. Ön lisans eğitim düzeyine sahip olanlar işgücünde artışın en fazla yoğunlaştığı grup olmuştur.

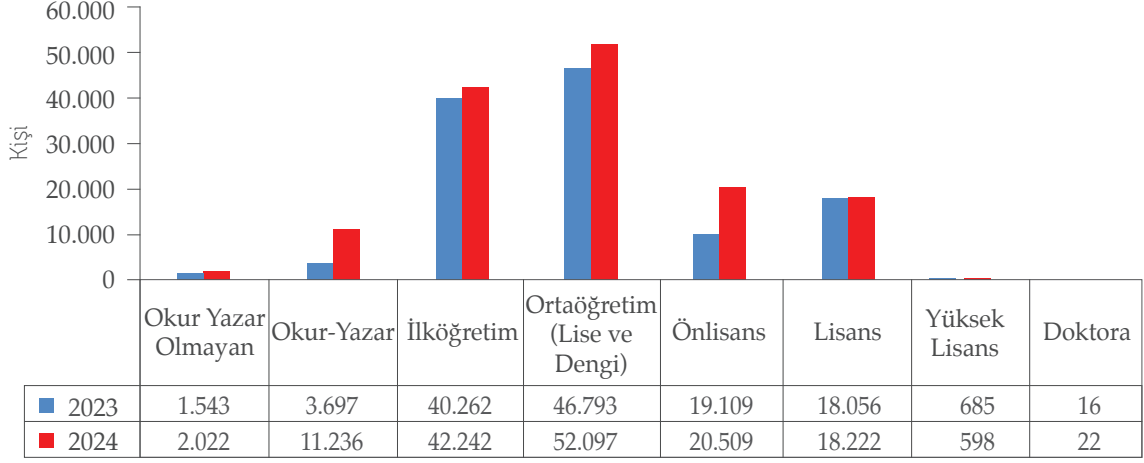
MERSİN İLİ KAYITLI İŞGÜCÜNÜN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

MERSİN İLİ KAYITLI İŞGÜCÜNÜN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI

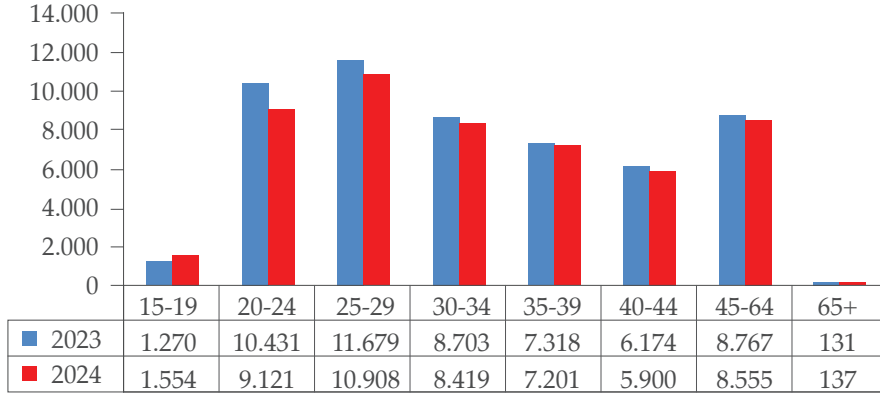
Kaynak: Türkiye İş Kurumu

İŞKUR kayıtlarına göre kayıtlı işsizlerin sayısı 2023 yılına göre %5 azalarak 51.795'e gerilemiştir. 2024 yılında kayıtlı işsiz sayısında 15-19 yaş grubu hariç tüm yaş gruplarında azalış söz konusudur.

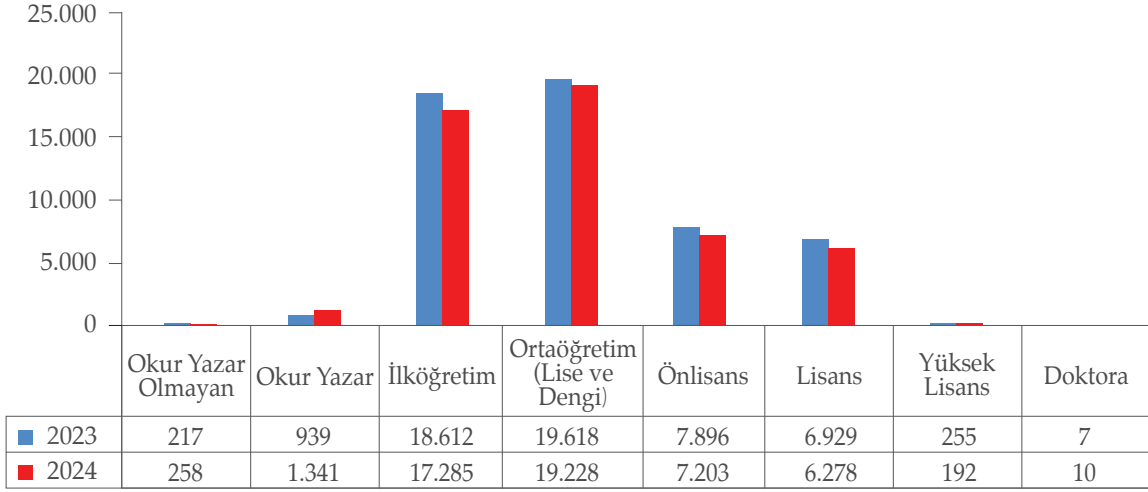
MERSİN İLİ KAYITLI İŞSİZLERİN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

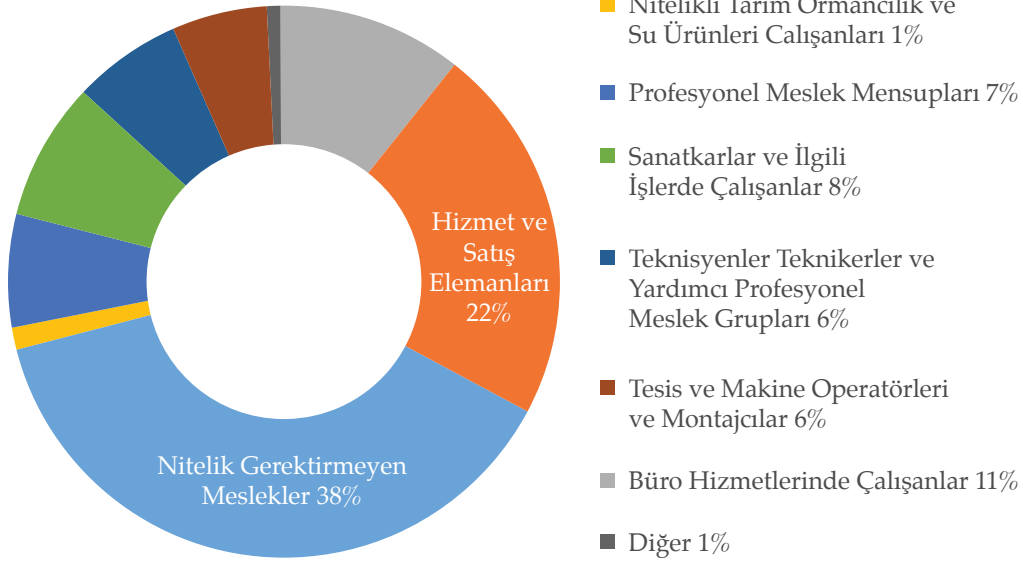
MERSİN İLİ KAYITLI İŞSİZLERİN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

KAYITLI İŞSİZLERİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

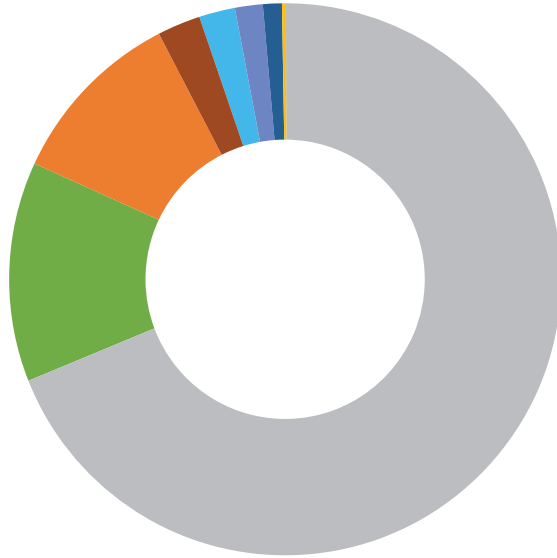
Kaynak: Türkiye İş Kurumu

- Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyoneller 4%
- Profesyonel Meslek Mensupları 3%
- Büro Hizmetlerinde çalışan Elemanlar 4%
- Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar 6%
- Hizmet ve Satış Elemanları 13%
- Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar 17%
- Nitelik Gerektirmeyen meslekler 53%

İŞE YERLEŞTİRMELERİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

- Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyoneller 1%
- Profesyonel Meslek Mensupları 2%
- Büro Hizmetlerinde çalışan Elemanlar 2%
- Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar 3%
- Hizmet ve Satış Elemanları 13%
- Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar 11%
- Nitelik Gerektirmeyen meslekler 69%
- Diğer 0,1%

ALTYAPI SİSTEMLERİ

- Trafiğe kayıtlı araç sayısındaki artışta “motosiklet” ve otomobil etkili oldu.
- 2024 yılı Ağustos ayında Çukurova Uluslararası Havalimanı faaliyete geçti.

ULAŞTIRMA

Mersin ilinde ulaşım ağırlıklı olarak karayolu ile sağlanmaktadır. Ülkemizdeki bütün yerleşim birimlerine karayolu ile bağlantısı bulunmaktadır. Mersin’de 487 km.si devlet yolu, 849 km.si il yolu, 156 km.si otoyol, toplam 1.492 km karayolu bulunmaktadır. İlimizde demiryolu bağlantısı bulunmakta ve denizyolu ile ulaşım sağlanmaktadır. Hava yolu ile ulaşım 2024 yılı Ağustos ayında faaliyete geçen il sınırları içerisinde yer alan Çukurova Uluslararası Hava Limanı’ndan sağlanmaktadır.

2024 YILSONU İTİBARIYLA MERSİN KARAYOLU DURUMU

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü

	Uzunluğu (km.)
İl Yolu	849
Devlet Yolu	487
Otoyol	156
Toplam	1.492

MOTORLU KARA TAŞITLARI İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: TÜİK

	Türkiye			Mersin		
	2023	2024	Değişim (%)	2023	2024	Değişim (%)
Otomobil	15.221.134	16.232.458	%7	338.923	361.356	%7
Minibüs	502.628	522.608	%4	9.715	10.198	%5
Otobüs	210.740	213.416	%1	5.824	6.008	%3
Kamyonet	4.487.244	4.703.287	%5	126.276	131.445	%4
Kamyon ⁽¹⁾	959.793	1.000.326	%4	40.453	42.614	%5
Motosiklet ⁽²⁾	5.079.396	6.261.927	%23	202.623	240.867	%19
Özel Amaçlı	93.407	102.100	%9	1.992	2.170	%19
Traktör	2.186.150	2.265.267	%54	40.310	41.623	%9
Toplam	28.740.492	31.301.389	%9	766.116	836.281	%8

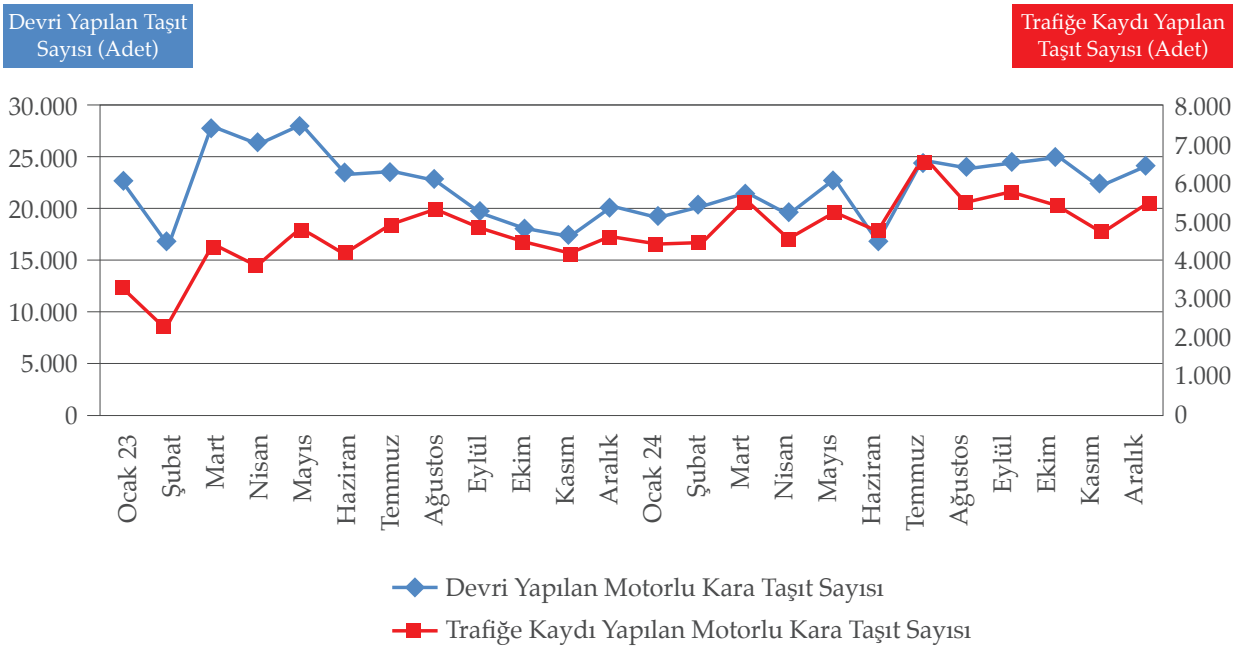
(1) Ağır tonajlı yük taşıtlarını da kapsar (çekici, damperli kamyon, tanker, çöp kamyonu vb.).

(2) Motorlu bisikletleri de kapsar.

2024 Aralık ayı sonu itibariyle ilimizde bulunan motorlu kara taşıt sayısı %8'lik artışla 836.281'e ulaşmıştır. İlimizde bulunan motorlu kara taşıt sayısının %44'ünü otomobil; %26'sını motosiklet; %16'sını ise kamyonet oluşturmaktadır. Türkiye genelinde motorlu kara taşıt sayısı ile Mersin; %3'lük payla 8.sırada yer almıştır.

MERSİN İLİ TRAFİĞE KAYDI VE DEVRİ YAPILAN MOTORLU KARA TAŞITI SAYISININ AYLIK DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

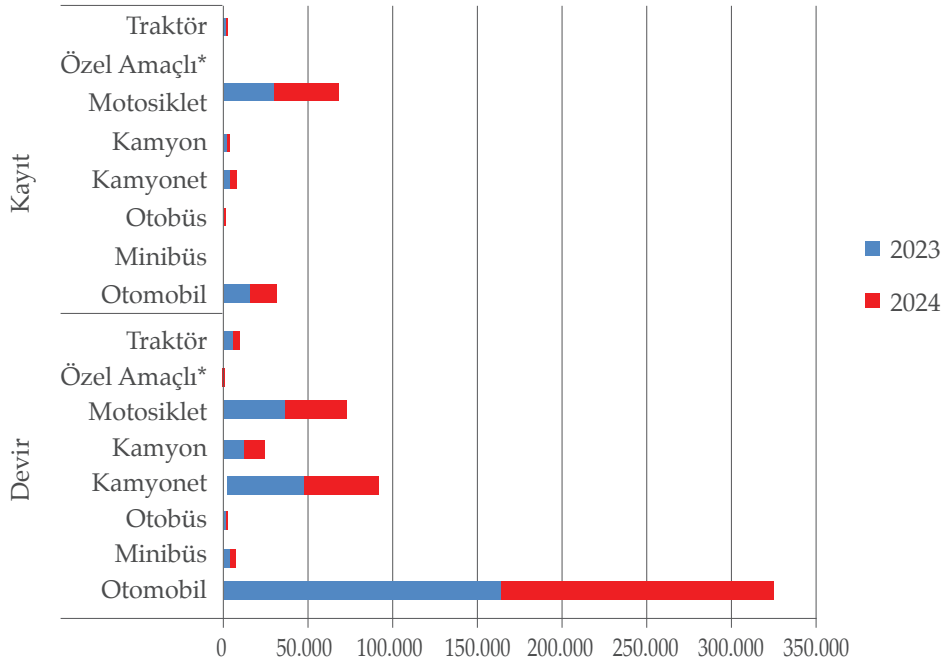
2024 yılında trafiğe kaydı yapılan araç sayısı 2023 yılına göre %22'lik artışla 51.890'a yükselmiştir. Araç türlerine göre söz konusu artışta başta "motosiklet" olmak üzere "otomobil" etkili olmuştur. 2024 yılında ilimiz trafiğe kaydı yapılan araç sayısı ile Türkiye genelinde sahip olduğu %2,3'lük pay ile 9.sırada yer almıştır.

2024 yılında ilimizde devri yapılan motorlu kara taşıtı sayısı 2023 yılına göre %0,5 azalarak 267.372'ye düşmüştür. Söz konusu azalışta "minibüs" ve "kamyon" devirlerindeki azalışlar etkili olmuştur.

Trafiğe kaydı yapılan araç sayısının 2024 yılında önceki üç aylık; devri yapılan araç sayısında ise önceki dört aylık seyrin aksine Aralık'ta yön değiştirerek artışa geçmiş; söz konusu artışta "otomobil" belirleyici olurken; "motosiklet" trafiğe kaydı yapılan; "kamyonet" devri yapılan araç sayısındaki artışta etkili olan diğer araç türleri olmuştur.

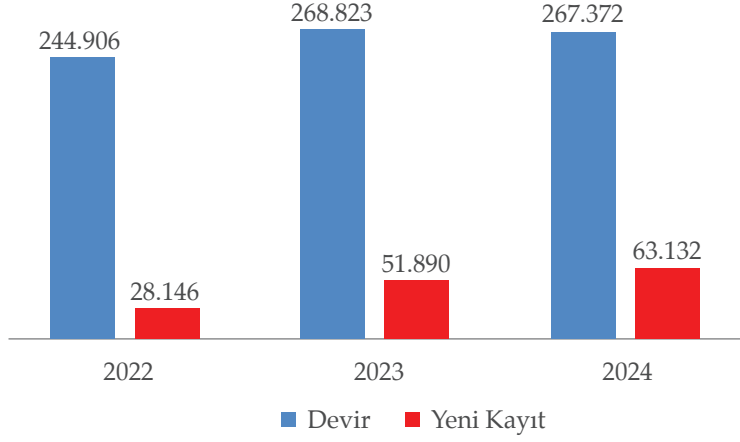
MERSİN İLİ DEVRİ VE KAYDI YAPILAN MOTORLU KARA TAŞITLARININ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

MERSİN İLİ YENİ KAYIT VE DEVİR TESCİL İŞLEMLERİ

Kaynak: TÜİK

KARAYOLU ULAŞIMI

Türkiye’de olduğu gibi Mersin’de de yolcu ve yük taşımacılığı karayolları üzerine yoğunlaşmıştır. Serbest Bölge’nin varlığı ve yoğun liman faaliyetleri, İlimizde ulaştırma sektörünün önemini arttırmıştır. Limanda yükleme ve boşaltılması yapılan yüklerin ülke içerisine dağılımı, İl ekonomisinde önemli bir yeri olan tarımsal üretim içerisindeki meyve ve sebze ürünlerinin dağıtımını da ağırlıklı olarak karayolları üzerinden yapmaktadır.

MERSİN İL BAZINDA YILLIK TAŞIT- KM, YOLCU- KM, TON- KM DEĞERLERİ

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü

	Otoyol		Devlet Yolu		Toplam	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Taşıt- km	1.360.953	1.464.671	1.830.656	1.871.028	3.191.609	3.335.699
Yolcu- km	3.657.015	3.903.745	4.646.219	4.795.783	8.303.234	8.699.528
Ton- km	3.845.204	4.410.117	3.707.012	3.620.159	7.552.216	8.030.276

İlimizde taşıt, yolcu ve yük hareketliliğine ilişkin istatistikler incelendiğinde; taşıt, yolcu trafiğinde 2023 yılına göre sınırlı azalış gözlenmiştir.

DENİZYOLU ULAŞIMI

Doğu Anadolu Bölgesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve İç Anadolu Bölgeleri ithalat ve ihracat faaliyetlerini gerçekleştirmek için Mersin Uluslararası Limanı'nı kullanmaktadır. Ayrıca Ortadoğu Ülkeleri ve Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine, ABD ve AB ülkelerine ithalat-ihracat ve bu ülkelere transit yük taşımacılığı yapılmaktadır. 2007 yılına kadar T.C. Devlet Demiryolları tarafından işletilen Mersin Limanı, 11.05.2007 tarihinde özelleştirilmiştir. Bu tarihten itibaren Mersin Limanı'ndaki faaliyetler, Mersin Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

Mersin ili Silifke ilçesinde bulunan Taşucu Limanı; İlin ikinci en büyük limanıdır. 15 Kasım 1985 tarihinde işletmeye açılan Taşucu Limanı 21 Ocak 2022 tarihinde özelleştirilmiştir. Mersin il merkezine 90 km. Silifke ilçe merkezine 12 km. mesafede bulunan limanda; yük elleçlemesinin yanı sıra K.K.T.C. ve Lübnan'a Ro-Ro taşımacılığı ile GİRNE'ye yolcu seferleri yapılmaktadır.

HAVAYOLU ULAŞIMI

Mersin'de havayolu ulaşımı Adana Havalimanı'ndan yapılmakta iken, Ağustos ayında Çukurova Havalimanı'nın açılmasıyla havayolu ulaşımı Çukurova Havalimanı'ndan yapılmaya başlanmıştır. Tarsus ilçesine kurulan Çukurova Uluslararası Havalimanı il merkezine 55 km uzaklıkta olup, 9 milyon yolcu/ yıl kapasitesi ile ulusal ve uluslararası yolcu uçağı seferlerinin yanı sıra kargo seferleri de yapılmaktadır.

ADANA HAVALİMANI UÇAK, YOLCU VE TAŞINAN YÜK İSTATİSTİKLERİ*

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü

		Ticari Uçak Trafığı	Tüm Uçak Trafığı	Yük Trafığı	Yolcu Trafığı (Gelen/Giden)
				(Bagaj, Kargo, Posta) (Ton)	
2023	İç Hat	23.349	38.640	36.149	3.845.362
	Dış Hat	7.287	8.169	13.285	883.446
	Toplam	30.636	46.809	49.434	4.728.808
2024	İç Hat	14.632	27.359	23.362	2.470.928
	Dış Hat	5.295	5.505	9.066	614.120
	Toplam	19.927	32.864	32.428	3.085.048

*2024 Ağustos ayı itibariyle tarifeli uçuşlara kapatılmıştır

ÇUKUROVA ULUSLARARASI HAVALİMANI UÇAK, YOLCU VE TAŞINAN YÜK İSTATİSTİKLERİ*

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

				Yük Trafığı	
		Ticari Uçak Trafığı	Tüm Uçak Trafığı	(Bagaj, Kargo, Posta) (Ton)	Yolcu Trafığı (Gelen/Giden)
2024	İç Hat	9.192	9.552	12.278	1.483.075
	Dış Hat	3.397	3.531	6.819	445.569
	Toplam	12.589	13.083	19.097	1.928.644

*2024 Ağustos ayı itibarıyla hizmete açılması nedeniyle, Ağustos-Aralık 2024 dönemini kapsamaktadır.

2024 yılı Ocak- Ağustos döneminde Adana Havalimanı'nın toplam uçak trafiği 32.864, yolcu trafiği ise 3 milyon 85 bin olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı Ağustos ayında hizmete açılan Çukurova Uluslararası Havalimanı'nın Ağustos- Aralık döneminde tüm uçak trafiği 13.083, yolcu trafiği ise 1 milyon 929 bin olarak gerçekleşmiştir.

HABERLEŞME HİZMETLERİ

ELEKTRONİK HABERLEŞME İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Bilgi teknolojileri ve İletişim Kurumu

	Türkiye			Mersin		
	2023	2024	Değişim (%)	2023	2024	Değişim (%)
Sabit Telefon Erişim Hat Sayısı	9.925.534	9.026.297	-9%	173.900	157.397	-9%
Mobil Telefon Abone Sayısı	92.230.985	94.320.271	2%	1.686.865	1.711.778	1%
Genişbant İnternet Abone Sayısı	93.315.607	96.383.675	3%	1.827.424	1.906.658	4%
Sabit Genişbant İnternet Abone Sayısı	19.600.230	20.496.630	5%	441.102	478.005	8%
Fiber- Optik Kablo Uzunluğu- km	6.753.379	8.072.629	20%	153.495	175.934	15%

2024 yılında hem Türkiye’de hem de İlimizde sabit telefon abone sahipliğinde %9 azalış meydana gelmiştir. Türkiye genelindeki toplam sabit telefon abone sayısının %1,7’si Mersin’de bulunmaktadır. 2024 yılında Türkiye genelindeki mobil telefon aboneliği %2 artışla 94.320.271’e ulaşırken, İlimizde ise %1’lik artışla 1.711.778’e ulaşmıştır. İlimizde geniş bant internet abone sayısı ise %4’lük artış ile Türkiye genelinin üzerinde artmıştır. İlimizde fiber optik kablo uzunluğu 2023 yılına göre %15 artarak 175.934 km’ ye ulaşmıştır.

ŞEHİRİMİZDE POSTA HABERLEŞMESİ VE TELGRAF HİZMETLERİ

Kaynak: Mersin PTT Baş Müdürlüğü

Posta Haberleşmesi	Adet	
	2023	2024
Mektup, Posta ve Tebrik Kartı, Gazete ve Basılmış Kağıt	82.349	73.055
Değer Konulmuş, Mektup ve Kart, Kayıtlı Taahhütlü, Tebligat, Taahhütlü Maddeler	1.830.977	2.484.438
Küçük Paket, Ticaret Eşyası örneği, APS Kurye	235.089	1.719.874
Ücretsiz Posta Malzemeleri (Kargo kutu, poşet, ambalajlama vb)	1.636.163	1.714.422
Toplam	3.784.578	5.991.789
Yurt İçi Telgraf	57	32
Yurt Dışı Telgraf	1	-
Giren (Şehrimize)	930	1.159
Çıkan (Şehrimizden)	57	32

2024 yılında ilimizde posta haberleşmesi kapsamında gönderiler 2023 yılına göre %58 artmıştır. “Mektup, posta ve tebrik kart, gazete ve basılmış kağıt” haberleşmeleri geçen yılın altında kalırken; diğer tüm posta haberleşmeleri geçen yıla göre artış göstermiştir.

BASIN- YAYIN FAALİYETLERİ

2024 YILI SONU İTİBARIYLA İLİMİZDE YAYIN YAPAN ÖZEL TELEVİZYON, RADYO, GAZETE VE DERGİLERİN İLÇELERE GÖRE SAYISI

Kaynak: T.C. Mersin Valiliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

İlçeler	Gazeteler	Radyolar	TV'ler	Dergiler
Akdeniz	27	11	3	9
Anamur	4	1	-	-
Aydıncık	-	-	-	-
Bozyazı	1	-	-	-
Çamlıyayla	-	-	-	-
Erdemli	5	2	-	-
Gülнар	-	-	-	-
Mezitli	3	-	1	1
Mut	5	2	-	1
Silifke	7	2	-	1
Tarsus	46	6	-	-
Toroslar	4	-	-	1
Yenişehir	8	8	3	9
Toplam	110	32	7	22

- İlimizde sanayi sektörünün enerji tüketimi 2024 yılında %21 artış göstermiştir.

ENERJİ

KULLANIM YERLERİNE GÖRE ENERJİ TÜKETİMİ (MWh)*

Kaynak: EPDK

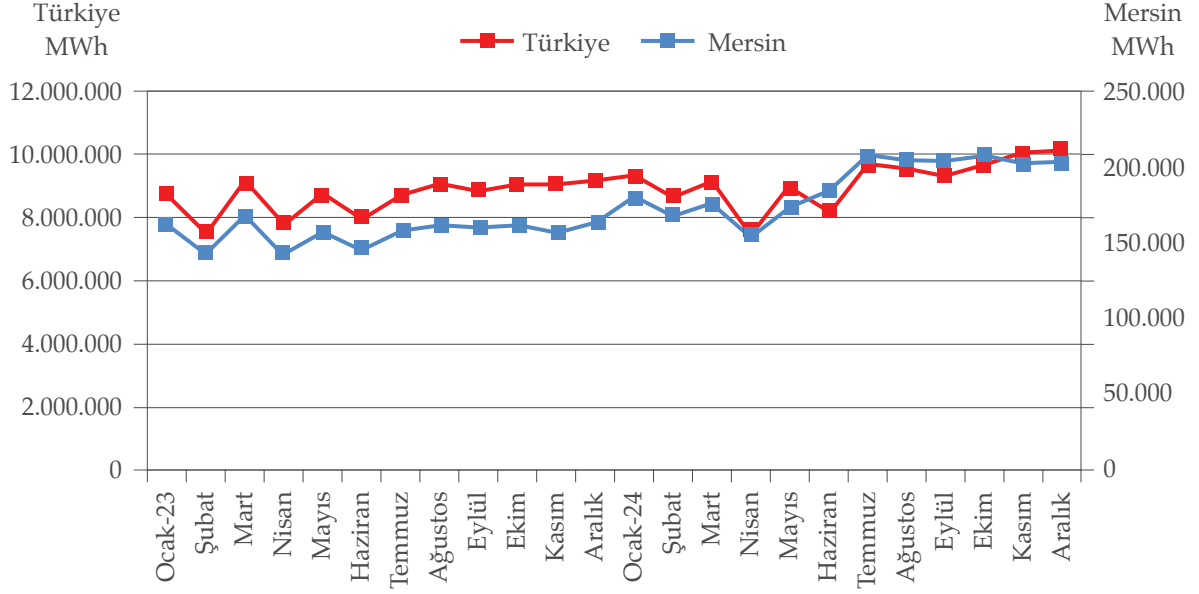
	Türkiye			Mersin		
	2023	2024	Değişim (%)	2023	2024	Değişim (%)
Aydınlatma	5.515.326	5.735.783	%4	138.189	145.016	%5
Mesken	66.010.426	75.092.613	%14	1.934.425	2.319.441	%20
Sanayi	103.957.611	113.966.801	%10	1.876.364	2.267.097	%21
Tarımsal Faaliyetler	13.440.849	12.410.926	-%8	244.611	291.599	%19
Kamu ve Özel Hizmetler Sektörü ile Diğer	65.830.693	71.859.639	%9	1.459.715	1.685.840	%15
Genel Toplam	254.754.904	279.065.762	%10	5.653.305	6.708.994	%19
Kişi başına toplam elektrik tüketimi (kWh)	2.984	3.258		2.916	3.485	
Kişi başına sanayi elektrik tüketimi (kWh)	1.218	1.330		968	1.213	
Kişi başına mesken elektrik tüketimi (kWh)	773	877		998	1.187	

*: Geçici Veriler

İlimizde enerji tüketimi 2024 yılında %19 artışla 6,7 milyon MWh'a yükselmiştir. Söz konusu artışta "sanayi" ve "mesken" kullanımı belirleyici olmuştur. Üretimde gelişmelerin izlendiği sanayi sektörünün enerji tüketimi 2023 yılında gözlenen %3'lük azalış gösterirken; 2024 yılında %21'lik artış göstermiştir. Mersin ilinin sanayi enerji tüketimi 2024 yılının başından itibaren artış eğiliminde olup, yılın ikinci yarısında tüketilen enerji miktarı yılın ilk yarısının üzerinde gerçekleşmiştir.

TÜRKİYE GENELİ VE MERSİN'DE SANAYİ SEKTÖRÜNDE ENERJİ TÜKETİMİNİN AYLIK BAZDA DAĞILIMI

Kaynak: EPDK

DOĞALGAZ İSTATİSTİKLERİ

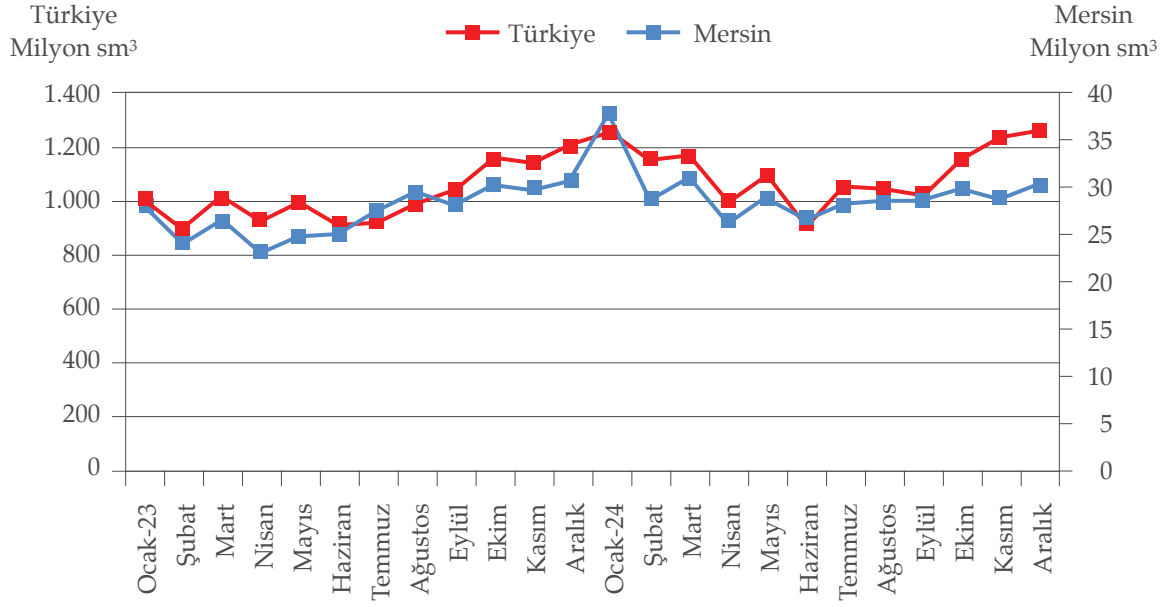
Kaynak: EPDK

	Türkiye				Mersin			
	2023	2024	Değişim(%)		2023	2024	Değişim(%)	
			22-23	23-24			22-23	23-24
Tüketim (Milyon sm ³)	50.026	53.185	4%	6%	862	885	2%	3%
Sanayi Tüketim (Milyon sm ³)	12.246	13.395	-0,4%	9%	329	354	-1%	8%
Doğalgaz Abone Sayısı	232.947.702	246.171.165	6%	6%	1.924.603	2.279.522	14%	18%
Serbest Tüketici	8.968.476	9.466.327	7%	6%	19.549	21.940	2%	12%

2024 yılında ilimizde doğalgaz tüketimi %3'lük artışla 885 milyon sm³ olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında ilimizde sanayi sektörü doğalgaz tüketimi; 2023 yılındaki %1'lik azalış yerini %8'lik artışa bırakarak 354 milyon sm³ olarak gerçekleşmiştir. Mersin ilinde doğalgaz abone sayısı %18'lik artış ile 2.279.522'ye; serbest tüketici sayısı ise %12'lik artış ile 21.940'a ulaşmıştır.

SANAYİ SEKTÖRÜNDE DOĞALGAZ SATIŞ MİKTARININ DAĞILIMI

Kaynak: EPDK

İNŞAAT VE KONUT

KULLANIM AMACINA GÖRE YAPILACAK YENİ VE İLAVE YAPILAR (YAPI RUHSATI)*

Kaynak: TÜİK

		Yapı Sayısı	Yüzölçümü (m ²)	Daire Sayısı	
2023	Toplam	4.080	5.572.196	44.633	
	İkamet Amaçlı Binalar	3.775	4.800.923	44.564	
	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar**	305	771.273	69	
2024	Toplam	3.205	3.481.031	22.299	
	İkamet Amaçlı Binalar	2.834	2.787.402	22.258	
	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar**	371	693.629	41	
Değişim (%)	Toplam	2022/2023	%16	%25	%53
		2023/2024	-%21	-%38	-%50
	İkamet Amaçlı Binalar	2022/2023	%21	%30	%53
		2023/2024	-%25	-%42	-%50
	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	2022/2023	-%24	-%0,2	%146
		2023/2024	%22	-%10	-%41

*: Geçici Veriler

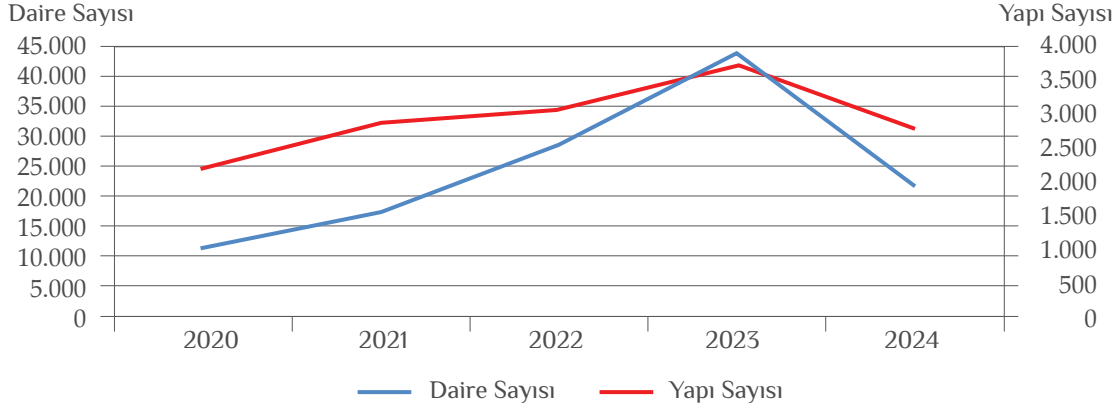
**.: Otel vb. binalar; ofis (işyeri) binaları, toptan ve perakende ticaret binaları, trafik ve iletişim binaları, sanayi binaları ve depolar; kamu eğlence, eğitim, hastane veya bakım kuruluşları binalar; ikamet amaçlı binalar dışındaki diğer binalarda bulunan daireleri kapsamaktadır.

2024 yılında yapı ruhsatı baz alındığında; Mersin’de kullanım amacına göre yapılacak yeni ve ilave yapıların sayısı yıllık bazda %21 azalmıştır. Söz konusu dönemde 2.834’ü ikamet amaçlı binalar olmak üzere toplam 3.205 adet yapıya ruhsat düzenlenmiştir. 2024 yılında ilimizde yapı ruhsatı verilen bina sayısının 2023 yılına göre yavaşladığı görülmektedir. Yapı ruhsatı verilen yeni ve ilave yapıların ilçelere göre dağılımında; Silifke, Erdemli ve Yenişehir ilk sırada gelirken; Toroslar, Akdeniz ve Aydıncık geçen yıla göre en fazla artış gösteren ilçelerdir.

2024 yılında ilimizde yapı ruhsatı verilen ikamet amaçlı binaların %54’ü iki ve daha fazla daireli binalar; %46’i ise bir daireli binalardan oluşmaktadır. İlimizde yapı ruhsatı verilen ikamet amaçlı olmayan binalar içerisinde %33’lük payla “sanayi binaları ve depolar” ilk sırada gelirken; onu %25’lik payla “ofis (işyeri) binaları” ve %12’lik payla “otel vb. binalar” takip etmektedir.

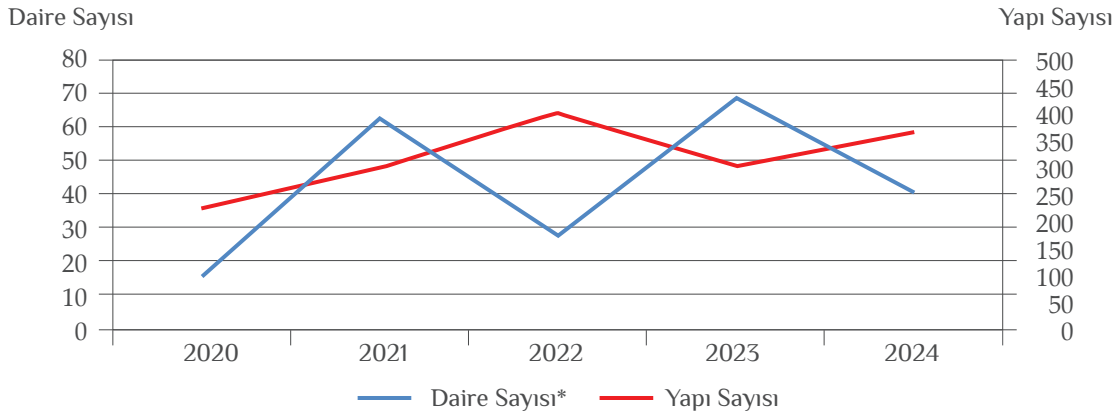
YAPI RUHSATI VERİLEN İKAMET AMAÇLI BİNALARIN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

YAPI RUHSATI VERİLEN İKAMET AMAÇLI OLMAYAN BİNALARIN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

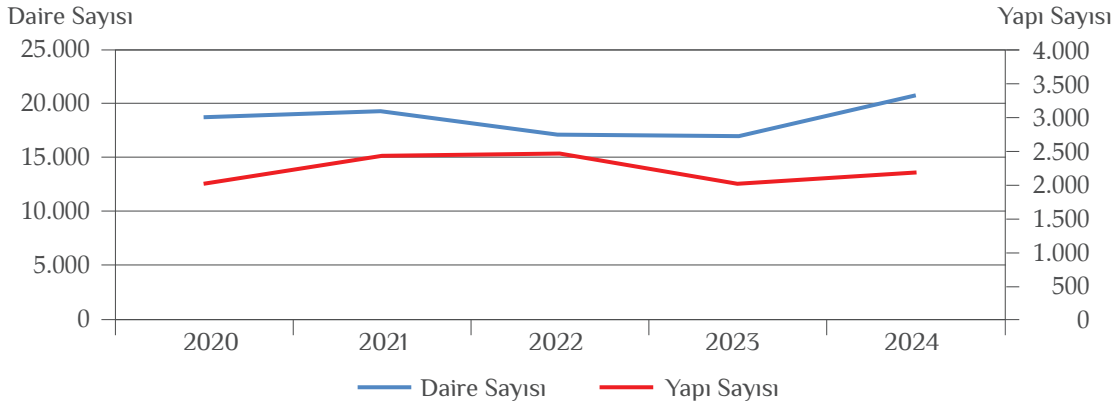
Kaynak: TÜİK

*Ofis (işyeri) binaları, toptan ve perakende ticaret binaları, sanayi binaları ve depolar, ikamet amaçlı binalar dışındaki diğer binalarda bulunan daireleri kapsamaktadır.

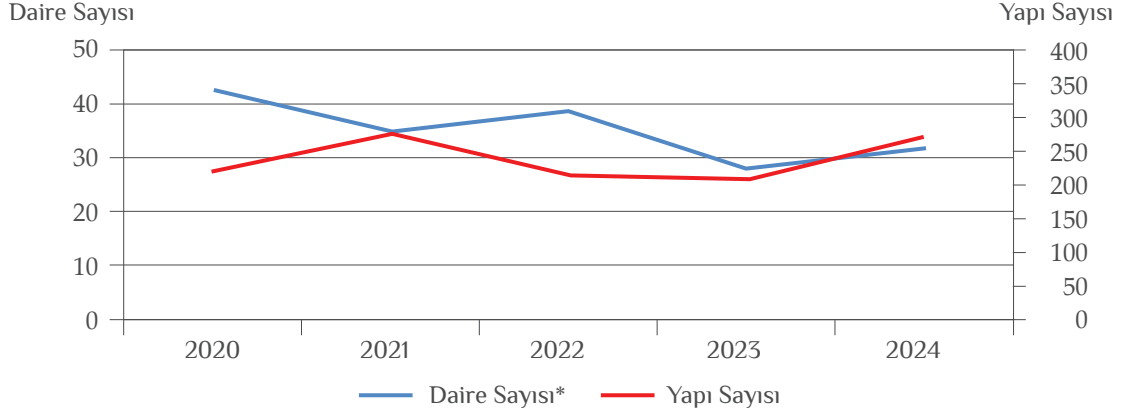
YAPI KULLANIM İZİN BELGESİ VERİLEN İKAMET AMAÇLI BİNALARIN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

YAPI KULLANIM İZİN BELGESİ VERİLEN İKAMET AMAÇLI OLMAYAN BİNALARIN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TÜİK

*Ofis (işyeri) binaları, toptan ve perakende ticaret binaları, sanayi binaları ve depolar; ikamet amaçlı binalar dışındaki diğer binalarda bulunan daireleri kapsamaktadır.

MERSİN İLİ BELEDİYE BAZINDA KULLANIM AMACINA GÖRE YAPILACAK YENİ VE İLAVE YAPILAR (YAPI RUHSATI)

Kaynak: TÜİK

İlçeler	2023			2024			Toplam Değişim (%)	
	İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam	İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam		
Akdeniz	Yapı Sayısı	48	32	80	46	57	103	%29
	Yüzölçümü(m ²)	32.641	108.165	140.806	41.218	156.931	198.149	%41
	Daire Sayısı	223	-	223	291	1	292	%31
Anamur	Yapı Sayısı	62	7	69	42	15	57	-%17
	Yüzölçümü(m ²)	114.386	13.423	127.809	87.803	13.687	101.490	-%21
	Daire Sayısı	696	-	696	560	1	561	-%19
Aydıncık	Yapı Sayısı	6	-	6	16	1	17	%183
	Yüzölçümü(m ²)	870	-	870	2.726	3.945	6.671	%667
	Daire Sayısı	9	-	9	24	-	24	%167
Bozyazı	Yapı Sayısı	25	3	28	15	3	18	-%36
	Yüzölçümü(m ²)	20.509	3.796	24.305	16.594	744	17.338	-%29
	Daire Sayısı	108	2	110	119	-	119	%8
Çamlıyayla	Yapı Sayısı	149	1	150	91	4	95	-%37
	Yüzölçümü(m ²)	20.137	72	20.209	12.251	398	12.649	-%37
	Daire Sayısı	164	-	164	98	-	98	-%40

İlçeler		2023			2024			Toplam Değişim (%)
		İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam	İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam	
Çamlıyayla	Yapı Sayısı	149	1	150	91	4	95	-%37
	Yüzölçümü(m ²)	20.137	72	20.209	12.251	398	12.649	-%37
	Daire Sayısı	164	-	164	98	-	98	-%40
Erdemli	Yapı Sayısı	767	50	817	490	55	545	-%33
	Yüzölçümü(m ²)	1.747.309	116.668	1.863.977	627.966	54.774	682.740	-%63
	Daire Sayısı	20.370	5	20.375	6.829	10	6.839	-%66
Gülnar	Yapı Sayısı	126	21	147	129	13	142	-%3
	Yüzölçümü(m ²)	27.894	84.010	111.904	33.838	14.377	48.215	-%57
	Daire Sayısı	233	1	234	289	-	289	%24
Mezitli	Yapı Sayısı	498	22	520	455	30	485	-%7
	Yüzölçümü(m ²)	823.411	108.032	931.443	560.536	51.024	611.560	-%34
	Daire Sayısı	7.466	-	7.466	3.930	12	3.942	-%47
Mut	Yapı Sayısı	106	6	112	96	11	107	-%4
	Yüzölçümü(m ²)	47.039	9.502	56.541	45.871	8.480	54.351	-%4
	Daire Sayısı	345	-	345	409	1	410	%19
Silifke	Yapı Sayısı	915	23	938	444	26	470	-%50
	Yüzölçümü(m ²)	825.119	34.349	859.967	336.909	100.743	437.652	-%49
	Daire Sayısı	7.565	1	7.566	3.100	-	3.100	-%59
Tarsus	Yapı Sayısı	313	71	384	245	64	309	-%20
	Yüzölçümü(m ²)	469.742	84.762	554.504	229.751	134.411	364.162	-%34
	Daire Sayısı	3.350	3	3.353	1.877	1	1.878	-%44
Toroslar	Yapı Sayısı	379	18	397	446	39	485	%22
	Yüzölçümü(m ²)	210.311	20.349	230.660	324.250	24.415	348.665	%51
	Daire Sayısı	1.304	2	1.306	2.159	-	2.159	%65
Yenişehir	Yapı Sayısı	381	51	432	319	53	372	-%14
	Yüzölçümü(m ²)	461.556	188.145	649.701	467.690	129.700	597.390	-%8
	Daire Sayısı	2.731	55	2.786	2.573	15	2.588	-%7

KULLANIM AMACINA GÖRE BİTEN YENİ VE İLAVE YAPILAR (YAPI KULLANIM İZİN BELGESİNE GÖRE)*

Kaynak: TÜİK

		Yapı Sayısı	Yüzölçümü (m ²)	Daire Sayısı	
2023	Toplam	2.256	2.928.682	17.178	
	İkamet Amaçlı Binalar	2.046	2.560.516	17.150	
	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar**	210	368.166	28	
2024	Toplam	2.468	3.400.808	20.795	
	İkamet Amaçlı Binalar	2.197	2.747.653	20.763	
	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar**	271	653.155	32	
Değişim (%)	Toplam	2022/2023	-%15	-%10	-%1
		2023/2024	%9	%16	%21
	İkamet Amaçlı Binalar	2022/2023	-%17	-%8	-%1
		2023/2024	%7	%21	%7
	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	2022/2023	-%3	-%23	-%28
		2023/2024	%29	%77	%14

*: Geçici Veriler

** : Otel vb. binalar, ofis (işyeri) binaları, toptan ve perakende ticaret binaları, trafik ve iletişim binaları, sanayi binaları ve depolar, kamu eğlence, eğitim, hastane veya bakım kuruluşları binalar, ikamet amaçlı binalar dışındaki diğer binalarda bulunan daireleri kapsamaktadır.

Mersin İlinde yapı kullanım izin belgesi verilen yapılarda, 2023’de gözlenen yıllık %15’lik azalış, 2024’de ise %9’luk artış seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılında İlimizde 2.197’si ikamet amaçlı binalar olmak üzere 2.468 adet yapıya kullanım izin belgesi verilmiştir. 2024 yılında İlimizde en çok yapı kullanım izin belgesi verilen yapı sayısına göre Erdemli, Silifke, Tarsus ve Toroslar ilçeleri öne çıkarken; 2023 yılına göre en fazla azalış kaydedilen ilçeler Aydıncık, Çamlıyayla ve Muğ’ur.

2024 yılında İlimizde yapı kullanım izin belgesi verilen ikamet amaçlı binaların %65’i iki ve daha fazla daireli binalar; %35’i ise bir daireli binalardan oluşmaktadır. Mersin ilinde yapı kullanım izin belgesi verilen ikamet amaçlı olmayan binaları, %30’unu “sanayi binaları ve depolar”, %21’ini “ofis (işyeri) binalar, %18’ini “toptan ve perakende ticaret binaları”, %18’ini “kamu, eğlence, eğitim, hastane ve bakım kuruluşları binaları” otel vb. binalar” oluşturmaktadır.

MERSİN İLİ İLÇELER BAZINDA KULLANIM AMACINA GÖRE BİTEN VE YENİ İLAVE YAPILAR (YAPI KULLANIM İZİN BELGESİNE GÖRE)

Kaynak: TÜİK

İlçeler	2023			2024			Toplam Değişim (%)	
	İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam	İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam		
Akdeniz	Yapı Sayısı	33	40	73	31	36	67	-%8
	Yüzölçümü(m ²)	21.713	144.248	165.961	20.220	129.420	149.640	-%10
	Daire Sayısı	130	6	136	135	-	135	-%1
Anamur	Yapı Sayısı	53	8	61	55	5	60	-%2
	Yüzölçümü(m ²)	81.295	3.496	84.791	96.361	12.651	109.012	%29
	Daire Sayısı	437	1	438	557	-	557	%27
Aydıncık	Yapı Sayısı	2	-	2	-	-	-	-%100
	Yüzölçümü(m ²)	348	-	348	-	-	-	-%100
	Daire Sayısı	3	-	3	-	-	-	-%100
Bozyazı	Yapı Sayısı	9	-	9	38	5	42	%378
	Yüzölçümü(m ²)	17.304	1.652	18.956	23.391	4.637	28.028	%48
	Daire Sayısı	71	-	71	181	-	181	%155
Çamlıyayla	Yapı Sayısı	126	-	126	53	-	53	-%58
	Yüzölçümü(m ²)	17.933	-	17.933	7.167	-	7.167	-%60
	Daire Sayısı	137	-	137	54	-	54	-%61
Erdemli	Yapı Sayısı	326	26	352	444	52	496	%41
	Yüzölçümü(m ²)	477.200	25.551	502.751	665.226	45.456	710.682	%41
	Daire Sayısı	3.781	4	3.785	6.446	5	6.451	%70
Gülnar	Yapı Sayısı	77	8	85	63	11	74	-%13
	Yüzölçümü(m ²)	46.079	6.558	52.637	18.073	21.758	39.831	-%24
	Daire Sayısı	360	-	360	152	-	152	-%58
Mezitli	Yapı Sayısı	169	2	171	246	25	271	%58
	Yüzölçümü(m ²)	483.967	15.137	499.104	574.029	33.748	607.777	%22
	Daire Sayısı	3.514	-	3.514	4.528	12	4.540	%29
Mut	Yapı Sayısı	132	8	140	103	12	115	-%18
	Yüzölçümü(m ²)	81.715	3.760	85.475	53.948	13.370	67.318	-%21
	Daire Sayısı	584	1	585	395	2	397	-%32
Silifke	Yapı Sayısı	374	29	403	400	29	429	%6
	Yüzölçümü(m ²)	255.610	20.822	276.432	305.624	161.750	467.374	%69
	Daire Sayısı	2.267	13	2.280	2.805	8	2.813	%23
Tarsus	Yapı Sayısı	297	37	334	271	55	326	-%2
	Yüzölçümü(m ²)	593.775	100.252	694.027	532.529	121.214	653.743	-%6
	Daire Sayısı	3.281	-	3.281	2.623	2	2.625	-%20

İlçeler		2023			2024			Toplam Değişim (%)
		İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam	İkamet Amaçlı Binalar	İkamet Amaçlı Olmayan Binalar	Toplam	
Toroslar	Yapı Sayısı	308	13	321	310	17	327	%2
	Yüzölçümü(m ²)	180.132	31.617	211.749	201.036	42.590	243.626	%15
	Daire Sayısı	1.112	1	1.113	1.229	2	1.231	%11
Yenişehir	Yapı Sayısı	140	39	179	183	24	207	%16
	Yüzölçümü(m ²)	303.445	15.074	318.519	250.050	66.562	316.612	-%1
	Daire Sayısı	1.473	2	1.475	1.658	1	1.659	%12

KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: TÜİK

	Türkiye		Mersin		Değişim			
					Türkiye		Mersin	
	2023	2024	2023	2024	22/23	23/24	22/23	23/24
İpotekli Satışlar ¹	177.748	158.486	3.489	3.648	-%37	-%11	-%42	%5
İlk Satış ³	53.455	38.062	1.093	872	-%31	-%29	-%36	-%20
İkinci El Satış ⁴	124.293	120.424	2.396	2.776	-%39	-%3	-%44	%16
Diğer Satışlar ²	1.048.178	1.319.539	31.501	43.442	-%13	%26	-%8	%38
İlk Satış ³	326.087	446.399	11.879	17.761	-%15	%37	%7	%50
İkinci El Satış ⁴	722.091	873.140	19.622	25.681	-%12	%21	-%15	%31
Toplam	1.225.926	1.478.025	34.990	47.090	-%17	%21	-%13	%35

1: İpotekli Satış, borçlanarak satın alınan konutun kredi teminatını oluşturmak için, yine aynı konutun teminat olarak gösterilmesidir.

2: Diğer konut satışları, ipotekli konut satışı dışında kalan satış türlerini kapsamaktadır.

3: İlk satış, konut üretici bir firma veya kişi tarafından; bu firma ve kişi ile kat karşılığı anlaşma yapıp arsa karşılığında konut alan kişiler tarafından konutun ilk defa satılmasıdır.

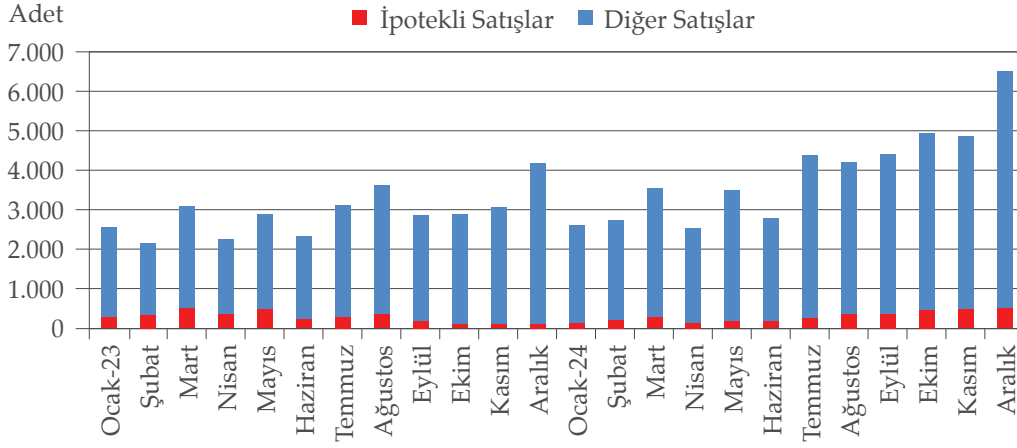
4: İkinci el satış; ilk satıştan ev alan kişinin bu konutu tekrar başka bir kişiye satmasıdır.

2024 yılında ilimizde konut satışları 2023 yılına göre %35'lik artış ile 47.090 adet olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında tüm aylarda toplam konut satışları geçen yılın üzerinde artış kaydetmiştir. İpotekli konut satışları Ağustos ayına kadar geçen yılın altın seyir izlerken yılın son çeyreğinde artış göstererek Aralık ayında yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Türkiye genelinde satılan konut sayısı ile Mersin 2024 yılında %3,2'lik payla 6. sırada yer almıştır. İl genelinde ipotekli satışların toplam konut satışları içerisindeki payı 2023 yılında %10 iken 2024 yılında %8'e gerilemiştir.

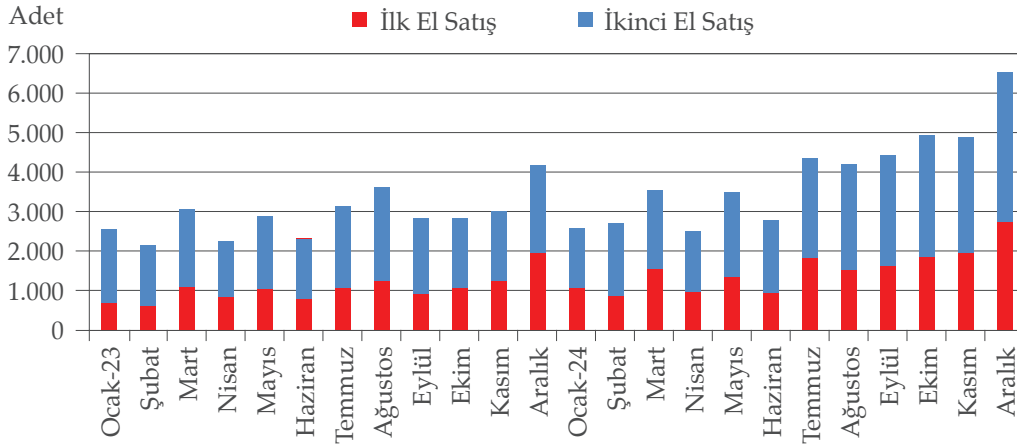
MERSİN İLİ SATIŞ ŞEKLİNE GÖRE KONUT SATIŞLARI

Kaynak: TÜİK

MERSİN İLİ SATIŞ DURUMUNA GÖRE KONUT SATIŞLARI

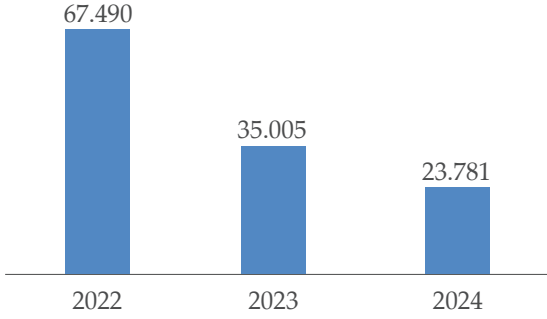
Kaynak: TÜİK

YABANCILARA YAPILAN KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

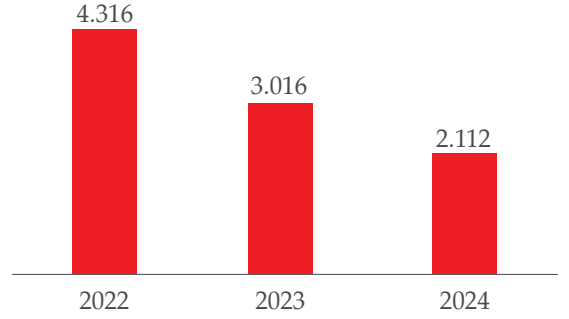
TÜRKİYE GENELİ YABANCILARA YAPILAN KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: TÜİK

MERSİN İLİ YABANCILARA YAPILAN KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ

Kaynak: TÜİK

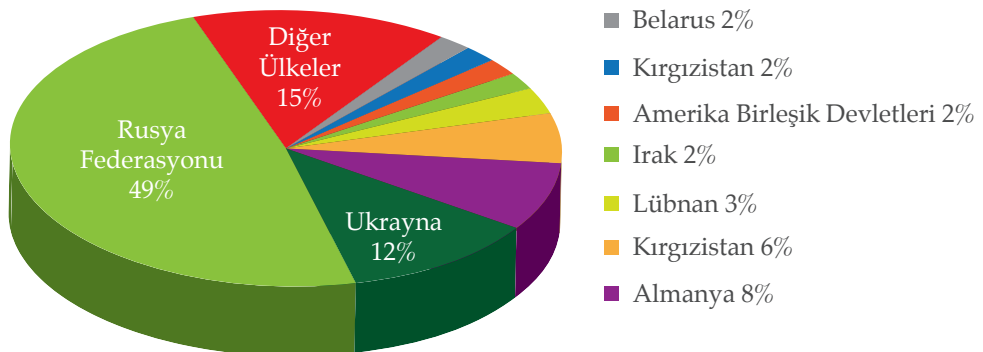
2024 yılında Mersin’de satılan toplam konut sayısının %4’ü yabancı yerleşiklere satılan konutlar oluşturmuştur. 2024 yılında bir önceki yılın altında seyrizleyen yabancılara satılan konut sayısı %30 azalış ile 2.112 adet olarak gerçekleştirmiştir. Türkiye genelinde yabancılara satılan konut sayısı ile Mersin 2024 yılında %9’luk payla 3. sırada yer almıştır.

2024 yılında yabancılara satılan konut satışlarının ülkelere göre dağılımında; jeopolitik gelişmelerin etkisi gözlenmiştir. İlimizde yabancılara satılan konutların %49’u Rusya Federasyonu vatandaşları tarafından alınırken; söz konusu ülkeyi %12’lik payla Ukrayna ve %8’lik payla Almanya vatandaşları izlemiştir.

2024 yılında yabancılara satılan konutların ülke gruplarına göre dağılımında; Avrupa Birliği ülkelerinin toplam konut satışları içerisindeki payı 2023 yılına göre 4 puan artarak %13’e; Diğer Avrupa ülkelerinin payı 8 puanlık azalışla %66’ya düşerken; Diğer Asya ülkelerinin payı 2 puanlık artış ile %10’a ve Yakın ve Ortadoğu ülkelerinin payı 1 puanlık artışla %8’e yükselmiştir.

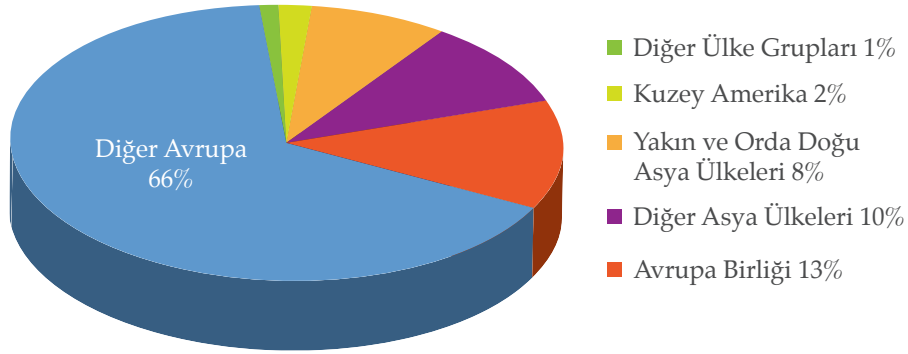
MERSİN İLİ YABANCILARA YAPILAN KONUT SATIŞLARININ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

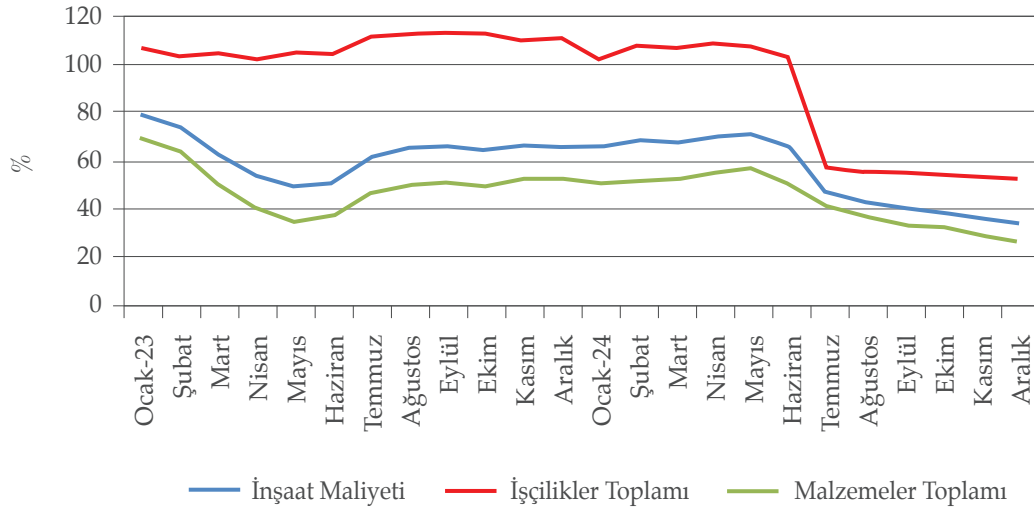
MERSİN İLİ YABANCILARA YAPILAN KONUT SATIŞLARININ ÜLKE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

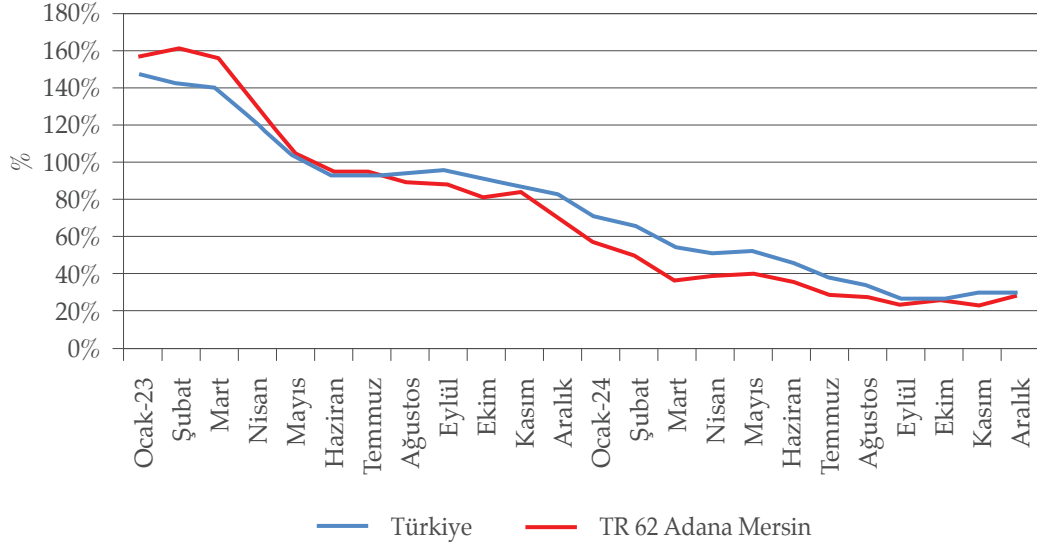
İNŞAAT MALİYET ENDEKSİ YILLIK DEĞİŞİM ORANI (%) 2015=100

Kaynak: TÜİK

KONUT FİYAT ENDEKSİ YILLIK BAZDA DEĞİŞİM ORANI (%) (2023=100)

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

TR62 (Adana, Mersin) Bölgesi konut fiyat endeksi (2023=100) 2023 yılı Aralık ayında yıllık %70 artarken; Aralık 2024'de bu oran %28 seviyesinde kalmıştır. TR62 Bölgesi konut fiyat endeksinde 2023 yılının Nisan ayından itibaren yıllık bazda artış hızındaki yavaşlama eğilimi 2024'ün son çeyrekliğinde yatay seyrinde devam etmiştir. 2023 yılı ortalamasına göre TR62 Bölgesi konut fiyat endeksi yıllık bazda artış hızı %109 iken; 2024 yılı ortalamasına göre artış hızı %35 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye geneli kapsamında açıklanan inşaat maliyet endeksinde (2015=100) Aralık 2023'de yıllık %66 oranında artarken; Aralık 2024'de bu oran %35 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024'ün Haziran ayından itibaren inşaat maliyet endeksi artış hızındaki yavaşlama eğilimi yılsonuna kadar devam etmiştir. Söz konusu gelişmede malzeme ve işçilik maliyetleri etkili olmuştur.

MESLEK KURULUŞLARI

- MTSO'ya kayıtlı faal üyelerin %76'sı hizmetler, %12'si sanayi, %11'i inşaat ve %1'i tarım sektöründe faaliyet gösterdi.
- İlimizde kurulan şirket sayısı 2024 yılında azalış gösterdi.

MTSO ÜYE İSTATİSTİKLERİ

ÜYELERİMİZİN HUKUKİ STATÜLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TOBB Bilgi Sistemi

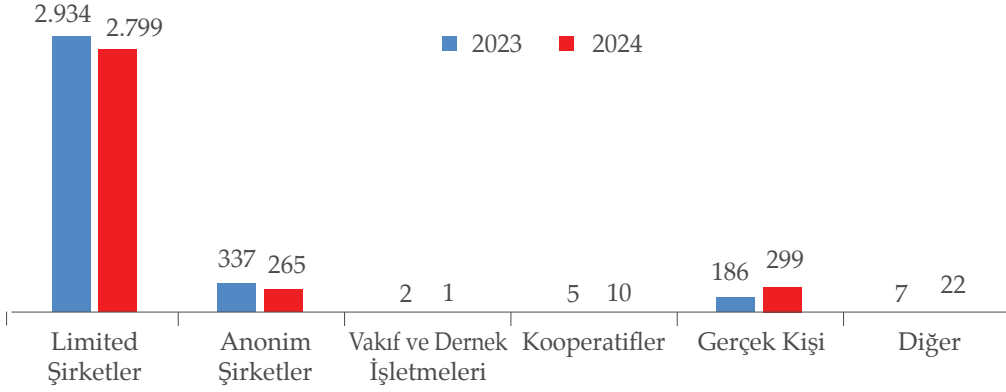
Kuruluş Nevi	2023	2024
Gerçek Kişi Tacirleri	4.480	4.551
Kolektif ve Komandit Şirketler	11	11
Limited Şirketler	25.436	27.199
Anonim Şirketler	3.338	3.459
Kooperatifler	227	229
Diğer*	24	30
Vakıf ve Dernek İşletmeleri	38	57
Toplam	33.554	35.536

*Adi Ortaklık, Şirketlerin Türkiye Merkezi

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'na 2024 yılında yeni kayıt yaptıran üye sayısı 2023 yılına göre %0,4 azalarak 3.396'ya, kayıt sildiren firma sayısı ise %9 artarak 1.094'e yükselmiştir. 2024 yılı Aralık ayı sonu itibariyle 20.584'ü faal olmak üzere MTSO'ya kayıtlı üye sayısı 35.536'dır.

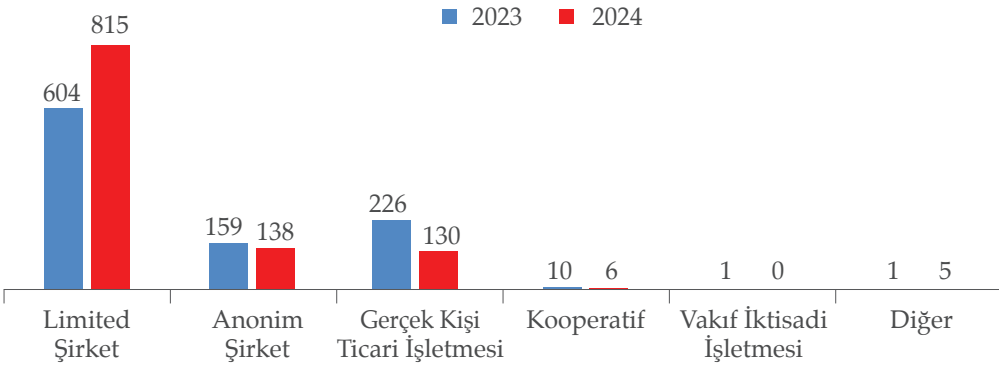
TİCARET SİCİLİNE GÖRE YENİ KAYIT YAPTIRAN FİRMALARIN NEVİLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TOBB Bilgi Sistemi

TİCARET SİCİLİNE GÖRE KAYIT SİLDİREN FİRMALARIN NEVİLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TOBB Bilgi Sistemi

Odamız kayıtlı faal üyelerin %76'sını oluşturan hizmetler sektöründe faaliyet gösteren üye sayısı 2023 yılına göre 136 adet artmıştır. Söz konusu artışta “konaklama ve yiyecek” faaliyetleri öne çıkmaktadır. Faal üye sayısının %12'sini oluşturan sanayi sektöründe faaliyet gösteren üye sayısı 2023 yılına göre 32 adet; %11'ini oluşturan inşaat sektöründeki üye sayısı ise 17 adet azalırken; %1'ini oluşturan tarım sektöründeki üye sayısı ise 2023 yılına göre 14 adet artmıştır.

MTSO'YA KAYITLI ÜYELERİN EKONOMİK FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kaynak: TOBB Bilgi Sistemi

Ekonomik Faaliyet Kolu (NACE Rev.2)	Faal Üye Sayısı	
	2023	2024
Tarım	319	333
Sanayi	3.041	3.009
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	147	130
İmalat	2.689	2.679
Gıda ürünlerinin imalatı	535	553
İçeceklerin imalatı	13	15
Tütün ürünleri imalatı	10	11
Tekstil ürünlerinin imalatı	48	49
Giyim eşyalarının imalatı	286	277
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	4	5
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	93	94
Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı	53	54
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	42	38
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	9	6
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	65	155
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	15	15
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	173	169
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	143	136
Ana metal sanayii	86	81
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	253	267
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	21	25
Elektrikli teçhizat imalatı	72	81
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	214	206
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	40	41
Diğer ulaşım araçlarının imalatı	10	9
Mobilya imalatı	186	172
Diğer imalatlar	76	66
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	142	154
Elektrik, Gaz, Buhar, Su ve Kanalizasyon	111	112
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	94	88
İnşaat	2.643	2.626
Hizmetler	18.785	18.921
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	10.071	10.110
Ulaştırma ve Depolama	3.349	3.347
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	98	1.054

Ekonomik Faaliyet Kolu (NACE Rev.2)	Faal Üye Sayısı	
	2023	2024
Bilgi ve İletişim	390	409
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	594	586
Gayrimenkul Faaliyetleri	673	659
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1.095	1.075
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	678	616
Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	11	11
Eğitim	353	365
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	350	388
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	93	105
Diğer Hizmet Faaliyetleri	190	196
Faal Üye Sayısı	24.788	24.889
Diğer*	8.766	10.647
Toplam Üye Sayısı	33.554	35.536

*Durumu Üyeliği Askıda olan Üyeler

2024 yılında İlimizde kurulan şirket ve kooperatif sayısı 2023 yılına göre %10'luk azalışla 2.908; ticaret unvanlı işyeri sayısı ise %6'lık artışla 417 adet olmuştur. Kurulan ticaret unvanlı işyeri sayısında yılın ilk yarısındaki azalışın ikinci yarısında yerini artışa bırakırken; kurulan şirket ve kooperatif sayısının ise üçüncü çeyreklik haricinde geçen yılın altında kalmıştır.

2024 yılında tasfiye halindeki şirket ve kooperatif sayısı 2023 yılına göre %15'lik artışla 671'e; kapananlar ise %39'luk artışla 653'e yükselmiştir. Yıllık bazda kapanan ticaret unvanlı işyeri sayısı 2023 yılına göre %47'lik azalışla 265 adet olmuştur. Tasfiye halindeki ve kapanan şirket ve kooperatif sayısı ile kapanan ticaret unvanlı işyeri sayısı Aralık 2024'de aylık bazdaki yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir.

2024 yılında İlimizde kurulan yabancı sermayeli şirket sayısı %41'lik azalışla 260'a gerilemiştir. Belirtilen dönemde Türkiye genelinde kurulan yabancı sermayeli şirket sayısı ile Mersin; %3,4'lük payla 5.sırada yer almıştır.

2024 yılında İlimizde kurulan işletme sayısında 2023 yılına göre %8'lik; kapanan işletme sayısında ise %5'lik azalış kaydedilmiştir. Söz konusu dönemde kurulan 3.325 adet işletme ile Türkiye genelinde %2,6'lık paya sahip olan İlimiz 8.sırada; kapanan 918 adet işletme ile sahip olduğu %2'lik pay ile 7.sırada yer almıştır.

KURULAN KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ*

Kaynak: TOBB

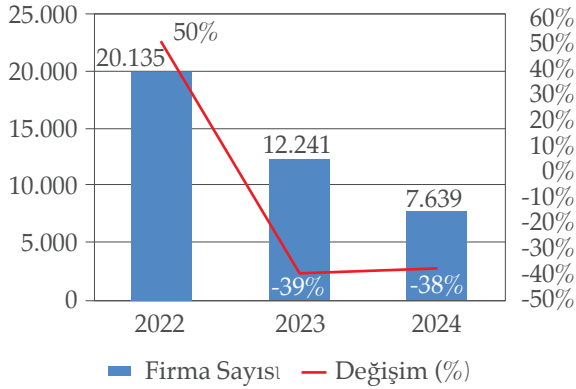
	Türkiye			Mersin		
	2023	2024	Değişim (%)	2023	2024	Değişim (%)
Şirket ve Kooperatifler						
Kurulan	131.730	118.137	-10%	3.237	2.908	-10%
Tasfiye	29.596	33.318	13%	582	671	15%
Kapanan	26.952	32.615	21%	470	653	39%
Ticaret Unvanlı İşyeri						
Kurulan	19.880	16.216	-18%	392	417	6%
Kapanan**	32.933	17.727	-46%	499	265	-47%

*Türkiye Ticaret Sicili Kayıtlarını Kapsamaktadır.

**Kapanan gerçek kişi ticari işletmeleri re'sen kapananları içermez.

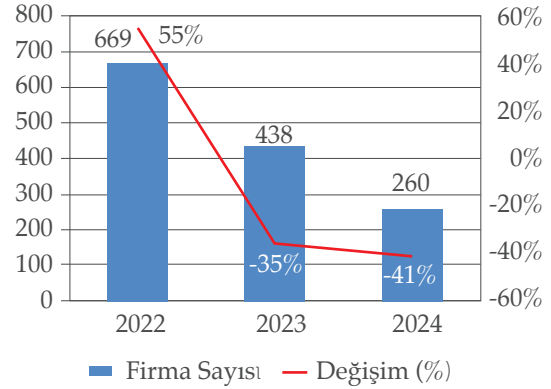
TÜRKİYE GENELİNDE KURULAN YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLERİN DAĞILIMI

Kaynak: TOBB

MERSİN İLİNDE KURULAN YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLERİN DAĞILIMI

Kaynak: TOBB

İLİMİZDEKİ MESLEKİ KURULUŞLAR

Kaynak: Aşağıda Yer Alan Kuruluşlar

Kuruluşların Unvanı	Üye Sayısı	
	2023	2024
Ticaret ve Sanayi Odaları		
- Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	33.554	35.536
- Anamur Ticaret ve Sanayi Odası	1.703	1.760
- Erdemli Ticaret ve Sanayi Odası	2.266	1.928
- Mut Ticaret ve Sanayi Odası	1.032	1.060
- Silifke Ticaret ve Sanayi Odası	3.212	256
- Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası	4.131	4.425
- Mersin Deniz Ticaret Odası	604	639
Akdeniz İhracatçı Birlikleri		
- Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçılar Birliği	2.674	2.950
- Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği	908	1.079
- Akdeniz Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği	4.880	5.300
- Akdeniz Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği	4.345	4.689
- Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği	1.212	1.273
- Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği	1.196	1.288
- Akdeniz Demir ve Demir Dışı İhracatçıları Birliği	6.959	7.446
- Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği	4.024	4.326
Ticaret Borsaları		
- Mersin Ticaret Borsası	2.155	1.550
- Tarsus Ticaret Borsası	359	377

Kuruluşların Unvanı	Üye Sayısı	
	2023	2024
Ziraat Odaları		
- Mersin Ziraat Odası	23.450	27.571
- Erdemli Ziraat Odası	15.285	15.043
- Silifke Ziraat Odası	19.079	11.844
- Tarsus Ziraat Odası	36.367	41.296
- Aydıncık Ziraat Odası	4.021	4.101
- Mut Ziraat Odası	21.000	15.400
Mersin Barosu		
Mersin Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası	2.118	2.205
Mimarlar Odası Mersin Şubesi	1.304	1.454
İnşaat Mühendisleri Odası Mersin Şubesi	2.718	2.887
Makine Mühendisleri Odası Mersin Şubesi	3.278	3.412
Elektrik Mühendisleri Odası Mersin Şubesi	1.782	1900
Mersin Tabip Odası	2.010	2.156
Mersin Dış Hekimleri Odası	812	937
Mersin Veteriner Hekimler Odası	365	450
25. Bölge Mersin Eczacı Odası	1.156	1.222
Mersin Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği		
-Mersin Bakkallar ve Bayiler Esnaf Odası	2.311	2.202
-Mersin Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	2.518	2.654
-Anamur Esnaf ve Sanatkarlar Odası	2.665	2.764
-Anamur Şoförler ve Nakliyeciler Esnaf Odası	587	602
-Aydıncık Esnaf ve Sanatkarlar Odası	417	448
-Aydıncık Şoförler ve Nakliyeciler Esnaf Odası	136	141
-Bozyazı Esnaf ve Sanatkarlar Odası	1.013	1.064
-Bozyazı Şoförler Nakliyeciler Esnaf Odası	287	314
-Çamlıyayla Esnaf ve Sanatkarlar Odası	391	407
-Erdemli Esnaf ve Sanatkarlar Odası	4.123	3.912
-Erdemli Oto Sanatkarlar ve Madeni Eşya Esnaf ve Sanatkarlar Odası	845	908
-Erdemli Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası	1.192	1.295
-Gülнар Esnaf ve Sanatkarlar Odası	821	889
-Gülнар Şoförler ve Nakliyeciler Esnaf Odası	143	162
-Mersin Büfeciler ve Kantinciler Esnaf Odası	829	823
-Mersin Camcılar Esnaf ve Sanatkarlar Odası	241	243
-Mersin Çiçekçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	214	216
-Mersin Elektrik, Bobinaj ve Benzerleri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Odası	552	567
-Mersin Elektronikçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	1.421	1.360

Kuruluşların Unvanı	Üye Sayısı	
	2023	2024
-Mersin Fırıncılar Un ve Undan Mamul Ürünler İmalat ve Satıcıları Esnaf ve Sanatkarlar Odası	458	443
-Mersin Fotoğraf Sanatkarları Esnaf Odası	172	179
-Mersin Giyim Eşyası İmalat ve Satıcıları Esnaf ve Sanatkarlar Odası	1.332	1.312
-Mersin Hammallar Esnaf Odası	191	228
-Mersin Hurdacılar Esnaf Odası	255	272
-Mersin Kahveciler Esnaf Odası	990	974
-Mersin Kamyoncular, Kamyonetçiler, Otobüsçüler, Otomobilciler ve Şoförler Esnaf Odası	4.101	4.127
-Mersin Kasaplar Esnaf Odası	537	582
-Mersin Kebapçılar Lokantacılar Kafeteryacılar ve Pastacılar Esnaf ve Sanatkarları Odası	1.928	1.992
-Mersin Kırtasiyeciler Esnaf Odası	260	237
-Mersin Kundura, Deri Mamulleri ve Hediyelik Eşya İmalat Tamir ve Satıcıları Esnaf ve Sanatkarlar Odası	764	775
-Mersin Kuyumcular Esnaf ve Sanatkarlar Odası	294	305
-Mersin Madeni Sanatkarlar Esnaf Odası	1.110	1.128
-Mersin Manavlar ve Seyyar Satıcıları Esnaf Odası	380	384
-Mersin Marangozlar ve Mobilyacılar Esnaf ve Sanatkarlar Odası	826	815
-Mersin Matbaacılar Esnaf ve Sanatkarlar Odası	236	197
-Mersin Milli Piyango Bayileri Esnaf Odası	215	209
-Mersin Minibüsçüler Esnaf Odası	1.048	1.105
-Mersin Oto Sanatkarlar Esnaf ve Sanatkarlar Odası	1.531	1.564
-Mersin Pazarcılar Esnaf Odası	991	1.032
-Mersin Servis Aracı İşletmecileri Esnaf Odası	650	655
-Mersin Sıhhi Tesisatçılar Güneş Enerjisi İmalatçıları ve Tenekeçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	550	580
-Mersin Terziler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	529	56
-Mersin Tüm Emlakçılar Meslek Esnaf Odası	848	966
-Mersin Tüpçüler Esnaf Odası	172	175
-Mezitli Esnaf ve Sanatkarlar Odası	2.260	2.251
-Mut Esnaf ve Sanatkarlar Odası	1.820	1.871
-Mut Şoförler Otomobilciler Esnaf Odası	516	511
-Silifke Bakkal, Bayii ve Gıda Maddeleri Satıcıları Esnaf Odası	1.138	1.153
-Silifke Esnaf ve Sanatkarlar Odası	3.521	3.618
-Silifke Minibüsçüler Esnaf Odası	330	337
-Silifke Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası	673	701
-Tarsus Bakkallar Esnaf Odası	1.786	1.767
-Tarsus Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	775	857

Kuruluşların Unvanı	Üye Sayısı	
	2023	2024
-Tarsus Biriketçiler, Karocular, Büzcüler, Mozaikçiler ve Büz Borucuları Esnaf ve Sanatkarlar Odası	166	171
-Tarsus Elektrik Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarlar Odası	586	660
-Tarsus Fırıncılar Esnaf Odası	281	288
-Tarsus Fotoğrafçılar Esnaf ve Sanatkarlar Odası	250	254
-Tarsus Kahveciler ve Eğlence Yerleri Esnaf Odası	531	538
-Tarsus Kasaplar Esnaf Odası	343	345
-Tarsus Kebapçılar ve Lokantacılar Esnaf Odası	698	779
-Tarsus Kunduracılar Esnaf Odası	121	131
-Tarsus Madeni Sanatkarlar Esnaf Odası	1.228	1.297
-Tarsus Mobilyacılar ve Marangozlar Esnaf ve Sanatkarlar Odası	402	426
-Tarsus Servis Aracı İşletmecileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası	229	238
-Tarsus Seyyar ve Sabit Tuhafiyeciler ve Züccaciyeciler Esnaf Odası	892	909
-Tarsus Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası	2.458	2.698
-Tarsus Tenekeçiler ve İnşaat Malzemeleri İmalat ve Satıcıları Esnaf Odası	344	385
-Tarsus Terziler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	184	190
-Tömük Esnaf ve Sanatkarlar Odası	1.472	1.475

Çankaya Mah. Atatürk Cad. MTSO Hizmet Binası
33070 Akdeniz / Mersin / Türkiye
Çağrı Merkezi: 0850 304 33 33
Tel: 0324 238 95 00 / Fax: 0324 231 96 97
info@mtso.org.tr